P.D. JAMES

O moarte ciudată

P.D. JAMES

O moarte ciudată

RAO International Publishing Company

RAO International Publishing Company S.A.
P.O. Box 37-198 București, ROMÂNIA

P.D. JAMES
Unnatural Causes

Traducere din limba engleză
CORNELIA MĂTASĂ

Ediția I

Coperta
DONE STAN

August 1994

ISBN 973-9164-41-2

Cartea întîi

SUFFOLK

1

Cadavrul fără mîini zăcea pe fundul unei mici ambarcațiuni cu pînze care naviga la întîmplare, nu departe de coasta comitatului Suffolk.

Era trupul unui bărbat de vîrstă mijlocie, un cadavru mic și spilcuit, avînd drept giulgiu un costum de culoare închisă, cu dungi foarte subțiri, care se potrivea pe trupul subțirel cu tot atîta eleganță în moarte cît avusese și în viață. Pantofii, confecționați manual, străluceau încă, deși aveau zgîrieturi pe bombeuri, iar cravata de mătase era înnodată sub proeminentul măr al lui Adam. Nefericitul călător era îmbrăcat, cu grijă convențională, pentru oraș, nu pentru marea aceasta singuratică, nu pentru propria moarte.

Era amiaza, devreme, pe la mijlocul lui octombrie, și ochii sticloși erau îndreptați în sus, spre cerul surprinzător de albastru pe care vîntul ce bătea dinspre sud-vest tîra cîteva trene de nori. Coaja de lemn, fără catarg sau rame, se legăna ușor pe valurile Mării Nordului, iar capul se rostogolea și se legăna și el, ca într-un somn zbuciumat. Chiar în viață, fața fusese oarecare iar moartea nu-i oferise altceva decît o lipsă jalnică de expresie. Părul blond crescuse rar, dintr-o frunte înaltă și bombată, nasul îi era atît de îngust încît muchia albă a osului părea că stă să străpungă pielea; gura, mică și cu buze subțiri, i se căscase, arătînd doi dinți proeminenți care dădeau întregii fețe înfățișarea disprețuitoare a unui iepure mort.

Picioarele înțepenite erau fixate de fiecare parte a cutiei aflate în mijlocul bărcii, iar brațele se odihneau pe banchetă. Ambele mîini fuseseră retezate de la încheieturi. Nu cursese mult sînge. Pe fiecare braț, cîteva picături de sînge țesuseră o pînză neagră printre firele aspre de păr blond și bancheta era pătată, ca și cum ar fi fost folosită drept butuc de măcelărie. Dar asta era tot ; restul corpului nu avea nici o pată, iar celelalte bănci ale bărcii erau și ele curate. Mîna dreaptă fusese secționată ca de un chirurg și capătul rotunjit al osului se vedea strălucind alb ; stînga, însă, fusese ciopîrțită și acele zimțate ale așchiilor de os se iveau din carne. Mînecile hainei și manșetele cămășii fuseseră suflecate în scopul măcelăririi ; o pereche de butoni de aur, gravați cu niște inițiale, se bălăngăneau în voie, strălucind cînd prindeau în dansul lor razele soarelui de toamnă.

Ambarcațiunea, cu vopseaua decolorată și coșcovită, plutea la întîmplare, ca o jucărie aruncată pe o mare aproape pustie. La orizont, silueta unei cabotiere își croia drum spre Yarmouth Lanes. Nu se vedea nimic altceva. Pe la ora două, un punct negru apăru la orizont, avansînd de-a lungul zării și îndreptîndu-se spre țărm, lăsînd în urmă o dîră înspumată, sfîșiind aerul cu țipătul motoarelor. Apoi zgomotul se stinse și din nou nu se mai auzi decît clipocitul apei sub carenă și țipătul rar al cîte unui pescăruș.

Deodată, barca se zgudui violent, apoi se opri singură și se răsuci în loc. Ca și cum ar fi simțit curentul puternic de țărm, începu să se deplaseze ca spre o țintă. Un pescăruș cu cap negru, care se lăsase ușor la proră și rămăsese cocoțat acolo, țeapăn ca o siluetă de lemn, își luă zborul și, cu țipete ascuțite, se roti deasupra cadavrului. Încet și implacabil, cu apa vălurind la proră, barca își purta mai departe, către țărm, sinistra încărcătură.

2

Puțin înainte de ora două a aceleiași după-amieze, comisarul Dalgliesh se afla la volanul mașinii sale marca Cooper Bristol, pilotînd-o cu grijă spre fîșia de iarbă din fața bisericii Blythburg. Un minut mai tîrziu pătrundea, prin ușa capelei din aripa nordică, în interiorul de un alb argintiu și rece al uneia dintre cele mai frumoase biserici din Suffolk. Era în drum spre Monksmere Head, ceva mai la sud de Dunwich, pentru a petrece zece zile de vacanță de toamnă în tovărășia unei mătuși, fată bătrînă, singura sa rudă în viață. Acum făcea ultima oprire.

Pornise din apartamentul său situat în City mai înainte ca Londra să se trezească și, în loc să apuce pe drumul direct către Monksmere, prin Ipswich, se îndreptase către nord ca să intre în comitatul Suffolk prin Sudbury. Luase micul dejun la Long Melford și apoi cotise spre vest prin Lavenham, ca să poată conduce fără grabă și în voie prin verdele și auriul acestui ținut atît de rustic și lipsit de artificiale înfrumusețări. Dispoziția în care se afla s-ar fi potrivit perfect cu vremea dacă n-ar fi fost acea preocupare sîcîitoare și insistentă. Amînase cu bună știință o hotărîre personală pînă la această vacanță. Înainte de a se întoarce la Londra trebuia, în sfîrșit, să se hotărască dacă o va cere pe Deborah Riscoe în căsătorie sau nu.

În mod cu totul irațional, hotărîrea i s-ar fi părut mai ușor de luat dacă n-ar fi fost atît de sigur care era răspunsul. Aceasta făcea să cadă asupra lui întreaga responsabilitate a

hotărîrii dacă să schimbe, în sfîrșit, statu-quo-ul prezent, convenabil — pentru el cel puțin (se putea argumenta, cu siguranță, că și Deborah era mai fericită acum decît cu un an înainte) — pentru un angajament pe care îi era teamă că amîndoi aveau să-l considere ca irevocabil, indiferent care ar fi fost rezultatul. Puține cupluri sînt atît de nefericite ca acelea care sînt prea mîndre să-și recunoască nefericirea. Unele dintre riscuri le cunoștea. Știa, de pildă, că ei nu-i plăcea, ba chiar ura slujba lui. Asta nu era de mirare și nici surprinzător în sine. Slujba reprezenta propria sa alegere și nu ceruse niciodată aprobarea sau încurajarea nimănui pentru ea, dar era totuși descurajantă perspectiva ca fiecare sarcină de serviciu care îl va ține ocupat pînă seara tîrziu, fiecare caz urgent, să trebuiască să fie precedat de un telefon de scuze.

Pe cînd se plimba în sus și în jos pe sub tavanul minunat arcuit și susținut de bîrne, adulmecînd mirosul atît de tipic bisericilor anglicane în care se amestecă parfumul de ceară de lustruit, flori și umezite cărți vechi de rugăciune, îi veni în minte că, de fapt, obținuse ceea ce își dorea aproape exact în momentul în care începuse să bănuiască dispariția dorinței. Această experiență îi era prea familiară pentru a provoca unui bărbat inteligent o dezamăgire de lungă durată, dar avea totuși puterea de a nu deconcerta. Nu pierderea libertății era motivul reținerilor sale ; bărbații care vociferau cel mai tare pe tema aceasta erau, de obicei, cei mai puțin liberi. Mult mai greu i se părea să facă față pierderii intimității. Chiar și pierderea intimității fizice era greu de acceptat. Plimbîndu-și degetele peste strana sculptată, datînd din secolul XV, încerca să-și închipuie viața lui în apartamentul din Queenlithe, cu Deborah mereu prezentă, nu doar un musafir așteptat cu nerăbdare, ci parte din viața lui, devenită — legal și cu certificat — familia lui. Avusese o perioadă proastă la Scotland Yard, așadar nu-i mai trebuiau și probleme personale. Tocmai se făcuse o importantă reorganizare, care condusese la ruperea inevitabilă a prieteniilor și a rutinelor

şi la un previzibil val de bîrfe şi nemulţumiri. Şi toate acestea fără a fi scutit de stresul muncii. Majoritatea funcţionarilor superiori lucrau deja cîte paisprezece ore pe zi. Ultimul său caz, deşi reuşit, se dovedise extrem de obositor. Un copil fusese ucis şi cercetările se transformaseră într-o vînătoare de oameni de tipul care îi displăcea cel mai mult şi care, temperamental, i se potrivea cel mai puţin : o investigare insistentă a faptelor, desfăşurată sub ochii iscoditori ai presei şi stînjenită tot timpul de teama şi isteria vecinilor. Părinţii copilului se agăţaseră de el ca înecatul care caută cu disperare o gură de aer pentru a-i reda siguranţa şi speranţa. Mai simţea încă povara aproape fizică a durerii şi sentimentului lor de vinovăţie. I se ceruse să fie confesor şi sprijin, dar în acelaşi timp judecător şi răzbunător. Faptul nu era nou pentru el. Nu se simţise în nici un fel implicat în durerea lor şi această detaşare fusese, ca întotdeauna, puterea lui. Tot aşa cum puterea unora dintre colegii săi, puşi în faţa aceleiaşi crime, ar fi fost furia şi angajarea lor deplină. Dar tensiunea din perioada rezolvării cazului îl urmărea încă şi ar fi fost nevoie de ceva mai mult decît vîntul unei toamne în Suffolk pentru a-şi elibera mintea de unele imagini. Nici o femeie cu capul pe umeri nu se putea aştepta ca el s-o ceară de nevastă în mijlocul unei astfel de anchete. De altfel, Deborah nici nu se aşteptase la asta. Nici unul dintre ei nu pomenise de faptul că el găsise totuşi timpul şi energia pentru a termina al doilea volum de versuri, cu puţine zile înainte de arestarea vinovatului. Recunoscuse îngrozit că exercitarea unui talent minor putea fi folosită ca scuză a egoismului şi inerţiei. Nu se prea plăcuse pe sine în ultimul timp şi era poate prea optimist sperînd că această vacanţă ar putea schimba lucrurile.

Jumătate de oră mai tîrziu, închidea încet uşa bisericii şi pornea să parcurgă ultimele mile ale călătoriei spre Monksmere. Îi scrisese mătuşii că va sosi, probabil, pe la două şi jumătate şi, cu puţin noroc, va ajunge acolo aproape la ora fixată. Dacă, aşa cum îi era obiceiul, mătuşa o să iasă

din casă la două și jumătate, îi va vedea mașina urcînd pieptiș promontoriul. Se gîndi la silueta ei înaltă, subțire, așteptîndu-l cu drag. Nu erau multe lucruri senzaționale în povestea vieții ei și pe cele mai multe dintre acestea le ghicise, le prinsese pe cînd era băiat, din vorbele necontrolate ale mamei sale sau pur și simplu le cunoscuse din copilărie. Logodnicul ei fusese ucis în 1918, cînd ea era foarte tînără, cu doar șaisprezece luni înainte de semnarea armistițiului. Mama ei, o frumusețe delicată și răsfățată, fusese cea mai nepotrivită soție posibilă pentru un instruit preot de țară. De altfel, ea însăși recunoștea adesea acest fapt, crezînd probabil că această candoare justifica și scuza în avans următoarea sa criză de egoism și extravaganță. Nu suporta să-i vadă pe ceilalți îndurerați pentru că acest lucru îi făcea, temporar, mai interesanți decît ea, așa că hotărî să primească moartea tînărului căpitan Maskell cu foarte mare durere. Indiferent cît suferea fiica ei, sensibilă și necomunicativă, ba chiar destul de dificilă, trebuia să fie evident că mama ei suferea și mai mult. Așa încît, la trei săptămîni de la primirea telegramei, muri în urma unei gripe. Este îndoielnic că intenționase să meargă atît de departe, dar ar fi fost încîntată dacă ar fi putut să vadă rezultatele. Soțul ei, consternat, uită într-o singură noapte toate frămîntările și neliniștile căsătoriei lor și își aminti doar de veselia și de frumusețea soției sale. Era, bineînțeles, de neconceput să se recăsătorească și nici nu a făcut-o vreodată. Jane Dalgliesh, a cărei ireparabilă pierdere nu mai avea nimeni timp să și-o amintească, luă locul mamei sale, de amfitrioană a casei parohiale, și rămase alături de tatăl său pînă la ieșirea acestuia la pensie, în 1945, și apoi pînă la moartea lui, zece ani mai tîrziu. Era o femeie de o inteligență rară și dacă a considerat lipsită de satisfacții rutina zilnică a menajului și activităților parohiale, previzibile și tot atît de inevitabile ca și anul liturgic, nu a spus-o niciodată. Tatăl ei era atît de convins de importanța fundamentală a chemării sale preoțești, încît niciodată nu-i trecuse prin minte că talentele cuiva puteau fi irosite slujind acestei

chemări. Jane Dalgliesh, respectată de enoriaşi dar niciodată iubită, făcuse ceea ce trebuia făcut şi se consolă studiind păsările. După moartea tatălui său, lucrările pe care le publica, consemnări ale unor observaţii meticuloase, îi aduseră o oarecare notorietate ; cu timpul, ceea ce membrii parohiei numiseră dispreţuitor „micul hobby al domnişoarei Dalgliesh" făcu din ea unul dintre cei mai respectaţi ornitologi amatori. Cu doar cinci ani în urmă îşi vînduse casa din Lincolnshire şi cumpărase Pentlands, o căsuţă din piatră aflată la capătul promontoriului Monksmere Head. Aici o vizita Dalgliesh cel puţin de două ori pe an.

Nu erau vizite făcute din pură obligaţie, deşi s-ar fi simţit răspunzător pentru ea dacă n-ar fi fost atît de evident stăpînă pe sine încît, uneori, chiar afecţiunea faţă de ea părea un fel de insultă. Această afecţiune exista însă şi amîndoi ştiau asta. Aştepta deja nerăbdător să simtă mulţumirea de a o vedea şi plăcerile calme ale unei vacanţe la Monksmere.

Va regăsi plăcerea focului din lemne aduse de valuri, arzînd în căminul larg şi parfumînd întreaga casă, iar în faţa căminului, fotoliul cu spătar înalt şi pielea mirosind a copilărie, acel fotoliu ce aparţinuse cîndva tatălui său. Va regăsi dormitorul sărăcăcios mobilat, dar cu vedere spre mare şi cer, patul confortabil, deşi îngust, cu aşternuturile mirosind uşor a fum de lemne şi levănţică, baia cu multă apă caldă şi o cadă suficient de lungă pentru ca un bărbat foarte înalt să se poată întinde confortabil. Mătuşa însăşi avea aproape doi metri înălţime şi un fel masculin de a aprecia elementele esenţiale de confort. Dar mai întîi vor fi servit ceaiul în faţa focului şi pîinea prăjită, fierbinte, cu unt şi carnea conservată în casă. Şi cel mai bine dintre toate, nu vor fi cadavre şi nici nu se va vorbi despre ele. Bănuia că Jane Dalgliesh considera destul de ciudat faptul că un bărbat inteligent îşi alesese ca mod de a-şi cîştiga existenţa prinderea asasinilor şi nu era genul de femeie care să mimeze interesul politicos atunci cînd nu simţea nici un fel de interes. Nu cerea nimic de la el,

nici măcar afecțiune și din această pricină era singura femeie din lume~~lături de care se simțea complet împăcat. Știa exact ce ávea să-i ofere această vacanță. Se vor plimba împreună, adesea în tăcere, pe fîșia de nisip ud ce despărțea marginea înspumată a mării de dîmburile pietroase ale plajei. El îi va căra ustensilele de desen, ea va merge cu pași mari înaintea lui, cu mîinile îndesate în buzunarele jachetei, căutînd cu privirea codalbițele poposite pe stînci și abia distingîndu-se dintre ele, sau urmărind zborul fluierarilor și al rîndunelelor de mare. O să fie liniște, totul va fi simplu și odihnitor ; dar la capătul celor zece zile se va întoarce la Londra cu un sentiment de ușurare.

Mergea acum prin pădurea Dunwich, ai cărei pini plantați de Comisia Forestieră străjuiau drumul. I se păru că simte deja mirosul mării, gustul pătrunzător de sare adus de vînt pînă la el, mai puternic decît aroma amăruie a copacilor. Inima îi tresări. Se simțea ca un copil care revine acasă. Pădurea se sfîrși, negrul sobru al pinilor fu înlocuit de gardurile de sîrmă care împrejmuiau cîmpurile și de pastelul tufișurilor de pe marginea drumurilor. Apoi rămaseră și acestea în urmă și el continuă să conducă printre tufișurile și ierburile landei, spre Dunwich.

Cînd ajunse în sat și coti spre dealul care pornea chiar de sub zidul de împrejmuire al mînăstirii franciscane în ruine, auzi claxonul unei mașini și un Jaguar trecu pe lîngă el ca din pușcă. Zări un cap brunet și o mînă care se ridicase în semn de salut, mai înainte ca mașina să dispară din vedere cu un ultim claxon de adio. Deci Oliver Latham, criticul dramatic, venise la cabana lui pentru week-end. Era puțin probabil ca acest lucru să-l deranjeze pe Dalgliesh, căci Latham nu venea în Suffolk în căutare de companie. Ca și vecinul său, Justin Bryce, Latham își folosea cabana pentru a se refugia din Londra, și poate de oameni, deși venea la Monksmere mai rar ca Bryce. Dalgliesh îl întîlnise o dată sau de două ori și recunoscuse la el o stare de tensiune și neliniște care își găsea ecou în propriul său caracter. Latham era renumit

pentru pasiunea pe care o avea pentru mașinile de viteză și pentru condusul cu viteză mare și Dalgliesh bănuia că tocmai pe acest traseu spre Monksmere își găsea ușurarea. Altfel era greu de închipuit de ce ținea această cabană. Venea rar aici, nu aducea niciodată femei cu el, nu arăta nici o urmă de interes pentru mobilarea ei și folosea cabana mai ales ca bază pentru expedițiile sălbatice la volan, prin district, care erau atît de violente și iraționale încît păreau un fel de defulare.

Cînd Rosemary Cottage apăru în zare, după o curbă a drumului, Dalgliesh acceleră. Nu-și făcea mari speranțe că ar fi putut trece neobservat, dar cel puțin putea conduce cu o viteză atît de mare încît să justifice faptul că nu a oprit. Trecînd glonț pe lîngă cabană, zări cu coada ochiului un chip aflat la una din ferestrele de la etaj. Ei bine, era de așteptat. Celia Calthrop se considera lidera micii comunități din Monksmere și își acordase singură anumite sarcini și privilegii. Dacă vecinii ei erau atît de nechibzuiți încît să nu o țină la curent cu toate sosirile și plecările lor și ale vizitatorilor lor, ea era gata să facă eforturi de a afla singură. Auzea imediat orice mașină care se apropia, iar locul în care era așezată casa ei, exact la intersecția șoselei spre Dunwich cu drumul bolovănos prin landă, îi dădea posibilitatea să supravegheze totul.

Domnișoara Calthrop cumpărase Brodie's Barn, pe care o rebotezase Rosemary Cottage, cu doisprezece ani în urmă. Prețul nu fusese mare și apoi, forțînd mîna de lucru locală prin presiuni moderate dar insistente, o transformase, la fel de ieftin, dintr-o plăcută căsuță din piatră, deși cam dărăpănată, în idealul romanțios al cititorilor ei. Era adesea pomenită în revistele pentru femei drept „delicioasa reședință din Suffolk a Celiei Calthrop unde, în tihna campestră, aceasta creează încîntătoarele povești de dragoste ce emoționează atît de mult pe cititorii noștri". În interior, Rosemary Cottage era foarte confortabilă în felul ei prețios și lipsit de gust; exteriorul era însă tot ceea ce proprietarul

considerase potrivit pentru o casă de țară: un acoperiș de stuf (îngrozitor de costisitor de asigurat și întreținut), o grădină de plante aromate (aceasta arăta într-adevăr sinistru; domnișoara Calthrop nu prea avea noroc cu plantele), un mic bazin artificial (urît mirositor vara) și un porumbar (dar porumbeii refuzau cu încăpățînare să-și facă cuib în el). Era și o pajiște săracă pe care vara era invitată să ia ceaiul comunitatea scriitorilor — formula aparținea Celiei. Inițial, Jane Dalgliesh fusese exclusă de la aceste invitații, nu pentru că ea nu se considera scriitoare, ci pentru că era o vîrstnică și însingurată fată bătrînă și, deci, pe scara de valori a domnișoarei Calthrop, reprezenta un eșec social și sexual, ce nu valora decît prețul unei superioare amabilități. Mai tîrziu, domnișoara Calthrop descoperise că vecina ei era considerată, de către persoane calificate să emită astfel de judecăți, ca fiind o femeie distinsă. Mai aflase că bărbații care, sfidînd convenientele, erau primiți la Pentlands și îi puteai reîntîlni rătăcind pe plajă, în plăcuta companie a gazdei, erau și ei persoane distinse.

O a treia descoperire fusese însă și mai surprinzătoare. Jane Dalgliesh cina cu R.B. Sinclair la Priory House. Nu toți cei care apreciau cele trei romane ale lui, ultimul scris în urmă cu mai bine de treizeci de ani, știau că acesta mai este în viață. Și mai puțini încă primeau din partea lui invitații la cină. Domnișoara Calthrop nu era femeia care să persiste cu încăpățînare în greșeală, așa că, peste noapte, domnișoara Dalgliesh devenise „dragă Jane“. Cît despre aceasta din urmă, ea continua să-i spună vecinei sale „domnișoara Calthrop“, fără să ia în seamă brusca apropiere, așa cum nu luase în seamă nici disprețul de la început. Dalgliesh nu știuse niciodată sigur ce gîndea ea cu adevărat despre Celia. Mătușa sa vorbea rar despre vecinii ei și cele două femei se aflau prea puțin una în compania celeilalte, pentru ca el să-și poată face o părere.

Poteca accidentată care ducea peste culmea promontoriului la Pentlands se afla la mai puțin de doi kilometri de

Rosemary Cottage. Era de obicei blocată de o poartă grea de bîrne, dar azi poarta era larg deschisă, înfiptă adînc în tufişurile de soc şi mure de pe margine. Maşina săltă uşor peste hîrtoapele drumului, printre miriştile care curînd lăsară locul ierbii şi apoi ferigilor. Trecu de cele două case gemene care aparţineau lui Latham şi lui Justin Bryce, dar Dalgliesh nu-i zări pe nici unul din ei, deşi Jaguarul lui Latham era parcat la intrare, iar din coşul casei lui Bryce se înălţa un firişor de fum. Poteca începu să şerpuiască pe deal şi brusc landa se deschise larg în faţa lui, întinzîndu-se roşu-aurie pînă la stînci şi marea sclipitoare. În vîrful potecii, Dalgliesh opri maşina pentru a privi şi asculta. Toamna nu fusese niciodată anotimpul său preferat, dar în clipele ce urmară opririi motorului simţi că nu ar fi dat această dulce pace pe toate senzaţiile tari ale primăverii. Iarba începea să îngălbenească, dar păpădia înflorea a doua oară, la fel de bogat şi auriu ca în plină lună mai. Dincolo de cîmpie se întindea marea, vîrstată cu purpuriu, azur şi roşcat închis, iar spre sud, mlaştinile învăluite în ceaţă ale rezervaţiei de păsări adăugau tonurile lor de verde şi albastru. Aerul mirosea a iarbă şi fum, aromele inevitabile şi răscolitoare ale toamnei. Greu de crezut, gîndi Dalgliesh, că priveliştea de sub ochii lui era aceea a unui permanent cîmp de bătaie, unde de aproape nouă secole pămîntul ducea, în pierdere, o luptă împotriva mării ; greu de închipuit că sub calmul înşelător al apei marmorate zăceau cele nouă biserici scufundate ale vechiului Dunwich. În landă mai rămăseseră puţine clădiri în picioare, dar nu toate erau vechi. Spre nord, Dalgliesh abia putea zări zidurile joase de la Seton House, ceva mai mari decît o excrescenţă pe muchia stîncilor, pe care Maurice Seton, scriitor de romane poliţiste, o construise în consonanţă cu viaţa lui ciudată şi singuratică. Jumătate de kilometru mai la sud, zidurile masive de la Priory House se înălţau ca un bastion împotriva mării şi, chiar la marginea rezervaţiei de păsări, Pentlands Cottage părea să stea pe muchia falezei, suspendată parcă în aer. În timp ce ochii lui măturau landa,

pe poteca dinspre nord apăru în zare o cabrioletă trasă de un cal, săltînd voios peste păpădii, spre Priory House. Dalgliesh zări un trup micuţ şi vînjos, cocoţat în scaunul vizitiului şi biciul, delicat ca o trestie, ridicat, drept, alături. Trebuia să fie menajera lui R.B. Sinclair, care aduce acasă proviziile. Era o mătuşică cu înfăţişare domestică, încîntătoare în micuţul ei echipaj, şi Dalgliesh o urmări cu plăcere pînă ce aceasta dispăru în dosul lizierei de copaci care ascundea pe jumătate Priory House. În momentul acela mătuşa lui apăru în faţa casei şi privi peste landă. Dalgliesh se uită la ceas : era ora două şi treizeci şi trei de minute. Apăsă ambreiajul şi maşina luneca uşor la vale pe drumeag, spre ea.

3

Oliver Latham se dădu instinctiv înapoi, ascunzîndu-se în umbra camerei sale de la etaj și, rîzînd zgomotos, privi mașina care se legăna ușor în susul landei. Apoi își luă seama, amuțit de zgomotul exploziv al propriului hohot de rîs ce răsuna în liniștea casei. Dar era prea de tot ! Copilul minune al Scotland Yard-ului, încă fumegînd după ultima vînătoare sîngeroasă, își făcea intrarea în zonă, cît se poate de prompt, aproape la comandă. Mașina se oprise pe creasta dealului. Ar fi amuzant dacă blestemata aia de mașină Cooper Bristol și-ar da duhul în sfîrșit. Dar nu, se părea că Dalgliesh oprise doar ca să admire priveliștea. Bietul caraghios savura, probabil, în avans deliciile celor două săptămîni de răsfăț la Pentlands. Ei bine, va avea o surpriză. Problema, însă, era alta. Oare era prudent ca el, Latham, să rămînă prin preajmă și să urmărească circul ? Și de ce nu ? Nu avea treabă la Londra pînă la data premierei de la Court Theatre, de joi într-o săptămînă, și ar fi părut ciudat dacă pleca în grabă, așa curînd de la sosire. În plus, era curios. Venise la Monksmere miercuri, așteptîndu-se la o mare plictiseală. Dar acum, cu puțin noroc, vacanța promitea să devină de-a dreptul amuzantă.

4

Alice Kerrison mînă cabrioleta dincolo de liziera care adăpostea Priory House, înspre marginea de nord a landei, sări de pe capră și duse iapa, pe sub arcada largă și dărăpănată, pînă la grajdurile care datau din secolul șaisprezece. În timp ce o deshăma, gîfîind ușor din pricina efortului, mintea ei practică revedea cu plăcere munca acelei dimineți. Se gîndea nerăbdătoare la micile plăceri domestice care urmau. Mai întîi, vor lua ceaiul împreună — un ceai tare și foarte dulce, așa cum îi plăcea domnului Sinclair — așezați de o parte și de alta a căminului mare din salon. Chiar și în zilele călduroase de toamnă, domnului Sinclair îi plăcea să ardă focul. Și pe urmă, mai înainte ca lumina să scadă și să apară cețurile, își vor face plimbarea zilnică prin landă. Dar nu va fi o plimbare fără țintă. Aveau ceva de îngropat. Oricum, era întotdeauna mai bine să ai o țintă ; și cu toată vorbăria domnului Sinclair, rămășițele omenești, oricît de incomplete, au dreptul la respect. De altfel, era de mult momentul ca ele să părăsească această casă.

5

Era aproape opt și jumătate. Dalgliesh și mătușa lui, după ce luaseră cina, ședeau de o parte și de alta a focului din salon, într-o tăcere împărtășită. Camera, care ocupa aproape întreg parterul de la Pentlands, avea pereții placați cu piatră, un tavan scund, susținut de imense bîrne de stejar și podeaua din gresie roșie. În fața căminului, în care focul trosnea și arunca scîntei, stătea la uscat o stivă considerabilă de lemne. Mirosul de fum plutea prin casă, ca tămîia, iar aerul vibra neîncetat de zgomotul surd al mării. Lui Dalgliesh îi venea greu să rămînă treaz în pacea aceea ritmică și somnolentă. Îi plăcuseră întotdeauna contrastele — în artă ca și în natură — iar la Pentlands, o dată cu căderea nopții, plăcerea contrastelor venea de la sine. În casă era lumină și căldură, era culoare și confortul unei vieți domestice civilizate ; afară, sub norii joși, erau întunericul, singurătatea, misterul. Își imagina țărmul, la treizeci de metri dedesubt, unde marea își întindea tivul de dantelă peste plaja rece și dură ; și rezervația de păsări din Monksmere, la sud, ce se întindea tăcută sub cerul nopții, cu trestiile abia unduindu-se pe apa liniștită.

Întinzîndu-și picioarele spre foc și așezîndu-și mai bine capul pe spătarul înalt al fotoliului, privi spre mătușa lui. Ca de obicei, aceasta stătea dreaptă în scaun, dar părea că se simte cît se poate de confortabil astfel. Croșeta o pereche de șosete de lînă, de un roșu aprins. Dalgliesh spera doar că nu îi erau hărăzite. Nu i se părea, totuși, probabil, căci mătușa

lui nu se deda la astfel de dovezi domestice de afecțiune. Focul arunca umbre roșietice pe fața ei prelungă, măslinie și colțuroasă — de aztec — cu ochii umbriți, nasul lung și drept așezat deasupra unei guri largi și mobile. Părul îi era acum de un gri metalic, răsucit la ceafă într-un coc enorm. Avea fața pe care el și-o amintea din copilărie. Nu remarcase la ea nici o schimbare. Sus, în camera ei, fixată neglijent în muchia unei oglinzi, se afla o fotografie decolorată, făcută în 1916, în care erau ea și logodnicul mort. Dalgliesh se gîndea la fotografie ; băiatul cu șapcă și bretele, care îi păruse odinioară atît de ridicol, reprezenta acum povestea de dragoste și durere a unei vremi demult apuse ; fata, ceva mai înaltă, aplecată spre el cu grația stîngace a adolescenței, cu părul coafat în bucle mari și prins într-o panglică, încălțată cu pantofii ascuțiți, abia ivindu-se de sub fusta subțire și vaporoasă. Jane Dalgliesh nu-i vorbise niciodată despre tinerețea ei și el nu pusese întrebări. Era femeia cea mai stăpînă pe sine, cea mai puțin sentimentală pe care o cunoștea. Dalgliesh se întreba cum s-ar înțelege Deborah cu ea, ce părere ar avea cele două femei, una despre cealaltă. Îi era dificil să și-o închipuie pe Deborah într-un alt context decît cel londonez. De la moartea mamei ei, nu se mai ducea decît rareori acasă și, din motive pe care amîndoi le înțelegeau, el nu o însoțise niciodată la Martingale. Acum nu și-o mai putea închipui decît pe fundalul apartamentului lui din Londra, al restaurantelor, foaierelor de teatru și al cîrciumilor lor preferate. El era obișnuit să-și trăiască viața pe paliere diferite. Deborah nu se amesteca în slujba lui și, pînă acum, nu-și găsise locul la Pentlands. Dar, dacă se vor căsători, va trebui, în mod obligatoriu, să i le împărtășească pe amîndouă. Într-un fel sau altul, știa că în această vacanță trebuia să decidă dacă, într-adevăr, aceasta era ceea ce își dorea.

Jane Dalgliesh spuse :

— Nu vrei să pun puțină muzică ? Am o înregistrare nouă a lui Mahler.

Dalgliesh nu era un pasionat de muzică, dar știa că aceasta însemna foarte mult pentru mătușa lui, iar ascultatul discurilor pe care ea le avea devenise o parte a vacanței la Pentlands. Cunoștințele și plăcerile ei erau molipsitoare; Dalgliesh începuse să facă descoperiri. Și în dispoziția în care se afla, era chiar gata să-l încerce pe Mahler. În clipa aceea auziră mașina.

— Doamne, spuse el. Cine o fi? Sper că nu Celia Calthrop.

Domnișoara Calthrop, dacă nu era descurajată cu tărie, era o înveterată adeptă a vizitelor inopinate, încercînd mereu să impună solitudinii din Monksmere agreabilele convenții ale vieții sociale de suburbie. Era, mai ales, în stare să vină în vizită cînd Dalgliesh se afla acolo. Un bărbat atrăgător și fără obligații era pentru ea o pradă naturală. Dacă nu și-l dorea pentru sine, se găsea întotdeauna cineva care să și-l dorească; îi repugna să vadă ceva irosindu-se. Într-una dintre ocazii, dăduse chiar o petrecere în onoarea lui. La vremea aceea, faptul îl distrase, intrigat cum era de absurditatea faptului. Micul grup de rezidenți la Monksmere, arătînd de parcă atunci s-ar fi întîlnit pentru prima dată, au mîncat sandviciuri și au sorbit lichior ieftin în salonul decorat în alb și roz al Celiei și au conversat politicos și lipsit de sens, în timp ce, afară, furtuna țipa peste landă, iar pelerinele de ploaie și lămpile de furtună zăceau îngrămădite în hol. Atunci, da contrast! Dar obiceiul nu era de încurajat.

Jane Dalgliesh spuse:

— Pare să fie Morris-ul domnișoarei Calthrop. S-ar putea să o aducă pe nepoata ei. Elizabeth s-a întors de la Cambridge. Este în convalescență după o febră puternică. Cred că ieri a sosit.

— Atunci, răspunse el, ar trebui să stea în pat. După gălăgie, pare că sînt mai mulți. Nu se aude și pălăvrăgeala lui Justin Bryce?

Era exact. Cînd domnișoara Dalgliesh deschise ușa, văzură, prin geamurile verandei, luminile gemene ale unei

maşini şi o înghesuială de forme întunecate care, treptat, se transformară în figuri cunoscute. Părea că întregul Monksmere venise în vizită la mătuşa lui. Chiar şi Sylvia Kedge — secretara infirmă a lui Maurice Seton — era cu ei, tîrîndu-se în cîrje către raza de lumină ce trecea prin uşa deschisă. Domnişoara Calthrop mergea încet în urma ei, ca şi cum ar fi sprijinit-o. În spatele lor venea Justin Bryce, pălăvrăgind în continuare fără noimă, în întuneric. Lîngă el se contura silueta înaltă a lui Oliver Latham. La urmă de tot venea, posacă, parcă în silă, Elizabeth Marley, cu umerii aduşi şi mîinile afundate în buzunarele jachetei. Rămăsese în urmă pe potecă, privind cînd într-o parte cînd în alta în întuneric, de parcă ar fi vrut să arate că ea nu este cu ceilalţi.

— Bună seara, domnişoară Dalgliesh, strigă Bryce. Bună seara, Adam. Să nu daţi vina pe mine pentru năvălirea de faţă. Ideea a fost a Celiei. Venim la voi, dragilor, pentru o consultaţie de specialitate. Cu excepţia lui Oliver, cu care ne-am întîlnit pe drum. El a venit doar ca să ceară nişte cafea împrumut. Cel puţin aşa zice.

— Am uitat să cumpăr cafea, spuse Latham calm, cînd am plecat ieri din oraş. Aşa că m-am hotărît să apelez la singurul vecin în care am încredere că îmi poate da cafea de calitate, fără să-mi ofere, în anexă, şi o prelegere despre cît de ineficient sînt în ale gospodăriei. Dacă ştiam că aveţi o petrecere, aş fi aşteptat pînă mîine.

Dar nu dădea nici un semn că intenţionează să plece.

Intrară, clipind des din cauza luminii şi aducînd cu ei o pală de aer rece, care tălăzui prin cameră fumul alb, de lemne. Celia Calthrop se duse direct la fotoliul lui Dalgliesh şi se aşeză în el ca şi cum ar fi urmat să primească omagiile serii. Picioarele elegante, aşezate cu grijă să o avantajeze, contrastau puternic cu trupul masiv, încorsetat strîns şi cu pieptul mare şi braţele zbîrcite şi pline de pete. Dalgliesh gîndi că trebuie să aibă aproape cincizeci de ani, dar arăta mai bătrînă. Ca de obicei, era fardată puternic, dar cu multă măiestrie. Gura micuţă, ca de vulpe, era de un roşu carmin,

ochii oblici, înfundați în orbite, care îi confereau feței o expresie de falsă spiritualitate, mult accentuată în fotografiile de reclamă, erau umbriți cu albastru, iar genele îi erau încărcate de rimel. Își scoase baticul de șifon pentru a înfățișa adunării ultimul efort al coaforului personal; părul, cu firul subțire ca al unui nou născut, lăsa să se întrevadă porțiuni aproape indecente de piele netedă și roz.

Dalgliesh nu o mai întîlnise pe nepoată decît de vreo două ori înainte și acum, dînd mîna cu ea, se gîndi că viața la Cambridge nu o schimbase. Era aceeași fată posacă, cu trăsături greoaie, pe care și-o amintea. Fața nu îi era lipsită de inteligență și ar fi putut să fie chiar atrăgătoare, dacă ar fi arătat măcar o scînteie de animație.

Încăperea își pierduse liniștea. Dalgliesh își spuse că era extraordinar cît zgomot puteau face șapte oameni împreună. Se desfășura obișnuita tevatură de a o așeza pe Sylvia Kedge pe scaun, sub indicațiile imperioase ale domnișoarei Calthrop care, însă, nu făcea nimic practic spre a da o mînă de ajutor. Fata putea fi considerată ca ieșită din comun, poate chiar frumoasă, dacă puteai uita picioarele urîte, strîmbe și prinse în fiare, umerii masivi și mîinile masculine, deformate de cîrje. Avea fața lungă, măslinie, ca de țigancă, încadrată de un păr negru, lung pînă la umeri și pieptănat drept, cu cărare pe mijloc. Era o față care ar fi putut arăta forță și caracter, dar îi imprimase expresia unei umilințe demne de milă, un aer de suferință suportată cu supușenie și fără lamentări, în complet dezacord cu firea ei snoabă. Ochii mari și negri se pricepeau să inspire compasiunea.

Acum, contribuia ea însăși la agitația generală, susținînd că se simțea foarte confortabil, deși realitatea era evident alta, sugerînd cu o amabilitate dezaprobatoare, care conținea întreaga putere a unui ordin, să îi fie lăsate la îndemînă cîrjele, deși aceasta ar fi însemnat să le proptească de genunchi, într-un mod cu totul precar. Și, în general, îi făcea pe toți cei prezenți jenant de conștienți de propia lor sănătate, nemeritată. Dalgliesh mai urmărise această scenă,

dar în seara aceea simțea că Sylvia nu mai punea suflet, că reacțiile erau aproape mecanice. De data aceasta fata părea într-adevăr bolnavă și suferindă. Ochii săi erau opaci ca niște pietre, iar între nări și colțurile gurii se săpaseră două cute adînci. Arăta nedormită și cînd îi oferi un pahar cu lichior, observă că îi tremurau mîinile. Cuprins de un acces de adevărată compasiune, îi cuprinse degetele într-ale sale și ținu, astfel, paharul pînă cînd ea fu în stare să îl ducă la gură.

Zîmbindu-i, o întrebă cu amabilitate :

— Ei, care e necazul ? Cu ce pot să vă ajut ?

Numai că Celia Calthrop se autonumise purtătorul de cuvînt al grupului.

— Nu e deloc frumos din partea noastră să vă deranjăm așa, pe tine și pe Jane, chiar în prima seară pe care o petreceți împreună. Îmi dau seama de asta. Dar sîntem foarte îngrijorați. Cel puțin noi două, Sylvia și cu mine, sîntem profund îngrijorate.

— Pe cînd eu, zise Justin Bryce, nu sînt atît îngrijorat, cît intrigat, ca să nu spun plin de speranță. A dispărut Maurice Seton. Mi-e teamă că nu este vorba decît de o șmecherie care să facă publicitate următorului roman pe care îl va publica și că îl vom avea din nou în mijlocul nostru, ba chiar prea curînd. Dar, haide, să nu privim partea sumbră a lucrurilor.

Arăta, într-adevăr, departe de a fi sumbru, așezat cum era pe un scaun, în fața șemineului, ca o broască țestoasă răuvoitoare, răsucindu-și capul spre lumina focului.

Avusese în tinerețe un cap care atrăgea atenția, cu pomeți proeminenți, buze groase și mobile și ochi cenușii, mari și strălucitori sub pleoapele grele. Acum însă, la cei cincizeci de ani, devenise o caricatură. Deși parcă și mai mari, ochii își pierduseră din strălucire și lăcrimau mereu, ca și cum ar fi stat tot timpul în bătaia vîntului. Părul, care începuse să-i cadă, se decolorase și se asprise, arătînd acum ca o mînă de paie murdare. Oasele feței stăteau să-i spargă pielea, dîndu-i înfățișarea unui cap de mort. Numai mîinile îi

rămăseseră neschimbate. Acum le ţinea întinse spre foc, albe, cu pielea fină şi delicată, ca ale unei fete. Zîmbi către Dalgliesh.

— Dispărut. Se crede că e în siguranţă. Scriitor de romane poliţiste, vîrstă medie. Dispoziţie nervoasă. Conformaţie firavă. Nas subţire. Dinţi ca de ţap. Păr rar. Mărul lui Adam proeminent. Găsitorul este rugat să-l păstreze... Deci, am venit la tine, băiete, pentru un sfat. Înţeleg că abia ai scăpat din ultimul triumf. Ce facem ? Aşteptăm ca Maurice să-şi facă apariţia şi pe urmă ne prefacem că nu am băgat de seamă că a lipsit ? Sau îi facem jocul şi cerem poliţiei să ne ajute să-l găsim ? La urma urmei, dacă e un truc făcut pentru publicitate, ar fi draguţ din partea noastră să-l ajutăm. Bietul Maurice are nevoie de tot ajutorul pe care îl poate obţine.

— Justin, asta nu este o chestiune de luat în rîs, spuse domnişoara Calthrop pe un ton sever. Şi eu, una, nu cred cu nici un chip că este un truc publicitar. Dacă aş fi crezut asta, nu veneam să-l necăjesc pe Adam într-un moment cînd are în mod deosebit nevoie de o vacanţă liniştită şi reconfortantă, ca să-şi revină după tensiunea cazului aceluia. Cît de inteligent din partea ta, Adam, să-l prinzi înainte de a comite o nouă crimă. Toată povestea aceea îmi face, fizic, rău! Şi acum, ce o să se întîmple cu el ? O să stea cîţiva ani la închisoare, pe cheltuiala statului şi pe urmă or să-i dea drumul ca să omoare alt copil ? Am înnebunit cu toţii în ţara asta ? Nu pot înţelege de ce nu ne milostivim de el, să-l spînzurăm şi să terminăm odată !

Dalgliesh se bucura că se află în umbră. Îşi aminti momentul arestării. Pooley era un bărbat tare scund. Scund, urît şi transpirat tot, de teamă. Cu un an în urmă îl părăsise nevasta, aşa că petecul boţit de pe cotul hainei sale ieftine era, în mod evident, opera lui. Dalgliesh constatase că ochii îi rămăseseră aţintiţi pe acel petec, de parcă el ar fi avut puterea să demonstreze că Pooley era, totuşi, o fiinţă umană. În sfîrşit, bestia era acum în cuşcă, iar publicul şi presa erau liberi să ridice în slăvi, cît îi ţineau puterile, eforturile poliţiei,

în general și ale comisarului Dalgliesh, în special. Fără îndoială, un psihiatru ar fi putut explica de ce se simțea el însuși contaminat de sentimentul vinovăției. Senzația nu îi era străină și avea să o trateze așa cum știa el. Pînă la urmă, reflectă el cu oarecare crispare, arareori această senzație îl deranjase un timp prea îndelungat și niciodată nu-l făcuse să dorească a-și schimba slujba. Dar, al naibii să fie dacă avea de gînd să discute cazul Pooley cu Celia Calthrop.

În capătul celălalt al camerei, ochii mătușii sale îi întîlniră pe ai lui.

— Ce anume vreți să facă nepotul meu, domnișoară Calthrop ? întrebă ea cu calm. Dacă domnul Seton a dispărut, chestiunea este de competența poliției locale, nu ?

— Tocmai aici este problema ! Așa să fie oare ?

Domnișoara Calthrop își goli paharul, de parcă nu ar fi băut lichior și, mai ales, nu Amontillado, apoi îl întinse cu o mișcare mecanică pentru a-i fi umplut din nou.

— Poate că Maurice a dispărut dintr-un motiv știut numai de el ; poate că adună material pentru următoarea lui carte. A tot lăsat să se înțeleagă că aceasta va fi ceva deosebit — altceva decît romanele lui polițiste clasice. Maurice este un meșteșugar deosebit de conștiincios și nu-i place să scrie despre lucruri pe care nu le-a integrat propriei sale experiențe. Toți știm asta. Amintiți-vă că a petrecut trei luni cu un circ ambulant înainte de a scrie „Crimă la trapez". Desigur, aceasta presupune o ușoară deficiență la capitolul imaginației creatoare. Romanele mele nu se limitează niciodată la propria experiență.

— Dacă mă gîndesc la cîte a pătimit ultima ta eroină, spuse Justin Bryce, mă simt ușurat să aflu asta, dragă Celia.

Dalgliesh întrebă cînd a fost văzut Seton pentru ultima oară. Mai înainte de a apuca domnișoara Calthrop să deschidă gura, Sylvia Kedge fu cea care răspunse. Lichiorul și căldura focului îi aduseseră ceva culoare în obraji și își recăpătase stăpînirea de sine. I se adresă direct lui Dalgliesh și vorbi fără să se oprească.

— Domnul Seton a plecat la Londra lunea trecută, dimineața, și urma să stea la club, adică la Clubul Cadaver din Tavistock Square. Întotdeauna își petrece acolo o săptămînă sau două, în luna octombrie. Preferă Londra în timpul toamnei și îi place să caute în biblioteca clubului informații pentru crimele lui. A luat cu el doar o valiză mică și mașina de scris portabilă. A plecat cu trenul, de la Halesworth. Mi-a spus că va începe o carte nouă, ceva diferit de stilul lui obișnuit. Mi-a făcut impresia că era destul de agitat din această pricină, deși nu-mi mai pomenise despre asta pînă atunci. Spunea că toată lumea va fi surprinsă. Ne-am înțeles ca eu să lucrez acasă la el, dimineața, doar pe perioada cît avea să lipsească și mi-a spus că îmi va telefona în jurul orei zece, să întrebe dacă n-are vreun mesaj. Așa convenim de obicei cînd el lucrează la club. El dactilografiază manuscrisul la două rînduri și mi-l trimite prin poștă, în fascicule, iar eu scriu exemplarul curat. Apoi, el revede toată cartea și eu o dactilografiez în forma finală, pentru editură. Sigur, fasciculele nu se leagă întotdeauna. Cînd se află la Londra, îi place să lucreze scenele citadine — nu știu niciodată ce urmează să primesc a doua zi. Ei bine, marți dimineață mi-a dat telefon ca să-mi spună că speră să-mi pună la poștă cîteva pagini de manuscris, în seara următoare, și ca să mă roage să-i cîrpesc niște lucruri. Părea în perfectă ordine, perfect normal.

Domnișoara Calthrop nu se mai putu abține.

— Nu a fost deloc frumos din partea lui Maurice să te folosească pentru astfel de treburi : să-i cîrpești șosetele și să-i lustruiești argintăria. Ești o stenodactilografă calificată și asta înseamnă să-ți risipești realmente talentul. Eu am destul material înregistrat, care te așteaptă să-l dactilografiezi. În sfîrșit, asta este altă poveste. Toată lumea știe care sînt opiniile mele.

Era adevărat. Și poate că acele opinii s-ar fi bucurat de mai multă simpatie, dacă ceilalți nu ar fi bănuit că indignarea scumpei Celia era în propriul interes. Dacă era rost de exploatat pe cineva, se aștepta să aibă prioritate.

Fata nu luă în seamă întreruperea. Ochii săi negri erau încă fixați asupra lui Dalgliesh. Acesta întrebă :

— Cînd ai mai luat legătura cu domnul Seton ?

— Nu am mai primit nici un semn, domnule Dalgliesh. Nu mi-a dat telefon miercuri, cît am lucrat la Seton House, dar asta, bineînțeles, nu m-a neliniștit. Uneori nu-mi telefonează zile în șir. Azi dimineață, devreme, eram din nou acolo, mai aveam ceva de călcat, cînd a sunat domnul Plant. Este îngrijitor la Cadaver Club, iar soția lui se ocupă de bucătărie. Mi-a spus că erau tare îngrijorați pentru că domnul Seton plecase marți, înainte de cină, și nu se mai întorsese la club. Patul era nedesfăcut, iar hainele și mașina de scris mai erau încă acolo. Inițial, domnul Plant n-a vrut să provoace prea multă agitație. S-a gîndit că domnul Seton nu a revenit din motive legate, poate, de munca sa — dar a început să se îngrijoreze cînd, nici după a doua noapte, nu a primit nici un mesaj. Așadar, se gîndise că ar fi fost mai bine să telefoneze acasă la el. Nu știam ce să fac. Nu puteam să iau legătura cu fratele vitreg al domnului Seton, pentru că s-a mutat recent și nu îi cunoaștem adresa. Alte rude nu are. Înțelegeți, nu eram sigură că domnul Seton ar fi dorit ca eu să iau vreo măsură. I-am propus domnului Plant să mai așteptăm puțin și am convenit să ne telefonăm, imediat ce am fi avut vreo veste. Apoi, puțin înainte de prînz, a sosit poșta și am primit manuscrisul.

— Îl avem cu noi, proclamă domnișoara Calthrop. Cu plic cu tot.

Cu un gest dramatic, le scoase pe amîndouă din geanta încăpătoare și i le înmînă lui Dalgliesh. Plicul era unul obișnuit, de culoarea pielei de căprioară, și era adresat, cu un scris dactilografiat, lui Maurice Seton, Esq., Seton House, Monksmere, Suffolk. În interior se aflau trei foi, format in quatro, dactilografiate stîngaci, la două rînduri.

— Întotdeauna adresează manuscrisele pe numele lui. Dar acesta nu este opera lui. Nu l-a scris și nici nu l-a dactilografiat el.

— Cum poți fi așa de sigură ?

Întrebarea era inutilă. Puține lucruri sînt atît de greu de contrafăcut ca dactilografiatul, iar fata copiase, cu siguranță, suficiente manuscrise ale lui Maurice Seton pentru a-i recunoaște stilul. Dar ea nu apucă să-i răspundă.

— Cred, spuse domnișoara Calthrop, că ar fi cel mai bine să citesc un fragment.

Așteptară pînă cînd își scoase din geantă o pereche de ochelari imenși, cu rama bătută în pietre prețioase, pe care și-i potrivi pe nas, așezîndu-se mai bine în scaun. Dalgliesh se gîndi că Maurice Seton urma să se bucure de prima lectură cu public. Ar fi fost mulțumit de audiență, absorbită de lectură — și poate de talentul actoricesc al domnișoarei Calthrop. Celia, pusă în fața producției unui coleg de meserie, era gata să dea ce avea mai bun în ea.

Citi : „Carruthers dădu la o parte perdeaua de mărgele și intră în barul de noapte. Stătu un moment nemișcat în prag, elegant ca întotdeauna în smokingul bine croit ; ochii săi reci și ironici supravegheau cu un fel de dispreț mesele înghesuite, decorul pseudo-spaniol și mizer, clientela ponosită. Deci, acesta era cartierul general al celei mai periculoase, probabil, bande din Europa ! În spatele acestui bar de noapte, sordid și banal, în aparență cu nimic deosebit de sute altele din Soho, se afla o minte sclipitoare care putea controla una dintre cele mai puternice bande criminale din Vest. Părea neverosimil. Pe de altă parte, însă, această întreagă aventură era neverosimilă. Se așeză la masa cea mai apropiată de ușă, privind și așteptînd. Cînd veni chelnerul, comandă creveți cu salată verde și o sticlă de Chianti. Tipul, un cipriot măruntel și neglijent, luă comanda fără un cuvînt. Oare ei știau că se afla aici ? se întrebă Carruthers. Și dacă știau, cît o să dureze pînă ce își vor face apariția ? În fundul sălii se afla o mică scenă dotată doar cu un paravan din trestie și un scaun vopsit în roșu. Brusc, luminile se micșorară și pianistul începu să cînte o melodie lentă, senzuală. Din

spatele paravanului apăru o fată. Era blondă și frumoasă, mai degrabă matură și cu bustul bine dezvoltat, cu o grație și o aroganță care, pentru Carruthers, indicau posibila ei origine de nobilă rusoaică.

Avansa cu mișcari senzuale către singurul scaun de pe scenă și începu cu mare ușurință să-și desfacă fermoarul rochiei de seară, care căzu la podea, alunecîndu-i pe lîngă genunchi. Dedesubt nu purta nimic în afara unui sutien și a unui cache-sex, negre. Stînd acum cu spatele la public își răsuci brațele pentru a desface sutienul. Imediat, de la mesele înghesuite se ridică un murmur grosolan : «Rosie ! Rosie ! Haide, Rosie ! Aruncă-l ! Aruncă-l !»"

Domnișoara Calthrop se opri din lectură. Se lăsase o liniște perfectă. Majoritatea celor ce o ascultau păreau năuciți. Atunci, Bryce strigă :

— Hai, dă-i drumul, Celia ! Nu te opri acum cînd devine de-a dreptul excitant. S-a prăbușit Rosie peste onorabilul Martin Carruthers și l-a violat ? A căutat-o cu lumînarea. Sau ar fi să sperăm prea mult ?

— Nu e nevoie să continui, spuse domnișoara Calthrop. Dovada de care avem nevoie este aici.

Sylvia Kedge se întoarse către Dalgliesh.

— Domnul Seton nu și-ar boteza niciodată un personaj cu numele Rosie, domnule Dalgliesh. Era numele mamei sale. Mi-a mărturisit odată că nu l-ar folosi cu nici un chip în cărțile lui. Și nu a făcut-o niciodată.

— Mai ales pentru o prostituată din Soho, izbucni domnișoara Calthrop. Îmi vorbea destul de des despre mama lui. O adora. Pur și simplu o adora. Aproape și-a pierdut mințile cînd ea a murit, iar tatăl său s-a recăsătorit.

Vocea domnișoarei Calthrop vibra de toate dorințele unei maternități frustrate.

— Ia dă-mi să văd ! ceru brusc Oliver Latham.

Celia îi înmînă manuscrisul. Îl urmăriră cu toții într-o așteptare nerăbdătoare, pînă cînd termină de examinat. Apoi, îl înapoie fără o vorbă.

— Ei ? întrebă domnișoara Calthrop.

— Nimic. Voiam doar să arunc o privire. Cunosc scrisul lui Seton, dar nu și cum dactilografiază. Oricum, spuneți că nu l-a dactilografiat el.

— Sînt sigură de asta, spuse domnișoara Kedge. Deși nu pot spune exact de ce. Pur și simplu nu arată la fel cu scrierile lui. Dar a fost dactilografiat pe mașina lui de scris.

— Dar stilul ? întrebă Dalgliesh.

Micul grup căzu pe gînduri.

— Nu l-aș numi tipic setonian, rosti — în sfîrșit — Bryce. La urma urmelor, tipul scria bine, cînd voia să o facă. Or ăsta este aproape artificial, nu credeți ? Îți dă impresia că s-a străduit să scrie prost.

Elizabeth Marley tăcuse pînă atunci. Stătuse izolată într-un colț, ca un copil bosumflat, tîrît fără voia lui în tovărășia unor adulți plictisitori. Deodată, spuse cu nerăbdare :

— În cazul în care ceea ce avem noi este un fals, e evident că cineva a dorit ca noi să-l descoperim. Justin are dreptate. Nu e stilul lui. Și este mai mult decît o coincidență faptul că autorul a făcut uz de singurul nume care ar fi iscat suspiciuni. De ce să aleagă tocmai numele Rosie ? Dacă vreți să știți, eu cred că autorul este chiar Maurice Seton, care încearcă să facă pe deșteptul. Și voi toți v-ați lăsat duși. Veți afla totul cînd o să citiți noua lui carte. Știți cît de mult îi place să facă experimente.

— Este exact soiul de plan copilăresc pe care îl putea imagina Seton, zise Latham. Nu sînt sigur că doresc să fiu un participant involuntar la experiențele astea stupide și amărîte. Propun să lăsăm baltă întreaga afacere, o să apară el cînd o să-i vină bine.

— Maurice a fost întotdeauna foarte ciudat și secretos, fu de acord domnișoara Calthrop. Mai ales în ce privește munca lui. Și mai e ceva. De cîteva ori, în trecut, i-am pasat

cîte o idee. În mod sigur le-a folosit. Dar după aceea n-a mai suflat o vorbă despre ele. Evident, nu mă așteptam la o recunoștință oficială. Sînt mai mult decît bucuroasă să ajut un coleg de breaslă, dacă pot. Dar este oarecum supărător cînd, la apariția unei cărți, descoperi în povestire cîteva din ideile tale, în schimb nu primești nici un cuvînt de mulțumire din partea lui Maurice.

— Probabil că între timp uită că nu el le-a născocit, sugeră Latham cu un fel de dispreț tolerant.

— Oliver, el nu uită niciodată nimic. Maurice are o minte foarte limpede. Și lucrează metodic. Dacă lăsam să-mi scape vreo sugestie, se prefăcea că nu îl prea interesează și bombănea ceva, că o să încerce, poate, să o pună într-un roman. Dar se vedea în ochii lui că îi stătea mintea la ea și abia aștepta să ajungă acasă ca să o treacă pe una din fișele cartotecii lui. Nu că m-ar fi deranjat. Mi se pare, însă, că ar fi putut, măcar din cînd în cînd, să recunoască ajutorul oferit. Acum aproape o lună i-am mai dat o idee și pariez pe ce vreți voi că o să apară în viitoarea lui carte.

Nimeni nu dădu curs pariului.

— Ai perfectă dreptate, Celia, răspunse Bryce. Mai devreme sau mai tîrziu, cu toții ne-am dat obolul. Numai Dumnezeu știe de ce. Poate doar pentru că uneori îți vine cîte o idee, descoperi o metodă nouă de a ucide și-ți pare rău să o irosești, cînd este atît de evident că bietul Seton este la capătul resurselor în ce privește imaginația. Dar, în afară de lucirea aceea de pasăre răpitoare din ochi, nu dă nici un semn că ar aprecia, dragii mei ! Sigur că, din motive pe care le cunoașteți cu toții, eu nu-l mai ajut. După tot ceea ce i-a făcut Arabellei !

— Ideea mea, spuse domnișoara Calthrop, nu era tocmai legată de un nou mod de a ucide. Era doar o situație. Mă gîndisem că ar fi un început reușit pentru un roman. I-am tot spus lui Maurice că trebuie să-ți captezi cititorii chiar de la început. Îmi imaginasem un cadavru plutind la întîmplare într-o barcă, pe mare, cu mîinile retezate de la încheieturi.

Ceea ce urmă fu o tăcere atît de profundă, atît de neașteptată, încît zgomotul făcut de pendula care bătea ora exactă îndreptă toate privirile către ea, de parcă ar fi sunat ora execuției. Dalgliesh se uita la Latham. Acesta încremenise în scaun și strîngea piciorul paharului cu atîta forță, încît Dalgliesh se aștepta ca acesta să crape. Era imposibil de ghicit ce se ascunde în spatele acelei măști palide și rigide. Brusc, Bryce dădu drumul unui hohot de rîs ascuțit și nervos și tensiunea se sparse. Aproape că puteai auzi răsuflările de ușurare.

— Ce imaginație cumplit de morbidă ai, Celia ! Nici n-ai fi bănuit. Trebuie să-ți controlezi astfel de impulsuri, draga mea, dacă nu vrei ca Liga Romancierilor Romantici să te excludă din club.

Latham replică alb, controlîndu-și tonul :

— Toate acestea nu ne sînt de nici un folos, în problema de față. Să înțeleg că sîntem toți de acord să nu acționăm în nici un fel în legătură cu dispariția lui Seton ? Eliza are, probabil, dreptate cînd spune că nu este altceva decît o stupizenie născocită de Maurice. Așa că am face mai bine să-l lăsăm pe domnul Dalgliesh să se bucure de vacanță.

Se ridicase să plece, parcă plictisit brusc de toată povestea, cînd la ușă se auzi un ciocănit autoritar. Jane Dalgliesh ridică mirată din sprîncene, privindu-și nepotul, și se duse să deschidă. Tăcură cu toții, ascultînd fără rușine discuția. Vizitatori care să sosească după lăsarea serii erau rari în comunitatea aceea izolată. După căderea nopții erau obișnuiți să se întîlnească doar între ei și știau instinctiv, dintr-o lungă experiență, ai cui erau pașii care se apropiau de ușile lor. Apelul acela puternic era, însă, al unui străin. Din verandă venea un zgomot stins de voci. Apoi, domnișoara Dalgliesh apăru din nou în prag, urmată de umbrele a doi bărbați în mantale de ploaie. Îi prezentă :

— Inspectorul detectiv Reckless și sergentul Courtney, de la Departamentul Districtual de Investigații Criminalistice.

Îl caută pe Digby Seton. Barca lui cu pînze a naufragiat la Cod Head.

— Ciudat, spuse Bryce. Ieri după-amiază, pe la cinci, era trasă pe uscat la Tanner's Lane.

Părură cu toții să realizeze în același timp cît de ciudat era ca un inspector detectiv și un sergent să facă vizite după apusul soarelui, doar ca să se intereseze de dispariția unei bărci. Latham fu cel care vorbi primul, înainte ca restul asistenței să fi apucat să-și formuleze întrebările :

— Ce s-a întîmplat, domnule inspector ?

Jane Dalgliesh răspunse în locul acestuia :

— Mi-e teamă că e vorba de ceva foarte șocant. În barcă se afla Maurice Seton.

Vocea didactică a domnișoarei Calthrop se auzi protestînd din capătul opus al încăperii :

— Maurice ! Maurice ai spus ? Dar e ridicol ! Nu poate fi el. Nu ieșea niciodată să se plimbe cu barca. Nu-i plăcea.

Inspectorul făcu un pas, ieșind din umbră și spuse :

— Nu se plimba, doamnă. Domnul Seton zăcea, mort, pe fundul bărcii. Mort și cu ambele mîini retezate de la încheieturi.

6

Celia Calthrop spuse, pentru a zecea oară, savurîndu-şi, parcă, propria încăpăţînare :

— Vă repet ! N-am spus un cuvînt despre subiect nimănui, în afară de Maurice. De ce aş fi spus ? Şi nu are rost să mai insistaţi asupra datei. S-a întîmplat acum vreo şase luni, poate şi mai mult. Nu-mi amintesc exact. Ne plimbam pe plaja de la Walberswick şi mi-a venit, deodată, ideea că ar fi un bun început de carte să descrii un cadavru fără mîini, care pluteşte aiurea, într-o barcă pe mare. Aşa că i-am povestit lui Maurice. Sigur nu i-am mai pomenit nimănui despre asta, pînă astă-seară. Maurice, însă, ar fi putut să o facă.

— Bineînţeles că a spus cuiva ! izbucni Elizabeth Marley iritată. Cu greu ne putem închipui că şi-a tăiat singur mîinile, de dragul veridicităţii. Şi ar însemna să împingi coincidenţa prea departe ca să-ţi închipui că şi tu şi asasinul aţi avut aceeaşi idee. Dar nu văd cum poţi fi atît de sigură că nu ai mai vorbit cu nimeni despre asta. Cred că mi-ai pomenit şi mie ceva, odată, cînd vorbeam despre cît de greu îi era lui Maurice să-şi pună pe roate intrigile romanelor.

Nimeni nu părea să o creadă. Justin Bryce rosti moale, nu atît, însă, încît ceilalţi să nu-l audă :

— Drăguţa de Eliza ! Mereu atît de loială !

Oliver Latham rîse. Urmă o tăcere stînjenitoare, ruptă de vocea aspră şi certăreaţă a Sylviei Kedge :

— Mie nu mi-a pomenit de ea niciodată.

— Nu, dragă, replică mieros domnișoara Calthrop. Dar, pe de altă parte, există o mulțime întreagă de lucruri pe care domnul Seton nu le discuta cu tine. De obicei, nu spui totul slujnicelor. Pentru că, draga mea, așa gîndea el despre tine. Ar fi trebuit să ai ceva mai multă mîndrie, nu să-l lași să te trateze ca pe omul de corvoadă al casei. Bărbații preferă puțin temperament, să știi.

Era răutăcioasă în mod absolut gratuit și Dalgliesh îi simțea pe ceilalți surprinși și jenați. Nimeni, însă, nu scoase o vorbă. Aproape că îi era rușine să o privească, dar fata își plecase capul, ca și cum ar fi acceptat cu umilință o dojană meritată, și părul îi acoperi fața. În liniștea care se lăsase brusc, îi putea auzi șuierul respirației. Își dorea să-i fi putut fi milă de ea. Celia Calthrop era insuportabilă, desigur ; dar ceva în Sylvia Kedge provoca răutățile. Se întreba ce se afla la baza acestui impuls deosebit spre sălbăticie ?

Trecuse aproape o oră de cînd sosiseră inspectorul Reckless și sergentul ; o oră în care inspectorul vorbise puțin, iar restul adunării, cu excepția lui Dalgliesh și a mătușii lui, spusese foarte multe. Nu toate fuseseră vorbe înțelepte. Încă de la sosire, Reckless se așezase pe un scaun cu spătarul înalt, lîngă perete, și stătuse liniștit acolo, țeapăn ca un aprod, ochii întunecați urmărind atent lumina focului. În ciuda căldurii din cameră, rămăsese în manta, o gabardină care părea prea fragilă ca să poată susține greutatea acelei adevărate armuri de nasturi, catarame și ținte de metal. În poală, proteja cu grijă maternă o pereche de mănuși imense și o pălărie, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu i le smulgă cineva. Arăta ca un intrus ; slujbașul umil aflat în suferință, individul mărunt, care n-ar îndrăzni să tragă o dușcă în timpul serviciului. Și ăsta, gîndi Dalgliesh, era exact efectul pe care intenționa să-l producă. Ca toți detectivii eficienți, era capabil să-și subordoneze personalitatea scopurilor vizate, așa încît, chiar prezența sa fizică devenea inofensivă și banală, ca o mobilă. Omul era ajutat și de înfățișare. Era mic de statură — garantat, avea abia înălțimea regulamentară pentru un po-

lițist — iar chipul măsliniu, cu un aer preocupat, era tot atît de neutru și comun ca alte milioane de chipuri pe care le vezi înghesuindu-se pe un stadion, sîmbăta după-amiază, în zi de meci. Nici vocea plată, necizelată, nu dădea vreun indiciu despre om. Ochii lui, depărtați și înfundați în orbite, sub arcadele proeminente, aveau obiceiul să se miște de la un chip la altul, fără expresie, pe măsură ce oamenii vorbeau. Lucrul putea fi considerat deconcertant pentru prezenta adunare, dacă ea și-ar fi dat osteneala să observe. Lîngă el stătea sergentul Courtney, cu aerul cuiva căruia i s-a spus să stea drept, să caște ochii și urechile și să nu scoată o vorba și care face întocmai.

Dalgliesh privi de-a curmezișul încăperii, către locul unde mătușa sa, care ședea pe scaunul ei obișnuit, își reluase lucrul, părînd detașată de chestiunea în curs. O guvernantă nemțoaică o învățase să croșeteze și din această cauză ținea andrelele drept în sus, așa cum era obiceiul pe continent. Celia Calthrop părea complet vrăjită de capetele lucitoare ale andrelelor și se uita la ele fix, fascinată și jignită, în același timp, de îndemînarea neobișnuită a gazdei. Devenise ușor stingherită, așa că își încrucișă picioarele unul peste altul și își lăsă capul pe spate, ferindu-se de foc de parcă ar fi considerat insuportabilă căldura lui. Se făcuse, într-adevăr, foarte cald în salon. Toți ceilalți vizitatori, mai puțin Reckless, păreau să o simtă. Oliver Latham se fîțîia în sus și în jos, cu fruntea udă de sudoare, agitația fără astîmpăr părînd să îl încălzească și mai tare. Brusc, se răsuci spre Reckless :

— Cînd a murit ? întrebă el. Hai, hai, să mai auzim și fapte ! Cînd a murit Seton ?

— Nu vom ști cu siguranță, domnule, decît atunci cînd vom primi raportul autopsiei.

— Cu alte cuvinte, nu vreți să ne spuneți. Atunci, să reformulez. Pentru ce ore se presupune că va trebui să avem alibiuri ?

Celia Calthrop scoase un chițăit în semn de protest, dar se întoarse spre Reckless la fel de nerăbdătoare ca toți ceilalți, așteptîndu-i răspunsul.

— Voi avea nevoie de cîte o declarație de la fiecare dintre dumneavoastră, care să acopere intervalul de cînd domnul Seton a fost văzut pentru ultima oară în viață, ceea ce înseamnă, din cîte am înțeles, de la ora șapte treizeci a serii de marți și pînă miercuri la miezul nopții.

— Nu vi se pare că exagerați ? întrebă Latham. Probabil că barca a fost împinsă pe mare cu mult înainte de miezul nopții. Apusul și luceafărul care te cheamă... Să încep eu, nu ? Marți seară am fost la teatru, la premiera de la New Theatre Guild, iar după aceea m-am dus la o petrecere oferită de dragul nostru cavaler de mucava. Am revenit în apartamentul meu puțin după ora unu și restul nopții l-am petrecut cu o cunoștință. Nu pot spune deocamdată cine, dar sper ca mîine să vă pot da și numele. A doua zi ne-am trezit tîrziu, am luat prînzul la Ivy și ne-am despărțit cînd am plecat încoace. La cabană am ajuns ieri seară, nu mult după șapte și jumătate, și nu am mai ieșit decît ca să fac o scurtă plimbare pe plajă, înainte de a mă culca. Astăzi mi-am petrecut ziua conducînd prin regiune și cumpărînd ceva provizii. După cină, mi-am dat seama că nu-mi cumpărasem cafea și am venit să apelez la singurul vecin pe care mă puteam bizui să-mi ofere o cafea pe care să știu că o pot bea, fără să primesc și o lecție despre bărbați și felul lor ineficient de a se gospodări. Ca să vă ușurez sarcina am să accentuez că am, chipurile, un alibi pentru intervalul morții, presupunînd că s-a petrecut marți, dar nu și pentru perioada cînd a fost trimis cadavrul în ultima sa călătorie, presupunînd că aceasta s-a întîmplat ieri noapte.

În timpul primei părți a recitalului lui Latham, domnișoara Calthrop arborase cu repeziciune o întreagă varietate de expresii — curiozitate, dezaprobare, eschivare și blîndă tristețe — încercînd, parcă, să decidă care dintre ele i se

potrivește cel mai bine. Optă pentru blînda tristețe creștină, mîhnită din nou de fragilitatea omului.

Inspectorul Reckless spuse, calm :

— Trebuie, domnule, să vă cer numele doamnei.

— Mi-l cereți de pomană, cel puțin pînă cînd voi avea posibilitatea să vorbesc cu ea. Oricum, este drăguț din partea dumneavoastră să presupuneți că a fost o femeie. Haideți, inspectore, fiți om de înțeles ! Dacă aș fi avut vreun amestec în moartea lui Seton, mi-aș fi aranjat alibiul pînă acum. Și dacă m-aș apuca acum să-mi născocesc unul fals, în nici un caz nu aș amesteca o femeie. Dincolo de considerațiile unui cavalerism deplasat, cu greu v-am putea trage pe sfoară un timp prea îndelungat. Nimeni nu este în stare să-și amintească toate detaliile. Nu ați avea decît să ne întrebați despre ce am vorbit, cine a tras draperiile, pe care parte a patului am dormit, cîte pături am avut, ce am mîncat la micul dejun. Mă uimește că cineva poate încerca să-și aranjeze un alibi. I-ar trebui o minte mai capabilă să rețină detaliile decît consider eu că aș avea.

— În sfîrșit, se pare că tu ai scăpat, Oliver, proclamă Celia cu severitate. Este totuși vorba de o crimă. Nici o femeie rezonabilă n-ar face greutăți într-un astfel de caz.

— Dar ea nu e rezonabilă, draga mea Celia, rîse Latham. Ea este actriță. Nu că m-aș aștepta la neplăceri. Tatăl meu mi-a dat un sfat foarte util. Nu te băga niciodată în pat cu o femeie, spunea el, dacă unul din voi se va simți stînjenit să recunoască faptul a doua zi. Este ușor restrictiv pentru viața sexuală, dar puteți vedea, iată, care sînt avantajele practice.

Dalgliesh se îndoia că Latham o considera, de fapt, chiar atît de restrictivă. În cercul sofisticat în care se învîrtea, puțini erau cei pe care să îi deranjeze că o legătură amoroasă devenea publică, dacă acest fapt le sporea renumele, iar Oliver Latham, bărbat cu stare, chipeș, politicos și avînd reputația de a fi greu abordabil, avea mare valoare pe piață.

— Deci, spuse Bryce țîfnos, nu ai de ce să-ți faci griji dacă, așa cum se pare, Seton a murit marți noapte. Dacă nu cumva inspectorul este atît de lipsit de amabilitate încît să insinueze că partenera ta de noapte ți-ar oferi, oricum, un alibi.

— Păi, ea e în stare să ofere aproape totul, dacă știi să-i ceri, zise Latham. Dar ar fi, cu siguranță, periculos. Este o problemă de histrionie. Cîtă vreme ar juca rolul micuței mincinoase galante, care-și riscă reputația pentru a-și scăpa iubitul de închisoare, aș fi în siguranță. Dar dacă se hotărăște să schimbe rolul ? Mai bine să-i cer să spună doar adevărul.

Celia Calthrop izbucni nerăbdătoare, evident obosită de interesul general față de viața amoroasă a lui Latham :

— Eu cred că nu este nevoie să-mi descriu mișcările. Am fost o foarte bună prietenă a bietului Maurice, poate singura prietenă sinceră pe care a avut-o vreodată. Totuși, nu am nimic împotrivă să vi le spun și cred că asta ar putea să vă ajute în a disculpa pe altcineva. Orice informație este prețioasă, nu-i așa ? Am fost acasă în majoritatea timpului care vă interesează. Numai marți, după-amiază, am dus-o pe Sylvia cu mașina la Norwich și ne-am spălat părul și ne-am coafat. Coaforul Estelle de lîngă Maddermarket. A fost o mică tratație pentru Sylvia ; consider că este important să nu dovedești delăsare numai pentru că locuiești în provincie. Am luat ceaiul destul de tîrziu, la Norwich și am dus-o pe Sylvia acasă cam pe la opt și treizeci de minute. Apoi m-am întors la mine. Dimineața de ieri mi-am petrecut-o lucrînd — dictez la microfon — și după masă am fost cu mașina la Ipswich ca să fac niște cumpărături și să-mi vizitez o prietenă, Lady Briggs, de la Well Walk. Era o vizită neanunțată. De fapt, ea nu era acasă, dar camerista își va aminti de mine. La întoarcerea spre casă, mi-e teamă că m-am rătăcit puțin și n-am ajuns decît aproape de ora zece. Nepoata mea sosise deja de la Cambridge și, bineînțeles, poate să confirme ce-am făcut restul nopții. Azi dimineață, exact înaintea mesei de prînz, Sylvia mi-a telefonat ca să-mi

spună despre manuscris şi despre dispariţia lui Maurice. Nu eram deloc sigură ce-ar fi fost mai bine să fac, dar astă-seară, cînd l-am văzut pe comisarul Dalgliesh trecînd cu maşina pe lîngă casa mea, i-am telefonat domnului Bryce şi i-am propus să venim cu toţii să-i cerem o părere. Aveam deja presentimentul că s-a întîmplat ceva îngrozitor. Şi cîtă dreptate s-a dovedit că aveam !

Următorul care vorbi fu Justin Bryce. Dalgliesh era intrigat de promptitudinea cu care suspecţii ofereau informaţii pe care nu le ceruse încă nimeni în mod oficial. Îşi recitau alibiurile cu siguranţa volubilă pe care o au convertiţii la o nouă credinţă, în timpul întîlnirilor religioase. Mîine, fără îndoială, vor plăti pentru această slăbiciune cu mahmureala obişnuită după marile emoţii. Dar nu era treaba lui să-i prevină. Respectul pe care începuse să-l simtă pentru Reckless sporea considerabil ; tipul ştia, cel puţin, cînd trebuie să stea calm şi să asculte ce spun ceilalţi.

— Şi eu am fost pînă ieri în apartamentul meu din Bloomsbury, zise Bryce, dar dacă Seton a murit marţi seara tîrziu, atunci, dragilor, nu am nici o şansă să fiu eu ucigaşul. A trebuit să-l sun pe doctor de două ori în noaptea aceea. Mi-a fost îngrozitor de rău. Una din crizele mele de astm ; ştii, Celia, cît de mult mă chinuie. Doctorul meu, Lionel Forbes-Denby, poate să confirme. Prima dată l-am sunat chiar înainte de miezul nopţii şi l-am implorat să vină imediat să mă vadă. Bineînţeles că n-a vrut să vină. Mi-a spus doar să iau două din capsulele albastre pe care mi le-a prescris şi să-l sun dacă nu-şi fac efectul într-o oră. N-a fost deloc frumos din partea lui. I-am spus că am impresia că voi muri. De aceea şi este aşa de periculos felul de astm pe care îl am. Poţi să şi mori din cauza lui, dacă eşti convins că aşa o să se întîmple.

— Sigur, însă, că nu şi dacă o interzice doctorul Forbes-Denby, nu-i aşa ? întrebă Latham.

— Ai dreptate, Oliver, dar şi el se poate înşela.

— Nu era tot el și doctorul lui Maurice ? întrebă domnișoara Calthrop. Maurice avea mare încredere în el. Avea probleme cu inima și obișnuia să spună că Forbes-Denby este cel care îl ține în viață.

— Totuși, ar fi trebuit să vină să mă vadă, marți noapte, spuse Bryce, lezat. L-am sunat, din nou, la trei și jumătate și la șase a sosit, dar deja trecusem de greul crizei. Oricum, este un alibi.

— Nu chiar, Justin, interveni Latham. N-avem nici o dovadă că ai telefonat de la tine de acasă.

— Sigur că de la mine am sunat ! Ți-am spus, doar. Am fost practic la un pas de moarte. Și, de altfel, dacă aș fi trimis un mesaj fals și, în timpul ăsta, aș fi hoinărit prin Londra să-l omor pe Seton, ce mă făceam cînd ar fi apărut Forbes-Denby la mine ? Nu m-ar mai fi tratat niciodată după aceea, dacă nu mă găsea acasă.

— Dragă Justin ! zise Latham. Dacă Forbes-Denby spune că nu vine, atunci chiar nu vine ! Și tu știi bine asta.

Bryce admise cu tristețe că așa stăteau lucrurile. Părea să primească anihilarea alibiului cu o atitudine remarcabil de filosofică. Dalgliesh auzise de Forbes-Denby. Era un medic la modă, dar foarte bun. Și el și pacienții săi împărtășeau credința comună că diagnosticele și tratamentele Forbes-Denby sînt infailibile. Umbla, chiar, zvonul că puțini dintre acești pacienți ar fi îndrăznit să mănînce, să bea, să se căsătorească, să nască, să părăsească țara sau să moară fără permisiunea lui ; se făleau cu excentricitățile lui, povesteau cu delectare ultimele sale bădărănii și se hrăneau cu cea mai recentă blestemăție a acestuia, fie că era vorba despre cum zvîrlise pe fereastră medicamentul lor preferat, fie de faptul că le concediase bucătarul. Dalgliesh era bucuros că Reckless sau băieții lui, și nu el, vor fi aceia care vor avea sarcina să-l chestioneze pe acest personaj excentric și lipsit de amabilitate, pentru a obține informații de ordin medical despre victimă, precum și un alibi pentru unul dintre suspecți.

Justin explodă brusc, cu o violenţă care îi făcu pe toţi să-şi întoarcă privirile spre el :

— Nu eu l-am omorît, dar să nu-mi cereţi să-l regret ! După tot ce i-a făcut Arabellei !

Celia Calthrop îi aruncă lui Reckless o privire resemnată, uşor împăciuitoare, ca o mamă al cărei copil este pe cale să-i supere pe ceilalţi, dar nu tocmai fără motiv.

— Arabella, şopti ea confidenţial. Pisica lui siameză. Domnul Bryce crede că Maurice este cel care a omorît-o !

— Nu crede, Celia. Ştie.

Apoi se întoarse către Reckless :

— Acum vreo trei luni i-am călcat cîinele cu maşina. A fost un accident, eu iubesc animalele. Sincer vă spun, le ador ! Chiar şi pe Towser îl iubeam, deşi, trebuie să recunoşti, Celia, că era corcitura cea mai antipatică, cea mai prost crescută şi mai urîtă. A fost o întîmplare absolut oribilă ! Animalul mi s-a aruncat, pur şi simplu, sub roţi. Seton îl iubea enorm şi, practic, m-a acuzat că l-aş fi călcat deliberat. Apoi, patru zile mai tîrziu, mi-a ucis-o pe Arabella. Acesta era omul. Şi vă mai miraţi că cineva i-a făcut felul ?

Domnişoara Calthrop, domnişoara Dalgliesh şi Latham ziseră toţi odată, făcînd dovada bunelor lor intenţii :

— Justin, dragă, dar nu a existat nici cea mai mică dovadă...

— Domnule Bryce, nimeni nu poate crede că Arabella are vreun amestec în asta.

— Pentru Dumnezeu, Justin, de ce dezgropi...

Cu calm, Reckless îi întrerupse :

— Şi cînd aţi sosit la Monksmere, domnule ?

— Miercuri după-amiază. Chiar înainte de ora patru. Şi nu căram cadavrul lui Seton în portbagaj. Noroc că am avut probleme la cutia de viteze, de la Ipswich încoace, şi a trebuit să las maşina la garajul lui Baines, la ieşirea din Saxmundham. M-am întors cu taxiul, tînărul Baines m-a adus. Aşa că, dacă vreţi să verificaţi maşina, să vedeţi dacă

nu are cumva urme de sînge sau amprente, acolo o găsiți. Și vă urez succes.

— De ce mama dracului ne mai batem capul, zău? spuse Latham. Cum rămîne cu ruda lui Seton cea mai apropiată? Drăguțul lui frate vitreg. N-ar trebui ca poliția să-l găsească? La urma urmelor, el este moștenitorul. El este cel care ar trebui să dea explicații.

— Digby a fost la Seton House noaptea trecută, zise Eliza Marley. Eu l-am dus cu mașina pînă acolo.

Era abia a doua oară cînd vorbea, de cînd sosise inspectorul, și Dalgliesh simți că de data aceasta nu era prea nerăbdătoare să o facă. Cineva care ar fi sperat într-o dezvăluire senzațională nu-și putea dori un răspuns mai mulțumitor.

Toți tăcură uluiți. Domnișoara Calthrop fu cea care rupse această tăcere cu vocea ei ascuțită, inchizitorială chiar:

— Cum adică l-ai dus cu mașina?

Dalgliesh se gîndi că era o întrebare previzibilă.

Fata ridică din umeri.

— Exact cum ai auzit. Aseară l-am condus pe Digby Seton acasă, cu mașina. M-a sunat din gara Ipswich, înainte de a se sui în trenul de legătură, și m-a rugat să-l aștept la trenul de opt treizeci, de la Saxmundham. Știa că Maurice nu era acasă și bănuiesc că nu voia să arunce banii pe un taxi. Oricum, eu m-am dus. Am luat Mini-Morris-ul.

— Nu mi-ai pomenit nimic despre asta cînd m-am întors acasă, spuse acuzator, domnișoara Calthrop.

Ceilalți se foiau stînjeniți, conștienți că se puteau aștepta la o dispută de familie. Numai figura întunecată care stătea sprijinită de perete părea complet dezinteresată.

— Nu m-am gîndit că te-ar putea interesa în mod deosebit. Și, oricum, ai venit destul de tîrziu, nu?

— Dar nici astă-seară? N-ai pomenit nimic despre asta mai devreme.

— De ce să o fi făcut ? Dacă Digby a dorit să o întindă din nou undeva, asta nu e treaba mea. Şi, în orice caz, asta era înainte să aflăm că Maurice Seton e mort.

— Deci, te-ai întîlnit cu Digby la trenul de opt şi treizeci, pentru că aşa te-a rugat ? întrebă Latham dornic, parcă, să pună lucrurile în ordine.

— Exact. Mai mult decît atît, Oliver, Digby era în tren cînd acesta a tras la peron. Nu era furişat în camera de aşteptare şi nici nu căsca gura prin gară. Îmi cumpărasem tichet de peron, aşa că l-am văzut bine cînd a coborît din tren şi eram lîngă el cînd a dat biletul. Era un bilet de Londra, apropo ; Digby mi s-a plîns în legătură cu preţul. Oricum, controlorul de bilete o să-şi amintească de el. Nu erau decît vreo şase alţi călători.

— Şi bănuiesc că nu avea un cadavru asupra lui ? se interesă Latham.

— Poate doar dacă îl ducea într-o geantă de voiaj.

— Şi l-ai dus direct acasă ?

— Cam aşa ceva. Saxmundham este departe de a fi un oraş bîntuit de frenezie, după ora opt seara, şi Digby nu e chiar compania mea preferată pentru un pahar. V-am spus, pur şi simplu l-am scutit să plătească un taxi.

— Spune mai departe, Eliza, o încurajă Bryce. L-ai dus pe Digby la Seton House. Şi pe urmă ?

— Pe urmă nimic. L-am lăsat la uşa din faţă. Casa era cufundată în tăcere şi nu se vedea nici o lumină. Firesc. Toată lumea ştie că Maurice stă la Londra la mijlocul lui octombrie. Digby m-a invitat înăuntru să beau ceva, dar i-am zis că sînt obosită şi vreau să ajung acasă şi că mătuşa Celia ajunsese, probabil, acasă şi mă aştepta. Ne-am spus noapte bună şi Digby a deschis uşa cu cheia lui.

— Aşadar, avea o cheie ? interveni Reckless. El şi fratele lui erau în relaţii atît de bune ?

— Nu ştiu în ce fel de relaţii erau. Ştiu doar că Digby are o cheie.

— Aveaţi cunoştinţă de acest fapt ? se întoarse Reckless către Sylvia Kedge, de această dată. Vreau să spun, de faptul că domnul Digby Seton avea acces liber în casa fratelui său ?

— Domnul Maurice Seton, răspunse ea, i-a dat fratelui său o cheie, cam cu doi ani în urmă. Din cînd în cînd, spunea că ar fi vrut să i-o ceară înapoi, dar domnul Digby o folosea atît de rar cînd nu era acasă fratele lui, încît bănuiesc că acesta a considerat că nu are nici o importanţă dacă i-o lasă.

— Aşa, din curiozitate... de ce o voia îndărat ? se băgă Bryce.

Domnişoara Calthrop considera, în mod vădit, că acesta era genul de întrebare la care nu te puteai aştepta ca Sylvia să răspundă. Cu o voce şi o expresie care spunea limpede „Nu în faţa slugilor !“ ea replică :

— Maurice mi-a pomenit şi mie de cheie, la un moment dat ; şi mi-a spus că, probabil, o să i-o ceară înapoi. Nu se punea problema lipsei de încredere în Digby. Era doar puţin îngrijorat că Digby ar fi putut să o piardă, sau să i se fure, prin vreunul din barurile acelea de noapte care îi sînt atît de dragi.

— Ei bine, se pare că nu a primit-o înapoi, zise Latham. Noaptea trecută Digby s-a folosit de ea ca să intre în casă, în jurul orei nouă. Şi de atunci nu l-a mai văzut nimeni. Eşti sigură că nu era nimeni în casă, Eliza ?

— Cum aş putea fi sigură ? N-am intrat. Dar n-am auzit pe nimeni şi luminile nu erau aprinse.

— Eu am ajuns acolo la nouă şi jumătate, astăzi dimineaţă, spuse Sylvia Kedge. Uşa din faţă era, ca de obicei, încuiată şi casa pustie. Nici unul din paturi nu era desfăcut. Domnul Digby nici măcar nu şi-a turnat ceva de băut.

În aer plutea ideea, nerostită de nimeni, că trebuie să se fi întîmplat ceva neaşteptat şi dramatic. Erau, cu siguranţă, puţine situaţii de criză în care, ca să le facă faţă, Digby nu şi-ar fi oferit un pahar cu ceva întăritor.

— Asta nu poate fi un criteriu, spuse Celia. Digby are întotdeauna cu el o sticlă de buzunar. Este una din acele

mici idiosincrasii ale lui, care îl iritau așa de mult pe Maurice. Dar unde naiba putea să dispară ?

Latham se întoarse spre Eliza Marley :

— Nu ți-a spus nimic... despre faptul că trebuia să plece din nou ? Cum ți s-a părut ?

— Nu, nu mi-a spus nimic. Iar în ce privește dispozițiile lui Digby, nu sînt deosebit de pătrunzătoare, dar mi s-a părut că arăta cam ca de obicei.

— Este ridicol ! proclamă domnișoara Calthrop. Cu siguranță că Digby n-ar fi plecat iar, cînd de-abia sosise. Și unde să se fi dus ? Ești sigură că nu a pomenit nimic despre ce avea de gînd ?

— Poate că l-a chemat cineva, răspunse Elizabeth Marley.

Vocea mătușii ei răsună ascuțit :

— Chemat ! Nimeni nu știa că el e acolo ! Cine să-l fi chemat ?

— Nu știu. Am spus doar că este o posibilitate. Pe cînd mă întorceam la mașină, am auzit sunînd telefonul.

— Ești sigură ? întrebă Latham.

— De ce mă tot întrebați dacă sînt sigură ? Știți și voi cum e acolo, în landă ; cunoașteți tăcerea, singurătatea și misterul locului acela și felul în care se aud toate zgomotele, noaptea. Vă spun că am auzit telefonul sunînd !

Tăcură cu toții. Avea, bineînțeles, dreptate. Știau cum e noaptea în landă. Și aceeași tăcere, aceeași singurătate și același mister îi așteptau, acum, afară. În ciuda căldurii din cameră, Celia Calthrop tremura. Căldura, însă, ajunsese de-a dreptul insuportabilă.

Bryce se ghemuise pe un scăunel în fața focului și îngrămădea în cămin lemnele din coș, ca un fochist demonic. Limbile mari ale flăcărilor sfîrîiau și jucau în jurul lemnelor. Pereții din piatră ai salonului arătau de parcă transpiraseră sînge. Dalgliesh se îndreptă spre una din ferestre și umblă la obloane. Cînd deschise geamul, valuri de aer rece și plăcut trecură peste el, făcînd să se ridice ușor covoarele de pe

podea și aducînd cu ele zgomotul mării, ca o bubuitură de tunet. Cînd reveni cu fața spre încăpere, auzi vocea plată, lipsită de timbru, a lui Reckless.

— Propun să o ducă cineva acasă pe domnișoara Kedge. Pare bolnavă. Nu am nevoie să discut cu ea astă-seară.

Fata părea că ar fi vrut să protesteze, dar Elizabeth Marley spuse scurt și hotărît :

— O duc eu. Și eu vreau să plec. Se presupune că sînt în convalescență, iar seara nu a fost tocmai relaxantă, nu ? Unde îi este haina ?

Urmă o oarecare agitație. Păreau să se simtă cu toții ușurați că se pot mișca și urmă o întreagă foială în legătură cu haina Sylviei Kedge, cîrjele și confortul ei în general. Domnișoara Calthrop le dădu cheile mașinii ei și spuse, plină de grație, că va veni pe jos acasă, însoțită, desigur, de Oliver și Justin. Sylvia Kedge, înconjurată de o armată de binevoitori, porni spre ușă, bocănind. În clipa aceea sună telefonul. Micul grup îngheță într-o clipă, ca într-un tablou al groazei. Sunetul răgușit al aparatului, atît de obișnuit și în același timp amenințător, îi încremenise în tăcere. Domnișoara Dalgliesh se dusese la telefon și tocmai ridica receptorul, cînd Reckless se ridică iute și, fără să se scuze, i-l luă din mînă. Nu pricepură mare lucru din convorbire, care, din partea lui Reckless, a fost scurtă și monosilabică. Se părea că vorbește cu un post de poliție. Majoritatea timpului nu făcu decît să asculte în tăcere, mormăind cînd și cînd. Apoi încheie :

— Bine, mulțumesc. O să-l văd la Seton House, mîine la prima oră. Noapte bună.

Puse receptorul în furcă și se întoarse către ceilalți, care nu făceau nici un efort să-și ascundă neliniștea. Dalgliesh aproape că se aștepta ca el să-i dezamăgească, dar Reckless spuse :

— L-am găsit pe domnul Digby Seton. A sunat singur la secția de poliție Lowestoft ca să-i anunțe că noaptea trecută a fost spitalizat, după ce și-a proptit mașina într-un șanț, pe

șoseaua care duce către Lowestoft. Mîine dimineață îl externează.

Domnișoara Calthrop deschisese gura, ca să pună o inevitabilă întrebare, cînd Reckless adăugă :

— Spune că i-a telefonat cineva aseară, imediat după ora nouă, și i-a cerut să se ducă, urgent, la secția de poliție din Lowestoft, ca să identifice cadavrul fratelui său. Cel care l-a sunat i-a spus că acesta eșuase la țărm, într-o ambarcațiune, cu ambele mîini tăiate de la încheietură.

— Dar este imposibil ! rosti Latham neîncrezător. Mi se pare că ați spus că trupul a fost descoperit abia astă seară devreme ?

— Așa și este, domnule. Nimeni de la secția Lowestoft nu a telefonat ieri noapte. Nimeni nu știa ce se întîmplase cu domnul Maurice Seton, pînă cînd cadavrul lui nu a ajuns la țărm, în această seară. Cu excepția unei singure persoane, bineînțeles.

Se uita roată la ei, ochii sărind speculativ de la un chip la altul. Nimeni nu vorbea și nu se mișca. Era ca și cum toți înțepeniseră într-un anumit moment în timp, așteptînd, neputincioși, un inevitabil cataclism. Era un moment pentru care nu părea să existe cuvinte potrivite, care reclama cu putere acțiune, dramatism.

Și, parcă făcîndu-și conștiincios datoria, Sylvia Kedge alunecă, cu un geamăt, din brațele Elizei și căzu grămadă la pămînt.

7

Reckless spuse :

— A murit marți, aproape de miezul nopții, cu o aproximație de o oră. Aceasta este estimarea pe care am făcut-o, după starea de rigiditate și aspectul general al cadavrului. M-ar mira ca autopsia să nu o confirme. Mîinile i-au fost tăiate la cîtva timp după ce a survenit moartea. A sîngerat foarte puțin, și se pare că banca ambarcațiunii a fost folosită drept butuc de măcelărie. Dacă presupunem că domnul Bryce a spus adevărul și barca mai era la mal miercuri după-amiază la ora cinci, atunci aproape sigur a fost împinsă pe mare după începutul fluxului, adică o oră mai tîrziu. Măcelărirea trebuie să fi avut loc după ce s-a înserat. Dar atunci era mort de mai bine de optsprezece ore, poate chiar mai mult. Nu știu cum a murit și nici de ce. Dar voi afla.

Cei trei polițiști stăteau împreună în salon. Jane Dalgliesh găsise un motiv să-i lase singuri, oferindu-le o ceașcă de cafea ; Dalgliesh auzea din bucătărie sunetele cristaline care însoțeau pregătirile. Restul grupului plecase de mai bine de zece minute. Nu durase prea mult și nici nu fusese prea greu să o aducă în simțiri pe Sylvia Kedge și, îndată ce ea plecă, însoțită de Liz Marley, se instalase un fel de înțelegere tacită că partea interesantă a serii se terminase. Vizitatorii căpătaseră deodată expresii marcate de oboseală. Cînd Reckless, parcă acumulînd energie și vioiciune din epuizarea lor, începu să-i chestioneze despre o posibilă armă a crimei, fu întîmpinat de o obosită lipsă de înțelegere. Nimeni

nu părea să-şi amintească dacă avea sau nu un topor, un satîr sau o bardă, unde îl ţinea sau cînd l-a folosit ultima dată. Nimeni, în afară de Jane Dalgliesh. Dar pînă şi calmul cu care a recunoscut că pierduse un topor din magazia de lemne, cu cîteva luni în urmă, nu provocă decît un slab interes. Se vorbise prea mult despre crimă pentru o singură seară. Aidoma unor copii surescitaţi, la capătul unei petreceri, doreau să se ducă acasă. Abia după ce şi domnişoara Dalgliesh părăsi încăperea, Reckless continuă să vorbească despre caz. Deşi trebuia să se aştepte la aceasta, pe Dalgliesh îl enerva gradul în care constatase că se simţea iritat de ce anume implica acest lucru. Era de bănuit că Reckless nu este nici prost nici insensibil. Nu va rosti ameninţări. N-ar fi îndrăznit să-l supere pe Dalgliesh, invitîndu-l la o discreţie şi o cooperare la care — amîndoi ştiau asta — avea dreptul, de la sine. Dar acesta era cazul lui. El era răspunzător. El trebuia să hotărască, după bunul lui plac, pe care din piesele acelui puzzle[1] i le va înfăţişa lui Dalgliesh, pentru a le analiza, cît de mult va dezvălui şi cui. Situaţia era nouă pentru Dalgliesh şi nu era prea sigur că o va găsi pe placul său. Aerul din cameră continua să fie înăbuşitor. Focul murea încet, transformîndu-se într-o piramidă de cenuşă albă, dar căldura încătuşată între pereţii de piatră le biciuia feţele, ca dintr-un cuptor, iar aerul era greu.

Inspectorul nu părea însă afectat.

— Persoanele care au fost astă-seară aici, zise el, vorbiţi-mi despre ele, domnule Dalgliesh. Se consideră cu toţii scriitori ?

— Cred că Oliver Latham este critic dramatic. Domnişoara Calthrop crede despre sine că este o scriitoare de povestiri romanţioase, indiferent ce poate însemna asta. Justin Bryce nu ştiu ce profesie spune că are. Scoate o re-

1 De la *jigsan-puzzle*, joc de cuburi sau jetoane, care se potrivesc pentru a reconstitui un tablou.

vistă literară și politică lunară, care a fost fondată de bunicul său.

— Știu, răspunse Reckless, surprinzător. „Revista Lunară de Critică". Tatăl meu o cumpăra. Asta pe vremea cînd șase pennies[1] însemnau ceva pentru un om care-și cîștiga existența prin muncă. Și pentru șase pennies, revista îți transmitea un mesaj cald și puternic. Astăzi, însă, este la fel ca și „Financial Times"; sfaturi pentru investiții, revista cărții, pentru cărți pe care nimeni nu vrea să le citească, concursuri amuzante pentru intelectuali. Nu se poate să-și cîștige existența din asta. Dalgliesh îi răspunse că, în ce privește cîștigul, se știa că Bryce subvenționează revista din veniturile sale personale.

— Aparent, zise Reckless, este unul din acei tipi pe care nu-i deranjează dacă lumea îi crede homosexuali. Este, domnule Dalgliesh ?

Întrebarea nu era lipsită de importanță. Nimic din ceea ce este legat de caracterul unui suspect nu este lipsit de importanță într-o anchetă criminalistică, iar cazul era considerat ca unul de crimă. Dar, în mod cu totul irațional, Dalgliesh era iritat.

— Nu știu, răspunse el. Poate că este ușor ambivalent.

— Este căsătorit ?

— Din cîte știu eu, nu. Dar cred că n-am ajuns să suspectăm, automat, pe toți burlacii peste patruzeci de ani.

Reckless nu răspunse. Domnișoara Dalgliesh se întorsese cu tava pe care se aflau cafelele și el acceptă o ceașcă, cu profunde mulțumiri, dar fără a avea aerul că o dorește cu adevărat. Cînd ea părăsi din nou încăperea, începu să soarbă zgomotos, cu ochii triști pironiți, pe deasupra ceștii, asupra unei acuarele cu păsări în zbor, semnată Jane Dalgliesh, care se afla pe peretele opus.

1 *Penny*, subdiviziune a lirei sterline, reprezentînd a suta parte din valoarea ei.

— Homosexualii, zise el, sînt tipi răzbunători. Nu chiar violenți, dar răzbunători. Și asta a fost o crimă făcută din răzbunare. Secretara aia, paralitica... De unde vine, domnule Dalgliesh ?

Dalgliesh, care se simțea ca un candidat la un examen oral, răspunse calm :

— Sylvia Kedge este orfană și locuiește singură într-o căsuță lîngă Tanner's Lane. Se spune că este o stenodactilografă foarte competentă. Lucra mai ales pentru Maurice Seton, dar face destule și pentru domnișoara Calthrop și pentru Bryce. Nu știu mare lucru despre ea, și nici despre ceilalți, de altfel.

— Știți destule pentru cît îmi trebuie mie acum, domnule Dalgliesh. Și domnișoara Marley ?

— Și ea este orfană. A fost crescută de mătușa ei. În momentul de față studiază la Cambridge.

— Și toți ăștia sînt prietenii mătușii dumneavoastră ?

Dalgliesh ezită. Prietenia nu era un cuvînt pe care mătușa lui să-l folosească cu ușurință și, de fapt, se îndoia că ea ar fi vorbit despre mai mult de o persoană de la Monksmere ca despre un prieten. Dar nu se poate să-ți renegi cunoscuții, tocmai cînd se află pe punctul de a fi suspectați de crimă. Rezistînd ispitei de a-i răspunde că se știau bine unii pe alții dar nu erau foarte apropiați, Dalgliesh spuse precaut :

— Ar fi mai bine să o întrebați pe mătușa mea. Eu știu că se cunosc cu toții între ei. La urma urmei, este o comunitate mică și izolată. Reușesc să se înțeleagă unii cu alții.

— Cînd nu-și omoară unii altora animalele favorite, zise Reckless.

Dalgliesh nu-i răspunse și el adaugă :

— Nu păreau deosebit de mîhniți, nu ? Nu s-a rostit nici măcar o vorbă de părere de rău, toată seara. Fiind scriitori, te-ai fi gîndit că unul din ei putea să scoată un mic epitaf elegant.

— Domnișoara Kedge a primit destul de prost vestea, sugeră Dalgliesh.

— Nu a fost vorba de regrete. A suferit un șoc. Un șoc clinic. Dacă mîine nu se simte mai bine, ar trebui să-i aducă cineva un doctor.

Dalgliesh se gîndi că avea dreptate. Fusese într-adevăr un șoc. Acest lucru era, în sine, interesant. Bineînțeles, știrile din seara aceea fuseseră destul de șocante, dar, oare, cineva pentru care ele nu mai erau tocmai noutăți le-ar mai fi găsit tot atît de șocante ? Nu fusese nimic fals în leșinul din final și cu greu putea el sugera o cunoaștere vinovată. Reckless se ridică brusc de pe scaun, își privi ceașca goală de cafea, derutat parcă de felul cum aceasta ajunsese în mîna lui și o puse, cu o mișcare înceată, la loc pe tavă. Sergentul Courtney, după un moment de ezitare, făcu același lucru cu ceașca lui. Se părea că, în sfîrșit, se pregăteau de plecare. Mai înainte, însă, Reckless mai dorea să i se spună ceva. Deoarece era o informație foarte directă, care se putea dovedi importantă sau nu, pe Dalgliesh îl enerva faptul că Reckless se codea să întrebe. Își spuse că următoarele cîteva zile vor fi și așa destul de dificile ca să-i mai permită și lui Reckless să-i inducă o stare de morbidă autoanaliză. În sfîrșit, hotărîndu-se, spuse :

— Trebuie să vă spun ceva despre manuscrisul acela fals. S-ar putea să mă înșel — nu există prea multe indicii — dar mi se pare că recunosc descrierea barului acela de noapte. Seamănă cu Clubul Cortez din Soho. Fieful lui L.J. Luker. Probabil vă amintiți de caz, era în 1959. Luker și-a împușcat partenerul, a fost condamnat la moarte, dar a fost eliberat după infirmarea verdictului de către Curtea de Apel.

— Îmi amintesc de Luker, spuse Reckless încet. Domnul judecător Brothwick s-a ocupat de caz, nu-i așa ? Clubul Cortez ar fi un loc interesant de cunoscut, dacă speri să pui o crimă în cîrca cuiva. Și Luker ar fi numai bun să poarte o astfel de chestie în spate.

Se îndreptă spre ușă, cu sergentul în urma lui ca o umbră. Apoi se întoarse pentru a mai adăuga :

— Îmi este clar că va fi un mare avantaj pentru mine faptul că sînteți aici, domnule Dalgliesh.

O rostise ca pe o insultă.

8

Contrastul dintre lumina salonului și întunericul rece al nopții de toamnă era absolut. Ca și cum ai fi coborît într-un puț. Cînd ușa de la Pentlands se închise în urma lor, Celia Calthrop trăi un moment de panică oarbă. Noaptea se strîngea în jurul ei.

Respira întunericul ca pe o realitate fizică. Parcă aerul se făcuse mai dens o dată cu căderea nopții, devenind atît de material încît trebuia să-și croiască drum prin el. Nu mai exista direcție și nici distanță. În acest vid amețitor, bubuitul monoton și melancolic al mării răsuna din toate părțile, așa că se simțea amenințată și țintuită locului, ca un călător rătăcit pe un țărm pustiu. Cînd Latham îi lumină drumul cu lanterna, pămîntul păru ireal și foarte îndepărtat, ca suprafața lunii. Era imposibil ca piciorul omenesc să ia contact cu acest sol îndepărtat și imaterial. Se impiedică și cu siguranță și-ar fi pierdut echilibrul, dacă Latham nu i-ar fi prins brațul cu o forță bruscă și surprinzătoare.

Porniră împreună pe poteca ce ducea în interiorul promontoriului. Celia, care nu se așteptase să se întoarcă pe jos acasă, purta niște pantofi ușori, cu tocuri înalte, care alunecau, cînd unul cînd altul, pe pietricelele de mare care împînzeau poteca, sau se înfundau în peticele moi de nisip, așa încît se împleticea mereu, ținută de Latham, ca un copil recalcitrant și dizgrațios. Dar îi trecuse panica. Ochii i se obișnuiau cu întunericul și cu fiecare poticneală, zgomotul mării era mai slab și mai puțin insistent. Cu toate astea, fu o

adevărată binecuvîntare cînd Justin Bryce spuse pe un ton obișnuit, neschimbat :

— Astmul este o boală foarte ciudată. A fost o seară traumatizantă — primul contact al cuiva cu o crimă — și totuși acel cineva se simte bine. Cu toate astea, marțea trecută cineva a avut una dintre cele mai oribile crize de astm, fără nici un motiv evident. Bineînțeles, cineva poate să aibă o reacție, ulterior.

— Cu siguranță „cineva" poate să pățească asta, fu de acord Latham, caustic. Mai ales dacă Forbes-Denby nu va confirma alibiul acelui „cineva" pentru marți noaptea.

— Vai, Oliver, dar îl va confirma ! Și cineva nu se poate să nu se gîndească la faptul că această mărturie va atîrna mult mai greu decît orice ar putea spune tovarășa ta de pat.

Celia Calthrop, cîștigînd încredere, pentru că îi simțea aproape și netulburați, zise cu repeziciune :

— Este așa de liniștitor să știm că Adam Dalgliesh se află, întîmplător, aici. La urma urmelor, el ne cunoaște. Vreau să spun, ca situație socială. Și pentru că este și el scriitor, simt că este de-al nostru.

Latham izbucni în rîs.

— Dacă ție ți se pare reconfortant Adam Dalgliesh, îți invidiez capacitatea de autosugestie. Hai, spune-ne cum îl vezi tu, Celia ? Gentlemanul detectiv, bălăcindu-se în investigații din amuzament, tratîndu-și suspecții cu o politețe studiată ? Un fel de Carruthers profesionist, coborît direct din paginile uneia din oribilele povestiri ale lui Seton ? Dragă Celia, Dalgliesh ne-ar vinde pe toți lui Reckless dacă ar crede că asta poate să-i mărească reputația, fie și cu o iotă. Este tipul cel mai periculos pe care îl cunosc.

Rîse din nou, și ea simți cum mîna lui îi strînge și mai tare brațul. Acum chiar o durea, cum o împingea cu grabă înainte, de parcă ar fi fost arestată. Totuși, nu era în stare să se elibereze. Deși poteca se lărgise, terenul era tot neregulat. Așa cum mergea nesigură, împiedicîndu-se și alunecînd la tot pasul, cu picioarele numai zgîrieturi și gleznele dureroase,

nu avea nici o altă șansă să se țină pe picioare decît strînsoarea fără remușcări a lui Latham. Și n-ar fi suportat să rămînă singură. Vocea lui Bryce îi șuieră la ureche :

— Oliver are dreptate, să știi, Celia. Dalgliesh este un detectiv profesionist, probabil unul dintre cei mai inteligenți din țară. Nu cred ca acest fapt să schimbe cele două volume de versuri, oricît de mult le-aș admira eu.

— Nici Reckless nu e un prost. Latham părea, încă, amuzat. Ați observat că abia a scos trei vorbe, dar ne-a încurajat flecăreala copilărească și egocentristă ? Probabil că a aflat mai mult de la noi în cinci minute, decît i-ar fi spus alți suspecți în ore de anchetă făcută după toate regulile. Oare cînd o să învățăm să ne ținem gura ?

— Cum nu avem nimic de ascuns, nu văd ce importanță are, zise Celia Calthrop. Oliver a fost, într-adevar, enervant astă-seară ! Cineva și-ar fi putut imagina că era nițel băut.

— Vai, Celia ! Dar toată lumea are ceva de ascuns poliției. De aceea sîntem, de obicei, atît de ambivalenți în ceea ce-i privește. Stai să vezi cînd o să întrebe Dalgliesh de ce ai tot vorbit despre Seton la trecut, chiar înainte de a afla cu toții că i s-a găsit cadavrul. Așa ai făcut, să știi. Pînă și eu am băgat de seamă, așa că lui Dalgliesh lucrul acesta probabil că i-a sărit imediat în ochi. Mă întreb dacă va considera de datoria lui să-i pomenească despre asta lui Reckless.

Celia era însă destul de tare ca să nu se lase intimidată de Bryce.

— Nu fii prost, Justin ! spuse ea enervată. Nu te cred. Și chiar dacă am vorbit astfel, asta s-a întîmplat probabil pentru că vorbeam de Maurice ca scriitor. Și, într-un fel, se simte de o bună bucată de vreme că bietul de el este terminat.

— Dumnezeule, asta cam așa este ! zise Latham. Terminat. Mort și dispărut. Epuizat. Maurice Seton nu a scris decît un singur lucru bun în viața lui, dar acela a pornit drept din inimă. Și din minte. A produs exact efectul pe care l-a intenționat. Fiecare cuvînt a fost ales să rănească, iar întregul s-a dovedit de-a dreptul mortal.

— Te referi la piesa lui ? întrebă Celia. Credeam că o dispreţuieşti. Maurice obişnuia să spună că cronica ta a distrus-o.

— Celia dragă, dacă cronicile pe care le scriu eu ar putea distruge, jumătate din piesuţele care se joacă acum în Londra ar fi căzut după prima reprezentaţie.

O smuci din nou înainte — cu un nou elan — şi preţ de un minut Justin Bryce rămase în urma lor. Grăbindu-se să-i ajungă, le strigă cu respiraţia tăiată :

— Maurice trebuie să fi fost ucis marţi noapte. Corpul i-a fost împins pe mare mai tîrziu, miercuri seara. Deci, mă întreb cum l-a cărat asasinul pînă în Monksmere ? Oliver, tu ai sosit de la Londra miercuri. Doar nu l-ai adus în portbagajul Jaguar-ului tău ?

— Nu, dragă, răspunse Latham amuzat. Sînt foarte atent la ce car în portbagajul maşinii mele.

— Pentru mine lucrurile sînt limpezi. Sylvia poate să-mi certifice alibiul pînă marţi seara tîrziu — şi, în mod evident, aceea este perioada critică. Recunosc că miercuri seara am fost singură, dar nu prea cred că Reckless m-ar putea bănui că am mutilat cadavrul. Apropo, există o singură persoană care nici măcar nu pretinde că ar avea un alibi pentru marţi sau miercuri — Jane Dalgliesh. Şi pe deasupra mai este şi toporul ei !

— Pentru numele lui Dumnezeu, interveni Latham, ce motiv ar fi avut domnişoara Dalgliesh să-l omoare pe Seton ?

— Ce motive ar fi avut oricare dintre noi ? Şi n-am spus că a făcut-o. Voiam doar să subliniez că toporul era al ei.

— Eu am avut odată de gînd, zise Bryce vesel. Să-l omor pe Seton, adică. Atunci, după ce-am găsit-o pe Arabella, aş fi fost gata să-l omor. Dar n-am făcut-o. Însă tot nu poate să-mi pară rău de el. Mă întreb dacă nu ar trebui să cer să mi se arate cadavrul, după anchetă. S-ar putea ca şocul să mă scoată din această stare de insensibilitate, care simt că este nesănătoasă.

Latham, care mai medita încă la toporul lipsă, rosti cu fermitate :

— Oricine l-ar fi putut lua ! Oricine ! Cu toții intrăm și ieșim unii de la alții, fără nici o rezervă. Prin părțile astea nimeni nu încuie nimic, niciodată. Niciodată nu a fost nevoie. Și nici nu știm încă dacă aceea a fost într-adevăr arma crimei.

— Dragilor, zise Bryce, gîndiți-vă la lucrul următor și potoliți-vă. Pînă nu știm care a fost cauza morții nici măcar nu putem fi siguri că Maurice a fost ucis.

9

Se despărţi de ei în uşa casei şi îi urmări cu privirea cum dispar în noapte. Vocea ascuţită a lui Justin ca şi rîsul lui Latham ajungeau încă pînă la ea, mult după ce feţele lor se topiseră în umbrele mai dese ale gardurilor vii şi ale copacilor. În casă nu ardea nici o lumină, iar salonul era gol. Deci, Elizabeth se culcase. Probabil gonise foarte repede de la Tanner's Cottage. Mătuşa ei nu era prea sigură dacă trebuie să-i pară bine sau nu. Simţea deodată nevoia de a fi împreună cu cineva, dar n-ar fi putut face faţă întrebărilor sau unei discuţii în contradictoriu. Ar fi fost multe de discutat, dar nu în seara aceea. Era prea obosită. Aprinse lampa de masă şi, îngenunchind pe carpeta din dreptul căminului, începu să aţîţe, fără vreun rezultat, cărbunii şi cenuşa focului aproape stins. Apoi se ridică — nesigură şi gemînd de efort, ca o femeie bătrînă — şi se prăbuşi în fotoliu. În faţa ei se contura vag un alt fotoliu, identic, scund şi solid, plin cu perne, trezind amintiri amare. Acolo şezuse Maurice în după-amiaza aceea de octombrie, cu şase ani în urmă.

Era chiar în ziua anchetei, o zi cu vreme rece şi vijelii neaşteptate. În seara aceea în cămin ardea un foc zdravăn. Ştia că el urma să vină şi avusese grijă ca şi ea şi camera să fie pregătite de primire. Lumina focului şi o lampă discretă aruncau o aură bine calculată peste mahonul lustruit al mobilei, căzînd în umbre dulci pe rozurile şi albastrul pastel de pe covor şi perne. Tava cu băuturi era pusă la îndemînă. Nimic nu fusese lăsat la voia întîmplării. Şi ea îl aşteptase cu

nerăbdarea unei fetișcane aflate la prima întîlnire. Îmbrăcase o rochie de lînă, bleu-gri, care o făcea să arate mai suplă și mai tînără. Rochia aceea mai atîrna încă în garderobă, dar nu o mai purtase, de atunci, niciodată. El stătuse acolo, în fața ei, țeapăn și negru în costumul de doliu. Un omuleț absurd cu cravata lui neagră și banderola pe braț, cu chipul încremenit de durere. Numai că ea nu fusese în stare să-i înțeleagă durerea. Cum ar fi putut ? Părea imposibil ca el să o jelească pe nimfomana aceea josnică, egoistă și monstruoasă. Desigur, trăise un șoc în momentul cînd a aflat că Dorothy murise, că se sinucisese ; trăise oroarea identificării cadavrului înecat, coșmarul anchetei, groaza de a da ochii cu șirurile acelea de fețe albe, acuzatoare. El știuse foarte bine ce spuneau ceilalți, că și-a împins propria soție spre sinucidere. Nu era de mirare că arăta bolnav și șocat. Dar durerea ? Nu-i trecuse niciodată prin minte că el ar fi putut fi îndurerat. Nu știa de ce, dar fusese convinsă că, în sufletul lui, trăise o ușurare. Ușurare, pentru că toți acei ani lungi de chin și stăpînire a nervilor se încheiaseră în sfîrșit, pentru că va putea din nou să trăiască. Iar ea va fi acolo, lîngă el, ca să-l ajute așa cum îl ajutase, cu sfaturile și compasiunea ei, și cînd Dorothy trăia. El era scriitor, era un artist. Avea nevoie de afecțiune și înțelegere. Și, începînd din acea seară, el nu mai avea de ce se teme de singurătate.

Se întreba acum dacă îl iubise. Îi era greu să-și amintească. Poate că nu. Poate că niciodată nu fusese dragoste, așa cum își imagina ea că ar trebui să fie dragostea. Dar, din toată viața ei, numai atunci fusese cel mai aproape de acel atît de dorit, de insesizabil și ades imaginat cataclism. Avusese de-a face cu palide imitații ale lui, în aproape patruzeci de cărți, dar „originalul“ nu-i căzuse niciodată în mînă. Acum, așezată în fața focului stins, își reaminti clipa cînd înțelesese adevărul și obrajii i se aprinseră la amintirea aceea. Începu să plîngă, deodată, stîngaci ca un copil. Atunci, în acea clipă, uitate fuseseră toate convențiile și artificiile. Rămăsese doar

mila. Ea îngenunchiase lîngă el și îi prinsese capul în mîini, legănîndu-l, șoptindu-i vorbe de alinare și declarîndu-i dragostea pe care i-o purta. Și atunci s-a întîmplat. Întreg corpul lui înțepeni și se trase înapoi. O privi, ținîndu-și răsuflarea și ea îi văzu fața. Pe ea se citea totul : mila, jena, o urmă de spaimă și — cel mai greu de acceptat — repulsia fizică.

Într-o singură clipă de amară și completă limpezime, se văzu pe sine cu ochii lui. Era îndurerat, jelea ființa aceea suplă, veselă și frumoasă și, tocmai atunci, o femeie între două vîrste, urîtă, i se arunca în brațe. Bineînțeles că, după aceea, el își revenise. Nici unul nu rostise o vorbă. Pînă și acele îngrozitoare suspine fură înghițite pe jumătate, așa cum face un copil căruia i se oferea, dintr-o dată, ceva dulce, ca să nu mai plîngă. Se gîndea cu amărăciune că nimic nu era mai bun să domolească mîhnirea decît un pericol personal. Nici ea nu știa cum ajunsese, poticnindu-se, înapoi în fotoliul ei, roșie la față ca para focului. Seton mai rămăsese doar atît cît îl obligau regulile bunelor maniere, iar ea îi dăduse să bea, îi suportase amintirile sentimentale despre nevastă-sa — Dumnezeule mare, bietul caraghios uitase, oare, atît de repede ? — și mimase interesul pentru planurile pe care el le făcea în legătură cu o lungă vacanță în străinătate „pentru a încerca să uit". A trebuit să treacă șase luni pînă cînd a considerat prudent să revină, singur, în vizită la Rosemary Cottage. Și a trecut chiar mai mult de atît înainte ca el să încerce să priceapă că ea era disponibilă ori de cîte ori ar fi dorit el să fie însoțit, în public, de o femeie. Exact înainte de a pleca în vacanță îi scrisese pentru a-i spune că o trecuse în testament „ca semn de recunoștință a compasiunii și înțelegerii pe care le-ai dovedit la moartea scumpei mele soții". Ea înțelesese mesajul așa cum trebuia. Era exact tipul de gest, crud și lipsit de sensibilitate, prin care el considera că își cere scuze în mod potrivit. Cu toate acestea, prima ei reacție nu fusese de furie sau de umilință ; se întrebase numai despre ce sumă putea fi vorba ;

iar acum întrebarea devenise de o fascinantă actualitate. S-ar putea, desigur, să fie vorba doar de cîteva sute de lire. Dar ar putea fi și mii. Ar putea fi chiar o avere. La urma urmei, Dorothy trecuse drept o femeie bogată, iar Maurice nu avea cui să lase această avere. Nu se înțelesese niciodată cu fratele său vitreg, iar în ultima vreme se îndepărtaseră și mai mult unul de altul. De altfel, el îi era atît de dator, nu ?

O dungă de lumină, venită din hol, se întinse pe covor. Tăcută, Elizabeth Marley intră în cameră, în picioarele goale, halatul roșu strălucindu-i în penumbră. Se așeză în fotoliul din fața mătușii ei, dreaptă, cu picioarele spre focul care se stingea și fața ascunsă în penumbră.

— Mi s-a părut că te-am auzit cînd ai intrat, spuse. Pot să-ți aduc ceva să bei ? Lapte cald sau ceai ?

Tonul era lipsit de amabilitate, jenat chiar, dar oferta era neașteptată și domnișoara Calthrop era impresionată.

— Nu, mulțumesc draga mea. Du-te înapoi în pat, ai să răcești. O să pregătesc eu băuturile și pe a ta am să ți-o aduc sus.

Fata nu se mișcă. Domnișoara Calthrop mai încercă o dată focul. De data aceasta o limbă de foc se încolăci în jurul cărbunilor și ea simți căldura binevenită atingîndu-i mîinile și fața.

— Ai dus-o pe Sylvia acasă ? întrebă. Cum se simțea ?

— Nu prea bine. Dar ea nu arată grozav niciodată.

Mătușa zise :

— M-am tot gîndit dacă n-ar fi fost bine să insistăm să rămînă aici. Arăta cu adevărat rău și nu cred că e indicat, pentru ea, să fie singură.

Elizabeth ridică din umeri.

— Eu i-am spus că avem un pat liber, pînă cînd vine fata care va sta la noi și că este binevenită. Dar nici n-a vrut să audă. Cînd am insistat, a devenit nervoasă, așa că am lăsat-o baltă. La urma urmelor are treizeci de ani, nu ? Nu mai e un copil. N-o puteam sili să rămînă.

— Sigur că nu.

Celia Calthrop se gîndi că nepoata ei ar fi suportat-o cu greu pe Sylvia în casă. Observase că majoritatea femeilor o compătimeau pe fată mult mai puțin decît o făceau bărbații, iar Elizabeth nu făcea un secret din antipatia ei.

— Ce s-a mai întîmplat după ce am plecat ? întrebă vocea din fotoliu.

— Nu mare lucru. Jane Dalgliesh crede că s-ar putea ca Maurice să fi fost ucis cu toporul ei. Se pare că de vreo patru săptămîni nu-l mai găsește.

— Inspectorul Reckless v-a spus că așa a fost omorît ?

— Nu, dar sigur că...

— Atunci, tot nu se știe cum a murit. Putea fi ucis într-o mie de feluri, iar mîinile să-i fie tăiate după moarte. Îmi închipui că așa s-a și întîmplat. Nu poate fi prea ușor să o faci dacă victima e încă în viață și conștientă. Inspectorul Reckless trebuie să știe dacă așa s-a întîmplat. În primul rînd că nu curge prea mult sînge. Și bănuiesc că el cunoaște ora morții, cu o marjă de un ceas, chiar și fără raportul autopsiei.

— Dar, bineînțeles că a murit marți noapte, nu ? Trebuie să i se fi întîmplat ceva în marțea aceea. Maurice n-ar fi plecat niciodată de la club în felul acesta, ca să-și petreacă noaptea în altă parte, fără să spună o vorbă nimănui. A murit marți noapte, cînd Sylvia și cu mine am fost la film.

Vorbea cu o siguranță încăpățînată. Își dorea să fie așa și, deci, așa trebuia să fie. Maurice murise marți noapte și alibiul ei era asigurat.

— Ce ghinion pentru Justin și Oliver, adăugă ea, să fie în oraș tocmai în acea seară. E drept, au un fel de alibi. Dar, oricum, e păcat.

— Și eu am fost la Londra, marți noapte, zise fata cu calm. Și continuă repede, înainte ca mătușa ei să poată vorbi :

— Lasă, știu ce vrei să spui. Trebuia să fiu la Cambridge, în pat. Ei bine, mi-au dat drumul mai repede decît ți-am spus. Și, marți dimineața, am luat primul accelerat pînă la gara din strada Liverpool. Trebuia să mă întîlnesc acolo cu cineva, ca să luăm prînzul. Nu-l cunoști. Cineva de la

Cambridge, dar a terminat studiile. Oricum, persoana nu a venit. Sigur, îmi lăsase un mesaj, foarte politicos, plin de regrete. Păcat că aranjasem să ne întîlnim într-un loc unde eram cunoscuți. Nu m-a amuzat foarte tare să-l vad pe chelner compătimindu-mă. Nu că aș fi fost prea surprinsă. Nu are mare importanță. Numai că n-am avut chef să le dau prilejul, lui Justin și lui Oliver, să bîrfească pe seama problemelor mele. Și nici lui Reckless nu văd de ce ar trebui să-i spun. Lasă-l să afle singur.

„Dar mie mi-a spus !" se gîndi Celia. Simți un val de fericire atît de acut, încît fu bucuroasă că se aflau amîndouă în umbră. Aceasta era prima confidență pe care i-o făcea. Și bucuria o făcu înțeleaptă. Rezistă primului imbold de a o liniști sau întreba ceva și spuse :

— Draga mea, nu sînt sigură că a fost înțelept din partea ta să petreci toată ziua în oraș. Nu ești încă refăcută. În sfîrșit, nu pare să-ți fi făcut prea rău. Unde ai fost după prînz ?

— Am lucrat toată după-amiaza la Biblioteca Municipală. Apoi m-am dus să văd un jurnal de știri. Se făcuse deja cam tîrziu, așa că m-am gîndit că ar fi mai bine să rămîn în oraș peste noapte. De fapt, tu nu mă așteptai la o oră anume. Am luat masa la Lyons pe Coventry Street și apoi am găsit o cameră la Walter Scott Hotel, în Bloomsbury. Aproape toată seara mi-am petrecut-o plimbîndu-mă prin Londra. Cred că pe urmă am luat cheia și am urcat în cameră, puțin înainte de ora unsprezece.

Domnișoara Calthrop interveni prompt :

— Atunci, recepționerul va putea să depună mărturie pentru tine și poate cineva își va aminti că te-a văzut la Lyons. Și mai cred că ai avut dreptate să nu spui nimic despre asta, pînă una alta. Este numai treaba ta. Ceea ce vom face este să așteptăm pînă cînd vom ști momentul morții. Apoi vom putea reanaliza întreaga chestiune.

Îi era greu să-și rețină clinchetul de bucurie din voce. Asta își dorise dintotdeauna. Vorbeau împreună, plănuiau împreună. Chiar indirect și îndărătnic, i se cerea să dea

sfaturi și să reconforteze. Ce ciudat i se părea că a fost nevoie de moartea lui Maurice ca să se apropie una de cealaltă ! Continua să bîiguie :

— Mă bucur că nu te-a necăjit chestia cu întîlnirea pentru prînz. Tinerii de azi nu mai știu să fie manierați. Dacă n-a putut să-ți telefoneze, măcar cu o zi înainte, era de datoria lui să apară la întîlnire. Dar, cel puțin, știi cum stai.

Fata se ridică din fotoliu și se îndreptă fără o vorbă spre ușă.

Mătușa sa strigă după ea :

— Am să aduc băuturile și o să le bem împreună, în camera ta. Vin imediat. Tu bagă-te în pat.

— Nu vreau nimic, mulțumesc.

— Dar spuneai că ai vrea să bei ceva cald. Ar trebui să bei ceva. Lasă-mă să-ți fac un ceai. Sau poate niște lapte cald.

— Am spus că nu vreau nimic. Și mă duc să mă culc. Vreau să fiu lăsată în pace.

— Dar, Eliza...

Ușa se închise. Nu mai auzi nimic, nici măcar zgomotul pașilor ușori pe scări. Nu se auzeau decît focul trosnind în cămin și, afară, liniștea, singurătatea nopții.

10

A doua zi dimineaţa, Dalgliesh fu trezit de telefon. Mătuşa lui răspunsese, probabil, foarte repede, pentru că sunetul se opri aproape imediat şi el căzu din nou în acea fericită stare de transă, dintre somn şi veghe, care urmează întotdeauna după o noapte de somn bun. Probabil că mai trecu o jumătate de oră şi telefonul sună din nou. De această dată păru mai tare şi mai insistent. Deschise ochii larg şi văzu, prins în cadrul ferestrei, un dreptunghi transparent de lumină albastră, în care o linie cît un fir de păr despărţea marea de cer. Promitea să fie încă o superbă zi de toamnă. Era, deja, o superbă zi de toamnă. Îşi privi cu surprindere ceasul ; arăta ora opt şi jumătate. Îşi puse halatul şi papucii şi lipăi în jos pe scări, la timp pentru a o auzi pe mătuşa lui răspunzînd la telefon.

— Am să-i spun, inspectore, îndată ce se scoală. E urgent ? Nu, numai că se presupune că este în vacanţă.... Sînt sigură că-i va face plăcere să vină, după ce ia micul dejun. La revedere.

Dalgliesh se aplecă şi îşi lipi pentru o clipă obrazul de al ei. Il simţi, la fel ca întotdeauna, catifelat şi tare, ca o mănuşă din piele de căprioară.

— Reckless era ?

— Da. Zice că se află la Seton acasă şi s-ar bucura dacă te-ai duce şi tu acolo acum, de dimineaţă.

— Bănuiesc că n-a spus în ce calitate ? Trebuie să muncesc sau doar să-l admir pe el cum lucrează ? Sau, poate, sînt suspectat ?

— Eu sînt suspectată, Adam. Aproape sigur s-a folosit toporul meu...

— Asta a fost, deja, remarcat. Dar, chiar și așa, cred că te afli după majoritatea vecinilor tăi. Și, cu siguranță, după Digby Seton. Noi, polițiștii, sîntem oameni cu suflet simplu. Ne place să găsim un mobil, înainte de a opera o arestare. Și nici un mobil nu ne bucură sufletele într-atît, ca acela al posibilului cîștig material. Înțeleg că Digby este moștenitorul fratelui său vitreg.

— Așa se presupune. Vrei un ou sau două, Adam ?

— Două, te rog. Dar le pregătesc eu. Tu stai și ține-mă de vorbă. Mi s-a părut mie sau telefonul a sunat de două ori ? Cine a telefonat mai devreme ?

Mătușa îi răspunse că sunase R.B. Sinclair, ca să-i invite pe amîndoi duminică la cină. Ea promisese că-l va suna să-i confirme dacă se duc. Dalgliesh, care acorda o atenție drăgăstoasă ouălelor din tigaie, era intrigat. Dar nu spuse decît că dorea să onoreze invitația. Asta era ceva nou. Bănuia că mătușa lui vizita destul de frecvent Priory House, dar niciodată cînd el se afla la Pentlands. Era bine cunoscut faptul că R.B. Sinclair nu făcea și nici nu primea vizite. Mătușa lui era singura care avea acest privilegiu. Motivul schimbării lui nu era, totuși, greu de ghicit. Sinclair voia să discute despre crimă cu cineva care era de așteptat să ofere o opinie profesionistă. Era reconfortant, chiar dacă ușor dezamăgitor, să descopere că marele om nu era imun la banala curiozitate omenească. Moartea violentă își exercita macabra fascinație chiar și asupra acestui personaj, care se ținea, cu convingere, departe de șarada umană. Bineînțeles că va accepta invitația. Ispita era prea mare ca să-i reziste. Era destul de bătrîn ca să nu știe că puține experiențe pot fi atît de dezamăgitoare ca întîlnirea cu faima. Dar cu R.B. Sinclair, orice scriitor era dispus să-și asume riscul.

După micul dejun, Dalgliesh lungi timpul necesar pentru a-și face toaleta, își puse un sacou de tweed peste pulover și zăbovi, ezitînd, în ușa casei, unde o înghesuită colecție de bastoane, lăsată de trecuți vizitatori ca zălog al reîntoarcerii fericite, îl ispitea să adauge o ultimă tușă la costumul de vilegiaturist energic pe care și-l compusese. Alese un baston masiv, din frasin, îl cîntări în mînă și îl puse la loc. Nu avea rost să exagereze. Strigă „La revedere" către mătușa sa și o porni peste landă. Drumul cel mai rapid ar fi fost cu mașina, la dreapta de la răscruce, cam o jumătate de milă pe șoseaua Southwold și apoi pe drumul îngust, dar destul de neted, care traversa landa pînă la reședința lui Seton. Aproape cu perversitate, Dalgliesh se hotărî să meargă pe jos. De fapt, se presupunea că este în vacanță și apelurile inspectorului nu pomeniseră nimic despre vreo urgență.

Îi părea rău pentru Reckless. Nimic nu este mai enervant și frustrant pentru un detectiv decît nesiguranța în privința limitelor propriei responsabilități. De fapt, nu exista nici o problemă. Reckless era singurul însărcinat cu cercetarea cazului și amîndoi știau asta. Chiar dacă șeful poliției se hotăra să ceară ajutorul Scotland-Yard-ului, era puțin probabil să i se dea lui cazul. Dalgliesh era prea implicat personal. Dar lui Reckless nu avea de ce să-i placă faptul că își desfășura ancheta sub ochii unui comisar al Departamentului de Investigații Criminalistice, mai ales unul cu reputația lui Dalgliesh. Ei, ghinionul lui ! Dar mai mare ghinion pentru el însuși, gîndi Dalgliesh. Așa murea speranța lui de a avea o vacanță solitară și lipsită de complicații, acea binecuvîntată săptămînă de pace simplă care — aproape fără nici un efort din partea lui — trebuia să-i destindă nervii și să-i rezolve problemele personale. Probabil că planul fusese de la început doar o construcție imaterială, bazată pe oboseală și pe nevoia lui de a evada. Dar era derutant să o vadă năruindu-se atît de repede. Avea tot atîta chef să se amestece în acest caz, pe cît avea Reckless să-i ceară ajutorul. Ar fi urmat, desigur, telefoane pline de tact la și de la Scotland

Yard. Ar fi fost de la sine înțeles că familiaritatea lui Dalgliesh cu Monksmere și faptul că îi cunoaște pe cei implicați vor fi puse în serviciul inspectorului. Măcar atît datora poliției orice cetățean. Dar dacă Reckless își imagina că el, Dalgliesh, poftea la o participare mai angajată, trebuia iute domolit. Îi era imposibil să nu se simtă ca scăldat în frumusețea zilei și, în timp ce mergea, o bună parte din enervarea lui se pierdea. Întregul promontoriu era inundat de căldura aurie a soarelui. Briza era proaspătă, dar nu și rece. Simțea poteca nisipoasă sub picioare, trecînd uneori chiar printre tufele de păpădie și iarbă neagră, alteori răsucindu-se printre tufe dese de mure și arbuști pipemiciți de păducel, care formau un șir de mici vizuine în care lumina se pierdea, iar poteca se transforma într-o fîșie subțire de nisip.

Aproape tot drumul Dalgliesh avu marea sub ochi, cu excepția trecerii lui pe lîngă zidurile sumbre de la Priory House. Casa se înălța pe fundalul mării, la doar o sută de metri de stînci, împrejmuită la sud de un zid înalt de piatră, iar la nord de o lizieră de pomi. Noaptea, casa avea ceva sinistru și neprimitor, care se adăuga izolării ei naturale. Dalgliesh se gîndi că, dacă Sinclair căuta izolarea, nu putea nimeri un loc mai potrivit. Se întreba cît timp va mai trece, înainte ca inspectorul Reckless să violeze această izolare cu întrebările lui. N-o să-i ia prea mult timp să afle că Sinclair avea un rînd de scări, la care avea acces numai el și care lega domeniul lui de plajă. Presupunînd că trupul celui ucis fusese dus pînă la barcă și nu că barca fusese cea care parcursese o distanță considerabilă, de-a lungul coastei, pînă la cadavru, acesta trebuie să fi fost transportat pînă la plajă pe una din cele trei poteci. Nu existau alte căi de acces. Una din ele, poate cea mai evidentă, era Tanner's Lane, care trecea pe lîngă casa Sylviei Kedge. Cum barca fusese trasă pe uscat exact în dreptul acestei poteci, ar fi fost calea cea mai directă.

A doua era panta abruptă și nisipoasă care ducea de la Pentlands pînă la țărm. Era destul de inaccesibilă chiar și în

timpul zilei. Noaptea, ar fi fost riscantă chiar și pentru cineva experimentat și care nu căra nici o greutate. Nu-l vedea pe asasin riscînd această cale. Chiar dacă mătușa lui nu ar fi auzit zgomotul mașinii, oprită mai departe, ar fi simțit dacă cineva trecea pe lîngă casă. Oamenii care trăiesc singuri, în locuri atît de izolate, sînt receptivi la zgomotele străine, mai ales noaptea. Mătușa sa era una din femeile cele mai detașate și lipsite de curiozitate, căreia obiceiurile păsărilor i-au părut întotdeauna mai interesante decît cele ale oamenilor. Dar, nici chiar ea n-ar fi putut privi nepăsătoare în timp ce un cadavru era cărat pe sub ferestrele ei. Și mai era problema transportării acestuia pe distanța de jumătate de milă de-a lungul țărmului, pînă la locul unde era trasă „Sheldrake". Doar dacă asasinul nu-l lăsase pe jumătate îngropat în nisip, în timp ce se ducea să ia barca și vîslea înapoi pînă la el. Aceasta ar fi sporit în mod gratuit riscurile, ca să nu mai vorbim de faptul că ar fi fost imposibil să înlăture complet urmele de nisip de pe cadavru. Și mai la obiect, ar fi fost nevoie ca barca să aibă vîsle și furcheți. Se întreba dacă Reckless a verificat acest lucru.

A treia cale de acces era pe scările lui Sinclair. Acestea erau situate la doar cincizeci de metri de Tanner's Lane și duceau la un mic golf izolat unde stîncile, mai înalte aici decît în oricare alt punct al plajei, fuseseră erodate și măcinate într-un dulce arc. Aceasta era singura parte a plajei unde ucigașul — dacă exista unul — ar fi putut căsăpi cadavrul fără teama de a fi văzut din nici o parte. Doar în eventualitatea, puțin probabilă, în care unul dintre localnici ar fi hotărît să facă o plimbare tîrzie pe țărm, ar fi existat pericolul de a fi descoperit ; prin locurile acelea, însă, oamenii nu prea obișnuiau să umble singuri pe plajă, după căderea serii.

Priory House rămase în urmă și Dalgliesh ajunse la păduricea rară de fagi care mărginea Tanner's Lane. Aici pămîntul era presărat cu frunze moarte, iar prin rețeaua de crengi golașe se zărea o ceață albastră care putea fi, la fel de

bine, și marea și cerul. Pădurea se termină brusc și Dalgliesh sări peste un pîrleaz și ajunse la potecă. În fața lui răsări imediat căsuța scundă de cărămidă roșie în care trăia singură, de la moartea mamei sale, Sylvia Kedge. Era o clădire urîtă, la fel de riguros pătrată ca și o casă de păpuși, cu patru ferestre mici, fiecare încărcată de draperii. Poarta și ușa principală fuseseră, probabil, lărgite pentru a face loc scaunului ei cu rotile, dar această modificare nu îmbunătățea cu nimic proporțiile casei. Nu se făcuse nici un efort pentru a o înfrumuseța. Grădinița minusculă din fața ei nu era decît un petec întunecat, tăiat în două de o potecă de pietriș ; ușile și ferestrele erau vopsite gros, în tonul de maro pe care îl întîlnești de obicei prin orfelinate. Dalgliesh se gîndi că o Tanner's Cottage trebuie să fi fost acolo de generații, de fiecare dată construită din ce în ce mai înspre landă, pînă cînd se prăbușea sau era măturată de marile furtuni. Acum era rîndul acestei cutii pătrate și roșii a secolului douazeci să stea acolo, hotărîtă să-și încerce norocul împotriva mării.

Ascultînd de un impuls, Dalgliesh împinse poarta grădinii și o luă pe potecă. Deodată auzi un zgomot. Mai era cineva care dădea tîrcoale locului. De după colțul casei se ivi figura lui Elizabeth Marley. Deloc stînjenită, ea îl privi cu răceală și spuse :

— Ah, dumneavoastră sînteți ! Mi s-a părut că aud pe cineva bîntuind primprejur. Ce doriți ?

— Nimic. Bîntui pentru că așa mi-e firea. Pe cînd dumneavoastră, probabil că o căutați pe Sylvia Kedge ?

— Sylvia nu-i acasă. Am crezut că e, poate, în camera obscură din spatele casei. Dar nu e nici acolo. Am venit să-i transmit un mesaj de la mătușa mea. În aparență vrea să se asigure că Sylvia se simte bine, după șocul din seara trecută. De fapt, vrea să o cheme să-i dicteze, mai înainte ca Latham sau Justin să pună mîna pe ea. Va fi mare bătălie pentru faimoasa Kedge și nu am nici o îndoială că ea va ști să profite de asta. Tuturor le surîde ideea de a avea o secretară perso-

nală, la cerere, pentru numai doi şilingi la mia de cuvinte, cu indigoul lor.

— Doar atît îi dădea Seton ? Atunci de ce mai stătea la el ?

— Îi era devotată, sau pretindea că îi este. Bănuiesc, însă, că avea motivele ei. La urma urmei, nu i-ar fi fost prea uşor să găsească un apartament la oraş. Ar fi interesant de ştiut cît i-a lăsat prin testament. Oricum, îi plăcea să pozeze în omul de ajutor loial şi extenuat de muncă dar, de fapt, ar fi fost foarte fericită să se mute la mătuşa mea, dacă asta n-ar fi însemnat să-l abandoneze pe bietul Seton. Mătuşa mea n-a observat nimic din toate astea. Dar ştii că ea nu e din cale afară de inteligentă.

— Pe cînd dumneata ne-ai catalogat, clar, pe toţi. Nu cumva vrei să insinuezi că Maurice Seton a fost ucis, doar ca să i se ia stenodactilografa ?

Elizabeth Marley se întoarse mînioasă spre el, cu faţa pătată de furie.

— Nu-mi pasă cine l-a omorît şi nici de ce a făcut-o ! Ştiu numai că acela nu a fost Digby Seton. Eu l-am luat de la gară miercuri noapte. Şi dacă vreţi să ştiţi unde a fost marţi noapte, vă spun eu. Mi-a povestit pe drum. A fost închis la postul de poliţie West Central, începînd cu ora unsprezece. L-au ridicat fiindcă era beat şi miercuri dimineaţa a compărut în faţa judecătorului. Aşa că, spre norocul lui, a fost în grija poliţiei de la ora unsprezece, marţi noapte, pînă miercuri aproape de prînz. Distrugeţi-i alibiul, dacă puteţi, domnule comisar Dalgliesh !

Dalgliesh îi explică, cu blîndeţe, că distrugerea alibiurilor era treaba lui Reckless, nu a sa. Fata ridică din umeri, îşi înfipse mîinile în buzunarele jachetei şi închise poarta de la Tanner's Cottage cu o lovitură de picior. Ea şi Dalgliesh urcară poteca în tăcere.

— Bănuiesc, spuse ea, brusc, că trupul a fost cărat pe poteca asta, pînă jos la malul mării. E drumul cel mai uşor pînă la locul unde se afla „Sheldrake". Totuşi, ucigaşul ar fi

trebuit să-l care în spate vreo sută de metri. Poteca este prea strîmtă pentru o mașină sau chiar o motocicletă. Putea să-l ducă cu mașina pînă la pășunea lui Coles și apoi să o lase pe fîșia de iarbă. Cînd am trecut pe acolo, am văzut cîțiva tipi în civil căutînd urme de cauciucuri. Nu vor găsi mare lucru, domnule. Cineva a lăsat poarta deschisă azi noapte și turma lui Coles era azi dimineață răspîndită pe tot locul.

Cum bine știa Dalgliesh, acesta nu era un lucru neobișnuit. Ben Coles, care cultiva două sute de acri de pămînt sărac, la est de drumul spre Dunwich, nu prea avea grijă de starea gardurilor, iar oile lui, cu oarba perversitate a speciei lor, se înghesuiau una două pe poteca Tanner's Lane, ca pe propria lor pajiște.

Cînd începea perioada vilegiaturilor, poteca devenea un fel de balamuc, în care turma behăitoare se amesteca în cireada de motocicliști gălăgioși, fiecare parte încercînd frenetic să o îndepărteze pe cealaltă din singurul spațiu de parcare existent de-a lungul potecii. Dar poarta aceea deschisă putea să convină foarte tare cuiva anume ; oile lui Coles, în țopăiala lor fericită de colo colo, puteau să respecte un foarte vechi obicei local. Se știe că în timpurile vechi, cînd se făcea contrabandă, turmele erau duse noaptea de-a lungul potecilor de pășunat care traversau mlaștinile Westleton, așa încît să distrugă orice urmă de potcoave înainte ca ofițerii de la Biroul de Accize să facă, dimineața, controlul coastei. Merseră, unul lîngă celălalt, pînă cînd ajunseră la pîrleazul care ducea spre jumătatea nordică a promontoriului Monksmere. Dalgliesh tocmai se oprise să-i spună la revedere, cînd fata izbucni :

— Te gîndești, probabil, că sînt o creatură nerecunoscătoare. Știi că ea îmi asigură un venit ? Patru sute de lire pe an, pe lîngă bursă. Dar cred că asta știi. Majoritatea celor de pe aici cunosc, se pare, acest lucru.

Nu era nevoie să întrebe la cine se referea. Dalgliesh i-ar fi putut răspunde că Celia Calthrop nu era femeia care să lase să treacă neobservate gesturile sale generoase. Dar su-

ma îl surprindea. Domnişoara Calthrop nu făcuse un secret din faptul că nu avea un venit personal — „Sărmana de mine. Sînt o femeie care trebuie să muncească. Îmi cîştig prin muncă şi ultimul bănuţ pe care îl am." — dar de aici nu trebuia să se înţeleagă că ducea lipsa banilor. Avea vînzări bune şi lucra mult, incredibil de mult faţă de standardele lui Latham sau Bryce, care ar fi fost în stare să creadă că scumpa Celia nu trebuia decît să se aşeze confortabil într-un fotoliu, cu magnetofonul deschis, pentru ca talentul ei narativ, condamnabil, să ţîşnească fără efort într-un şuvoi recompensator. Era uşor să fii răutăcios cu cărţile ei. Dar dacă cineva dorea să-şi cumpere afecţiune, iar preţul unei toleranţe, chiar silite, însemna o facultate la Cambridge şi o rentă de patru sute de lire pe an, atunci era nevoie de multă muncă : un roman la jumătate de an ; un articol în săptămînalul „Casa şi Căminul" ; apariţii, ori de cîte ori agentul ei le putea obţine, la acele interminabile mese rotunde de la televizor ; povestiri scrise, sub un nume sau altul, pentru săptămînale feminine ; apariţii graţioase la bazarele organizate de Biserică, unde publicitatea era gratuită, chiar dacă trebuia să-ţi plăteşti ceaiul. Simţi un val de milă pentru Celia. Vanităţile şi ostentaţiile ei, care pentru Latham şi Bryce reprezentau o amuzantă sursă de dispreţ, îi apărură, deodată, doar ca biete zorzoane patetice ale unei vieţi singuratice şi nesigure. Se întrebă dacă ea îl iubise într-adevăr pe Maurice Seton. Şi se mai întrebă şi dacă fusese trecută în testamentul acestuia.

Elizabeth Marley nu părea grăbită să-l părăsească. Şi îi era greu să-i întoarcă pur şi simplu spatele fetei aceleia, hotărît insistente. Era obişnuit să fie un confident. Făcea parte din meseria lui. Dar acum nu era în timpul serviciului şi ştia bine că aceia care se destăinuiau cel mai des erau şi cei mai capabili să o regrete curînd. În plus, nu avea nici un chef să vorbească despre Celia Calthrop cu nepoata acesteia. Spera că fata nu avea de gînd să meargă cu el pînă la Seton House. O privi şi înţelese pe ce se duceau măcar o parte din cele patru sute de lire. Haina ei, îmblănită, era din piele veri-

tabilă, fusta din tweed fin părea făcută la comandă, pantofii, deși solizi, erau totuși eleganți. Își aminti ce spusese odată Oliver Latham, nu știa cînd sau cu ce prilej: „Elizabeth Marley are pasiunea banului. E o atitudine de-a dreptul angajantă în vremurile acestea, cînd toți sîntem atît de preocupați să pretindem că ne aflăm deasupra simplului interes material."

Acum ea stătea sprijinită de pîrleaz, blocîndu-i efectiv drumul.

— M-a băgat la Cambridge, sigur. Cînd nu ai decît o inteligență medie, ca a mea, asta nu poți să o faci decît cu bani sau cu relații. Pentru cei dotați e simplu, toată lumea e dornică să-i primească. Pentru noi, ceilalți, problema este să alegi școala potrivită, preparatorii potriviți și numele potrivite pentru foaia de înscriere. Mătușa a reușit să o facă și pe asta. Are marele talent de a ști să se folosească de oameni. Nu îi este niciodată teamă să devină vulgar de insistentă, ceea ce face ca lucrurile să devină mai simple.

— De ce ești atît de înverșunată împotriva ei? întrebă Dalgliesh.

— Nu am nimic cu persoana ei. Deși nu avem prea multe în comun, nu credeți? Mă deranjează, însă, ce scrie. Romanele sînt destul de proaste. Slavă Domnului, nu purtăm același nume. Lumea e destul de tolerantă la Cambridge. Dacă, asemeni nevestei vîslașului, ar fi fost tăinuitoare de lucruri furate, sub fațada unei patroane de bordel, nimeni nu s-ar sinchisi. Nici eu. Însă rubrica aia pe care o semnează... este absolut umilitoare! E chiar mai proastă decît cărțile pe care le-a scris. Tîmpenii de genul — și vocea i se ridică într-un ușor falset — „Nu-i ceda, draga mea. Bărbații nu vor decît un singur lucru de la noi."

În opinia lui Dalgliesh, bărbații, inclusiv el, voiau într-adevăr acel lucru. Consideră, însă, prudent să nu spună nimic. Se simți deodată bătrîn, plictisit și enervat. Nu-și dorise tovărășia nimănui și nici nu se așteptase la una, iar dacă tot era să-i fie tulburată singurătatea, ar fi putut numi persoane

mai agreabile decît adolescenta asta arțăgoasă și frustrată. Abia de mai auzi restul lamentărilor ei. Coborîse vocea și cuvintele nu mai ajungeau la el, furate de briza răcoroasă. Dar prinse ultimele bombăneli :

— Este complet amoral, în adevăratul sens al cuvîntului. Virginitatea, ca momeală, conservată cu grijă pentru bărbații buni de însurat. Azi, în epoca noastră !

— Nici eu nu am mare simpatie pentru acest punct de vedere, zise Dalgliesh. Dar, ca bărbat, aș fi fără îndoială considerat de mătușa ta drept un tip cu prejudecăți. Este, cel puțin, o poziție realistă. Și nu poți să o condamni pe domnișoara Calthrop pentru că servește același sfat, săptămînă de săptămînă, cînd primește atîtea scrisori de la cititoare care doresc în primul rînd, să-l primească ele.

Liza ridică din umeri.

— Bineînțeles, trebuie să adopte linia clasică. Fițuica la care scrie n-ar angaja-o dacă ar îndrăzni să fie cinstită. Dar asta nu înseamnă că eu cred că ar ști cum să o facă. Și are nevoie de rubrică. Nu dispune de alți bani în afară de ceea ce cîștigă și romanele nu se pot vinde la nesfîrșit.

Dalgliesh surprinse o nota de neliniște în voce. Îi răspunse brutal :

— Eu nu mi-aș face griji în locul dumitale. Vînzările nu vor scădea, doar scrie despre sex. S-ar putea să nu-ți placă ambalajul, dar nevoile primare vor avea întotdeauna căutare. Cred că cele patru sute de lire ale dumitale sînt asigurate, în următorii trei ani.

Pentru un moment crezu că îl va pocni. Apoi, surprinzător, ea izbucni în rîs și se dădu la o parte de pe pîrleaz.

— Am meritat-o ! M-am luat prea în serios. Îmi pare rău că v-am plictisit. Presupun că erați în drum spre Seton House, nu ?

Dalgliesh îi răspunse că da și întrebă dacă să-i transmită vreun mesaj Sylviei Kedge, dacă o găsea acolo.

— Nu, Sylviei nu. De ce ați codoși dumneavoastră pentru mătușa mea ? Nu, lui Digby să-i spuneți că poate să

vină să ia masa la noi pînă cînd se stabilește ca lumea. Dacă vrea. Azi avem doar friptură rece și salată, așa că nu pierde mare lucru dacă nu poate veni. Cred însă că va vrea să se bazeze pe Sylvia. Nu se pot suferi. Să nu vă faceți idei greșite, domnule comisar. S-ar putea să vreau să-l duc cu mașina pe Digby pînă acasă și să iau masa cu el o zi sau două, dar atît. Nu mă interesează poponarii.

— Nu, zise Dalgliesh. Nici eu nu mă gîndeam că te-ar putea interesa.

Dintr-un motiv oarecare, ea roși. Tocmai se întorcea să plece cînd Dalgliesh, mînat de o ușoară curiozitate, zise :

— Ceva mă intrigă. Cînd te-a sunat Digby Seton ca să te roage să te întîlnești cu el la Saxmundham, cum de știa că nu ești la Cambridge ?

Se întoarse iar către el și îl privi, fără urmă de jenă sau teamă. Nici măcar nu dădea semne că ar fi deranjat-o întrebarea. Spre surprinderea lui, ea rîse.

— Chiar mă întrebam cît o să dureze pînă cînd are să-mi pună cineva întrebarea asta. Trebuia să-mi fi închipuit că dumneavoastră veți fi acela. Răspunsul e simplu. Marți dimineață m-am întîlnit cu Digby în Londra, absolut din întîmplare. La stația de metrou Piccadily, ca să fiu mai exactă. În noaptea aceea am rămas de una singură la Londra. Așa că, probabil, nu am un alibi... Aveți de gînd să-i spuneți inspectorului Reckless ? Bineînțeles că da.

— Nu, răspunse Dalgliesh. Dumneata ai să-i spui.

11

Maurice Seton avusese norocul să găsească un arhitect bun și casa avea acea trăsătură comună tuturor clădirilor bune : era în armonie cu locurile dimprejur. Zidurile, din piatră gri, se arcuiau din iarba mare a landei ca pentru a susține cel mai înalt punct al promontoriului Monksmere și aveau vedere la nord spre Golful Sole, iar la sud spre mlaștini și rezervația de păsări, pînă departe, la Sizewell Gap. Era o clădire lipsită de pretenții și plăcută, în formă de L, cu două etaje. Fusese construită la doar cincizeci de metri de stînci. Era de bănuit că aceste ziduri elegante, ca și cele ale solidului bastion al lui Sinclair, se vor prăbuși într-o bună zi în apele Mării Nordului, dar pericolul nu părea iminent. În locul acela stîncile aveau o rezistență și o înălțime care insuflau oarece speranță în permanența lor. Aripa lungă a casei dădea spre sud-est și era aproape integral compusă din ferestre duble care se deschideau spre o terasă din dale lustruite. Aici Seton se amestecase în proiect. Lui Dalgliesh i se părea puțin probabil ca arhitectul să fi fost acela care a ales cele două urne cu multe ornamente, ce marcau capetele terasei și în care cîteva tufe, cu ramurile contorsionate de vînturile reci ale coastei Suffolk, nu reușeau niciodată să înflorească ; or tăblia pretențioasă care se legăna între doi stîlpi și pe care erau dăltuite în caractere gotice cuvintele „SETON HOUSE“.

N-ar fi fost nevoie de mașina parcată la marginea terasei pentru ca Dalgliesh să înțeleagă că Reckless era deja acolo.

Nu se vedea nimeni, dar ştia că apropierea lui de casă este urmărită. Uşile înalte ale terasei păreau să aibă zeci de ochi. Una din ele era întredeschisă. Dalgliesh trase de ea și păși în salon.

Era ca și cum ar fi pășit pe o scenă. Fiecare colț al camerei, lungă și îngustă, era luminat de parcă ar fi fost scăldat în strălucirea unor lămpi cu arc. Era un decor modern. La capătul opus al camerei, o scară fără balustradă ducea la etaj. Chiar și mobilierul modern, funcțional și luxos, contribuia la senzația de lipsă de permanență și de ireal pe care o degaja întregul ansamblu. Aproape tot spațiul din dreptul ferestrelor era ocupat de biroul lui Seton, o piesă ingenios gîndită, cu o sumedenie de sertare, uși și rafturi pentru cărți, care se întindeau de fiecare parte a spațiului central de lucru. Fusese făcut pe comandă, din stejar deschis la culoare, lustruit — un simbol funcțional al condiției proprietarului. Pe pereții cenușiu deschis atîrnau două reproduceri după Monet, înrămate fără pic de imaginație.

Cînd intră, cei patru care se aflau în cameră se întoarseră către Dalgliesh, fără un zîmbet, imobili și înțepeniți ca niște actori care tocmai și-au luat poza, gata pentru ridicarea cortinei. Digby Seton stătea întins pe o canapea pusă pe diagonală, în centrul camerei. Peste pijamaua de culoare roșie purta un halat mov de casă, din mătase artificială, și ar fi semănat și mai tare cu un june-prim, dacă n-ar fi purtat o căciuliță gri, din jerseu, lipită strîns de cap și trasă pînă aproape de sprîncene. Bandajele moderne sînt eficiente, este adevărat, dar complet inestetice. Dalgliesh se întrebă dacă mai avea febră. E drept că nu ar fi fost lăsat să părăsească spitalul dacă nu era complet refăcut, iar Reckless, care nu era nici prost, nici ageamiu, telefonase, probabil, doctorului ca să se asigure că putea să-i ia interogatoriul. Dar ochii îi luceau într-un fel nefiresc și două pete roșii îi ardeau pe obraji, așa că avea o înfățișare stridentă, ca de clovn, o bizară pată de culoare pe griul canapelei. Inspectorul Reckless stătea la birou, cu sergentul Courtney alături. În lumina di-

mineții, Dalgliesh îl văzu pe băiat pentru prima oară limpede și fu izbit de înfățișarea lui plăcută. Avea acea față cinstită și deschisă care te privește din reclamele care ridică în slăvi avantajele unei cariere în sistemul bancar pentru tinerii inteligenți și ambițioși. Ei bine, sergentul Courtney alesese poliția. În dispoziția în care se afla, Dalgliesh consideră că era păcat.

Al patrulea actor nu era pe scenă. Prin ușa deschisă, care dădea în camera de zi, o zări pe Sylvia Kedge. Stătea lîngă masă, în scaunul cu rotile, avea în față o tavă cu argintărie și tocmai lustruia o furculiță, cam cu tot atîta entuziasm ca actorul de mîna a doua, care știe că atenția publicului este în altă parte. Își ridică pentru o clipă ochii către Dalgliesh și acesta fu șocat de suferința ce se citea pe fața ei trasă. Părea foarte bolnavă. Apoi se aplecă din nou asupra tăvii.

Digby Seton își coborî picioarele de pe canapea și se îndreptă hotărît spre ușa sufrageriei, pe care o închise cu o mișcare blîndă a piciorului desculț, doar în șosetă. Nici unul din polițiști nu spuse o vorbă.

— Îmi cer scuze pentru toate astea, zise el. Nu vreau să par bădăran, dar pur și simplu mă ispitește să mă port astfel. La dracu', i-am spus că am să-i dau cele trei sute de lire pe care le-a lăsat Maurice ! Slavă Domnului că ai venit, domnule comisar ! Preiei cazul, nu ?

Nu se putea închipui un început mai de rău augur.

— Nu, răspunse Dalgliesh. Nu este treaba Scotland Yard-ului. Sînt sigur că inspectorul Reckless v-a explicat deja că el răspunde de acest caz.

Considera că Reckless merita acea insinuare prefăcută.

— Dar credeam că se apelează întotdeauna la Yard, protestă Seton, în cazurile complicate de omucidere.

— Ce vă face să credeți că acesta este un caz de omucidere ? întrebă Reckless.

Sorta încet documentele de pe birou și nici nu se întorsese măcar către Seton, în timp ce vorbea. Vocea îi era domoală, nemodulată, aproape trădînd dezinteresul.

— Păi, nu e ? Voi trebuie să-mi spuneți. Voi sînteți specialiștii. Dar nu văd cum ar fi putut Maurice să-și taie singur mîinile. Una, poate, dar nu ambele. Și dacă asta nu este o crimă, atunci ce este ? La toți dracii, avem un tip de la Scotland Yard chiar aici, cu noi.

— În vacanță, nu uita ! zise Dalgliesh. Sînt în aceeași situație ca și dumneata.

— Ești pe dracu' !

Seton se suci pe locul unde stătea și scormoni sub canapea, după papuci, continuînd :

— Ție nu ți-a lăsat fratele Maurice două sute de mii de lire. Dumnezeule, e o demență ! Este incredibil ! Un ticălos vrea să-și regleze conturile și eu mă aleg cu o avere ! De unde dracu' avea atîta bănet ?

— Se pare că o parte îi rămăsese de la mama sa, iar restul din proprietățile răposatei sale soții.

Reckless era cel care vorbise. Terminase cu hîrtiile și acum verifica un mic sertar cu fișe, cu insistența metodică a unui savant care caută o referință în bibliotecă.

Seton scoase un hohot de rîs.

— Așa ți-a spus Pettigrew ? Pettigrew ! Spune Dalgliesh, cum a putut Maurice să aibă încredere într-un avocat pe care îl cheamă Pettigrew ? Ce poate deveni nefericitul cu un astfel de nume ? Pettigrew ! Sortit din naștere să fie un biet și respectabil avocat de provincie. Poți să ți-l închipui, Dalgliesh ? Uscat, minuțios, la vreo șaizeci de ani, cu ceas strălucitor de aur și costume cu dungi subțiri. Cristoase, sper că știe măcar cum se face un testament valabil.

— Nu cred că ai de ce să-ți faci probleme în privința asta, zise Dalgliesh.

De fapt, îl cunoștea pe Charles Pettigrew, care era și avocatul mătușii lui. Reprezenta o firmă cu vechime, dar el, care o moștenise de la tatăl său, era un bărbat de treizeci de ani, vioi și foarte capabil, compensînd plictiseala practicilor de provincie prin faptul că stătea în vecinătatea mării și prin pasiunea pentru navigația cu pînze. Spuse :

— Înțeleg că ați găsit un exemplar din testament ?

— E aici.

Reckless îi dădu o singură foaie de hîrtie, groasă, pe care Dalgliesh o citi pe diagonală. Testamentul era scurt și îl termină repede. După ce dădea instrucțiuni ca trupul său să fie folosit pentru cercetări medicale și apoi incinerat, Maurice lăsa două mii de lire Celiei Calthrop „ca semn de recunoștință pentru compasiunea de care a dat dovadă la moartea scumpei mele soții" și trei sute de lire Sylviei Kedge „cu condiția ca, la moartea mea, să aibă zece ani de serviciu în slujba mea". Restul averii era lăsat lui Digby Kenneth Seton, urmînd să fie păstrat într-un fond, pînă la căsătoria acestuia, și apoi cedat cu drepturi absolute de folosință. Dacă Digby murea înaintea fratelui său vitreg sau fără a se căsători, toată averea urma să-i revină Celiei Calthrop.

— Sărmana Kedge ! A ratat cele trei sute de lire doar cu două luni. Nu-i de mirare că arată așa de rău ! Cinstit vorbind, habar nu am avut de testament. Adică, știam că e foarte posibil să fiu moștenitorul lui Maurice. A pomenit ceva de genul asta, odată. Oricum, nu avea cui altcuiva să lase moștenirea. Noi nu am fost niciodată prea apropiați, dar am avut totuși același tată și Maurice îi purta bătrînului un mare respect. Totuși, două sute de mii de lire ! Dorothy trebuie să-i fi lăsat o mulțime de bani. E chiar amuzant, dacă te gîndești că mariajul lor era de mult pe drojdie cînd a murit ea.

— Doamna Maurice Seton nu avea, deci, alte rude ?

— Din cîte știu eu, nu. Norocul meu, nu-i așa ? Cînd s-a sinucis s-a vorbit de o soră, care ar fi trebuit anunțată. Sau un frate. Zău că nu-mi aduc aminte. Oricum, nu s-a prezentat nimeni și Maurice era singurul trecut în testament. Tatăl ei făcea speculații cu proprietăți imobiliare și Dorothy moștenise o situație foarte bună. Totul i-a revenit lui Maurice. Dar două sute de mii de lire !

— Poate că fratele dumneavoastră vitreg a avut succes cu cărțile pe care le-a scris, sugeră Reckless.

Terminase cu răsfoitul fişierului, dar mai şedea încă la birou, făcînd tot felul de însemnări într-un carneţel şi părînd interesat doar pe jumătate de răspunsurile lui Seton. Dalgliesh însă, el însuşi de meserie, ştia că întrevederea se desfăşura aproape integral conform unui plan.

— Nu, nu cred! Maurice spunea întotdeauna că nu scrisul îl ţine pe picioare. Era destul de mîhnit din pricina aceasta. Spunea că trăim într-o epocă a „prozei de două parale", că dacă un scriitor nu face scamatorii, el nu mai interesează pe nimeni, că best-seller-urile sînt creaţii ale publicităţii, iar talentul scriitoricesc este un dezavantaj clar şi că bibliotecile ucid vînzările. Îndrăznesc să cred că avea dreptate. Nu ştiu de ce se mai ostenea, dacă avea două sute de mii. Numai că lui îi plăcea să fie scriitor. Bănuiesc că îi satisfăcea ego-ul. N-am înţeles niciodată de ce lua afacerea asta în serios, dar, pe de altă parte, nici el nu pricepea de ce vreau eu să am propriul meu bar. Acum voi putea să-l am. Ba, pot chiar să-mi cumpăr un întreg lanţ de baruri, dacă lucrurile or să meargă cum vreau eu. Sînteţi amîndoi invitaţi la deschidere. Aduceţi toată poliţia din West Central, dacă doriţi. Nu pe furiş şi pe spezele statului ca să verificaţi băutura şi să vedeţi dacă programul nu e prea deocheat. Fără femei sergent, împopoţonate ca să treacă drept turiste provinciale pornite pe chef. Cele mai bune mese. Firma va face cinste. Ştii, Dalgliesh, aş fi putut să pun pe roate „Fazanul de aur", dacă aveam atunci capitalul necesar. Ei, acum îl am.

— Nu şi dacă nu-ţi găseşti o soţie, îi aminti Dalgliesh, fără urmă de amabilitate.

Remarcase numele administratorilor averii şi nu-l vedea pe nici unul din domnii aceia precauţi şi conservatori renunţînd la fond pentru a finanţa un al doilea „Fazan de aur". Întrebă de ce Maurice Seton fusese atît de dornic ca Digby să se însoare.

— Maurice făcea mereu aluzie că ar trebui să mă aşez la casa mea. Ţinea foarte mult la numele familiei. El, unul, n-a avut copii — sau nu ştiu eu să fi avut — şi nici nu cred că

avea chef să se recăsătorească după fiasco-ul cu Dorothy. În plus, era slab de înger. Îi era teamă că m-aș putea combina definitiv cu un homosexual. Nu voia să-i împart banii cu vreun „iubițel". Bietul Maurice ! Nu cred că ar fi recunoscut un poponar chiar dacă îl întîlnea. Avea însă impresia că la Londra și mai ales în barurile din West End sînt o mulțime.

— Extraordinar ! spuse Dalgliesh sec.

Seton, însă, părea să nu fi sesizat ironia. Răspunse nerăbdător :

— Uite, nu mă credeți cînd vă spun despre telefonul acela, nu-i așa ? Asasinul m-a sunat îndată ce am ajuns aici, miercuri seara, și m-a trimis după potcoave de cai morți tocmai la Lowestoft. Ideea era să mă îndepărteze de acasă și să fie sigur că nu am un alibi pentru ora morții fratelui meu. Cel puțin eu asta bănuiesc că a fost. Altfel este lipsit de logică. Sigur că mă pune într-o lumină proastă. Ce n-aș da ca Liz să fi intrat cu mine în casă. Dar așa, nu văd cum aș putea dovedi că Maurice nu era înăuntru cînd am ajuns sau că nu am făcut împreună o plimbare tîrzie pe plajă, eu fiind înarmat convenabil cu un cuțit de bucătărie. Apropo, ați găsit arma crimei ?

Inspectorul îi răspunse, scurt, că nu. Apoi spuse :

— Domnule Seton, mi-ar fi de folos dacă v-ați aminti mai multe despre telefonul acela.

— Păi, nu pot.

Seton părea deodată țîfnos. Adăugă acru :

— Mă tot întrebați despre asta și eu vă tot repet. Nu-mi amintesc ! La dracu', între timp am primit o ditamai izbitură la cap ! Dacă mi-ați spune că eu mi-am imaginat toate astea, nu m-ar mira prea tare. Mă gîndesc, doar, că trebuie să fie adevărat, pentru că altfel n-aș fi scos mașina. Eram obosit ca un cîine și n-aș fi pornit-o spre Lowestoft, doar de florile mărului. Cineva mi-a dat, totuși, telefon. Sînt sigur de asta. Dar nu-mi amintesc a cui putea să fie vocea. Nici măcar nu sînt sigur dacă era un bărbat sau o femeie.

— Și mesajul ?

— V-am spus, domnule inspector! Vocea a zis că vorbeşte de la postul de poliţie Lowestoft şi că trupul lui Maurice a eşuat pe ţărm, în barca mea, cu mîinile retezate.

— Retezate sau tăiate ?

— Of, nu ştiu ! Retezate, cred. Oricum, eram chemat la Lowestoft imediat, pentru identificarea cadavrului. Aşa că am plecat. Ştiam unde ţine Maurice cheile maşinii şi, din fericire, Vauxhall-ul avea destulă benzină în rezervor. Sau din nefericire. Era aproape să mă omor. Da, ştiu ce-o să spuneţi... că a fost vina mea. Recunosc că am ras o duşcă sau două din sticluţa mea, pe drum. Şi... vă miraţi ? Eram al dracului de obosit înainte să plec. Marţi am avut o noapte împuţită — West Central cu greu poate fi numit un hotel. Şi apoi, tot drumul cu trenul.

— Şi totuşi aţi pornit imediat spre Lowestoft, fără să vă daţi osteneala să verificaţi ? întrebă Reckless.

— Ba am verificat ! Cînd am ajuns la şosea, mi-a trecut prin minte să văd dacă „Sheldrake“ dispăruse într-adevăr. Aşa că am condus pe Tanner's Lane cît am putut şi pe urmă am coborît pînă la plajă pe jos. Barca nu era acolo. A fost suficient pentru mine. Probabil credeţi că ar fi trebuit să sun înapoi la secţia de poliţie, dar nu mi-a trecut prin minte că mesajul ar fi putut fi fals, pînă nu am ajuns pe şosea şi atunci cel mai uşor mi-a fost să verific barca. Mă gîndesc...

— La ce ? întrebă Reckless, calm.

— Oricine a fost acela care a telefonat, ştia că eram acolo. Şi nu putea fi Liz Marley, pentru că ea abia plecase cînd a început să sune telefonul. Şi altcineva de unde era să ştie că eu am sosit ?

— Puteaţi fi văzut cînd aţi sosit, propuse Reckless. Bănuiesc că aţi aprins luminile cînd aţi intrat. Puteau fi văzute de la cîteva mile distanţă.

— Le-am aprins, aşa e. Pe toate, lua-le-ar dracu'. Locul ăsta îmi dă fiori pe întuneric. Totuşi, e ciudat.

Şi Dalgliesh era de aceeaşi părere. Dar explicaţia inspectorului era, probabil, corectă. Întregul Monksmere putea să

vadă luminile acelea puternice. Și cînd s-au stins, cineva a știut că Digby Seton plecase. Dar, de ce să-l îndepărteze ? Trebuia căutat ceva ? Trebuia ștearsă vreo urmă ? Era cadavrul ascuns la Seton House ? Dar cum era posibil, dacă Digby spunea adevărul despre dispariția bărcii ?

— Ce trebuie să fac, întrebă Digby brusc, în legătură cu donarea cadavrului pentru cercetări medicale ? Maurice nu mi-a pomenit niciodată că ar fi interesat de astfel de cercetări. Totuși, dacă așa a vrut...

Se uită întrebător cînd la Dalgliesh, cînd la Reckless. Inspectorul răspunse :

— Nu mi-aș face griji despre asta acum, domnule. Fratele dumneavoastră a lăsat instrucțiunile necesare și formularele oficiale printre hîrtiile sale. Dar va trebui să mai așteptăm.

— Da. Cred că da, spuse Seton. Dar n-aș vrea să mai aștept. Adică, dacă asta i-a fost dorința...

Se opri, ezitînd. Starea de agitație de la început aproape că îl părăsise și arăta deodată foarte obosit. Dalgliesh și Reckless se priviră, împărtășind, în gînd, părerea că nu va mai rămîne mare lucru de cercetat la cadavrul lui Maurice, după ce va fi terminat cu el Walter Sydenham. Eminentul și minuțiosul doctor Sydenham scrisese un tratat de medicină legală în care spunea clar că el este în favoarea unei incizii inițiale care să meargă de la gît pînă la vintre. Membrele lui Seton puteau fi utile pentru practica studenților începători în medicină, ceea ce era, probabil, departe de ce avusese el în minte. Dar cadavrul lui își adusese deja contribuția la științele medicale.

Reckless se pregătea să plece. Îi explică lui Seton că, peste cinci zile, urma să fie chemat pentru anchetă — o invitație primită fără entuziasm — și începu să-și adune hîrtiile cu satisfăcuta eficiență a unui agent de asigurări aflat la sfîrșitul unei fructuoase dimineți de muncă. Digby îl privea cu aerul încurcat și neîncrezător al unui băiețel pentru care tovărășia adulților este un chin, dar care nu e sigur dacă vrea, într-adevăr, ca ei să plece. Încheindu-și curelele genții

de piele, Reckless puse ultima întrebare, cu aerul că nu dorește neapărat să afle răspunsul :

— Nu vi se pare ciudat, domnule Seton, că fratele dumneavoastră vitreg v-a făcut moștenitorul său ? De parcă ați fi fost în relații foarte strînse.

— Dar v-am spus ! își vîntură Seton indignarea. Nu avea alte rude. Și, de altfel, eram destul de apropiați. Adică eu eram acela care avea grijă să păstreze legătura. Nu era un tip dificil de suportat dacă îl măguleai, lăudîndu-i blestematele alea de oribilități pe care le scria, și-ți dădeai puțină osteneală cu el. Mie îmi place să mă înțeleg bine cu oamenii, dacă pot să o fac. Nu-mi plac certurile și scandalurile. Nu cred că aș fi putut să-i suport tovărășia prea mult timp, dar nu veneam așa des pe aici. V-am spus că nu ne mai văzuserăm din luna august. De altfel, era foarte singur. Eu eram singura rudă pe care o mai avea și îi plăcea să creadă că există cineva căruia îi aparținea.

— Deci țineați legătura cu el din pricina banilor, zise Reckless. Și el ținea legătura cu dumneavoastră pentru că îi era teamă să rămînă complet singur ?

— Ei, da. Așa stăteau lucrurile, spuse Seton fără mare jenă. Așa e viața. Cu toții vrem cîte ceva unii de la alții. Există cineva, inspectore, care vă iubește doar pentru ceea ce sînteți ?

Reckless se ridică și ieși prin ușa deschisă a terasei. Dalgliesh îl urmă și rămaseră împreună pe terasă, în tăcere. Vîntul era destul de rece, dar soarele mai strălucea, cald și auriu. Pe marea de un verde albăstrui, cîteva pînze albe se mișcau iute ca niște bucăți de hîrtie suflate de vînt. Reckless se așeză pe treptele care duceau de la terasă către o mică pajiște și către stînci. Dalgliesh, care simțea instinctiv că nu putea rămîne în picioare, pentru că îl punea pe Reckless într-o situație dezavantajoasă, se așeză lîngă el. Pietrele erau surprinzător de reci, un semn că soarele de toamnă nu mai avea putere. Inspectorul zise :

— Nu există nici o cale de acces direct, de aici la plajă. Poți să-ți imaginezi că Seton n-a dorit să aibă propriul lui drum pînă jos ? E destul de mult de mers pînă la Tanner's Lane.

— Stîncile sînt destul de înalte aici și roca nu e prea solidă. Ar putea fi periculos să sapi o scară, sugeră Dalgliesh.

— Poate. Trebuie să fi fost un tip ciudat. Cu ifose și metodic. De pildă, fișierul : culegea idei pentru romanele lui din ziare, reviste și de la oameni. Sau le inventa singur. Dar toate se află acolo, catalogate în ordine, așteptîndu-și rîndul.

— Și contribuția domnișoarei Calthrop ?

— Nu e aici. Deși asta nu înseamnă foarte mult. Sylvia Kedge mi-a spus că Seton lăsa adeseori casa deschisă, cînd locuia aici. Se pare că toți își lasă casele deschise. Oricine putea să intre și să ia fișa. Și oricine putea, de fapt, să o citească. Pe aici se pare că oamenii intră și ies unii din casele celorlalți, într-o veselie. Probabil din cauza singurătății. Dar pentru asta trebuie să presupunem că Seton a scris o astfel de fișă.

— Sau că domnișoara Calthrop i-a sugerat, vreodată, ideea, replică Dalgliesh.

Reckless îl privi.

— Și pe dumneata te-a mirat, nu ? Ce crezi despre Digby Seton ?

— Ce am crezut întotdeauna. E nevoie de un efort de voință ca să înțelegi pe cineva a cărui pasionată ambiție este să aibă propriul lui bar. Probabil, însă, că și lui îi este la fel de dificil să înțeleagă de ce vrem noi să fim polițiști. Nu cred că Digby al nostru să fi avut curajul și inteligența de a gîndi o crimă atît de deosebită. E un tip lipsit fundamental de inteligență.

— A stat la închisoare aproape toată noaptea de marți. Am sunat la West Central și ei mi-au confirmat. Pe deasupra, mai era și beat mort. Și nici nu se prefăcea.

— Foarte convenabil pentru el.

— E întotdeauna mai convenabil să ai un alibi, domnule Dalgliesh. Dar sînt cîteva alibiuri cu care nu intenționez să-mi pierd timpul pentru a încerca să le infirm. Și el are un astfel de alibi. Mai mult, dacă nu cumva juca teatru adineauri, el nici nu știe că arma crimei nu a fost un cuțit. Și crede că Seton a murit miercuri noapte. Cînd Digby și domnișoara Marley au sosit aici, miercuri, Maurice nu putea să fie în casă, în viață. Asta nu înseamnă că nu putea fi cadavrul lui. Dar nu-l văd pe Digby în rolul măcelarului și nici nu văd de ce ar fi făcut-o. Chiar dacă a găsit cadavrul aici și a intrat în panică, Digby este genul de om care întîi s-ar fi repezit la sticlă și apoi ar fi șters-o îndărăt în oraș, nu stătea el să elaboreze o adevărată șaradă. Și cînd a avut accidentul, se afla pe șoseaua spre Lowestoft și nu spre Londra. De altfel, nu văd cum ar fi putut afla de ideea domnișoarei Calthrop despre „o plăcută introducere de roman polițist".

— Doar dacă nu i-a povestit Eliza Marley, pe drum.

— De ce i-ar fi povestit tocmai lui ? Nu e chiar un subiect de conversație în timp ce călătorești cu mașina spre casă. Dar, bine, să spunem că ea știa și că i-a spus lui Digby sau că, într-un fel sau altul, el a aflat. Ajunge aici și descoperă cadavrul fratelui său. Atunci hotărăște imediat să creeze un întreg mister, ciopîrțind mîinile lui Maurice și lansînd cadavrul pe mare. De ce ? Și ce a folosit drept armă ? Amintește-ți că am văzut cadavrul și aș putea să jur că mîinile au fost retezate, nu tăiate cu un cuțit sau un ferăstrău. Retezate. Așa că eliminăm cuțitul de bucătărie ! Toporul lui Seton se află încă în magazie. Iar cel al mătușii dumitale, dacă acela a fost arma, a fost furat acum trei luni.

— Deci, Digby Seton iese din discuție. Cum rămîne cu ceilalți ?

— N-am avut vreme decît pentru o verificare preliminară. După-amiază, le voi lua declarațiile. Dar se pare că au cu toții un alibi pentru momentul crimei. Toți, cu excepția domnișoarei Dalgliesh. Nu este de mirare, dat fiind că locuiește singură.

Vocea plată, monotonă, nu se schimbase rostind asta. Ochii întunecaţi priveau încă spre mare. Dar Dalgliesh nu se lăsă înşelat. Deci acesta era motivul pentru care fusese convocat la Seton House. Şi care explica şi accesul brusc de încredere dovedit de inspector. Ştia cam cum arătau lucrurile pentru Reckless. O femeie mai în vîrstă, necăsătorită, care duce o viaţă singuratică şi izolată. Nu avea un alibi pentru intervalul morţii şi nici pentru miercuri noapte, cînd cadavrul fusese lansat pe mare. Avea o cale de acces la plajă, aproape personală. Ştia unde se afla „Sheldrake". Avea aproape doi metri înălţime, era o femeie puternică, agilă, învăţată cu viaţa la ţară, pasionată de plimbările în forţă şi obişnuită cu întunericul nopţii. După cum se ştia, nu avea motive evidente. Dar ce conta asta ? În ciuda a ceea ce îi spusese mătuşii sale, în dimineaţa aceea, Dalgliesh ştia perfect că nu motivul era principala problemă. Detectivul, care se concentra în mod logic pe „unde", „cînd" şi „cum", ajungea inevitabil şi la „de ce", care i se releva în toate imperfecţiunile lui demne de milă. Fostul şef al lui Dalgliesh obişnuia să spună că cei trei „D" — dragoste, dezgust, dorinţă — cuprindeau toate mobilurile unei crime. Superficial, era destul de adevărat. Dar mobilurile sînt tot atît de variate şi complexe, pe cît e personalitatea umană. Nu avea nici o îndoială că mintea, teribil de experimentată, a inspectorului era deja ocupată să-şi reamintească tot felul de cazuri din trecut în care buruienile suspiciunii, singurătăţii sau ale unei iraţionale repulsii rodiseră într-o violenţă neaşteptată şi în moarte. Deodată, Dalgliesh fu cuprins de o furie atît de intensă încît, preţ de cîteva secunde, aceasta îi paraliză vorbele şi chiar gîndurile. Îi traversă trupul întocmai unui val de greaţă, lăsîndu-l alb la faţă şi zguduit de dezgust pentru sine. Din fericire, această furie care îl gîtuia îl salvă de la a rosti cele mai catastrofale idei care-i treceau prin minte. Îl opri să explice, cu inutilă indignare şi sarcasm, că mătuşa lui nu va face nici o declaraţie decît în prezenţa avo-

catului ei. Dar ea nu avea nevoie de avocat. Îl avea pe el. Numai că, Dumnezeule, ce mai vacanță îl aștepta !

Se auzi un scîrțîit de roți și Sylvia Kedge își împinse scaunul cu rotile prin ușa terasei, îndreptîndu-se spre ei. Nu spuse nimic ; privea doar cu intensitate către potecă și șosea. Ochii lor îi urmăriră privirea. O furgonetă a poștei, strălucitoare ca o jucărie nouă, își croia drum prin landă, către ei.

— E poșta, zise ea.

Dalgliesh îi văzu mîinile, crispate pe brațele scaunului, cu articulațiile albite. Cînd furgoneta opri în dreptul terasei, îi urmări trupul, pe jumătate ridicat din scaun și înțepenit, cuprins parcă de o rigiditate de cadavru. În liniștea care urmă după ce motorul se opri, îi auzi chiar respirația greoaie.

Poștașul trînti ușa furgonetei și se îndreptă spre ei, cu un strigăt vesel de salut. Nu primi nici un răspuns din partea fetei și, încurcat, își plimbă privirea de la fața ei rigidă la figurile calme ale celor doi bărbați. Apoi îi înmînă lui Reckless corespondența. Nu era decît un singur plic, de culoare bej și cu adresa dactilografiată.

— E la fel cu primul, domnule, zise el. La fel cu acela pe care i l-am dat domnișoarei ieri.

Făcu semn cu capul către domnișoara Kedge, apoi, cum tot nu primi nici un răspuns, se îndreptă spre furgoneta lui, cu spatele, murmurînd un stîngaci „La revedere".

Reckless îi spuse lui Dalgliesh :

— Adresat lui Maurice Seton, Esq. Pus la poștă fie miercuri seara, fie joi dimineața, din Ipswich. Data poștei, ieri la amiază.

Ținea plicul de un colț, atent parcă să nu lase și mai multe amprente. Cu degetul mare al mîinii drepte îl deschise. Înăuntru se afla o singură foaie de hîrtie cu un text dactilografiat la două rînduri. Reckless citi cu glas tare :

„Cadavrul fără mîini zăcea pe fundul unei ambarcațiuni cu pînze care naviga la întîmplare, nu departe de coasta comitatului Suffolk. Era trupul unui bărbat de vîrstă mijlocie,

un cadavru mic și spilcuit, avînd drept giulgiu un costum de culoare închisă, cu dungi foarte subțiri, care se potrivea pe trupul subțirel cu tot atîta eleganță în moarte cît avusese și în viață... etc."

Brusc, Sylvia Kedge întinse mîna spre el.

— Dați-mi să văd.

Reckless ezită, apoi îi puse hîrtia în dreptul ochilor.

— El a scris-o, spuse ea răgușit. El a scris-o și asta este dactilografiată de el.

— Poate, zise Reckless. Dar nu putea să o pună el la poștă. Chiar dacă a ajuns în cutie miercuri noapte, tîrziu, el tot nu ar fi putut să o pună acolo. Era mort la ora aceea.

— El a scris-o ! țipă ea. Îi cunosc stilul, doar v-am spus. El a scris-o ! Și nu avea mîini !

Izbucni într-un hohot isteric de rîs ce răsună peste landă ca un ecou turbat, tulburînd un cîrd de pescăruși care, țipîndu-și spaima, se ridicară de pe stînci într-un nor alb, compact. Reckless privea trupul rigid și gura care scotea țipetele, cu o detașare speculativă, fără să facă vreo mișcare pentru a o liniști. Digby Seton apăru în dreptul terasei, cu fața albă sub bandajul ridicol.

— Ce dracu'... ?

Reckless îl privi fără nici o expresie și îi spuse cu vocea lui plată :

— Tocmai am primit vești de la fratele dumneavoastră, domnule Seton. Nu-i așa că e nostim ?

12

A fost nevoie de ceva timp ca să o liniștească pe domnișoara Kedge. Dalgliesh nu avea nici o îndoială că isteria ei fusese neprefăcută. Nu jucase teatru. Era doar surprins să o vadă atît de afectată. Dintre toți membrii micii comunități din Monksmere, Sylvia Kedge fusese singura care părea cu adevărat șocată și mîhnită de moartea lui Seton. Și, în mod sigur, șocul fusese real. Avusese înfățișarea și comportamentul unei femei care își păstrase cu greu stăpînirea de sine și care, într-un tîrziu, clacase. Dar făcea eforturi vizibile de a-și reveni. Pînă la urmă, se restabili îndeajuns pentru a fi condusă înapoi la Tanner's Cottage de către Courtney, care cedase complet, impresionat de fața ei trasă și de ochii care implorau milă. Acum împingea scaunul cu rotile asemeni unei mame care își expune noul ei născut, fragil, privirilor unei lumi potențial ostile. Dalgliesh se simți ușurat să o vadă plecînd. Descoperise că nu o agrea defel și se simțea cu atît mai rușinat de acest sentiment cu cît știa că originea lui este irațională și nedemnă. O găsea respingătoare fizic. Majoritatea vecinilor ei o foloseau pe Sylvia Kedge pentru a-și satisface, cu minimum de cheltuială, o ușoară pornire de milă asigurîndu-se în același timp că banii nu se irosesc. Aidoma multora dintre persoanele handicapate, ea era în același timp ocrotită și exploatată. Dalgliesh se întreba ce gîndea ea despre ei toți. Ar fi dorit să-i poată părea mai rău pentru ea, dar era greu să nu urmărești cu un soi de dispreț felul în care se folosea de propriul ei handicap. Pe de altă parte, ce alte arme ar fi

putut folosi ? Disprețuindu-l pe tînărul polițist pentru prea ușoara sa capitulare și pe sine însuși pentru lipsa de sensibilitate, Dalgliesh o porni îndărăt spre Pentlands pentru dejun. De data aceasta, alese șoseaua. Drumul era astfel mai lung și mai puțin interesant, dar niciodată nu-i plăcuse să se întoarcă pe propriile-i urme. Drumul îl ducea pe lîngă casa lui Bryce. Cînd ajunse în dreptul ei, o fereastră de la etaj se deschise și proprietarul își iți capul pe geam, strigîndu-l :

— Intră, Adam dragă. M-am tot uitat după tine. Știu că ai „spionat" pentru plictisitorul tău amic, dar nu-ți port pică. Lasă-ți sabia afară și servește-te cu ce băutură vrei. Cobor și eu într-o clipă.

Dalgliesh ezită, apoi deschise ușa și intră. Salonașul era în dezordine ca întotdeauna, un amestec de bric-à-brac[1] pe care nu l-ai fi putut adăposti într-un apartament londonez. Hotărît să mai aștepte cu băutura, Dalgliesh strigă spre etaj :

— Reckless nu este plictisitorul meu amic, ci un ofițer de poliție de o înaltă competență.

— Fără îndoială !

Vocea lui Bryce se auzea înfundată, probabil tocmai își trăgea ceva pe cap :

— Suficient de competent ca să pună gheara pe mine, dacă nu sînt șmecher. Acum vreo șase săptămîni am fost oprit pe șoseaua A13 pentru exces de viteză și polițistul cu pricina, o brută bovină cu privirea metamorfică, a fost din cale afară de nepoliticos. I-am scris șefului poliției. A fost o chestie nefastă, acum îmi dau seama de asta. Or să mă țină minte. Poți fi sigur că numele meu se află acum pe vreo listă oarecare.

Intrase în cameră și Dalgliesh fu surprins să vadă că era într-adevăr îngrijorat. Murmură oarece asigurări și acceptă o vișinată — băuturile lui Bryce erau întotdeauna exce-

1 Vechituri, antichități.

lente —, așezîndu-se pe ultima achiziție a acestuia, un fermecător scaun de epocă victoriană cu spătar înalt.

— Ei, Adam ? Toarnă tot, cum se spune. Ce a descoperit Reckless ?

— Nu sînt tocmai confidentul lui. Dar a mai sosit o tranșă de manuscris. De data asta mult mai bine scris. O descriere a unui cadavru fără mîini într-o barcă, dactilografiată se pare, chiar de Seton.

Dalgliesh nu vedea de ce Bryce n-ar avea dreptul la această informație. Oricum, era puțin probabil ca Sylvia Kedge să o țină pentru sine.

— Cînd a fost pus la poștă ?

— Ieri înainte de prînz. La Ipswich.

Bryce își strigă surprinderea :

— Vai de mine ! Nu la Ipswich ! Joi eu am fost la Ipswich. Merg adesea acolo. Acolo îmi fac cumpărăturile, știi. Nu am alibi.

— Probabil nu ești singurul, sublinie Dalgliesh consolator. Domnișoara Calthrop a fost plecată cu mașina. La fel și Latham. Și eu, de altfel. Pînă și femeia de la Priory House a fost plecată, cu cabrioleta. Am văzut-o eu cînd veneam peste landă.

— Trebuie să fi fost Alice Kerrison, menajera lui Sinclair. Nu cred că s-a dus mai departe de Southwold. Probabil după provizii.

— Joi după-amiaza. Magazinele nu se închid devreme, joia ?

— Dragă Adam, ce mai contează ? Poate a fost să facă doar o plimbare. Nu cred că ar fi mînat cu cabrioleta tocmai pînă la Ipswich, ca să pună la poștă un document incriminatoriu. Deși îl ura pe Seton. A fost menajeră la Seton House înainte de moartea soției lui. Sinclair a preluat-o după ce Dorothy s-a sinucis și de atunci lucrează acolo. A fost o chestie extraordinară ! Alice a locuit cu Seton pînă după anchetă, apoi, fără să-i spună un cuvînt, și-a făcut bagajul și s-a dus la Priory House, pe jos, ca să-l întrebe pe Sinclair

dacă nu are o slujbă pentru ea. Acesta ajunsese, probabil, la concluzia că ideea de independență nu trebuie să includă și spălatul vaselor, așa încît a angajat-o. Din cîte știu eu, nici unul dintre ei nu a regretat.

— Vorbește-mi despre Dorothy Seton, îl invită Dalgliesh.

— Era încîntătoare, Adam ! Am pe aici o fotografie a ei. Trebuie să ți-o arăt. Bineînțeles că era îngrozitor de nevrotică, pînă la nebunie, dar într-adevăr frumoasă. Maniaco-depresivă cred că este denumirea corectă. Veselă pînă la extenuare acum și atît de deprimată în clipa următoare, încît te simțeai definitiv contaminat de tristețea ei. Îmi făcea foarte rău, desigur. Am și așa destule necazuri cu propria mea nevroză, nu mai am nevoie să fac față altora. Cred că i-a făcut viața un chin lui Seton. Era chiar demn de compătimire, dacă n-ar fi fost întîmplarea cu biata Arabella.

— Cum a murit ? întrebă Dalgliesh.

— A fost ceva îngrozitor ! Seton a spînzurat-o de cîrligul pentru carne din grinda bucătăriei mele. N-am să uit niciodată imaginea trupușorului ei drag și pufos atîrnînd acolo, alungit ca un iepure mort. Mai era caldă cînd am luat-o jos. Uite, să-ți arăt.

Dalgliesh fusese deja pe jumătate tîrît în bucătărie pînă să-și dea seama că Bryce vorbea de pisica lui. Reuși cu succes să-și înfrîngă primul impuls, acela de a izbucni într-un rîs nervos, și îl urmă pe Bryce. Omul tremura de furie. Îl apucase cu putere pe Dalgliesh de braț, gesticulînd și arătînd spre cîrlig cu o furie neputincioasă, de parcă acesta împărtășea vina lui Seton. Se părea că nu va mai putea scoate vreo informație despre moartea lui Dorothy Seton, acum că sfîrșitul Arabellei fusese atît de viu evocat. Dalgliesh îl înțelegea pe Bryce. Propria lui dragoste pentru pisici era la fel de mare, chiar dacă mai puțin evidentă. Dacă Seton luase cu atîta violență viața unui animal superb, din răutate și răzbunare, cu greu îi puteai regreta moartea. Mai exact, un astfel de om trebuie să-și fi făcut niscai dușmani.

Dalgliesh întrebă cine o găsise pe Arabella.

— Sylvia Kedge. Venise la mine să scrie ceva după dictare și eu întîrziasem. Veneam de la Londra. Am sosit cu cinci minute prea tîrziu. O sunase, deja, pe Celia să vină ca să taie sfoara cu care fusese spînzurată, ea nu ajungea singură pînă acolo. Erau amîndouă foarte supărate. Sylviei i se făcuse greață. A trebuit să împingem scaunul în dreptul chiuvetei și a vomat peste vasele din ea. Nu vreau să insist pe propria mea suferință, dar credeam că ai aflat detaliile astea. O rugasem pe domnișoara Dalgliesh să-ți scrie. Speram că ai putea veni pînă aici ca să dovedești că Seton a făcut-o. Poliția locală nu a putut face nimic. Îți închipui ce agitație ar fi fost dacă era vorba de o ființă umană ! Tipic pentru Seton. E așa de stupid totul. Nu sînt un sentimental dintre cei ce cred că ființele umane sînt mai importante decît orice altă formă de viață. Oricum sîntem prea mulți, noi oamenii. Și cei mai mulți dintre noi nu știm cum să fim fericiți sau cum să-i facem pe alții fericiți. Și sîntem urîți. Urîți ! Adam, tu o știai pe Arabella. Spune dacă nu era cea mai frumoasă creatură ? Nu simțeai că este un adevărat privilegiu să o poți privi ? Dădea un sens vieții.

Dalgliesh, înfiorat de felul în care se exprima Bryce, rosti cîteva complimente la adresa Arabellei, care fusese, într-adevăr, o pisică superbă ce lăsa inpresia că știe acest lucru. Mătușa lui îi pomenise ceva, într-una din scrisorile pe care i le trimitea la fiecare două săptămîni, dar, deloc surprinzător, nu pomenise nimic de cererea lui Bryce ca el să vină și să preia cercetările. Dalgliesh evită să sublinieze că nu se găsise nici o dovadă împotriva lui Seton. Chestiunea fusese tratată cu multă furie, resentimente și suspiciune, dar cu foarte puțină aplicație rațională. Acum însă nu avea nici un chef să o rezolve. Îl convinse pe Bryce să se reîntoarcă în salon și întrebă, din nou, despre moartea lui Dorothy Seton.

— Dorothy ? Era plecată cu Alice Kerrison pentru o scurtă vacanță la Le Touquet. Lucrurile mergeau deja destul de rău între ea și Seton. Devenise îngrozitor de dependentă

de Alice şi cred că Seton se gîndise că era o idee bună să o supravegheze cineva. La o săptămînă după ce plecaseră, Seton îşi dădu seama că nu va mai putea trăi alături de ea şi îi scrise ca să-i spună că vrea să se despartă. Nimeni nu ştie exact ce era în scrisoare, dar Alice Kerrison era de faţă cînd Dorothy a deschis scrisoarea. La anchetă a declarat că aceasta a tulburat-o foarte tare pe doamna Seton, care a spus că trebuie să se întoarcă imediat acasă. Seton îi scrisese de la Cadaver Club şi casa era goală cînd au ajuns. Alice spune că Dorothy părea normală, calmă şi mult mai veselă decît de obicei. Ea începuse să pregătească cina pentru amîndouă şi Dorothy scrisese ceva la măsuţa ei. Apoi a spus că se duce să facă o plimbare pe plajă, să vadă luna pe apa mării. A mers pînă la capătul potecii Tanner's Lane, s-a dezbrăcat puşcă, şi-a aşezat hainele ordonat, una peste alta, a pus o piatră deasupra lor şi a intrat în apă. I-au găsit trupul o săptămînă după aceea. A fost o sinucidere clară. Sub piatră lăsase un bilet în care spunea că îşi dăduse seama că era inutilă şi pentru ea şi pentru ceilalţi şi că se hotărîse să se omoare. Era un bilet clar, direct şi perfect lucid. Îmi amintesc de faptul că atunci m-am gîndit cum cei mai mulţi dintre sinucigaşi spun că vor să termine cu toate. Dorothy nu scria decît că se hotărîse să se omoare.

— Ce s-a întîmplat cu scrisoarea pe care i-o trimisese Seton ?

— Nu s-a găsit niciodată. Nu era printre lucrurile lui Dorothy şi nici Alice nu a văzut s-o fi distrus. Seton a primit destul de bine întreaga poveste. A declarat că îi părea rău, dar făcuse cum a crezut că e bine. Era imposibil să mai continue aşa. Eu nu mi-am dat seama cît rău îi făcuse să trăiască cu ea, pînă cînd nu am văzut, doi ani mai tîrziu, piesa pe care a scris-o. Era vorba despre căsătoria cu o nevrotică, dar în piesă soţul este cel care se sinucide. Natural. Seton voia să aibă el rolul principal. Nu literalmente, fireşte. Totuşi, ar fi putut să-l joace. N-ar fi jucat mai prost decît nefericitul ăla de Barry. Asta nu înseamnă că se poate da

vina pe actori. O piesă atît de proastă, Adam ! Și totuși scrisă cu un fel de onestitate și o durere teribilă.

— Ai fost acolo ? întrebă Dalgliesh.

— Fix la mijlocul rîndului trei din stal, drăguță, închircit de jenă. Seton se afla într-o lojă. O luase cu el pe Celia și se poate spune că ea i-a făcut cinste. Rochia abia dacă mai acoperea ceva deasupra taliei și zdrăngănea de bijuterii false, ca un pom de Crăciun. Crezi că Seton voia ca lumea să o creadă amanta lui ? Am sentimentul că Seton dorea ca lumea să-l considere un ușuratic. Dragă, arătau ca o pereche regală imigrată dintr-o țară insignifiantă. Seton purta, chiar, o decorație. O medalie a Apărării Locale sau ceva de soiul asta. Eu eram cu Paul Markham, un băiat tare sensibil. La sfîrșitul actului întîi era ud de lacrimi. Trebuie să recunosc că la fel era și o bună parte din restul sălii, dar în cazul acestora din urmă cred că erau lacrimi de rîs. Am plecat la prima pauză și restul serii ne-am petrecut-o bînd la Maloneys. Sînt în stare să suport destul de multă suferință, cu condiția să nu fie a mea, dar la execuțiile publice dau în primire. Celia, fată galantă, a înghițit-o pînă la ultima picătură. Au dat chiar și o petrecere, la sfîrșit. Cînd mă gîndesc la seara aceea, vai, Arabella, ești răzbunată.

— Articolul lui Latham despre piesă a fost un exemplu al maximei sale răutăți, nu ? Ți-a făcut impresia că ar avea un interes personal să distrugă piesa ?

— Nu, nu cred.

Ochii mari care îl priveau pe Dalgliesh erau inocenți ca ai unui copil, dar Adam purta un respect considerabil inteligenței care se afla în spatele lor.

— Oliver nu poate suporta nici scrierile proaste, nici jocul prost al actorilor și devine turbat cînd acestea se combină. Ei, dacă Oliver ar fi fost cel descoperit mort și cu mîinile ciopîrțite, ar fi fost de înțeles. Jumătate din fițele alea analfabete care baletează prin Londra și își spun actrițe ar fi putut, liniștite, să o facă, numai să fi avut destulă minte pentru asta.

— Dar Latham o cunoștea pe Dorothy, nu-i așa ?

— Vai, Adam ! Cum pui tu problemele ! Nu ești prea subtil, dragule. Da, o cunoștea. Cu toții o cunoșteam. Era o mare adeptă a vizitelor neanunțate. Uneori era beată, alteori nu, dar la fel de obositoare întotdeauna.

— Latham și cu ea erau amanți ? întrebă Dalgliesh direct.

Așa cum se aștepta, Bryce nu fu nici derutat, nici surprins de întrebare. Asemenea bîrfitorilor inveterați, era fundamental interesat de oameni. Aceasta era una din primele întrebări pe care el însuși le-ar fi pus despre orice bărbat sau femeie din cercul său care părea să găsească agreabilă tovărășia celuilalt.

— Celia a susținut întotdeauna acest lucru, dar asta era de înțeles. Vreau să spun că drăguța de ea nu-și poate imagina vreun alt fel de relație între un bărbat normal și o femeie frumoasă. Și în ceea ce-l privește pe Latham are, probabil, dreptate. Ar fi fost greu să o condamni pe Dorothy, înțepenită în casa aceea ca într-o seră, avîndu-l alături pe Seton, așa de plicticos. Avea tot dreptul să-și găsească consolarea oriunde în altă parte, dar nu cu mine.

— Dar crezi că Latham ținea la ea în mod deosebit ?

— Nu știu. Nu prea cred. Bietul Oliver suferă de autodezgust. Curtează cîte o femeie și cînd aceea ajunge să se îndrăgostească de el o disprețuiește pentru lipsa ei de discernămînt. Dragele de ele, pur și simplu nu au cum să cîștige partida. Trebuie să fie de-a dreptul extenuant să te disprețuiești pe tine însuți atît de mult. Eu unul sînt norocos. Mă găsesc absolut fascinant.

Fascinația începuse să-și piardă efectul asupra lui Dalgliesh. Acesta se uită la ceas, spuse hotărît că este unu fără un sfert și că probabil prînzul era gata și se pregăti să plece.

— Dar trebuie să vezi fotografia cu Dorothy. O am pe-aici pe undeva. O să-ți poți face o idee despre cît de frumoasă era. Deschise capacul biroului și scotoci prin maldărele de

hîrtii. Lui Dalgliesh i se părea o încercare fără sorți de izbîndă. Dar în haosul acela trebuie să fi domnit un soi de ordine pentru că, în mai puțin de un minut, Bryce găsi ceea ce căuta. Îi aduse lui Dalgliesh fotografia.

— Sylvia Kedge a făcut-o, într-un iulie, cînd eram la un picnic pe plajă. O pasionează fotografiatul ca amatoare.

În mod cert, nu era nimic profesionist la fotografia aceea, care înfățișa grupul la picnic, adunat în jurul lui Sheldrake. Erau cu toții acolo : Maurice și Digby Seton, Celia Calthrop împreună cu un copil bosumflat în care o puteai recunoaște pe Liz Marley, Oliver Latham și Bryce însuși.

Dorothy Seton, în costum de baie, stătea aplecată peste carena ambarcațiunii și rîdea spre aparatul de fotografiat. Instantaneul era destul de clar, dar lui Dalgliesh femeia aceea nu-i spunea nimic, în afară de faptul că avea o siluetă agreabilă pe care știa cum să și-o pună cel mai bine în valoare. Chipul era al unei femei drăguțe, dar nimic mai mult.

Bryce privea și el la fotografie, peste umărul lui Dalgliesh. Lovit, parcă, brusc de această nouă dovadă a perfidiei timpului și a memoriei, spuse cu tristețe :

— Ciudat.... Nu lasă nici o idee despre cum era ea într-adevăr... Am crezut că e mai bună...

Bryce îl conduse pînă la poarta grădinii. În timp ce Dalgliesh se îndepărta, o mașină care urcase prin landă se opri în poartă. Din ea se prăvăli o femeie solidă, brunetă, cu picioarele cît doi stîlpi încălțate în șosetuțe albe pînă la gleznă și sandale de școlăriță. Bryce o întîmpină cu mici țipete de plăcere.

— Doamna Bain-Porter ! Nu cumva le-ați adus ! Ba, da ! Cît sînteți de amabilă !

Doamna Bain-Porter avea vocea profundă și rezonantă a unei femei din înalta societate, antrenată să intimideze sclavii imperiului sau să străbată terenul de hochei pe iarbă, în toiul unei sărbători. Vorbele ei ajungeau la Dalgliesh, limpezi ca niște bubuituri.

— Cînd am primit scrisoarea dumneavoastră ieri, m-am gîndit să încerc. Am adus cei mai buni trei pisoiași. Cred că este mult mai plăcut să-i alegeți în propria dumneavoastră casă. Mai plăcut și pentru ei. Mașina fu deschisă în spate și doamna Bain-Porter, ajutată de Bryce, scoase trei coșulețe pentru pisici din care se ridică, deodată, o miorlăială agitată, de trei ori mai ascuțiți în comparație cu timbrul de bas al doamnei Bain-Porter și ciripitul voios al lui Bryce. Partida concertantă dispăru prin ușa casei.

Dalgliesh o porni spre casă, gînditor. Era un lucru din acelea minore, care pot să însemne totul sau nimic. Dar, dacă doamna Bain-Porter a primit o scrisoare de la Julian Bryce joi, înseamnă că ea fusese pusă la poștă cel mai tîrziu miercuri. Ceea ce însemna că miercuri Bryce fie hotărîse să-și încerce norocul cu pornirile de ucigaș de pisici ale lui Seton, fie știuse că nu mai avea de cine se teme.

13

Vineri după-amiază, suspecții sosiră — unii pe jos, alții cu mașinile — la micul han aflat la ieșirea din Dunwich, pe care Reckless îl transformase în cartierul său general și unde se făcură depozițiile. Întotdeauna consideraseră hanul „Green Man“ ca fiind cîrciuma locală — într-adevăr, apreciau ca de la sine înțeles faptul că George Prike ținea localul în primul rînd în beneficiul lor — iar alegerea pe care o făcuse inspectorul era criticată drept lipsită de sensibilitate și o desconsiderare generală a confortului celorlalți.

Celia Calthrop era cea mai vehementă, deși folosea localul cel mai puțin dintre toți, denunțînd în cuvinte usturătoare nebunia lui George de a se lăsa tîrît într-o situație atît de odioasă. Nu mai era sigură că perspectiva de a continua să-și cumpere lichiorul de la George o mai încînta, dacă asta însemna să-și amintească de Reckless de fiecare dată cînd servea un pahar, sau dacă fiecare vizită la barul localului devenea o traumă intolerabilă. Latham și Bryce îi împărtășeau părerea despre inspector. Prima lor impresie despre el nu fusese una favorabilă și, ulterior, gîndind mai adînc la asta, deciseră că nu-l plăceau. Probabil că, așa cum a sugerat Bryce, o apropiere prea mare de figura inspectorului Briggs, creație a lui Seton, le corupsese gustul pentru real.

Briggs, care era uneori poreclit Briggsy de către Onorabilul Martin, într-un acces de camaraderie, avea o umilință pe care nu o detectau la inspectorul Reckless. În ciuda renumelui pe care îl avea la Scotland Yard, Briggsy era întot-

deauna fericit să fie vocea a doua alături de Carruthers. În loc să respingă amestecul Onorabilului Martin în cazurile sale, își făcuse un obicei din a-l chema ori de cîte ori era nevoie de calificarea sa deosebită. Întrucît Carruthers era un expert în vinuri, femei, heraldică, nobilimea de țară, otrăvurile esoterice și părțile cele mai reușite ale poeților elizabetani minori, părerea lui se dovedea adesea neprețuită. Așa cum subliniase Bryce, inspectorul Briggs nu dădea oamenii afară din localul lor preferat și nici nu se zgîia la ei cu ochi întunecați și sumbri, ca și cum n-ar auzi decît jumătate din ce spun și necrezînd nici atît. Și nu dădea impresia că ar considera scriitorii la fel cu oamenii obișnuiți, cu singura deosebire că primii au capacitatea de a-și confecționa alibiuri mai ingenioase. Suspecții inspectorului Briggs, dacă li se cerea să dea depoziții — ceea ce se întîmpla rar —, o făceau în confortul propriilor cămine, asistați de polițiști supuși, avîndu-l alături pe Carruthers, pentru a se asigura, în modul cel mai amabil, că inspectorul Briggs nu sare peste cal.

Avuseseră grijă să nu sosească la han împreună; nesăbuitele confidențe de joi seara fuseseră urmate de o anumită îngrijorare. Pînă vineri la amiază avuseseră timp să se gîndească la moartea lui Seton, mai puțin ca la o bizară invazie a ficțiunii în real, cît mai ales ca la un fapt stînjenitor în cel mai înalt grad. Unele adevăruri necomestibile fuseseră recunoscute. Se admitea că Seton fusese văzut viu în Londra, dar cadavrul său mutilat plutise pe mare, lansat de pe plaja din Monksmere. Nu era nevoie de hărți și calcule complicate cu viteza vîntului sau puterea și dimensiunile mareei pentru a te convinge de asta. Se putea ca el să fi avut necazuri la Londra, în naiva lui căutare de subiecte, dar manuscrisul falsificat, mîinile retezate și apelul telefonic primit la Seton House aveau o savoare locală. Celia Calthrop era susținătoarea cea mai fervența a teoriei despre banda londoneză de asasini, dar nici ea nu putea oferi vreo explicație convingătoare despre cum aflaseră criminalii unde era „Sheldrake“ sau de ce aleseseră să aducă trupul înapoi la

Suffolk. Varianta „ca să arunce vina asupra noastră, bineînțeles" era în general considerată ca născînd mai multe întrebări decît răspunsuri.

După terminarea depozițiilor, a fost dat un număr considerabil de telefoane. Cu multe precauțiuni, ca și cînd ar fi existat, fie și numai pe jumătate, bănuiala că liniile erau ascultate, micuța comunitate schimbă acele firicele de informații, zvonuri sau bănuieli care, puse unele lîngă altele, spuneau probabil tot atît de mult cît era de știut. Deocamdată se temeau să se întîlnească, speriați de ceea ce ar putea să afle sau — și mai rău — să spună. Dar erau avizi de informație.

La apelurile telefonice la Pentlands răspundea, invariabil, Jane Dalgliesh, politicoasă, necooperantă și necomunicativă. Nici unul n-ar fi vrut să se trădeze, cerînd să vorbească cu Adam. Doar Celia Calthrop o făcuse, dar avusese atît de puțin succes încît consideră mai convenabil să creadă că nu avea ce să-i spună. Vorbeau însă între ei, abandonînd încet, încet precauțiile, în nevoia lor de a se destăinui și în foamea de noutăți. Frînturile de informații, din care majoritatea erau schimbate, subtil, în timpul conversației și se bazau mai mult pe speranțe decît pe fapte, ajunseseră să construiască o imagine incompletă și absurdă. Nici unul nu-și modificase povestea și diferitele alibiuri pe care le aveau pentru marți noaptea — și care fuseseră scoase în față cu atît de dornică încredere — rezistaseră, deocamdată, la analizele întreprinse.

Se lămuriseră că oaspetele lui Latham confirmase fără probleme varianta lui, dar, cum Reckless refuza definitiv comunicarea, iar Latham păstra o rezervă demnă de un gentleman, curiozitatea generală legată de numele vizitatoarei părea că va rămîne nesatisfăcută. Știrea că Eliza Marley recunoscuse că petrecuse noaptea de marți în Londra a creat anumite speculații amuzante, stimulate de explicațiile frecvente și neconvingătoare ale Celiei despre nevoia nepoatei ei de a vizita Biblioteca Municipală. După cum îi și spusese

Bryce lui Latham, faptul că biata fată a fost la o bibliotecă era de înțeles, dar el își amintea că pe vremea lui erau destule cărți și la Cambridge.

Atît mașina lui Latham cît și cea a lui Bryce fuseseră cercetate de poliție, dar proprietarii ridicaseră atît de puține obiecții încît se căzuse, în general, de acord că nu aveau de ce se teme. Se auzise că doctorul Forbes-Denby fusese atît de agresiv cu Reckless, la telefon, încît puteau să-i fie recunoscători. Bryce era la „Green Man" cînd Reckless îl contactase pe doctor, care insista în a considera telefonul primit de la Bryce ca pe o chestiune de confidențialitate între el și pacientul său. Totuși, pînă la urmă, la insistențele aproape isterizate ale lui Bryce, recunoscu că acesta avusese o criză. Povestea Celiei cum că i-ar fi dat lui Seton ideea unui cadavru plutitor a fost susținută de un bătrîn pescar din Walberswick, care sună la „Green Man" pentru a le spune că își amintește cum, cu cîteva luni în urmă, domnul Seton îl întrebase cam pe unde ar eșua un cadavru într-o ambarcațiune lansată la apă în dreptul plajei de la Monksmere. Dar cum nimeni nu pusese la îndoială mărturia Celiei, declarația pescarului fu tratată ca fiind doar de o slabă importanță.

Dată fiind dorința lor unită de a descoperi dovezi care să susțină teoria bandei londoneze de criminali, era de-a dreptul deprimant că nimeni, în afară de Bryce, nu văzuse nici o persoană străină la Monksmere în noaptea de miercuri. Ieșind afară puțin după ora șapte, ca să aducă lemne din magazie, el văzuse un motociclist care cobora în viteză poteca dinspre șosea și care întorsese aproape în dreptul casei lui. Justin ura motocicletele și zgomotul fusese insuportabil. Strigase la motociclist protestînd, iar acesta îi răspunsese zbîrnîind în sus și-n jos prin dreptul casei, făcînd gesturi pe care Bryce le descria ca obscene. În sfîrșit, cu un ultim țipăt de claxon, pînă la urmă plecă. Nu se cunoștea ce dedusese Reckless în legătură cu povestea asta, deși ceruse o descriere completă a motociclistului, pe care și-ar fi notat-o, dacă

Bryce ar fi fost în stare să i-o dea. Numai că tipul purtase un costum de piele neagră, cu cască şi ochelari, aşa că Bryce nu putea spune decît că era în mod evident tînăr şi cu maniere abominabile. Celia însă era sigură că acela făcea parte din bandă. Altfel ce putea să caute la Monksmere ?

Pînă sîmbătă la amiază zvonurile crescuseră şi se înmulţiseră : Digby moştenise o sută de mii, două sute de mii, jumătate de milion de lire ; raportul criminalistic nu era gata pentru că doctorul Sydenham nu putea descoperi cauza morţii ; cauza morţii era înecarea, strangularea, otrăvirea, sufocarea, hemoragia ; Forbes-Denby îi spusese lui Reckless că Seton era sănătos tun ; că inima lui Seton putea ceda în orice clipă ; Adam Dalgliesh şi inspectorul aproape că nu-şi vorbeau ; Reckless ar fi arestat-o pe Jane Dalgliesh dacă ar fi descoperit mobilul crimei ; Sylvia Kedge făcea nazuri şi nu voia să primească cele trei sute de lire pe care Digby se oferise să i le dea ; Reckless făcuse o vizită la Priory House vineri tîrziu şi fusese văzut, împreună cu oamenii lui, umblînd cu torţe pe poteca de la stînci ; ancheta urma să aibă loc miercuri la ora două treizeci după-amiază. Unanimitate nu se întrunea, însă, decît asupra acestui ultim punct. Ancheta fusese într-adevăr aranjată pentru miercurea următoare. Se reclama prezenţa obligatorie pentru Digby Seton şi Sylvia Kedge. Cei care aveau posibilitatea să aleagă nu erau siguri dacă prezenţa lor va naşte întrebări, va ajuta la anularea suspiciunilor sau ar fi pur şi simplu prudentă, demonstrînd un respect adecvat pentru defunct.

Sîmbătă dimineaţa se transmise ştirea că inspectorul Reckless părăsise Monksmere, plecînd vineri seara la Londra cu maşina, şi că nu era aşteptat să se întoarcă decît duminică dimineaţa. Se presupunea că se dusese la Londra pentru a verifica alibiurile de acolo şi a face cercetări la Cadaver Club. Nu era de mirare că se întorcea aşa de repede. Era limpede că ştia foarte bine unde are de lucru. Dar chiar şi o absenţă temporară era o uşurare. Era ca şi cum s-ar fi ridicat un nor de deasupra promontoriului Monksmere.

Prezența aceea posacă, tăcută și acuzatoare își plimba acum grijile prin alte părți și atmosfera părea acum mai puțin apăsătoare. Lăsase în urmă o neliniște care nu se ostoia decît prin acțiune. Toată lumea părea nerăbdătoare să părăsească Monksmere. Pînă și Jane Dalgliesh și nepotul ei, care erau cel mai puțin afectați de prezența lui Reckless, fuseseră văzuți, devreme în zori, pornind de-a lungul plajei înspre Sizewell, încărcați cu trusa de pictură, binoclu și rucsac. Era evident că nu aveau să se întoarcă decît după căderea nopții. Latham plecă și el, curînd după ei, cu mașina ; Jaguarul avea o sută la oră cînd trecu pe lîngă Rosemary Cottage și Celia observă acru că Oliver își luase iar valea într-o nouă încercare de a-și rupe gîtul. Ea și Eliza urmau să o ia pe Sylvia Kedge la un picnic la Aldeburgh, dar Eliza se răzgîndise exact înainte de pornire și plecase singură să se plimbe spre Walberswick. Nimeni nu știa ce planuri avea Digby Seton, dar telefonul pe care domnișoara Calthrop îl dădu la Seton House, în speranța că-l va convinge să li se alăture la picnic, nu primi nici un răspuns. Bryce le spusese tuturor că se va duce să asiste la vînzarea unei case vechi de lîngă Saxmundham, unde spera să liciteze pentru niște porțelanuri din secolul al XVII-lea. La nouă și jumătate și el era deja departe, iar Monksmere fu lăsat în seama celor vreo șase vilegiaturiști care sosiseră, singuri sau perechi, de-a lungul zilei și își parcaseră mașinile pe Tanner's Lane și a celor cîțiva plimbăreți de la Dunwich sau Walberswick care se opinteau de-a lungul dunelor de nisip spre sanctuarul de păsări.

Reckless se întoarse la Monksmere, probabil sîmbătă seara tîrziu. Duminică, cînd se crăpă de ziuă, mașina era deja parcată în fața la „Green Man“ și curînd după ora nouă sergentul Courtney telefonase deja majorității suspecților pentru a le cere să se prezinte la han. Invitația era foarte politicoasă, dar nimeni nu trăia cu iluzia că ar fi existat și o altă posibilitate decît aceea de a-i da curs. Nu se grăbiră să vină și, încă o dată, funcționă înțelegerea tacită de a nu sosi

împreună. Ca de obicei, Sylvia Kedge fusese adusă cu o mașină a poliției de către sergentul Courtney. Era evident că, una peste alta, Sylvia se simțea bine în situația dată.

Mașina de scris portabilă care îi aparținuse lui Maurice Seton îi aștepta la han, strălucitoare, așezată la unul din capetele unei măsuțe de stejar de la bar. Atenția pe care i-o dăduseră specialiștii în amprente și în mașini de scris părea să-i fi dat un lustru suplimentar. Arăta în același timp banală și amenințătoare, inocentă și periculoasă. Fusese obiectul poate cel mai intim al lui Maurice Seton. Cînd priveai tastatura strălucitoare era imposibil să nu te gîndești cu dezgust la cioatele acelea de brațe sîngerînde, să nu te întrebi ce se întîmplase, oare, cu mîinile retezate.

Își dădură seama imediat de ce se afla mașina acolo. Li se cerea să dactilografieze două pasaje : descrierea vizitei lui Carruthers la barul de noapte și aceea a cadavrului fără mîini, plutind pe mare. Sergentul Courtney, care se ocupa de acest exercițiu, începuse să-și imagineze că face un studiu al naturii umane și diferitele reacții ale suspecților îi ofereau un material impresionant. Sylviei Kedge îi luă oarece timp să se instaleze la mașină, dar o dată ce le dădu drumul, degetele ei puternice, la fel de osoase ca ale unui bărbat, dansară peste claviatura mașinii, producînd într-un timp incredibil de scurt două copii îngrijite, aranjate elegant și dactilografiate impecabil. Este întotdeauna reconfortant să vezi o meserie făcută perfect și sergentul Courtney asistă la efortul făcut de domnișoara Kedge într-o tăcere respectuoasă.

Domnișoara Dalgliesh, care sosise la han douăzeci de minute mai tîrziu, era și ea neașteptat de competentă. Fusese obișnuită să dactilografieze predicile tatălui său și revista bisericii și învățase singură să bată la mașină, cu ajutorul unui manual. Bătea cu toate cinci degetele, corect, deși viteza nu era foarte mare și, spre deosebire de domnișoara Kedge, își ținea ochii ațintiți pe taste.

Domnișoara Calthrop, zgîindu-se la mașina de scris de parcă nu mai văzuse niciodată una, protestă scurt că ea nu

știe să bată — toate lucrările ei erau dictate pe bandă de magnetofon — și nu vedea de ce ar pierde timpul încercînd. Pînă la urmă fu convinsă să înceapă și după un efort de treizeci de minute produse două pagini dactilografiate execrabil, pe care le flutură pe sub nasul sergentului cu aerul unui martir răzbunat. Remarcînd lungimea pe care o aveau unghiile domnișoarei Calthrop, Courtney fu surprins că reușise măcar să atingă tastele.

Bryce, cînd reuși să se mobilizeze destul pentru a atinge mașina, fu surprinzător de rapid și precis, deși consideră necesar să emită un comentariu caustic la adresa stilului textelor.

Latham era aproape la fel de experimentat ca și domnișoara Kedge și zdrăngăni textul într-o tăcere bosumflată.

Domnișoara Marley spuse scurt că ea nu știe să bată la mașină, dar că nu are nimic împotrivă să încerce. Refuză ajutorul oferit de Courtney, pierdu vreo cinci minute examinînd tastatura și carul și porni în laborioasa întreprindere de a copia pasajul cuvînt cu cuvînt. Rezultatul fu destul de meritoriu și sergentul Courtney o cotă, în secret, ca pe o fată muncitoare și inteligentă, în ciuda mătușii ei care spunea „ar putea face mai mult dacă ar încerca".

Digby Seton era catastrofal, dar nici măcar Courtney nu putea crede că tipul se preface. În cele din urmă, spre ușurarea tuturor, i se permise să abandoneze. În mod previzibil, nici una dintre copii, inclusiv încercarea nereușită al lui Digby, nu semăna cu originalele. Sergentul Courtney, care credea că al doilea, dacă nu cumva și primul, fusese dactilografiat de Maurice Seton, ar fi fost surprins dacă ele semănau. Dar verdictul nu îi aparținea. Copiile urmau să fie trimise unui expert pentru a fi examinate, urmărindu-se similarități mai subtile. Suspecților însă nu le comunică acest fapt ; de altfel, nici nu era necesar. Nu degeaba citiseră ei atît Maurice Seton.

Înainte de a părăsi hanul, li se luară amprentele. Cînd îi veni rîndul, domnișoara Calthrop era revoltată. Începu

pentru prima oară să regrete dorința ei de a economisi bani, care o făcuse mai devreme să decidă a nu cere ajutorul avocatului. Dar îi pomeni des numele împreună cu acela al reprezentantului parlamentar al districtului și acela al șefului poliției. Totuși, sergentul Courtney era atît de liniștitor, îi înțelegea atît de bine sentimentele, era atît de nerăbdător să o ajute, atît de diferit de necioplitul de inspector, încît, pînă la urmă, fu convinsă să coopereze. „Netoată bătrînă și ticăloasă“, gîndi sergentul în timp ce îi manevra degetele umflate. „Dacă și restul au de gînd să facă măcar jumătate din tămbălăul pe care l-a făcut ea, mare lucru dacă scap înainte de a sosi bătrînul.“

Dar ceilalți nu făcură nici un tămbălău. Digby Seton fu obositor de glumeț, încercînd să-și ascundă nervozitatea într-un exagerat interes față de tehnica procedurală. Eliza Marley fu ursuză dar înțelegătoare, iar Jane Dalgliesh părea a fi cu gîndul aiurea. Lui Bryce îi displăcu cel mai mult toată tevatura. Era ceva nefast și irevocabil în despărțirea de un simbol atît de unic și special pentru sine. Înțelegea de ce triburile primitive erau atît de grijulii ca nici un fir din părul lor să nu cadă în mîinile dușmanilor. În timp ce își apăsa degetele pe hîrtie, țuguindu-și buzele a dezgust, simți cum îl părăsește puterea.

Oliver Latham își înfipse degetele în hîrtie de parcă ar fi fost ochii inspectorului. Cînd își ridică privirea, văzu că acesta intrase pe nesimțite în cameră și îl urmărea. Courtney țîșni în picioare.

— Bună seara, domnule, zise Reckless. Este doar o formalitate.

— Știu toate astea, mulțumesc. Sergentul ne-a turuit toate asigurările de rutină. Mă întrebam în ce stadiu vă aflați, după excursia în capitală. Sper că v-a făcut plăcere să o interogați pe „prietena mea“ — cum, fără îndoială, ați botezat-o. Și portarul de la apartament ? Sper că Duncombe a fost cooperant, nu ?

— Toți au fost foarte amabili domnule, mulțumesc.

— Dar sînt convins de asta ! Nu mă îndoiesc o clipă că s-au distrat de minune. E cam plictiseală, momentan, în oraş. Probabil că le-am oferit cea mai bună bîrfuliţă pe care au avut-o de săptămîni încoace. Şi pentru că sîntem toţi atît de înţelegători, ce-ar fi să vedem puţină cooperare şi din partea dumitale ? Sper că nu există nici o obiecţie să aflăm modul în care a murit Seton ?

— Nici una, domnule — la momentul potrivit. Numai că nu am primit încă raportul criminalistic.

— Omul dumitale se mişcă puţin cam încet, nu ţi se pare ?

— Dimpotrivă, domnule. Doctorul Sydenham lucrează foarte repede. Dar mai trebuie făcute un număr de teste. Cazul nu este tocmai simplu.

— Aş cota remarca dumitale, inspectore, drept bălmăjeala anului.

Latham îşi scoase batista din buzunar, ştergîndu-şi cu grijă degetele deja curate. Urmărindu-i mişcările, inspectorul zise calm :

— Dacă sînteţi atît de nerăbdător, domnule Latham, de ce nu-i întrebaţi pe unii din amicii dumneavoastră ? Ştiţi la fel de bine ca şi mine că există cineva în Monksmere care ne poate spune, cu precizie, cum a murit Maurice Seton.

14

De la moartea fratelui său, Digby Seton își făcuse obiceiul să treacă pe la Rosemary Cottage ca să ia masa și vecinii nu se abținuseră să remarce, cu amuzament, cît de des era văzut Vauxhall-ul său parcat pe fîșia de iarbă din fața casei. Recunoscură că, în ceea ce o privea pe Celia, era puțin probabil ca ea să nu încurajeze tovărășia unui bărbat tînăr și foarte bogat, dar motivele lui Digby nu erau tot atît de evidente. Nimeni nu se gîndea că farmecul Elizei era ceea ce-l atrăgea acolo, sau că el ar fi putut vedea în posaca ei lipsă de grație un mijloc pentru a pune mîna pe averea lui Maurice. În general, lumea credea că, probabil, el prefera mîncarea Celiei — așa neinteresantă cum era — oboselii de a conduce de două ori pe zi pînă la Southwold, sau efortului de a-și găti singur și că era bucuros să se poată feri din calea Sylviei Kedge.

De la crimă încoace, fata bîntuia prin Seton House cu insistența unui figurant la funeralii, care așteaptă să-și primească plata. Grija obsesivă pe care o acordase muncii lui Maurice părea acum a fi dedicată casei lui. Curăța, făcea ordine, lustruia, număra lenjeria și se tîra prin casă în cîrje, cu cîrpa de praf în mînă, ca și cum ar fi așteptat ca răposatul proprietar să apară dintr-o clipă într-alta și să-și plimbe degetele pe pervazul ferestrelor, în control. Digby îi spusese Elizei Marley că toate astea îl enervau. Nu-i plăcuse niciodată Seton House, pe care, în ciuda luminoasei ei modernități, o considera curios de sinistră și deprimantă. Acum însă, cînd

privirile acelea negre și ascunse puteau să-i răsară dinainte de după orice colț sau dulap, simțea că trăiește într-una din cele mai lugubre tragedii ale Greciei antice, în care eumenidele[1] pîndesc pe afară, gata să-și facă apariția.

Observația o interesase pe Eliza, pentru că sugera că Digby ar fi putut fi mai receptiv și mai sensibil decît se credea îndeobște. Fără a fi de fel atrasă fizic de el, începuse să-l găsească interesant, ba chiar o intriga oarecum. Era uimitor ce putea face dobîndirea a două sute de mii de lire pentru un bărbat. Simțea, deja, o subtilă patină a succesului, stăpînirea și mulțumirea de sine pe care le dau în mod invariabil puterea sau banii. Boala de care suferise lăsase în urmă deprimare și oboseală. Într-o astfel de dispoziție, lipsită de energia necesară pentru a lucra și măcinată de oboseală, aproape orice companie era mai bună decît nimic. Disprețuia ușurința cu care mătușa ei capitulase în fața propriului interes, schimbîndu-i părerea despre el, din fratele-problemă al lui Maurice, în tînăr absolut încîntător. Totuși, începea ea însăși să creadă că s-ar putea ca Digby Seton să fie mai mult decît se vedea. Dar nu prea mult.

Digby nu acceptase invitația la cină pe care i-o făcuse domnișoara Calthrop pentru duminică seara, dar apăru la Rosemary Cottage imediat după nouă și, odată sosit, nu dădea semne că s-ar grăbi să plece. Se făcuse aproape unsprezece și el tot acolo era, legănîndu-se încolo și-ncoace pe scaunul pianului și cîntînd, oarecum spasmodic, frînturi din melodiile sale sau ale altora. Eliza, ghemuită în fotoliul său din dreptul căminului, îl privea, îl asculta și nu se grăbea să-l vadă plecat. Nu cînta prost. Nu era vorba de talent autentic, dar dacă se străduia, ceea ce se întîmpla rar, era destul de bun. Își aminti că, la un moment dat, Maurice pomenise că ar vrea să facă din Digby un pianist. Bietul

1 Divinități ale infernului la greci, reprezentate ca niște femei cu părul răvășit, împletit cu șerpi (n.red.).

Maurice ! Era pe vremea cînd mai făcea încă încercări disperate de se autoconvinge că singura lui rudă în viață are măcar cîteva calități care să justifice înrudirea. Încă de cînd se mai afla în școală, modestele succese repurtate de Digby, de exemplu atunci cînd a cîștigat campionatul de box, erau trîmbițate de către Maurice ca fiind reușite majore.

Era de neconceput ca fratele vitreg al lui Maurice Seton să fie complet lipsit de orice talent. Și nici nu era așa. „Sheldrake“ fusese proiectat și construit de el singur și navigase cu ea cu mare îndemînare, chiar dacă entuziasmul nu-l ținuse decît cîteva sezoane. Dar această dedicată înclinație spre jocuri, întrucîtva netipică pentru Digby, cu greu ar fi putut să impresioneze un intelectual snob ca Maurice. Sigur că, pînă la urmă, renunțase să se mai prefacă, așa cum și Celia renunțase la speranța că nepoata ei este drăguță și că va avea succesul pe care îl are în mod obișnuit orice femeie.

Eliza privi spre peretele opus la o fotografie a sa, mare și colorată, care stătea mărturie pentru ambițiile umilitoare și hilare ale Celiei. Fusese făcută cînd avea unsprezece ani, la trei ani de la moartea părinților săi. Părul negru și des era absurd de buclat și prins în panglici, rochia albă de organdi, cu cordon roz, părea vulgar de nepotrivită copilei cu trăsături greoaie și lipsite de grație. Nu, nu-i trebuise prea mult mătușii sale ca să renunțe la acea iluzie. Bineînțeles, însă, că ea fusese urmată de o alta : drăguța de Eliza, dacă nu putea fi frumușică, trebuia să fie deșteaptă. Acum tema era : „Nepoata mea are o minte sclipitoare. Știți, este la Cambridge“. Biata mătușă Celia ! Era urît din partea ei că-i reproșa participarea la aceste plăceri intelectuale.La urma urmei plătea din greu pentru asta. Eliza simțea însă o oarecare simpatie pentru Digby Seton. Pînă la un punct, amîndoi suferiseră presiunea personalității altuia, amîndoi fuseseră acceptați pentru calități pe care nu sperau că le vor avea vreodată, amîndoi purtau eticheta de proastă achiziție.

Mînată de un impuls brusc, îl întrebă :

— Care dintre noi, toți, crezi că l-a ucis pe fratele tău ?

El tocmai interpreta un număr sincopat dintr-o recentă revistă londoneză, destul de aproximativ și cam prea tare pentru a fi plăcut. Trebui aproape să strige ca să acopere zgomotul făcut de el însuși :

— Tu să-mi spui. Tu ești cea care trebuie să fie deșteaptă.

— Nu chiar așa de deșteaptă pe cît mă face mătușa mea. Dar destul de deșteaptă pentru a mă întreba de ce mi-ai telefonat tocmai mie ca să te iau de la Saxmundham. Nu am fost niciodată prea prieteni.

— M-am gîndit, poate, că ar fi timpul să devenim prieteni. Oricum, dacă presupunem că doream un transport gratuit pînă în Monksmere, cui puteam să-i telefonez ?

— Asta așa e. Și dacă presupunem că aveai nevoie de un alibi pentru intervalul călătoriei cu trenul ?

— Aveam un alibi. Controlorul de bilete m-a recunoscut ; și în vagon am purtat o foarte interesantă conversație cu un domn în vîrstă, despre nebuniile generației moderne. Cred că m-ar recunoaște. Pot dovedi că am fost în trenul acela, iubito, și fără ajutorul tău.

— Dar poți dovedi și unde te-ai urcat ?

— La stația de pe Liverpool Street. Era destul de aglomerat așa că nu cred că m-a observat cineva ; dar de ce nu-l lași pe Reckless să dovedească contrariul ? Cum de ești așa de bănuitoare, deodată ?

— Nu sînt. Nu văd cum ai fi putut să o faci.

— Vai, îți mulțumesc. Și cei de la secția de poliție din West Central au aceeași părere.

Fata se scutură, străbătută de un fior, și, cu forțe sporite, zise :

— Mîinile... ce chestie oribilă să faci așa ceva ! Oribil ! Tu nu crezi ? Mai ales unui scriitor. Oribil și în același timp semnificativ. Nu cred să-l fi urît într-atît.

Digby își luă mîinile de pe clape și se răsuci să o privească.

— Nu l-am urît deloc. La dracu', Eliza ! Am eu față de criminal ?

— De unde să știu eu ? Tu ești ăla cu mobilul. Un mobil de două sute de mii de lire.

— Nu și dacă nu mă însor. Ce-ar fi să candidezi pentru postul ăsta ?

— Mulțumesc, nu. Îmi place ca bărbații să aibă un coeficient de inteligență cel puțin apropiat de al meu. Ție îți trebuie cu siguranță, pentru bar, o blondă senzațională cu niște sîni cît toate zilele, o inimă de aur de puține carate și cu mintea ca o mașină de calcul.

— Vai mie, nu ! spuse el serios. Știu ce-mi trebuie pentru bar. Și acum, că am și banii, pot să cumpăr. Vreau stil.

Ușa camerei se deschise și domnișoara Calthrop își vîrî capul prin crăpătură, privindu-i oarecum încurcată. I se adresă Elizei :

— Cred că mi-am pierdut una din benzile alea noi. N-ai văzut-o cumva ?

Singurul răspuns pe care i-l dădu nepoata ei fu un ridicat lipsit de interes din umeri, dar Digby sări în picioare și își roti privirea prin cameră, de parcă s-ar fi așteptat ca rola să se materializeze brusc pe pian sau să răsară de sub perne.

Urmărindu-i jocul de scenă ineficient, Eliza se gîndi : „Sîntem un adevărat gentleman, nu-i așa ? Pînă acum n-a băgat-o niciodată în seamă pe mătușica. De-a ce mama dracului ne jucăm noi aici, oare ?"

Căutarea a fost, bineînțeles, fără rezultat și Digby îi întoarse domnișoarei Calthrop un zîmbet fermecător și umil.

— Îmi pare rău. Nu cred că e aici.

Celia, care așteptase cu o nerăbdare prost disimulată, îi mulțumi și se întoarse la treaba ei. Îndată ce ușa se închise în urma ei, Digby zise :

— Văd că a primit destul de bine chestia, nu-i așa ?

— Care chestie ?

— Testamentul lui Maurice. La urma urmei, dacă nu eram eu, ar fi fost o femeie foarte bogată.

Nebunul ăsta chiar își închipuia că ele nu știau, că le scăpase logica ? Se uită la el și îi surprinse privirea de satisfacție ascunsă, care trăda o anumită mulțumire de sine, amuzată, stăpînă pe situație. Îi trecu, brusc, prin minte că el trebuie să știe ceva despre moartea lui Maurice, că zîmbetul acela tainic însemna mai mult decît o satisfacție de moment legată de dezamăgirea lor și de bafta lui. Îi stătea pe limbă să-l pună în gardă. Dacă într-adevar descoperise ceva, atunci era în pericol. Era exponentul tipic al prostului care dă din întîmplare peste o parte a adevărului și nu are destulă minte că să-și țină gura. Dar se abținu, iritată de frîntura aceea de secretă satisfacție pe care o surprinsese. Poate că i se păruse. Poate că el nu ghicise nimic. Și dacă, totuși ? Ei bine, Digby Seton va trebui să-și poarte singur de grijă, va trebui să-și încerce norocul, întocmai ca toți ceilalți.

15

În sufrageria de la Priory House cina era pe terminate. Dalgliesh se simțea bine. Nu știa exact la ce se așteptase. Ar fi putut să fie o cină cu șase feluri de mîncare, servite în porțelan de Sèvres, sau un cotlet nemaipomenit, servit în farfurii de lemn și urmat de spălarea vaselor la grămadă. Nici una din variante nu l-ar fi mirat. De fapt, li se servise ghiveci de pui cu plante aromate, urmat de salată și brînzeturi. Vinul roșu de Bordeaux era ieftin și ușor aspru, dar era din belșug și Dalgliesh, care nu era un snob al vinurilor, nu fusese niciodată de părere că singura alternativă decentă, dacă nu ai un vin bun, este să nu bei vin deloc. Acum era mulțumit, aproape fericit, lăsîndu-și privirile să hoinărească prin încăperea uriașă în care ședeau toți patru, aidoma unor păpuși, în jurul mesei de stejar.

Era ușor de observat că acea casă făcuse odinioară parte dintr-o mînăstire. Camera în care erau fusese probabil refectoriul. Era o versiune uriașă a salonului de la Pentlands, dar aici grinzile de stejar, afumate de vreme, se arcuiau sub acoperiș aidoma unor copaci și se întîlneau într-un gol negru la aproape șase metri deasupra halourilor palide ale celor șase lumînări înalte, care luminau masa. Căminul aducea și el cu vatra de piatră de la Pentlands, dar mărit pînă la dimensiunile unei mici peșteri, în care butucii uriași ardeau ca niște bieți cărbuni. Cele șase ferestre arcuite, care dădeau spre mare, erau oblonite acum, dar Dalgliesh putea auzi, totuși, murmurul mării și, din cînd în cînd, un geamăt înăbușit care amintea că vîntul se întețise.

În fața lui Sinclair, de partea cealaltă a mesei, stătea Alice Kerrison, o femeie plinuță, tăcută și sigură de locul pe care îl deținea, preocupată, din cît își dăduse Dalgliesh seama, ca Sinclair să se îndoape cu mîncare. Cînd făcuseră cunoștință, avu imediat senzația că o mai întîlnise, ba chiar că o știa bine. Apoi, aproape instantaneu, realiză și de ce. Era personificarea doamnei Noe din povestirile copilăriei lui despre arca lui Noe. Același păr drept, negru și moale ca o vopsea, despărțit de o cărare pe mijloc și strîns într-un coc pe ceafă. Aceeași siluetă durdulie și îndesată, cu pieptul mic și fața rotundă cu obraji roșii, cu două mărgele de ochi. Pînă și hainele îi erau familiare. Purta o rochie neagră, simplă, cu mînecă lungă, brodată la manșete și la gît cu fîșii înguste de dantelă. Întregul ansamblu evoca acalmia duminicilor din copilăria petrecută în casa parohială a tatălui său, tot atît de puternic cum o făcea și sunetul clopotelor bisericii sau mirosul de dimineață al lenjeriei curate de lînă.

Se uita la ea în timp ce turna cafeaua și se întreba care era relația ei cu Sinclair. Greu de ghicit. Nu-l trata ca pe un om de geniu și nici el nu o trata ca pe o servitoare. Îi făcea în mod evident plăcere să aibă grijă de el, dar era ceva prozaic, aproape ireverențios în felul ei calm de a-l accepta. Uneori, în timp ce aduceau împreună mîncarea la masă, așa cum părea să fie obiceiul casei, păreau tot atît de apropiați și secretoși ca niște conspiratori. Se întreba ce o determinase în dimineața aceea, acum șase ani, să-și facă bagajele și să-l părăsească pe Maurice Seton pentru Sinclair. Îi trecu prin cap că Alice Kerrison știa, probabil, mai multe despre Seton și despre relațiile lui cu soția decît oricine altcineva pe lume. Se întreba ce altceva mai știa.

Își lăsă privirea să alunece spre locul unde Sinclair stătea cu spatele la foc. Scriitorul părea mai scund decît în fotografii, dar mai lat în umeri, cu brațele lungi, aproape de maimuță, dar lăsînd totuși o impresie de mare forță. Fața i se buhăise cu vîrsta, așa că trăsăturile se estompaseră, devenind amorfe ca o fotografie subexpusă. În jurul feței îi atîrnau cute grele de piele. Ochii, obosiți, erau atît de înfundați sub sprîncenele proeminente, încît aproape nu se vedeau, dar felul mîndru în

care își ținea capul era inconfundabil, ca și claia mare de păr alb care, în lumina focului, strălucea acum ca un tufiș cuprins de flăcări, întărind impresia de Jehova arhaic.

Dalgliesh se întreba cît era de bătrîn. Ultimul din cele trei mari romane ale sale fusese publicat cu mai bine de treizeci de ani în urmă și pe atunci era un bărbat matur. Trei cărți nu constituiau o bază pentru o reputație atît de solidă. Celia Calthrop, șifonată că nu reușise să-l convingă pe Sinclair nici să participe la Festivalul Literar din Monksmere, nici să accepte dedicația unuia din romanele ei și nici măcar să o invite la ceai, spunea cu dragă inimă că era supraestimat, că măreția artistică o dă și cantitatea, nu numai calitatea. Uneori, Dalgliesh se gîndea că are dreptate. Dar, întotdeauna, romanele lui te făceau să revii la ele cu uimire. Erau ca niște uriașe stînci, înfipte pe țărmul pe care atîtea celebrități literare se surpaseră ca niște biete castele de nisip, măturate de valul modei schimbătoare. Într-o bună zi, Priory House va fi înghițit de mare, dar renumele lui Sinclair va rezista.

Dalgliesh nu era atît de naiv încît să creadă că un mare scriitor este în mod necesar și un bun orator, și nici atît de îngîmfat încît să se fi așteptat ca Sinclair să-l distreze. Dar gazda lui nu fusese tăcută în timpul cinei. Vorbise în cunoștință de cauză și apreciativ despre cele două volume de poezie ale lui Dalgliesh, dar nu fără intenția, simțită de interlocutor, de a-i face plăcere. Avea felul de a vorbi al copiilor, direct și concentrat asupra binelui. Îndată ce subiectul înceta să-l intereseze, îl schimba. Discuțiile s-au concentrat asupra cărților, deși părea să-și fi pierdut interesul pentru cărțile sale, iar lecturile lui preferate păreau să fie romanele polițiste. Era complet dezinteresat de problemele lumii. „Oamenii vor trebui să învețe să se iubească unii pe alții, dragul meu Dalgliesh, în sensul cel mai practic și mai nesentimental al cuvîntului, sau se vor autodistruge. Eu nu mai am nici un fel de influență, în nici una din direcții." Și totuși, Dalgliesh simțea că Sinclair nu era nici decepționat, nici cinic. Se detașase de lume, dar nu din dezgust și nici din disperare, ci din cauză că, aflat la o vîrstă extrem de înaintată, încetase să-i mai pese.

Vorbea acum cu Jane Dalgliesh, discutînd dacă anul acesta era probabil ca pescăruşul să clocească. Amîndoi acordau subiectului o atenţie pe care alte teme nu reuşiseră să o suscite. Dalgliesh privi peste masă, la mătuşa sa. Purta o bluză din lînă foarte fină, de culoarea cireşei, cu guler înalt şi mînecile butonate pînă aproape de cot. Era o vestimentaţie potrivită pentru o invitaţie la cină, în zona aceea a platoului de est, atît de rece, şi ea o purta, cu prea puţine variaţii, de cînd o ştia nepotul său. Numai că acum, în mod inexplicabil, revenise la modă şi eleganţei sale degajate i se adăuga o notă de modernitate, care după părerea lui Dalgliesh, nu-i era proprie mătuşii sale. Mîna stîngă i se odihnea pe obraz. Degetele lungi şi cafenii erau încărcate cu inelele de familie, pe care le purta doar seara. În lumina lumînărilor, rubinele şi diamantele străluceau ca focul. Vorbeau acum despre un craniu pe care Sinclair îl găsise recent pe porţiunea lui de plajă.

Înecate de mare, cimitirele iveau adesea la suprafaţa apei oseminte, iar după furtună, cei care se plimbau pe plajă se puteau aştepta să găsească un femur sau o calotă craniană, albite de apă şi fărîmicioase din cauza trecerii vremii. Dar era mai puţin obişnuit să găseşti un craniu intact. Sinclair discuta vîrsta probabilă a acestuia cu oarecare pricepere. Pînă în momentul acela nu se făcuse nici o aluzie la cadavrul celălalt, mult mai recent. Poate că Dalgliesh se înşelase asupra motivului acestei invitaţii la cină. Poate că pe Sinclair nu-l interesa uciderea lui Seton. Era greu totuşi de crezut că avusese doar chef să-l cunoască pe nepotul lui Jane Dalgliesh. Gazda se întoarse brusc spre el şi rosti cu vocea sa stinsă :

— Probabil că multă lume vă întreabă de ce aţi ales profesia de detectiv ?

Dalgliesh răspunse egal :

— Da, dar nu sînt mulţi cei cărora să mă obosesc să le răspund... Îmi place slujba ; e o meserie pe care o pot face destul de bine. Îmi permite să-mi satisfac curiozitatea asupra oamenilor şi, în general, nu mă plictiseşte.

— Ah, da ! Plictiseala. Stare insuportabilă oricărui scriitor. Dar nu cumva mai este și altceva ? Faptul că sînteți polițist nu vă apără cumva propria intimitate ? Aveți o scuză profesională pentru a nu vă implica afectiv. Polițiștii sînt diferiți de ceilalți bărbați. Noi, ceilalți, îi tratăm, ca și pe preoți, cu o camaraderie specială, dar cu o fundamentală lipsă de încredere. Nu sîntem în largul nostru în compania lor. Cred că sînteți un bărbat care știe să-și aprecieze intimitatea.

— Atunci semănăm, sugeră Dalgliesh. Eu am slujba, dumneavoastră aveți Priory House.

— Și totuși ea nu m-a protejat azi după-amiază, spuse Sinclair. Am primit vizita colegului dumneavoastră, inspectorul Stanley Gerald Reckless. Povestește-i domnului Dalgliesh despre asta, Alice.

Pe Dalgliesh începuse să-l plictisească să-și tot decline responsabilitățile față de Reckless, dar era curios să afle cum descoperise Sinclair numele complet al inspectorului. Probabil prin simplul fapt de a-l întreba.

— Reckless, spuse Alice Kerrison. Nu e un nume din Suffolk. Mie mi s-a părut bolnav. Mai mult ca sigur are ulcer. Poate și grijile și prea mult muncă...

Se putea să aibă dreptate în privința ulcerului, se gîndi Dalgliesh, amintindu-și de paloarea feții, de ochii care reflectau o durere și de cutele adînci dintre nas și gură. Ascultă calm, vocea, care continuă :

— A venit să ne întrebe dacă noi l-am ucis pe domnul Seton.

— Dar cu mai mult tact, desigur, sugeră Dalgliesh.

— A avut tot tactul necesar, zise Sinclair. Dar pînă la urmă, tot asta voia să știe. I-am explicat că nici măcar nu l-am cunoscut pe Seton, deși am încercat să citesc una din cărțile lui. Dar nu a venit niciodată la mine. Doar pentru că nu mai pot scrie eu însumi, nu înseamnă că am obligația să-mi petrec timpul cu unii care n-au putut niciodată să scrie. Din fericire, Alice și cu mine ne dăm unul altuia un alibi pentru marți și miercuri seara, care am înțeles că sînt punctele nevralgice. I-am spus inspectorului că nici unul dintre noi nu

a părăsit casa. Nu sînt sigur că m-a crezut pe de-a-ntregul. Apropo, Jane, ne-a întrebat dacă am împrumutat noi toporul tău. Am dedus din asta că tu ai furnizat, fără să vrei, arma crimei. I-am arătat inspectorului cele două topoare pe care le avem, amîndouă în bună stare, și mă bucur să spun că a putut vedea singur că nici unul dintre ele nu a fost folosit pentru a reteza mîinile bietului Maurice Seton.

Alice Kerrison spuse deodată :

— A fost un om rău și e mai bine că a murit. Dar asta nu e o scuză pentru crimă.

— În ce sens a fost rău ? întrebă Dalgliesh.

Întrebarea era o pură formalitate. Fie că dorea, fie că nu, tot urma să i se explice. Simțea ochii lui Sinclair, amuzați și curioși, căutîndu-i fața. Deci acesta era unul din motivele cinei. Nu era doar pentru că Sinclair spera să culeagă niște informații. Avea și el de spus cîte ceva. Alice Kerrison stătea dreaptă în scaun, cu fața aprinsă de emoție și mîinile încleștate sub masă. Îndreptă spre Dalgliesh o privire jumătate agresivă, jumătate imploratoare, ca a unui copil, și șopti :

— Scrisoarea pe care i-a scris-o ei. Era o scrisoare rea, domnule Dalgliesh. El a împins-o la moarte, tot atît de sigur ca și cînd ar fi împins-o el însuși în mare și i-ar fi ținut capul sub apă.

— Deci, ați citit scrisoarea ?

— Nu toată. Ea mi-o dăduse, aproape fără să-și dea seama, dar mi-a luat-o înapoi cînd și-a mai revenit. Nu era o scrisoare pe care o femeie să vrea să i-o arate alteia. Erau în ea lucruri despre care n-aș putea povesti nimănui. Lucruri pe care mai degrabă le-aș uita eu însămi. Voia ca ea să moară. Aceea a fost crimă.

— Puteți fi sigură că el a scris-o ? întrebă Dalgliesh.

— Era scrisul lui, domnule Dalgliesh. Toate cinci paginile. Nu i-a dactilografiat decît numele, pe prima pagină, atîta tot. Nu puteam confunda scrisul domnului Seton.

Bineînțeles că nu, gîndi Dalgliesh. Iar nevastă-sa era și mai puțin probabil să-l confunde. Seton își împinsese cu bună știință nevasta la moarte. Dacă toate acestea erau ade-

vărate, atunci era vorba de un act de îngrozitoare cruzime, de mai mare amploare, dar de aceeaşi natură cu uciderea pisicii lui Bryce. Însă, nu ştia în ce fel, imaginea lui, de sadic calculat şi rece, era subtil deformată.

Dalgliesh nu-l întîlnise pe Seton decît de două ori, dar tipul nu i se păruse nicidecum un monstru. Era oare posibil ca omuleţul acela pedant, nervos şi încăpăţînat, cu un talent supraestimat în mod patetic, să fi adunat atîta ură ? Sau scepticismul acesta al lui nu era altceva decît aroganţa unui detectiv care începuse să-şi închipuie că este un diagnostician al răului ? La urma urmelor, existau o mulţime de dosare cu bărbaţi nervoşi şi molîi, care se dovediseră departe de a mai fi astfel cînd a venit vorba să scape de neveste. Cum putea el, după doar două scurte întîlniri, să-l cunoască pe Seton în esenţă, aşa cum trebuie să-l fi cunoscut Alice Kerrison ? Şi mai era şi dovada existenţei scrisorii. O scrisoare pe care Seton se obosise să o scrie de mînă, deşi întreaga sa corespondenţă, atent îndosariată la Seton House, era dactilografiată. Tocmai, se pregătea, să întrebe ce făcuse Dorothy Seton cu ea, cînd sună telefonul. Zgomotul răsună strident în liniştea camerei imense, luminată de lumînări. Dalgliesh tresări, dîndu-şi seama că, în mod nejustificat, considerase absenţa luminii electrice la Priory House ca pe un fapt de la sine înţeles. Se uită în jur după aparat. Soneria părea să vină din interiorul unei biblioteci aflate într-o nişă întunecată, la capătul opus al camerei. Nici Alice Kerrison, nici Sinclair nu dădură a se înţelege că aveau de gînd să răspundă. Sinclair spuse :

— Trebuie să fie o greşeală. Noi nu sîntem căutaţi niciodată. Ţinem telefonul doar pentru cazuri de urgenţă, dar numărul nu se află în cartea de telefoane.

Se uită spre aparat cu un aer superior, recunoscător, parcă, să constate că este în stare de funcţionare. Dalgliesh se ridică.

— Mă scuzaţi, zise el, dar s-ar putea să fie pentru mine.

Bîjbîi după telefon şi îi descoperi suprafaţa rece şi netedă printre mărunţişurile care se îngrămădeau deasupra dulapului de cărţi. Zgomotul iritant încetă. În liniştea care se lăsă, are

impresia că toți cei prezenți îl auzeau pe inspectorul Reckless, la celălalt capăt al firului :

— Domnul Dalgliesh ? Vă sun de la Pentlands. A apărut ceva de care cred că trebuie să fiți informat. Ați putea veni acum ?

Apoi, cum Dalgliesh ezita, adăugă :

— Am primit raportul autopsiei. Cred că vă interesează.

O spusese cu vădita intenție de a-l mitui, își zise Dalgliesh. Trebuia, bineînțeles, să se ducă acolo. Tonul oficial, lipsit de emfază, al cererii nu-i păcălise pe nici unul dintre ei. Dacă ar fi lucrat împreună la un caz, Dalgliesh ar fi fost cel care l-ar fi convocat pe Reckless și nu invers. Acesta nu era un caz la care lucrau împreună. Și dacă Reckless dorea să interogheze un suspect — putea să aleagă momentul și locul care îi conveneau. Oricum, va fi interesant de aflat ce căuta la Pentlands. Domnișoara Dalgliesh nu încuiase casa cînd au plecat la Priory House. Puțină lume la Monksmere se obosea să-și încuie casa la plecare și posibila ucidere a unui vecin nu reușise să o determine pe mătușa sa să-și schimbe obiceiurile. Dar nu era în firea lui Reckless să dea buzna așa, ca la el acasă.

Își ceru scuze de la gazdă, care le acceptă fără prea mari regrete. Dalgliesh îl suspectă pe Sinclair că, prea puțin obișnuit cu tovărășia altor persoane în afara mătușii lui, era destul de mulțumit să vadă compania revenind la familiara cifră de trei. Dintr-un motiv numai de el știut, dorise ca Dalgliesh să audă povestea lui Alice Kerrison. Acum, că fusese spusă, putea să-și grăbească oaspetele să plece, cu satisfacție și o oarecare ușurare. Îi aminti doar lui Dalgliesh să-și ia lanterna la plecare și îi spuse că nu era nevoie să se întoarcă după mătușa lui, pentru că el și Alice o vor conduce pînă acasă. Jane Dalgliesh părea mulțumită de aranjament. Dalgliesh bănuia că ea reacționa cu tact. Reckless nu ceruse să-l vadă decît pe el, și mătușa sa nu dorea să devină o nepoftită, chiar dacă era vorba de propria ei casă.

Ieși neînsoțit, pășind într-un întuneric atît de dens, încît la început ochii nu putură distinge altceva decît pata albicioasă a potecii, la picioarele sale. Apoi norii se deplasară,

descoperind fața lunii și putu să distingă prin întuneric — o masă de forme și umbre, încărcată de mister și copleșită de mare. Dalgliesh se gîndi că la Londra cu greu putea cineva simți noaptea, așa sfîșiată cum era de strălucirile luminilor și de neastîmpărul oamenilor. Aici, ea era o prezență aproape palpabilă, încît simți cum îi aleargă prin sînge neliniștea unei spaime atavice de întuneric și necunoscut.

Nici chiar localnicii din Suffolk, obișnuiți cu noaptea, nu puteau străbate potecile acestea de pe faleză, fără senzația că un mister îi înconjoară. Era lesne de înțeles cum se răspîndiseră legendele locului, care spuneau că uneori, în nopțile de toamnă, puteai auzi sunetul înfundat al copitelor contrabandiștilor care își aduceau butoaiele și baloturile cu marfă de la Sizewell Gap, pentru a le ascunde în mlaștini sau pentru a le căra în teritoriu prin landele pustii din Westleton. Și tot atît de ușor era, într-o astfel de noapte, să auzi dinspre mare sunetul stins al clopotelor bisericilor de mult înghițite de ape, Biserica Sfîntul Leonard, Biserica Sfîntul Ion, Biserica Sfîntul Petru și Biserica Tuturor Sfinților, tînguindu-și dangătele funebre pentru sufletele morților. Și acum puteau să apară noi legende care să-i țină pe localnici în casele lor în nopțile de toamnă. Legendele lunii octombrie. Cum ar fi aceea a unei femei goale, palidă în lumina lunii, care pășește peste valuri spre moarte ; sau aceea a unui mort fără mîini, care plutește la întîmplare în timpul mareei.

Dalgliesh alese, aproape cu perversitate, poteca ce mergea pe marginea falezei. Era adevărat că drumul se lungea cu un sfert de ceas, dar Reckless, comod instalat la Pentlands, nu avea de ce să se supere dacă îl aștepta cu un sfert de oră mai mult. Descoperi poteca ajutat de lanternă și urmă mica pată de lumină care se deplasa înaintea lui ca un spectru. Privi înapoi spre casă. Era acum diformă, o masă întunecată profilată pe cerul nopții, fără nici un semn că ar fi locuită în afara dungilor subțiri de lumină ce străbăteau prin obloanele sufrageriei și ale unei ferestre rotunde care lumina precum ochiul unui ciclop. În timp ce privea, lumina se stinse. Cineva, probabil Alice Kerrison, urcase la etaj.

Se apropia acum de marginea stîncilor. Valurile se auzeau mai limpede, bubuindu-i în urechi și, undeva, o pasăre țipă strident. Se gîndi că vîntul avea să se întețească, deși deocamdată nu era decît o briză puternică. Dar acolo, pe promontoriu, părea că marea, pămîntul și cerul se aflau într-o perpetuă și blîndă mișcare. Poteca devenea din ce în ce mai puțin umblată. Pe următorii cîțiva metri, poteca nu era altceva decît o fîșiuță întortocheată printre tufișuri și boschete, ale căror ramuri spinoase i se agățau de picioare.

Începea să creadă că ar fi fost totuși mai înțelept să o fi luat pe poteca interioară. Bucuria de a-l face pe Reckless să-l aștepte i se păru acum nesăbuită și copilărească și, în mod clar, nu merita să strice pentru ea o pereche de pantaloni în perfectă stare. Dacă corpul lui Seton fusese transportat de la Priory House prin această junglă spinoasă, ar fi trebuit să existe urme ale trecerii pe acolo. Cu siguranță că Reckless a cercetat cu atenție terenul ; se întreba dacă găsise ceva și ce anume. Și nu era doar poteca. Mai erau și cele aproximativ patruzeci de trepte abrupte, care coborau spre plajă. Sinclair era un tip puternic, în ciuda vîrstei, iar Alice Kerrison era o femeie voinică de la țară. Dar Seton, așa mic cum era, ar fi fost literalmente o povară mortală. Drumul cu el ar fi fost extenuant, aproape imposibil.

Deodată, zări o umbră albă în stînga potecii. Era una din puținele pietre de mormînt rămase în partea aceea a falezei. Majoritatea se prăbușiseră de mult din pricina vîrstei, sau fuseseră măturate de mare, pentru a oferi, cu vremea, porția lor de oseminte și rămășițe omenești cărate de flux. Dar aceasta era încă în picioare și, sub impulsul momentului, Dalgliesh se duse să o examineze. Piatra era mai înaltă decît se așteptase și literele erau cioplite adînc și clar. Se ghemui și lumină cu lanterna inscripția :

„În Memoria lui Henry Willm. Scrivener

Împușcat de pe cal de o bandă de contrabandiști pe cînd călătorea prin părțile acestea, 24 sept. 1786

Plumbul crud inima mi-a lovit
Nu mi-a lăsat nici timpul de-o rugă.

Adastă călătorule, căci ziua nu ți-o știi
Cînd Ziditorul calea-ți va opri."

Bietul Henry Scrivener ! Ce soartă nefastă, se întrebă Dalgliesh, îl ademenise oare să călătorească pe drumul acela singuratic spre Dunwich ? Probabil fusese un om înstărit. Piatra era frumoasă. Cîți ani vor mai trece, oare, pînă cînd piatra lui funerară și pioasa meditație vor fi măturate de ape și uitate ?

Tocmai se ridică în picioare, cînd lanterna îi scăpă din mînă și lumină mormîntul pe de-a-ntregul. Văzu atunci, cu surprindere, că mormîntul fusese deschis. Brazdele de iarbă erau deplasate, tufele fuseseră îngrămădite laolaltă pentru a forma un acoperămînt des și înțepător, dar mormîntul era, fără îndoială, umblat. Îngenunche din nou și îndepărtă ușor pămîntul, cu mîinile înmănușate. Era moale și sfărîmicios. Pe acolo mai trecuseră și alte mîini. În cîteva secunde dezgropă un femur, apoi o calotă și, în sfîrșit, un craniu. Henry Scrivener primise tovarăși în moarte. Dalgliesh ghici imediat ce se întîmplase. Acela era felul în care Sinclair sau Alice Kerrison scăpau de osemintele pe care le găseau pe plajă. Toate erau foarte vechi, toate albite de apa mării. Cineva — și își imagina că aceea trebuie să fie Alice — voise să le reîngroape în pămînt sfințit.

Reflecta asupra acestei proaspete descoperiri, privind felul de viață al ciudatului cuplu de la Priory House și învîrtea în mînă craniul, cînd percepu sunetul înfundat al unor pași care se apropiau. Urmă foșnetul crengilor îndepărtate și, brusc, deasupra lui se profilă o siluetă întunecată, acoperind cerul nopții. Auzi vocea ușoară și ironică a lui Oliver Latham :

— Cercetăm, cercetăm, domnule comisar ? Arătați ca un gropar șef prea puțin exersat, dacă mă pot exprima astfel. Nu vă mai săturați de muncă ! Dar cred că puteți să-l lăsați pe sărmanul Henry Scrivener să se odihnească în pace. E cam tîrziu, după părerea mea, să începeți o anchetă asupra acestei crime. Și, de altfel, mi se pare că ați încălcat o proprietate particulară, nu-i așa ?

— Mai puțin decît o faceți dumneavoastră în chiar această clipă, replică Dalgliesh sec.

— Aha, deci ați cinat cu R.B. Sinclair, rîse Latham. Sper că ați apreciat onoarea ce vi s-a făcut. Și ce are de spus marele nostru apostol al iubirii universale despre sfîrșitul deosebit de neplăcut al lui Seton ?

— Mai nimic.

Dalgliesh scobi o groapă în pămîntul afînat și începu să acopere craniul. Netezi pămîntul peste fruntea palidă, îl vîrî în găvanele ochilor și în găurile din maxilare. Fără a privi în sus, spuse :

— Nu știam că sînteți amator de plimbări nocturne.

— E un obicei mai nou. Dar oferă mari satisfacții. Sînt atîtea lucruri interesante de văzut.

Latham îl urmări pe Dalgliesh încheind reînhumarea și punînd la loc brazdele de iarbă. Apoi, fără o vorbă, se răsuci să plece. Dalgliesh strigă după el, nu prea tare :

— V-a trimis cumva Dorothy Seton vreo scrisoare, puțin înainte de a muri ?

Silueta întunecată se opri înmărmurită, apoi se întoarse încet și întrebă cu voce șoptită :

— Este o chestiune care vă privește ?

Și cum Dalgliesh ezita să răspundă, adăugă :

— Atunci de ce întrebați ?

Se întoarse iar și, fără a mai spune vreo vorbă, dispăru în noapte.

16

Lumina de deasupra intrării era aprinsă, dar salonul se afla aproape în întuneric. Reckless stătea în fața focului pe cale să se stingă, singur, ca un musafir care, neștiind dacă este binevenit, face, spre iertăciune, gestul de a economisi curentul. Cînd Dalgliesh intră, se ridică și aprinse o mică veioză. În lumina aceea dulce, dar nepotrivită, cei doi bărbați se priviră.

— Sînteți singur, domnule Dalgliesh ? Ați avut dificultăți, poate, în a vă părăsi gazda ?

Vocea inspectorului era lipsită de expresie. Vorbele nu erau nici critice, nici întrebătoare.

— Nu am avut nici un fel de probleme. Dar m-am hotărît să vin pe faleză. Cum de ați știut unde mă aflu ?

— Cînd am văzut că nu este nimeni acasă, am presupus că dumneavoastră și domnișoara Dalgliesh luați cina undeva în zonă. Am încercat întîi în locul cel mai probabil. Au apărut unele elemente noi pe care doream să le discut cu dumneavoastră astă seară și n-am vrut să o fac prin telefon.

— Atunci dați-i drumul. Doriți ceva de băut ?

Lui Dalgliesh îi era imposibil să păstreze tonul de veselă încurajare din voce. Se simțea stînjenit, asemenea unui director de colegiu nevoit să se poarte cu blîndețe cu un candidat la examen bine pregătit dar emoționat. Reckless, în schimb, era în largul său. Ochii umbroși îl priveau fără urmă de stînjeneală sau servilism. „Pentru Dumnezeu, ce se întîmplă

cu mine ?“ se gîndi Dalgliesh. „De ce nu sînt eu însumi în preajma tipului ăsta ?“

— Mulțumesc, domnule Dalgliesh, nu vreau nimic deocamdată. M-am gîndit că vă interesează raportul patologului. L-am primit astă seară, puțin mai devreme. Doctorul Sydenham a lucrat, probabil, toată noaptea trecută la el. Vreți să încercați să ghiciți cauza decesului ?

„Nu, își spuse Dalgliesh, nu vreau. Ăsta este cazul tău și aș vrea, pentru Dumnezeu, să încerci să-l rezolvi. N-am chef de ghicitori.“ Spuse cu voce tare :

— Asfixiere ?

— E vorba de o cauză naturală, domnule Dalgliesh. A murit din pricina unui atac de cord.

— Cum ?

— În privința asta nu există nici un dubiu. Suferea de o anghină ușoară, complicată de o disfuncție a atriului stîng. Asta înseamnă, de fapt, o inimă foarte slăbită, care i-a făcut figura. Nu asfixie, nu otrăvire, nici o urmă de violență, în afara mîinilor retezate. Nu a murit din pricina pierderilor de sînge și nici înecat. A decedat la trei ore de la ultima masă. Și a fost din cauza unui atac de cord.

— Și masa în ce a constat ? Dar ce mai întreb !

— Creveți prăjiți cu sos tartar. Salată verde cu sos de maioneză. Pîine neagră cu unt, camembert olandez și biscuiți, totul stropit cu Chianti.

— M-ar mira să fi mîncat toate astea aici, la Monksmere. Este un meniu tipic pentru un restaurant londonez. Apropo, cum e cu mîinile ?

— Ciopîrțite la cîteva ore de la moarte. Doctorul Sydenham crede că ar fi putut să fie tăiate miercuri noaptea — și mi se pare destul de logic, domule Dalgliesh. Bancheta din barcă a fost folosită drept butuc. Nu putea sîngera prea tare, dar dacă tipul s-a murdărit, totuși, de sînge avea destulă apă de mare ca să-l spele. Este o afacere urîtă, plină de ură și am să-l găsesc pe cel care a făcut toate astea. Dar nu înseamnă că e vorba de crimă. Decesul a survenit din cauze naturale.

— Un șoc foarte puternic, bănuiesc, ar fi putut să-l omoare ?

— Da, dar cît de puternic ? Știți cum este cu cazurile astea de infarct. Unul din băieții mei l-a vizitat pe doctorul Forbes-Denby și el spune că Seton mai putea să o ducă ani buni, dacă avea grijă. Și avea. Fără stress, fără călătorii cu avionul, un regim alimentar moderat, mult confort. Sînt unii cu o inimă mai slabă ca a lui care ajung la adînci bătrîneți. Eu am avut o mătușă cu astfel de probleme. A trecut prin două bombardamente. Nu te poți bizui să omori pe cineva producîndu-i un șoc. Bolnavii de inimă pot rezista celor mai extraordinare șocuri.

— Și sucombă din pricina unei simple indigestii. Știu. Acea ultimă masă cu greu poate fi considerată ca potrivită unei inimi bolnave, dar nu putem să ne imaginăm, la modul serios, că a fost invitat la masă de către cineva cu intenția de a-i provoca o indigestie care să-i fie fatală.

— Nu l-a invitat nimeni la masă, domnule. A cinat acolo unde ați bănuit, la barul Cortez din Soho, fieful lui Luker. S-a dus acolo direct de la Cadaver Club și a sosit singur.

— Și a plecat tot singur ?

— Nu. Este acolo o animatoare, o blondă pe nume Lily Coombs. Un fel de mînă dreaptă a lui Luker. Supraveghează fetele și băuturile și potolește clienții mai nervoși. Cred că ar trebui să o cunoașteți, dacă era încurcată cu Luker în '59 cînd l-a împușcat pe Martin. A declarat că Seton a chemat-o la masa lui și i-a spus că un prieten îi dăduse numele ei. Aduna informații despre traficul cu droguri și i se spusese că ea l-ar putea ajuta.

— Lily nu e tocmai ușă de biserică, spuse Dalgliesh, dar, din cîte o cunosc, nu a fost niciodată amestecată în afacerile cu droguri. Și nici Luker — pînă acum. Seton nu i-a spus care era numele prietenului ?

— Ea zice că l-a întrebat, dar el n-a vrut să-i spună. În sfîrșit, ea a considerat că are șansa să cîștige ceva parale, așa că au plecat împreună, la ora nouă treizeci. Seton i-a spus că

nu se puteau întoarce la clubul lui pentru a discuta, întrucît femeile nu aveau acces acolo. E adevărat ; femeile nu au voie acolo. Așa că s-au plimbat cu un taxi în jurul lui Hyde Park și în cartierul West End, cam patruzeci de minute. I-a dat cinci lire pentru informațiile pe care i le-a oferit — nu știu ce gogoși i-a turnat — și el s-a dat jos la stația de metrou Paddington, lăsîndu-i taxiul ca să o ducă înapoi la Cortez. A ajuns acolo la zece treizeci și nu a mai dispărut de sub ochii celor aproximativ treizeci de clienți, pînă la ora unu noaptea.

— Dar de ce a trebuit să plece de acolo ? Nu putea să-i brodeze minciunile și la masa lui ?

— Ea spune că Seton părea nerăbdător să plece. Chelnerul a confirmat că era cam nervos și încordat. Iar lui Luker nu-i place cînd ea petrece prea mult timp cu un client.

— Din cîte îl știu eu pe Luker, i-a plăcut și mai puțin faptul că ea a părăsit clubul preț de patruzeci de minute, ca să se plimbe cu taxiul. Dar totul pare foarte onorabil. Lily trebuie să se fi schimbat de cînd nu am mai văzut-o. Crezi că povestea ei e veridică ?

— Eu sînt doar un polițist de provincie, domnule Dalgliesh, răspunse Reckless. Și nu împărtășesc părerea că toate tîrfele din Soho sînt neapărat mincinoase. Cred că spunea adevărul, deși nu în mod necesar tot adevărul. Și pe urmă, știți, am reușit să-l găsim pe șoferul de taxi. A confirmat că i-a luat pe cei doi de la bar la nouă și jumătate și că l-a lăsat pe Seton la stația Paddington a liniei de metrou extraurbană, patruzeci de minute mai tîrziu. Se pare că au discutat foarte serios tot timpul călătoriei, iar bărbatul a luat din cînd în cînd notițe într-un carnet. Dacă așa a fost, aș vrea să știu ce s-a întîmplat cu carnetul. Cînd am văzut eu cadavrul nu era nici un carnet asupra lui.

— Ați lucrat repede, zise Dalgliesh. Deci ora la care a fost văzut pentru ultima oara în viață este zece și zece. Și la mai puțin de două ore după aceea era mort.

— Din cauze naturale, domnule Dalgliesh.

— Eu cred că i s-a provocat moartea.

— Poate. Dar faptele sînt incontestabile. Seton a decedat la miezul nopții, marțea trecută, pentru că avea o inimă bolnavă care a încetat să mai bată. Asta este ce mi-a spus doctorul Sydenham și eu nu am de gînd să irosesc banii contribuabililor pentru a demonstra că doctorul se înșeală. Dumneavoastră susțineți că infarctul a fost provocat. Nu spun că este imposibil. Dar spun că nu există încă nici o dovadă că lucrurile stau așa. Nu consider cazul pe deplin elucidat. Mai sînt încă multe lucruri pe care nu le știm.

Remarca îl surprinse pe Dalgliesh, părîndu-i că ascunde o parte a adevărului. Majoritatea faptelor pe care Reckless nu le cunoștea încă erau, cu siguranță, la fel de importante ca și cauza morții. Ar fi putut înșira întrebările rămase fără răspuns. De ce ceruse Seton să fie lăsat la stația Paddington ? Urma oare să se întîlnească cu cineva — și dacă da, cu cine ? Unde murise ? Unde fusese cadavrul după miezul nopții de marți ? Cine îl adusese la Monksmere și de ce ? Dacă moartea sa fusese într-adevăr premeditată, cum reușise ucigașul, cu atîta succes, să o facă să arate ca o moarte naturală ? Și toate acestea conduceau la o întrebare, pe care Dalgliesh o considera ca fiind cea mai interesantă dintre toate. Dacă îl ucisese, de ce nu abandonase cadavrul la Londra, aruncat la o margine de drum, pentru a fi identificat ulterior drept cadavrul unui bărbat de vîrstă medie, scriitor minor de romane polițiste, care se plimbase prin Londra cu o treabă misterioasă, numai de el știută, și care suferise un atac de cord ? De ce să aducă înapoi la Monksmere cadavrul și să însceneze o ghicitoare atît de elaborată care nu putea să nu atragă bănuiala de fals și să nu aducă întreg Departamentul de Investigații din Suffolk ca să-i bîzîie pe la urechi ?

Ca și cum i-ar fi citit gîndurile, Reckless spuse :

— Nu avem nici o dovadă că moartea lui Seton și mutilarea cadavrului său au vreo legatura directă. El a murit din cauze naturale. Mai devreme sau mai tîrziu, vom afla și unde. Atunci vom avea un indiciu despre persoana care este

răspunzătoare de toată prostia care a urmat : mutilarea, telefonul fals primit de Digby Seton — dacă acesta a fost real, cele două manuscrise trimise domnişoarei Kedge — dacă au fost trimise. Există, undeva, un joker în pachetul ăsta de cărţi şi mie nu-mi place umorul tipului. Dar nu cred că este un ucigaş.

— Deci credeţi că este doar o farsă foarte elaborată ? Cu ce scop ?

— Răutate, domnule Dalgliesh. Răutate faţă de cel mort, sau faţă de cei în viaţă. Speranţa de a arunca bănuiala pe alţii. Nevoia de a crea neplăceri. Cui ? Poate domnişoarei Calthrop — nu neagă că ideea cadavrului într-o barcă a fost a ei ; poate lui Digby Seton, care cîştigă cel mai mult de pe urma morţii fratelui său vitreg ; domnişoarei Dalgliesh chiar — la urma urmelor, toporul îi aparţine.

— Dar asta este o simplă bănuială, zise Dalgliesh. Toporul lipseşte, asta este tot ce ştim. Nu există nici o dovadă că aceasta a fost arma.

— Acum există dovada. Ştiţi, a fost înapoiat. Aprindeţi luminile, domnule Dalgliesh şi veţi vedea.

Toporul fusese într-adevăr returnat. În capătul opus al camerei se afla o măsuţă mică din secolul al XVIII-lea, un obiect delicat şi încîntător de care Dalgliesh îşi amintea din copilărie ca făcînd parte din mobilierul de salon al bunicii sale. Toporul fusese înfipt exact în centrul ei. Lama aproape despicase lemnul în două, iar coada se arcuia în sus. În lumina puternică a lustrei, care inunda acum camera, Dalgliesh putea zări clar petele maronii de sînge de pe lama toporului. Sigur că vor trebui analizate, dar Dalgliesh nu avea nici o îndoială că era sîngele lui Seton.

— Eu venisem să vă informez despre raportul criminalistic, spuse Reckless. M-am gîndit că, poate, vă interesează. Uşa era pe jumătate deschisă cînd am sosit, aşa că am intrat, ca să vă strig. Am văzut toporul aproape imediat. În aceste condiţii, m-am gîndit să-mi iau libertatea de a rămîne prin preajmă pînă reveniţi.

Dacă era mulțumit de succesul acelei mici șarade, nu lăsa să se vadă. Dalgliesh n-ar fi crezut că inspectorul are instinct regizoral. Punerea în scenă fusese ingenioasă : conversație liniștită în penumbră, urmată de o revărsare bruscă de lumină și de șocul resimțit la vederea unui lucru frumos și de neînlocuit distrus cu atîta ură și răutate. Ar fi dorit să-l întrebe pe Reckless dacă ar fi adus veștile în același mod spectacular, dacă era prezentă și domnișoara Dalgliesh. Și de ce nu ? Reckless știa foarte bine că Jane Dalgliesh ar fi putut, singură, să înfigă toporul în măsuță, înainte ca ea și Dalgliesh să plece la Priory House. O femeie care putea să reteze cu o lovitură mîinile unui mort, pentru a-și oferi o mică distracție, cu greu ar fi tremurat în fața sacrificării unei măsuțe, pentru aceleași scopuri.

Inspectorul avansase, cu metodă, în subiect. Sperase să poată urmări ochii suspectului, căutînd acea inconfundabilă tresărire provocată de surpriză și de șoc. Din păcate, nu se alesese cu mare lucru din reacția lui Dalgliesh. Brusc, înghețat de furie, se hotărî. De îndată ce putu să-și controleze vocea, spuse :

— Mîine voi pleca la Londra. V-aș fi recunoscător dacă veți supraveghea casa. Nu cred că voi lipsi mai mult de o noapte.

— Voi supraveghea pe toată lumea din Monksmere, domnule, spuse Reckless. Mai am să le pun niște întrebări. La ce oră ați plecat de acasă, dumneavoastră și mătușa dumneavoastră ?

— Pe la șase patruzeci și cinci.

— Și ați plecat împreună ?

— Da. Și dacă vreți să știți dacă mătușa mea nu s-a întors ca să ia o batistă, răspunsul este nu. Și, pentru a avea un raport limpede, cînd am plecat, toporul nu era unde se află acum.

Fără să răspundă provocării, Reckless spuse calm :

— Iar eu am ajuns aici aproape la nouă. Criminalul a avut aproape două ore la dispoziție. Ați pomenit cuiva de invitația la cină ?

— Nu. Și sînt sigur că nici mătușa mea. Dar asta nu are nici o importanță. La Monksmere poți spune întotdeauna dacă lumea este acasă sau nu după lumini.

— Și ușile sînt întotdeauna descuiate. Totul este mai ușor, astfel. Și dacă lucrurile se desfășoară conform tiparului acestui caz, ori vor avea cu toții un alibi, ori nu va avea nici unul.

Se duse la măsuță și, scoțînd o enormă batistă din buzunar, o înfășură în jurul cozii toporului și smulse lama din masă. Îl duse la ușă, apoi se întoarse spre Dalgliesh.

— A murit la miezul nopții, domnule. La miezul nopții. Cînd Digby Seton era la poliție de mai bine de o oră ; cînd Oliver Latham se distra în mijlocul unei petreceri, sub privirile a doi cavaleri ai coroanei, trei doamne ale imperiului britanic și a unei jumătăți din boema artiștilor londoezi ; cînd domnișoara Marley stătea confortabil cuibărită în camera ei de hotel, din cîte știu eu ; și cînd Justin Bryce se lupta cu prima criză de astm. Cel puțin doi dintre ei au false alibiuri și ceilalți doi nu par să-și facă prea multe probleme... Apropo, am uitat să vă spun. Ați primit un telefon în timp ce vă așteptam. Un anume domn Max Gurney. Vrea să-l sunați, de îndată ce vă întoarceți. A spus că știți numărul.

Dalgliesh era surprins. Max Gurney era ultimul dintre prietenii săi care să-l sune în timpul vacanței. Mai mult decît atît, Max Gurney era unul din proprietarii editurii care publica romanele lui Maurice Seton. Era curios să știe dacă Reckless cunoștea acest lucru. Probabil că nu, de vreme ce nu făcuse nici un comentariu. Inspectorul avansase foarte repede în anchetă și erau puține persoanele ce aveau legătură cu Seton care să nu fi fost interogate. Dar, probabil nu ajunsese încă să-l întîlnească pe editorul lui Seton, sau hotărîse că nu are nimic de cîștigat din aceasta.

Reckless se întoarse, în sfîrșit, să plece :

— Noapte bună, domnule Dalgliesh... vă rog să-i transmiteți mătușii dumneavoastră că îmi pare rău pentru măsuță... dacă aveți dreptate și avem de-a face cu o crimă, știm măcar un lucru despre criminalul nostru, nu ? Citește prea multe romane polițiste.

Plecase. Îndată ce zgomotul mașinii care se îndepărta se stinse, Dalgliesh îl sună pe Max Gurney. Probabil că Max se afla lîngă telefon, așteptînd, căci răspunse imediat.

— Adam ? Drăguț din partea ta să mă suni atît de repede. Cei de la Scotland Yard n-au vrut să-mi spună unde ești, dar am presupus că trebuie să fii la Suffolk. Cînd te întorci în oraș ? Pot să te întîlnesc de îndată ce revii ?

Dalgliesh îi răspunse că avea să fie la Londra a doua zi. Îl auzi pe Max răsuflînd ușurat.

— Atunci, putem prînzi împreună ? Perfect. Ce zici de ora unu ? Ai vreo preferință în privința locului ?

— Max, nu erai membru al Clubului Cadaver ?

— Mai sînt încă. Vrei să luăm acolo prînzul ? Familia Plant stă foarte bine la capitolul ăsta. Atunci, ne vedem la ora unu, la Cadaver Club ? Ești sigur că se poate ?

Dalgliesh îi răspunse că nimic nu-i convenea mai mult.

17

În salonul de la parterul căsuței ca de păpuși din Tanner's Lane, Sylvia Kedge auzi primele semne că vîntul se întețea și i se făcu teamă. Urîse întotdeauna nopțile cu furtună, ura contrastul dintre violența care o înconjura și calmul adînc al casei, înfiptă între stîncile ce o protejau. Chiar și în timpul vînturilor puternice, aerul din preajmă rămînea greu și nemișcat, ca și cum locul emana o miasmă proprie, pe care nu o putea tulbura nici o forță exterioară. Puține erau furtunile care reușeau să zgîlțîie geamurile de la Tanner's Cottage sau să facă ușile și lemnăria casei să trosnească. Chiar pe furtună, crengile tufișurilor bătrîne care se înghesuiau în ferestrele din spatele casei nu făceau decît să foșnească ușor, de parcă le-ar fi lipsit puterea de a lovi în geamuri. Mama ei obișnuia să spună, ghemuită ca un animal în fotoliul din dreptul căminului: „Nu-mi pasă de ce zic oamenii. Noi sîntem liniștiți aici. Nu mi-ar plăcea să mă aflu la Pentlands sau la Seton House pe o noapte ca asta." Erau vorbele preferate ale mamei sale. „Nu-mi pasă de ce zic ceilalți." Rostite cu duritatea văduvei îndurerate, întotdeauna în conflict cu lumea.

Mama ei dovedise, întotdeauna, o nevoie obsedantă de liniște și confort, de miniatural, de siguranță. Pentru ea, întreaga natură reprezenta o subtilă insultă și în liniștea de la Tanner's Cottage se putea izola de gîndurile ei, mai degrabă decît de violența vînturilor. Sylvia, însă, ar fi primit cu bucurie năvala palelor reci, mustind de apa mării, care să se izbească de uși și ferestre. Ar fi fost o garanție că lumea exterioară

continuă să existe şi că ea era parte a acesteia. Ar fi fost infinit mai puţin chinuitor decît acest calm nefiresc, acest sentiment de izolare, atît de complet încît pînă şi natura părea să o evite, nedemnă de a fi luată în seamă.

În această seară teama era şi mai ascuţită, mai atavică decît o simplă nelinişte provocată de singurătate şi izolare. Îi era teamă să nu fie omorîtă. Începuse simplu, cochetînd, uşor, cu teama — un răsfăţ bine stăpînit al acelui frison, aproape plăcut, pe care i-l provoca sentimentul pericolului. Dar, brusc şi înspăimîntător, imaginaţia i-o luă razna. Spaima închipuită deveni o spaimă reală. Era singură în toată casa şi lipsită de ajutor. Şi era îngrozitor de înspăimîntată. Îşi închipui poteca din faţa casei, moale şi acoperită de nisip, gardurile vii care se înălţau negre şi mari de-o parte şi de alta. Dacă ucigaşul ar veni la ea în această noapte, n-ar avea nici o şansă să-i audă paşii. Reckless o întrebase de atîtea ori, şi de fiecare dată răspunsul ei fusese acelaşi. Era posibil ca un om care păşeşte cu prudenţă să treacă pe lîngă Tanner's Cottage, noaptea, fără a fi văzut sau auzit. Dar cineva care duce un cadavru ? Asta era mai greu de apreciat, dar tot credea că era posibil. Avea somnul profund şi dormea cu ferestrele închise şi draperiile trase.

În seara asta însă, criminalul nu va transporta un cadavru. Va veni să o ucidă. Şi va fi singur. Poate cu un satîr sau un cuţit, sau ducînd un capăt de sfoară în mîini. Încerca să-şi imagineze faţa acestuia. Trebuia să fie o faţă cunoscută ; nu fusese nevoie de insistentele întrebări ale inspectorului pentru ca ea să se convingă că Maurice Seton fusese ucis de cineva din Monksmere. Dar în seara asta trăsăturile familiare se vor metamorfoza într-o mască rigidă şi albă din pricina hotărîrii, semănînd cu un animal de pradă care se apropie, neauzit, de prada sa. Poate că tocmai acum ajunge la poartă, oprindu-se cu mîna pe lemnul ei, întrebîndu-se dacă să rişte să o facă să scîrţîie, deschizînd-o. Pentru că el trebuie să ştie că poarta scîrţîie. Toată lumea din Monksmere trebuie că ştia acest lucru. Dar de ce şi-ar fi făcut probleme ? Dacă ea ţipa, nu era nimeni prin preajmă care să o audă. Şi el ştia că ea nu poate fugi.

Privi disperată prin cameră, la mobila grea și întunecată pe care mama ei o adusese cu sine, la căsătorie. Biblioteca masivă ornamentată, sau bufetul de colț, ar fi blocat bine ușa, numai să le fi putut urni. Dar nu avea cum. Smulgîndu-se din patul îngust, își apucă cîrjele și se repezi în bucătărie. Își văzu chipul reflectat în geamul dulapului de bucătărie, fața palidă și rotundă ca luna, cu ochii ca niște iazuri negre, părul greu și parcă ud, ca al unei înecate. O față de vrăjitoare. „Acum trei sute de ani m-ar fi ars de vie", se gîndi. „Acum nici măcar nu le mai este teamă de mine". Se întreba dacă este mai rău să simți teama sau mila celorlalți. Trase cu putere sertarul dulapului, smulse de acolo cîteva linguri și furculițe și le înșiră pe pervazul îngust al ferestrei. În liniștea care o înconjura își putea auzi propria respirație lovindu-se de geam. După o clipă de meditație, mai puse și niște pahare. Dacă asasinul va încerca să pătrundă pe geamul bucătăriei, va fi măcar avertizată de zgomotul produs în cădere de tacîmurile de argint, ca și de cel al sticlei sparte.

Apoi se uită prin bucătărie după o armă. Cuțitul ? Era prea incomod și nici nu era destul de ascuțit. Poate foarfeca ? O deschise și încercă să-i desfacă brațele, dar nitul era prea tare pentru puterea mîinilor ei. Atunci își aminti de cuțitul rupt pe care îl folosea la curățatul legumelor. Lama avea doar vreo cincisprezece centimetri, dar era subțire și rigidă, cu mînerul scurt și ușor de mînuit. Ascuți lama pe marginea de piatră a chiuvetei și o încercă pe un deget. Era mai bine decît nimic.

Astfel înarmată se simțea mai bine. Mai încercă o dată încuietorile de la intrarea principală și puse un șir de ornamente de sticlă, luate de pe colțar, pe pervazul ferestrei din salon. Apoi, fără să-și scoată protezele de la picioare, se așeză în pat, în capul oaselor, își puse alături, pe pernă, un press-papier din sticlă masivă, și luă cuțitul în mînă. Și stătu așa, așteptînd să-i treacă spaima, cu trupul zgîlțîindu-i-se la propriile bătăi de inimă, cu auzul încordat la maxim pentru a detecta, prin geamătul îndepărtat al vîntului, scîrțîitul porții, clinchetul sticlei sparte.

Cartea a doua

LONDRA

1

Dalgliesh porni a doua zi dimineață, după un mic dejun solitar și foarte matinal, acordîndu-și doar răgazul de a-i telefona lui Reckless ca să-i ceară adresa locuinței din Londra a lui Digby Seton și numele hotelului unde stătuse Elizabeth Marley. Nu îi explică pentru ce avea nevoie de ele, iar Reckless nu-l întrebă. Îi dădu informațiile fără să comenteze, urîndu-i, doar, o călătorie plăcută și succes. Dalgliesh îi răspunse că se îndoia de ambele, dar că îi era recunoscător pentru cooperare. Nici unul nu se obosise să disimuleze ironia din voce. Antipatia reciprocă părea să se simtă chiar și prin telefon.

Era întrucîtva lipsit de politețe să facă o vizită atît de matinală lui Justin Bryce, dar dorea să împrumute fotografia făcută la picnicul de pe plajă. Deși poza era cam veche, cei din fotografie, frații Seton, Oliver Latham și Bryce însuși, se vedeau destul de bine pentru a putea fi identificați.

Bryce coborî cu pași nesiguri. Ora atît de matinală părea că-i luase și mintea și puterea de a vorbi, așa că trecu ceva timp pînă să înțeleagă ce dorea Dalgliesh și să scoată fotografia. Abia atunci se gîndi că nu ar fi înțelept să se despartă de ea. În timp ce Dalgliesh se îndepărta, veni grăbit în urma lui strigînd neliniștit :

— Să nu-i spui lui Oliver că ți-am dat-o, Adam, te rog. S-ar înfuria îngrozitor dacă ar afla că se colaborează cu poliția. Mi-e teamă că Oliver are cel mai puțin încredere în tine. Se cere discreție, te implor.

Dalgliesh bombăni ceva în semn de asigurare și îl încurajă să se întoarcă înapoi în pat, dar era prea obișnuit cu toanele lui Justin pentru a-l lua în serios. Știa că de îndată ce va fi luat micul dejun și va fi căpătat puteri pentru a se împotrivi răutăților zilnice, mai mult ca sigur va telefona Celiei Calthrop pentru un mic schimb de speculații legate de ce punea, oare, la cale Adam Dalgliesh. Pînă la prînz, întregul Monksmere, inclusiv Oliver Latham, va ști că plecase la Londra, luînd fotografia cu el.

Călătoria a fost relativ ușoară. Alese drumul cel mai rapid și pe la unsprezece și jumătate se apropia de oraș. Nu se așteptase să se întoarcă atît de curînd la Londra. Era ca și cum ar fi încheiat, prematur, o vacanță și așa ratată. În speranța aproape irațională că lucrurile nu stăteau așa, rezistă tentației de a trece pe la apartamentul său și se duse direct în West End. Exact înainte de amiază, parcă mașina pe Lexington Street și se îndreptă pe jos spre Bloomsbury și Cadaver Club.

Cadaver Club este o instituție tipic englezească, în sensul că funcțiile sale, deși greu de definit cu exactitate, sînt înțelese de toți cei implicați. Fusese fondat în 1892, de către un avocat, ca loc de întîlnire al bărbaților preocupați, într-un fel sau altul, de crimă, iar înainte de moarte cedă clubului plăcuta sa locuință din Tavistock Square. Clubul este exclusiv masculin ; femeile nu sînt admise nici ca membre, nici ca vizitatoare. Printre membri există un nucleu solid, format din scriitori de romane polițiste — aleși mai degrabă pe criteriul renumelui editorilor lor decît pe acela al vînzărilor —, doi ofițeri de poliție pensionari, vreo doisprezece avocați practicanți, trei judecători pensionari, cea mai mare parte dintre criminaliștii amatori mai cunoscuți și reporterii de profil precum și din alți cîțiva membri, a căror calificare rezida în aceea că își plăteau cotizația la timp și știau să discute inteligent despre presupusa vină a lui William Wallace sau punctele delicate în apărarea lui Madeline Smith.

Excluderea femeilor făcea ca partea cea mai bună a scriitorilor de intrigă polițistă să nu fie reprezentată, dar aceasta nu îngrijora pe nimeni ; comitetul considera că prezența acestora cu greu ar compensa cheltuielile implicate de instalarea unui set separat de toalete. Instalațiile sanitare la Cadaver Club au rămas practic neschimbate de pe vremea cînd clubul s-a mutat în Tavistock Square, în 1900, dar ideea conform căreia căzile ar fi fost cumpărate de George Joseph Smith este falsă.

Clubul este demodat nu numai în ce privește sistemul de canalizare ; chiar și caracterul exclusivist este justificat pe considerentul că omuciderea nu este un subiect potrivit a fi dezvoltat în prezența femeilor. Iar la Cadaver Club crima însăși pare a fi un arhaism decent, izolat de realitate, fie din pricina timpului, fie a protecției legii, fără a avea vreo legătură cu crimele sordide și patetice care măcinau aproape întreaga viață de slujbaș a lui Dalgliesh. În acest loc, crima era reprezentată de imaginea unei slujnice victoriene, cu ținuta impecabilă, care o urmărește, prin ușa întredeschisă, pe Adelaide Bartlett pregătind medicamentul soțului său ; sau de imaginea unui braț subțiratic ce se strecoară printre gratiile unui subsol din Edinburgh, oferind o ceașcă de cacao și poate arsenic, sau a doctorului Lamson oferind prăjiturele la ultima petrecere dată de bogatul său cumnat ; sau a lui Lizzie Borden, strecurîndu-se, cu toporul în mînă, prin liniștita casă din Fall River, din statul Massachusetts, într-o vară toridă.

Orice club are valorile sale speciale. Cea a Clubului Cadaver este familia Plant. Membrii clubului pot spune pe bună dreptate „Ce ne facem dacă îi pierdem pe cei din familia Plant ?", tot așa cum ar putea să se întrebe „Ce ne facem dacă se lansează bomba nucleară ?". Ambele întrebări au relevanță, dar numai cei cu o curiozitate morbidă scormonesc în adîncul lor. Domnul Plant a crescut — aproape în beneficiul clubului, s-ar putea crede — cinci fiice rumene, vioaie și competente. Cele trei mai mari, Rose, Marigold și Violet,

sînt măritate şi mai vin să dea o mînă de ajutor. Cele mici, Heather şi Primrose, sînt angajate chelneriţe la sala de mese. Plant însuşi este majordom şi factotum, iar soţia lui are reputaţia celei mai bune bucătărese din Londra. Familia Plant este ceea ce dă clubului atmosfera de casă particulară de oraş, în care confortul cotidian este în mîinile unei familii de servitori loiali, competenţi şi discreţi. Aceia dintre membrii care s-au mai bucurat, odinioară, de astfel de avantaje trăiesc confortabila iluzie că s-au întors, în timp, la tinereţea lor, iar ceilalţi realizează ce au pierdut. Pînă şi excentricităţile familiei Plant sînt suficient de ciudate pentru a-i face interesanţi, fără a le diminua eficienţa. Şi puţini sînt servitorii de club despre care se poate spune aşa ceva.

Deşi nu era membru al clubului, Dalgliesh luase de cîteva ori cina acolo şi Plant îl cunoştea. Şi, din fericire, prin aceeaşi curioasă alchimie care acţionează în astfel de cazuri, era şi acceptat. Plant nu se opuse să-i arate clubul, sau să-i răspundă la întrebări. Şi nici nu a fost nevoie ca Dalgliesh să sublinieze statutul său de vizitator. S-au spus puţine vorbe, dar cei doi s-au înţeles perfect. Plant îl conduse pînă la dormitorul mic de la parter, pe care Seton îl ocupa întotdeauna cînd venea la club, şi rămase în uşă în timp ce Dalgliesh examină camera. Era obişnuit să lucreze sub privirile altora, căci, altfel, l-ar fi deranjat faptul că omul îl urmărea apatic. Plant era o figură impresionantă. Avea aproape doi metri, umeri largi şi faţa palidă şi maleabilă ca o bucată de chit. Obrazul stîng îi era brăzdat de o cicatrice, pe diagonală. Semnul, căpătat în tinereţe ca rezultat al unei nedemne tumbe de pe bicicletă, direct într-un gard de fier, aducea remarcabil de tare cu cicatricea unui duelist, aşa încît Plant nu putuse rezista ispitei, adăugîndu-i efectul unui pince-nez şi tunzîndu-şi părul perie, ca un sinistru „komandant“ dintr-un film cu nazişti. Uniforma — şi ea potrivită — era din serj albastru, cu un craniu în miniatură aplicat pe fiecare rever ; această costumaţie preţios vulgară, introdusă în 1896 de însuşi fondatorul clubului, era de acum sanctifi-

cată — ca și purtătorul ei — prin trecerea timpului și din obișnuință. Într-adevăr, membrii clubului erau întotdeauna ușor mirați cînd oaspeții lor comentau înfățișarea neobișnuită a lui Plant.

Nu era mare lucru de văzut în dormitor. Perdelele subțiri de plastic erau trase, pentru a opri lumina cenușie a după-amiezei de octombrie. Sertarele scrinului și garderoba erau goale. Pe biroul de stejar, așezat în fața ferestrei, se afla o sugativă curată și un top de hîrtie de scris cu antetul clubului. Patul de o persoană, proaspăt schimbat, își aștepta următorul ocupant.

— Ofițerii de la Departamentul de Investigații Criminalistice din Suffolk, spuse Plant, au luat mașina de scris și hainele. Au căutat și documente, dar nu aveau ce să găsească. Au luat un pachet de plicuri și aproape cincizeci de foi pentru corespondență și o foaie sau două de hîrtie de indigo nefolosite, dar cam atît. Era un domn foarte ordonat.

— Stătea aici în fiecare octombrie, nu ?

— Ultimele două săptămîni ale lunii, domnule. În fiecare an. Și întotdeauna în această cameră. Este singura cameră single de la parter și dînsul nu putea să urce scările din cauza inimii. Ar fi putut folosi liftul, dar spunea că nu are încredere în lifturi. Așa că era obligat să stea aici.

— Venea aici să lucreze ?

— Da, domnule. Aproape în fiecare dimineață, de la zece la douăsprezece și jumătate. La ora aceea lua prînzul. Și apoi de la două și jumătate la patru și jumătate. Asta dacă scria la mașină. Dacă avea de citit sau lua note, se ducea în bibliotecă. Dar dactilografiatul este interzis în bibliotecă, pentru a nu-i deranja pe ceilalți membri.

— L-ați auzit bătînd la mașină marți ?

— Soția mea și cu mine am auzit pe cineva bătînd și, bineînțeles, ne-am închipuit că este domnul Seton. Pe ușă era un bilet în care cerea să nu fie deranjat, dar, oricum, noi tot nu am fi intrat. Nu cînd un membru al clubului lucrează.

Inspectorul acela părea să creadă că s-ar fi putut să fie altcineva înăuntru.

— Şi era el ? Ce credeţi ?

— S-ar fi putut. Soţia mea a auzit maşina pe la unsprezece şi eu pe la patru. Dar nici unul dintre noi nu are de unde să ştie dacă era domnul Seton. Maşina părea că merge destul de repede şi bine, dar ce poate însemna asta ? Inspectorul acela a întrebat dacă ar fi putut intra şi altcineva în cameră. Noi n-am văzut străini prin preajmă, dar în jurul prînzului sîntem amîndoi foarte ocupaţi şi avem treabă aproape toată după-amiaza. Lumea circulă încoace şi încolo fără restricţii, după cum foarte bine ştiţi. Dar vă rog să ţineţi cont că o doamnă n-ar fi trecut neobservată. Cineva ar fi pomenit despre asta, dacă ar fi fost văzută o doamnă în club. Dar, altminteri, în sfîrşit, nu am putut susţine în faţa inspectorului acela că am avea ceea ce el numea „o bună supraveghere". Nu cred că a avut o părere prea bună despre securitatea clubului. Dar, aşa cum i-am spus şi lui, acesta este un club, nu o secţie de poliţie.

— Aţi aşteptat două nopţi înainte de a anunţa dispariţia ?

— Chiar mai mult, domnule, din păcate. Şi chiar şi atunci cînd am făcut-o, nu am telefonat la poliţie. Am sunat acasă şi am lăsat un mesaj secretarei sale, domnişoara Kedge. Ea mi-a spus să nu facem nimic, deocamdată, şi că va încerca ea să-l găsească pe fratele vitreg al domnului Seton. Eu nu l-am cunoscut, dar cred că domnul Maurice Seton l-a pomenit faţă de mine, odată. Dar nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată la club. Inspectorul acela m-a întrebat în mod special despre asta.

— V-a întrebat şi despre domnul Oliver Latham şi domnul Justin Bryce, bănuiesc.

— Aşa este, domnule. Sînt amîndoi membrii clubului şi aşa i-am şi spus domnului inspector. Dar nu am mai văzut pe nici unul din aceşti domni în ultima vreme şi nu cred că ei ar fi trecut pe aici, fără să ne spună o vorbă, mie sau soţiei mele. Doriţi să vedeţi, probabil, baia şi toaleta de pe acest

etaj. Poftiţi. Domnul Seton folosea încăperea de aici. Inspectorul acela a căutat în bazin.

— Aşa, care va să zică ? Sper că a găsit ceea ce căuta.

— A găsit flotorul, domnule şi sper din tot sufletul că nu l-a stricat. E plină de toane toaleta asta. Doriţi să vedeţi şi biblioteca, bănuiesc. Acolo îi plăcea domnului Seton să stea, cînd nu bătea la maşină. Se află la primul etaj, după cum ştiţi.

Vizita la bibliotecă intra, probabil, în program. Inspectorul Reckless fusese meticulos în cercetările sale, iar Plant nu era omul care să-şi lase protejatul să primească mai puţin. Pe cînd se înghesuiau amîndoi în liftul claustrofobic, Dalgliesh îi puse ultimele întrebări. Plant îi răspunse că nici el, nici vreun alt membru al personalului lui nu pusese ceva la poştă pentru domnul Seton. Nimeni nu făcuse curăţenie în camera acestuia şi nici nu distrusese vreo hîrtie. Din cîte ştia Plant, nici nu ar fi avut ce. Cu excepţia maşinii de scris şi a hainelor lui Seton, care nu mai erau acolo, încăperea era întocmai cum o lăsase el în seara în care dispăruse.

Biblioteca dădea spre piaţă şi era, probabil, camera cea mai atrăgătoare din casă. La origine aici fusese salonul şi, cu excepţia rafturilor pentru cărţi, înşirate de-a lungul peretelui vestic, arăta aproape la fel ca atunci cînd clubul preluase casa. Perdelele erau copii ale celor originale, tapetul avea un model prerafaelit decolorat, iar mesele de studiu, aşezate între cele patru ferestre înalte, erau din perioada victoriană.

Cărţile alcătuiau o bibliotecă a crimei, mică dar suficient de cuprinzătoare. Erau acolo seriile de Procese Celebre şi Procese Britanice, colecţii de texte de jurisprudenţă a medicinei, de toxicologie şi medicină legală, memorii ale unor judecători, avocaţi, medici legişti şi ofiţeri de poliţie, o varietate de cărţi semnate de criminologi amatori, care analizau unele din crimele cele mai remarcabile sau mai controversate, manuale de drept penal şi proceduri ale poliţiei, ba chiar şi cîteva tratate asupra aspectelor sociologice şi psihologice ale

crimei violente, care arătau puține semne că ar fi fost deschise vreodată.

Pe rafturile de ficțiune o mică secțiune era ocupată cu primele ediții, puține, de care dispunea clubul din operele lui Poe, Le Fanu, și Conan Doyle; în rest, majoritatea scriitorilor englezi și americani de romane polițiste erau reprezentați și era evident că aceia dintre ei care erau membri ai clubului oferiseră exemplare pentru bibliotecă. Lui Dalgliesh i se păru interesant să constate că Maurice Seton le dăduse special pe ale sale la legat și le înfrumusețase cu monograma lui în aur. Mai observă că, deși clubul excludea femeile dintre membrii săi, această restricție nu se aplica și cărților; așa încît biblioteca era destul de reprezentativă pentru scrierile de gen din ultimii o sută cincizeci de ani.

La capătul opus al camerei se aflau două vitrine, care cuprindeau ceea ce era, într-adevăr, un mic muzeu al crimei. Cum exponatele fuseseră oferite sau lăsate moștenire de către membri de-a lungul multor ani și acceptate cu același spirit de bunăvoință, prea puțin critică, ele variau atît în privința interesului pe care îl suscitau cît și, se temea Dalgliesh, în privința autenticității. Nu se făcuse nici o tentativă de a le aranja cronologic, iar cea privind etichetarea era palidă. Obiectele fuseseră așezate în vitrine cu mai multă grijă pentru efectul artistic general decît pentru logică.

Erau acolo un pistol cu cremene pentru duel, avînd încrustații de argint și cutiuțele de pulbere suflate în aur, etichetat ca fiind arma folosită de reverendul James Hackman, executat în 1779, la Tyburn, pentru uciderea lui Margaret Reay, amanta contelui de Sandwich. Lui Dalgliesh i se păru improbabil ca arma să fie cea indicată. Aprecie că pistolul fusese făcut vreo cincisprezece ani după data crimei. Dar putea crede că obiectul acela, frumos și strălucitor, avea o poveste îngrozitoare. Următorul exponat nu putea fi pus sub semnul îndoielii : scrisoarea, fragilă și îngălbenită de vreme, fusese trimisă de Mary Blandy iubitului ei, pentru a-i

mulțumi că îi dăruise „pulberea de curățat pietricelele scoțiene“ — arsenicul care urma să o scape de tatăl ei și să o ducă la eșafod. În aceeași vitrină mai era o biblie semnată pe pagina de gardă Constance Kent, o bluză de pijama zdrențuită, care se spune că ar fi înfășurat cadavrul domnișoarei Crippen, o mănușă de bumbac ce aparținuse lui Madeline Smith și o cutiuță cu pulbere albă, „arsenic găsit în posesia maiorului Herbert Armstrong“. Dacă substanța era originală, acolo se afla o cantitate suficientă pentru un adevărat dezastru în sala de mese, iar vitrinele nu erau încuiate. Dar cînd Dalgliesh își exprimă îngrijorarea, Plant îi răspunse cu un zîmbet :

— Dar nu este arsenic, domnule. Sir Charles Winkworth spunea la fel ca dumneavoastră, acum nouă luni. „Plant“, mi-a zis el, dacă ăla este arsenic, trebuie să ne descotorosim de el sau să-l punem sub cheie. Așa că am trimis o mostră la analiză, fără prea mare tam-tam. Este bicarbonat de sodiu, domnule, asta este. Nu vreau să spun că nu provine de la maiorul Armstrong și nu neg faptul că nu bicarbonatul a ucis-o pe soția lui. Dar substanța asta este inofensivă. Așa că am lăsat-o acolo și nu am spus nimic. La urma urmelor, de treizeci de ani încoace este considerat arsenic și poate să continue să fie arsenic și de aici încolo. Cum spunea Sir Charles, dacă începem să analizăm exponatele prea de aproape, riscăm să rămînem fără muzeu. Acum, dacă nu mai doriți să vă arăt nimic, vă rog să mă scuzați, domnule, dar cred că este nevoie de mine în sala de mese.

Dalgliesh îi mulțumi și îi îngădui să plece, dar el se mai învîrti o vreme prin bibliotecă. Avea sentimentul, chinuitor și irațional, că văzuse, nu cu mult timp în urmă, undeva, un indiciu al morții lui Seton, o aluzie fugitivă, pe care subconștientul lui o înregistrase, dar care refuza cu încăpățînare să iasă la suprafață pentru a se lăsa recunoscută. Nu era un lucru nou la el. Ca oricărui bun detectiv, i se mai întîmplase să se simtă astfel. Din cînd în cînd, aceasta îl condusese la acele succese, aparent intuitive, pe care se baza

în parte reputația sa. Dar și mai des aceste impresii trecătoare, reluate și analizate, nu îl duseseră nicăieri. Subconștientul nu putea fi, totuși, silit. Indiciul, dacă era într-adevăr vorba de unul, îi scăpa pentru moment. Ceasul de deasupra căminului bătu ora unu. Probabil că gazda sa îl aștepta deja.

În sala de mese ardea un foc anemic a cărui flacără ce cădea oblic peste mese și covoare, abia dacă se zărea în lumina soarelui de toamnă. Camera era simplă și confortabilă, rezervată scopului, serios, al hrănirii, cu mese spațioase, fără flori pe ele și cu fețele de masă strălucind de albeață. Pe pereți atîrna o serie de desene originale Phiz pentru ilustrații al romanului *Martin Chuzzlewit,* din simplul motiv că fuseseră recent donate, de un membru marcant. Dalgliesh își zise că înlocuiau în mod agreabil peisajele din vechiul oraș Tyburn, care împodobeau înainte încăperea și pe care bănuia că membrii Comitetului, agățați cu tenacitate de trecut, le dăduseră jos nu fără regrete.

La Cadaver Club nu existau mai multe variante de meniu la prînz, ca și la cină, doamna Plant fiind de părere că, la un personal limitat, calitatea este incompatibilă cu diversitatea. Existau însă întotdeauna — ca alternativă — o salată și mai multe feluri de carne rece, iar cei cărora nu le plăcea nici meniul principal nici aceste alternative erau poftiți să încerce să se descurce mai bine în altă parte, dacă puteau. Astăzi, așa cum anunța meniul de la avizierul bibliotecii, urmau să mănînce pepene, plăcintă cu carne de vacă și rinichi și sufleu de lămîie. Primele plăcinte, înfășurate în șervete, erau deja aduse la mese.

Max Gurney îl aștepta la o masă așezată în colțul sălii, discutînd cu Plant despre vinuri. Ridică o mînă plinuță, în semn de salut episcopal, care lăsa impresia atît a unui semn de salut către amicul său, cît și a unei binecuvîntări generale a meselor. Dalgliesh se bucura să-l vadă. Bucuria era sentimentul pe care Max Gurney îl provoca invariabil. Era un bărbat a cărui tovărășie era rareori prost primită. Politicos,

civilizat și generos, avea un fel de a se bucura de viață și de ceilalți, molipsitor și dătător de forță. Era un tip masiv, care lăsa totuși senzația de ușurime, așa cum se legăna, pe cele două picioare mici și crăcănate, agitînd din mîini, cu ochii negri și strălucitori în spatele ochelarilor imenși, cu rame de baga. Zîmbi către Dalgliesh.

— Adam ! Ce plăcere ! Plant și cu mine am convenit că un Johannisberger Auslese 1959 ar merge cel mai bine, dacă nu cumva tu nu vrei ceva mai ușor. Perfect. Nu-mi place să discut despre vinuri mai mult decît este nevoie. Mă face să mă simt precum Onorabilul Martin Carruthers.

Era o nouă perspectivă asupra detectivului lui Seton. Dalgliesh spuse că nu știa că Seton se pricepea la vinuri.

— Păi nici nu se pricepea, bietul Maurice. Nici nu era prea amator. Avea fixația că îi face rău la inimă. Nu, toate detaliile le lua din cărți. Ceea ce înseamnă că gusturile lui Carruthers erau deplorabil de ortodoxe. Arăți foarte bine, Adam. Îmi era teamă să nu te găsesc ușor marcat de stresul de a urmări o anchetă condusă de altul.

Dalgliesh îi răspunse cu gravitate că a suferit mai mult mîndria lui decît sănătatea, dar că stresul era serios. Prînzul cu Max urma să fie, ca întotdeauna, o mîngîiere.

În următoarele douăzeci de minute nu se mai rosti o vorbă despre moartea lui Seton. Amîndoi erau ocupați să mănînce. Dar cînd li se servi plăcinta și se turnă vinul, Max spuse :

— Adam, în legătură cu Maurice Seton. Pot spune că am fost șocat să aflu de moartea lui și — alese o bucățică suculentă de carne de vacă și o înfigea acum într-o ciupercă și o jumătate de rinichi — revoltat. Și, bineînțeles, la fel simt și ceilalți de la firmă. Nu ne așteptam să ne pierdem autorii într-un mod atît de spectacular.

— Dar face bine la vînzări, totuși ? sugeră Dalgliesh cu malițiozitate.

— Ei bine, nu ! Nu chiar, dragul meu. Aceasta este o falsă părere, deși destul de răspîndită. Chiar dacă moartea sa

ar fi o șmecherie pentru reclamă, ceea ce, trebuie să recunoști, ar reprezenta un zel excesiv din partea bietului Maurice, mă îndoiesc că ea va face să crească — fie și cu un singur exemplar — vînzările. Poate vreo cîteva bătrîne doamne vor adăuga ultima sa carte pe fișa lor de bibliotecă, dar asta e altceva. Apropo, i-ai citit ultima apariție ? *Una pentru ceainic,* o poveste de otrăvire cu arsenic care are loc în atmosfera unei fabrici de ceramică. Anul trecut, în aprilie, a petrecut trei săptămîni ca să învețe să facă ceainice, înainte de a se apuca să o scrie. Era întotdeauna așa de conștiincios. Dar nu cred să te intereseze romanele polițiste.

— Nu din pretinsă superioritate. Cred că, mai degrabă, poți să o pui pe seama invidiei. Mă enervează felul în care detectivii din cărți pot să-l aresteze pe răufăcător și să obțină o mărturisire completă, gratis, pe baza unei dovezi care mie nu mi-ar da dreptul nici măcar să cer un mandat. Aș vrea ca și criminalii reali să intre așa ușor în panică. Și mai este și detaliul că nici un detectiv de roman nu pare să fi auzit de Regulile Judecătorești.

— Dar Onorabilul Martin este un gentleman perfect. Sînt sigur că ai avea multe de învățat de la el. Întotdeauna în stare să dea un citat potrivit, iar cu femeile... un adevărat diavol. Totul perfect onorabil, bineînțeles, dar se înțelege că toate suspectele ard de nerăbdare să se arunce în patul Onorabilului, dacă Seton le-ar da voie. Bietul Maurice ! Cred că aici era vorba de o anume defulare.

— Dar stilul lui ? întrebă Dalgliesh, care începea să creadă că lecturile sale fuseseră limitate degeaba.

— Bombastic, dar corect. Și în zilele noastre, cînd tot debutantul analfabet se crede romancier, cine aș fi eu să mă opun ? Îmi imaginez că scria cu dicționarul Fowler în dreapta și cu Roget în stînga. Avea un stil fad, plat și care a devenit, vai, repede neprofitabil. Acum cinci ani, cînd l-a abandonat pe fostul editor, Maxwell Dawson, eu n-am vrut să-l iau, dar votul a mers împotriva mea. Era deja epuizat, ca talent. Dar aveam întotdeauna unul sau doi scriitori de polițiste pe listă,

așa că l-am cumpărat. Cred că ambele părți au regretat, dar nu ajunsesem încă să ne despărțim.

— Cum era ca om ?

— Dificil. Foarte dificil, săracul ! Dar credeam că îl cunoști. Un omuleț precis, încăpățînat, nervos, întotdeauna îngrijorat de vînzările sale, de publicitate sau de coperțile cărților lui. Își supraestima talentul și îl subestima pe al oricărui altcuiva, care nu se bucura de mare popularitate.

— De fapt, un scriitor tipic, nu găsești ? sugeră Dalgliesh răutăcios.

— Adam, nu e frumos din partea ta. Și cum vine chiar de la un scriitor, este de-a dreptul trădare. Știi foarte bine că oamenii noștri sînt la fel de muncitori, agreabili și talentați ca oricare gașcă pe care o poți întîlni în fața spitalelor de nebuni. Nu, nu era tipic. Era mult mai nefericit și nesigur decît majoritatea. Uneori îmi era milă de el, dar acest caritabil sentiment cu greu rezista mai mult de zece minute în prezența lui.

Dalgliesh îl întrebă dacă Seton anunțase că avea de gînd să-și schimbe stilul.

— Da, așa e. Cînd l-am văzut ultima dată, acum două luni și jumătate. Întîi a trebuit să ascult obișnuita diatribă despre decăderea standardelor și exploatarea sexului și a sadismului, dar apoi mi-a spus că intenționa să scrie un thriller. Teoretic, aș fi salutat această schimbare, bineînțeles, dar, de fapt, nu prea mi-l închipuiam ducînd treaba la bun sfîrșit. Îi lipseau și priceperea și jargonul. Jocul ăsta reclamă un înalt profesionalism și Seton era pierdut dacă ieșea din propria experiență.

— Acesta era într-adevăr un handicap serios pentru un scriitor de romane polițiste.

— De fapt, din cîte știu eu, el nu s-a ocupat niciodată de crime. Cel puțin nu în ce scria. Era fidel personajelor și peisajelor familiare. Cunoști genul. Confort englez de provincie, sau mici scene citadine. Personaje ale locului, care se deplasează pe o tablă de șah, strict conform rangului și

statutului lor. Iluzia reconfortantă că violența e ceva ieșit din comun, că toți polițiștii sînt cinstiți, că sistemul social englez nu s-a schimbat în ultimii douăzeci de ani și criminalii nu sînt niște gentlemani. Era absolut meticulos în detalii. Nu a descris niciodată o crimă prin împușcare, de exemplu, pentru că nu se pricepea la armele de foc. Dar avea cunoștințe foarte solide de toxicologie, iar cunoștințele de medicină legală erau considerabile. Își dădea mare osteneală cu aspectele legate de rigor mortis și alte detalii de felul ăsta. Îl enerva cînd criticii nu le observau și nu-i interesau pe cititori.

— Deci, l-ai văzut acum două luni jumătate ? Cum s-a întîmplat ?

— Mi-a scris, cerîndu-mi să mă vadă. A venit la Londra special pentru asta și ne-am întîlnit în biroul meu pe la ora șase și un sfert, cînd majoritatea personalului plecase. După aceea am venit aici să luăm masa. De asta am vrut să vorbesc cu tine, Adam. Avea de gînd să-și modifice testamentul. Scrisoarea asta explică motivul.

Scoase din portofel o foaie împăturită de hîrtie și i-o întinse lui Dalgliesh. În antetul hîrtiei stătea scris : „Seton House, Monksmere Head, Suffolk“. Scrisoarea, datată 30 iulie, era bătută la mașină, iar scrisul, deși corect, dovedea lipsă de profesionalism. Era ceva legat de spațierea și despărțirea cuvintelor la capătul de rînd care dovedea că era vorba de opera unui amator. Dalgliesh realiză imediat că mai văzuse recent o altă pagină dactilografiată de aceeași mînă. Citi :

„Dragul meu Gurney,

Am meditat la discuția noastră de vinerea trecută — și aici trebuie să fac o digresiune pentru a-ți mulțumi, încă o dată, pentru cina cu adevărat agreabilă — și am ajuns la concluzia că prima mea pornire a fost corectă. Nu are nici un rost să fac lucrurile pe jumătate. Dacă vreau ca premiul literar Maurice Seton să-și atingă țelul deosebit pe care i-l hărăzesc, capitalul financiar trebuie să fie corespunzător. Nu doar să asigure o valoare, în bani, egală cu importanța lui, ci să finanțeze premiul în mod perpetuu. Nu am pe nimeni

care să poată avea pretenții legitime la averea mea. Există unii care ar putea crede că au dreptul, dar aceasta este o chestiune cu totul diferită. Singura mea rudă în viață va primi o sumă pe care, cu muncă serioasă și cu prudență, o va putea spori, dacă va dori să facă uz de aceste virtuți. Nu sînt dispus să fac mai mult.

După ce se vor achita aceste legate testamentare, va rămîne un capital de aproximativ o sută douăzeci de mii de lire disponibil pentru a susține financiar premiul. Îți spun toate acestea pentru a-ți face o idee despre planurile mele. După cum știi, sănătatea mea nu este prea bună și, deși nu există motive să nu trăiesc încă mulți ani de aici încolo, sînt nerăbdător să văd această afacere pusă pe picioare. Îmi cunoști părerile.

Premiul urmează să fie acordat, o dată la doi ani, unei importante lucrări de ficțiune. Nu sînt în mod deosebit interesat în încurajarea tinerelor talente. Am suferit destul în ultimii ani de pe urma sentimentalismelor autocompătimitoare ale scriitorului adolescent. Nu sînt nici în favoarea realismului. Un roman ar trebui să fie o operă de meșteșugită imaginație și nu înspăimîntătoare înșiruiri dogmatice, născute de fișierul unui lucrător social. Nu vreau, de asemeni, ca premiul să se limiteze la romanul polițist ; ceea ce înțeleg eu prin literatură polițistă nu se mai scrie de mult.

Poate vei avea timp să meditezi la aceste cîteva idei și îmi vei comunica propunerile tale. Vom avea, desigur, nevoie de curatori și am de gînd să consult avocații cu privire la noul meu testament. Totuși, nu voi spune, deocamdată, nimic nimănui și mă bizui ca tu să fii la fel de discret. Publicitatea va fi inevitabilă cînd se vor afla detaliile, dar aș regreta nespus orice dezvăluiri premature. Voi locui, ca de obicei, la Cadaver Club, în ultimele două săptămîni ale lunii octombrie și îți propun să iei legătura cu mine acolo.

Al tău sincer,
MAURICE SETON"

Dalgliesh era conștient că ochii lui Gurney îl fixaseră în timpul cît citise scrisoarea. Cînd termină, îi înapoie scrisoarea, spunînd :

— Aștepta cam mult de la tine, nu-i așa ? Ce cîștiga firma din afacera asta ?

— Nimic, dragă Adam. Doar muncă multă și griji și toate astea, se înțelege, pentru și mai marea glorie a lui Maurice Seton. Nici măcar nu limita premiul la autorii de pe lista noastră. Nu vreau să spun că asta ar fi fost normal, recunosc. Dorea să atragă toate numele într-adevăr mari. Una din preocupările sale majore era dacă aceștia își vor da osteneala să se înscrie. I-am spus să acorde un premiu suficient de mare și se vor înscrie, fără îndoială. Dar o sută douăzeci de mii de lire ! Nu mi-am dat seama că este atît de bogat.

— Nevastă-sa avea bani... Max, ai idee dacă a mai spus cuiva de planul său ?

— Păi, el a zis că nu. Era aproape ca un școlar în privința asta. Jurăminte înspăimîntătoare pentru păstrarea secretului, eu a trebuit chiar să îi promit că nici măcar nu îi voi telefona pe tema asta. Dar vezi care este problema mea. Predau sau nu scrisoarea asta la poliție ?

— Bineînțeles că da. Inspectorului Reckless de la Departamentul de Investigații Criminalistice din Suffolk, ca să fiu mai exact. Am să-ți dau adresa lui. Și cred că ar fi mai bine să-l suni, ca să-i spui că scrisoarea e pe drum.

— Știam că așa ai să spui. Presupun că e de la sine înțeles. Dar uneori ne bîntuie astfel de inhibări iraționale. Nu știu nimic despre actualul moștenitor, deși îmi închipui că scrisoarea asta reprezintă un motiv serios pentru cineva.

— Cel mai bun motiv. Dar nu avem nici o dovadă că moștenitorul lui era la curent. Și, dacă asta te liniștește, tipul care avea cele mai puternice interese financiare are și alibiul cel mai solid. Se afla în arestul poliției atunci cînd Maurice Seton a murit.

— Inteligent din partea lui... Presupun că nu pot să-ți dau pur și simplu ție scrisoarea, Adam ?

— Îmi pare rău, Max, dar prefer să nu o primesc.

Gurney oftă, puse scrisoarea la loc în portofel și se reîntoarse cu toată atenția la mîncarea din fața lui. Nu mai vorbiră de Seton pînă nu terminară masa. La plecare, Max se înfășură în imensa pelerină neagră pe care o purta invariabil și care îi dădea înfățișarea unui complotist amator, care a cunoscut și vremuri mai bune.

— Dacă nu mă grăbesc, zise el, am să întîrzii la ședința noastră de Consiliu. Am devenit foarte formaliști, Adam, foarte eficienți. Nu se ia nici o hotărîre, dacă întregul Consiliu nu e de acord. Ăsta e rezultatul noilor construcții. Pe vremuri, ședeam încarcerați în celulele noastre prăfoase și luam singuri hotărîrile. E drept că faptul conducea la o anume ambiguitate a politicii firmei, dar nu sînt sigur că era chiar atît de rău... Pot să te las undeva ? Sînt cu mașina. Pe cine ai de gînd să interoghezi acum ?

— Mulțumesc Max, am să merg pe jos. Mă duc în Soho să mă conversez cu un ucigaș.

Max se opri, surprins.

— Nu cumva ucigașul lui Seton ? Credeam că tu și cei de la Departamentul din Sufflok sînteți încă în beznă. Vrei să spui că m-am luptat de pomană cu propria conștiință ?

— Nu, ucigașul de care îți vorbeam nu l-a ucis pe Seton, deși nu cred că ar fi avut obiecții de ordin moral. Cert este că cineva vrea să convingă poliția că este implicat. E vorba de L. J. Luker. Îți amintești de el ?

— Nu el și-a împușcat partenerul de afaceri în mijlocul pieței Piccadilly și a scăpat necondamnat ? Era în 1959, nu-i așa ?

— El este. Curtea de Apel a respins verdictul din motive de false indicii. Domnul judecător Brothwick, printr-o aberație extraordinară, a sugerat juriului că un om care nu răspunde atunci cînd este acuzat are, probabil, ceva de ascuns. Cred că și-a dat seama de consecințe de îndată ce vorbele i-au zburat de pe buze. Dar le rostise. Și Luker a fost eliberat, exact așa cum spusese că se va întîmpla.

— Și ce legătură are el cu Maurice Seton ? Nu-mi pot imagina doi oameni care să aibă mai puțin în comun decît ei doi.

— Asta, zise Dalgliesh, sper și eu să aflu.

2

Dalgliesh o luă pe jos prin Soho, pînă la barul Cortez. Cu mintea încă aerisită de pustiul curat al comitatului Suffolk, găsea că străzile lui strîmte sînt mai deprimante decît de obicei, cu toată acalmia lor de după-amiază. Îi venea greu să creadă că, odinioară, îi făcuse plăcere să se plimbe prin gangurile acelea rufoase. Acum chiar și o absență de o lună făcea revenirea aproape intolerabilă. Fără îndoială că era mai ales o chestiune de dispoziție, căci cartierul avea de toate pentru toți, satisfăcînd într-o largă gamă tot ceea ce banii puteau cumpăra. Lua înfățișarea pe care i-o doreai : un loc agreabil unde să iei cina ; un sătuc cosmopolitan, înghesuit în spatele lui Piccadilly Square, avînd viața lui proprie și misterioasă, unul din locurile cele mai bune din Londra pentru a-ți face proviziile, sau pepiniera de criminali cea mai viciată și mai sordidă din Europa. Nici chiar ziariștii aflați în trecere, obsedați de ambiguitățile ei, nu se puteau hotărî. Trecînd pe lîngă localurile de strip-tease, pe lîngă scările sordide care coborau în subsoluri, sau pe lîngă siluetele plictisite ale unor fete, sprijinite de obloanele ferestrelor, Dalgliesh se gîndea că o plimbare făcută în timpul zilei pe străzile acelea urîte putea face pe oricine să aleagă viața monahală, mai puțin din dezgust sexual cît mai ales dintr-o silă intolerabilă față de monotonia și lipsa de bucurie a pasiunilor trupului.

Barul Cortez nu era nici mai bun nici mai rău decît cele din vecinătatea lui. Avea obișnuitele fotografii afișate afară,

precum și inevitabilul grup de bărbați între două vîrste, cu înfățișarea deprimată, care le priveau cu o disimulată lipsă de interes. Localul nu era încă deschis, dar ușa cedă cînd o împinse. În mica gheretă de la intrare nu se afla nimeni. Coborî scările înguste, acoperite cu o traversă roșie și groasă, dînd la o parte perdeaua de mărgele care despărțea restaurantul de coridor.

Semăna destul de tare cu amintirile pe care le păstrase despre el. Barul Cortez, aidoma patronului său, avea o înnăscută capacitate de a supraviețui. Arăta ceva mai îngrijit, deși lumina de după-amiază lăsa să se vadă lipsa de eleganță a decorațiunilor pseudo-spaniole și murdăria de pe pereți. Podeaua era înțesată de mese, majoritatea atît de mici încît de abia încăpea la ele o persoană și, oricum, mult prea îngrămădite unele într-altele pentru a lăsa loc de confort. Dar, pe de altă parte, clienții nu veneau la barul Cortez pentru întruniri familiale și nici nu erau interesați în primul rînd de mîncare. În capătul cel mai îndepărtat al restaurantului se afla o mică scenă, avînd ca singur decor un scaun și o cortină de trestie. În stînga scenei era o pianină acoperită cu partituri. Un tînăr slăbuț în pulovăr și pantaloni marinărești, încovoiat pe scaunul de la pian, încerca să compună o melodie cu mîna stîngă, în timp ce, cu dreapta, o transcria pe hîrtie. În ciuda atitudinii destinse și a aerului de lejeră plictiseală, era complet absorbit. Îi aruncă lui Dalgliesh o privire scurtă, cînd acesta intră, dar reveni de îndată, la monotona lui ocupație de a ciocăni clapele. Cealaltă persoană prezentă în încăpere era un vest-african care plimba lejer o mătură pe pardoseală și care spuse cu o voce catifelată și joasă :

— Încă nu am deschis, domnule. Nu servim decît după ora șase și jumătate.

— Nu vreau să mă serviți, mulțumesc. Domnul Luker este ?

— Trebuie să întreb, domnule.

— Te rog. Și aș dori să vorbesc și cu domnișoara Coombs.

— Trebuie să întreb, domnule. Nu sînt sigur că a venit.

— Cred că vei descoperi că a venit. Spune-i te rog că Adam Dalgliesh vrea să o vadă.

Omul dispăru. Pianistul își continuă improvizația, fără să ridice privirea spre Dalgliesh și acesta se așeză· la o masă, chiar lîngă ușă, pentru cele zece minute cît estima că îl va lăsa Luker să aștepte. Își petrecu acest timp gîndindu-se la tipul de la etaj.

Luker spusese că își va ucide partenerul și îl ucisese. Spusese că va scăpa nespînzurat și așa se și întîmplase. Și cum era greu de crezut că se bizuise, făcînd acea declarație, pe colaborarea judecătorului Brothwick, prezicerile lui dovedeau fie o putere neobișnuită de previziune, fie o remarcabilă încredere în propriul noroc. Unele dintre istoriile născute în jurul persoanei sale, de la proces încoace, erau fără îndoială apocrife, dar el nu era omul care să le dezmintă. Era cunoscut și acceptat de profesioniștii crimei fără a fi, de fapt, unul de-al lor. Îi acordaseră respectul reverențios și aproape superstițios al celor care știu exact cît trebuie să riște pentru cineva care, dintr-un singur și iremediabil pas, trecuse dincolo de orice limită. Există o ambianță vrăjită în jurul oricărui om care ajunge atît de aproape de acea îngrozitoare ultimă clipă. Dalgliesh descoperea uneori, cu enervare, că nici polițiștii nu erau imuni la acest sentiment. Le venea greu să creadă că Luker, care ucisese cu atîta ușurință pentru a împlini o răzbunare personală, se putea mulțumi să conducă un lanț de baruri de noapte de mîna a doua. Din partea lui se așteptau la ceva cu mult mai spectaculos decît manipularea beneficiilor de pe urma legii de licență sau a legii impozitelor pe venit și oferirea unor amuzamente ușor erotice clienților săi cu uriașe conturi în bancă. Dar dacă mai întreprindea și altceva, rămînea încă o necunoscută. Poate că nu mai era nimic altceva de știut. Poate că singura sa preocupare era acea semi-respectabilitate prosperă, libertatea acelui pămînt al nimănui dintre două lumi.

Exact după zece minute, negrul se întoarse și îi spuse că Luker avea să-l primească. Dalgliesh urcă neînsoțit scările

pînă la etajul doi, către încăperea spațioasă din care Luker își conducea nu numai barul Cortez, ci întregul ansamblu de localuri. Încăperea în care intră era încinsă și lipsită de aer, supramobilată și prea puțin aerisită. În mijlocul ei se afla un birou, cîteva fișete se aliniau lîngă un perete, un seif imens stătea la stînga sobei cu gaz, iar canapeaua și trei scaune erau grupate în jurul unui televizor. În colț se afla un lavabou. Camera era în mod evident gîndită să servească atît de birou cît și de cameră de zi și nu reușea să fie nici una nici alta. Trei persoane erau prezente : Luker însuși, Sid Martelli — un fel de factotum al său la Cortez — și Lily Coombs. Sid, numai în vestă, își încălzea lapte într-o crăticioară, lîngă foc. Avea expresia lui obișnuită, de resemnată nenorocire.

Domnișoara Coombs, îmbrăcată deja în rochie de seară, neagră, stătea înghesuită pe un taburet în fața focului, făcîndu-și unghiile cu ojă. Ridică o mînă către Dalgliesh, în semn de salut și îi zîmbi larg și senin. Dalgliesh își spuse că descrierea din manuscris, oricine o făcuse, i se potrivea destul de bine. El, unul, nu era în stare să detecteze sîngele de aristocrată rusoaică, dar asta nu-l surprindea cîtuși de puțin, pentru că știa foarte bine că Lily crescuse în est, dar nu mai departe de Whitechapel Road. Era o blondă zdravănă, cu dinți puternici și pielea groasă, destul de albă, care îmbătrînește greu. Putea să aibă cu puțin peste patruzeci de ani. Era greu de spus. Arăta exact la fel ca atunci cînd Dalgliesh o văzuse pentru prima oară, cu cinci ani în urmă. Probabil că va arăta aproape la fel și peste alți cinci ani.

Luker se îngrășase de la ultima lor întîlnire. Costumul scump îl strîngea la umeri, iar gîtul se revărsa peste gulerul imaculat al cămășii. Avea un chip neplăcut, care sugera forță, cu pielea atît de curată și de strălucitoare, încît ai fi putut crede că a fost lustruită. Ochii erau extraordinari. Irișii, ca niște pietricele gri exact în mijlocul globilor, erau atît de lipsiți de viață, încît dădeau întregii fețe senzația unei diformități. Părul negru și aspru îi cădea destul de lung pe frunte într-un breton tăiat în V, care impunea feței un accent

de feminitate, nepotrivit, dar în rest era tuns scurt și lucea aspru. Înfățișarea nu lăsa să se vadă nimic, dar cînd vorbea, vocea îi trăda originile. Totul se regăsea în ea : parohia de orășel de provincie, originile nobile protejate cu grijă, școala publică lipsită de importanță. Reușise să se schimbe în multe privințe, dar nu-și putuse schimba vocea :

— Oh, domnul comisar Dalgliesh ! Cîtă plăcere îmi faceți ! Îmi este teamă că astă-seară localul este plin, dar Michael poate să vă găsească totuși o masă. Fără îndoială că ați venit pentru spectacol.

— Nici pentru masă, nici pentru spectacol. Vă mulțumesc. Bucătăria voastră se pare că nu i-a priit ultimului dintre cunoscuții mei care a luat masa aici. Iar femeile cu care ies îmi place să arate ca niște femei, nu ca femelele hipopotam care alăptează. Fotografiile de afară mi-au fost de-ajuns. De unde dracu' le pescuiți ?

— Nu le pescuim noi. Dragele de ele își dau seama că au niște avantaje, să zicem naturale, și vin singure. Și nu trebuie să fiți atît de drastic, domnule comisar. Cu toții avem fantezii sexuale. Doar simplul fapt că nu sînteți clientul nostru nu înseamnă că nu v-ar plăcea. Nu cumva sîntem în cazul cu paiul și bîrna ? Nu uitați că sînt fiu de preot, la fel ca dumneavoastră. Deși, se pare că acest lucru ne-a marcat în mod diferit.

Se opri pentru o clipă, parcă interesat de acele diferențe, apoi continuă, pe un ton lejer :

— Domnul comisar și cu mine am avut parte de același ghinion. Avem amîndoi cîte un preot ca tată. Pentru un băiat asta înseamnă un început nefericit în viață. Dacă sînt sinceri, îi disprețuiești ca un nebun, dacă nu sînt, îi renegi ca un ipocrit. În nici unul din cazuri nu pot cîștiga.

Sid, care fusese conceput de un barman cipriot cu o slujnică retardată mental, aprobă cu putere din cap.

— Voiam să stau de vorbă cu tine și cu domnișoara Coombs, zise Dalgliesh, despre moartea lui Maurice Seton.

Cazul nu este al meu, așa că nu trebuie să vorbești, dacă nu vrei. Dar, cu siguranță, știi toate astea.

— Corect. Nu sînt obligat să suflu vreun cuvințel. Dar, pe de altă parte, s-ar putea să mă aflu într-o dispoziție caritabilă. Nu se știe niciodată. Încearcă-mă.

— Îl cunoști pe Digby Seton, nu ?

Dalgliesh ar fi putut jura că întrebarea îl luase pe nepregătite. Ochii de pește mort ai lui Luker clipiră.

— Digby a lucrat aici, spuse el, cîteva luni anul trecut, cînd rămăsesem fără pianist. Asta s-a întîmplat după ce barul lui a dat faliment. I-am împrumutat niște bani ca să încerce să se pună pe picioare, dar n-a ținut. Digby nu este tocmai potrivit pentru astfel de afaceri. Dar nu e un pianist rău.

— Cînd a fost aici ultima dată ?

Luker își deschise larg brațele și se întoarse către tovarășii săi :

— A mai cîntat o săptămînă la noi, nu-i așa, în mai, cînd Ricki Carlis a luat o supradoză ? De atunci nu l-am mai văzut.

— A mai fost o dată sau de două ori, L. J., spuse Lily. Dar nu cînd erai tu aici.

Personalul lui Luker folosea întotdeauna inițialele sale, cînd i se adresa. Dalgliesh nu era sigur dacă intenția era de a accentua intimitatea relațiilor dintre ei, sau de a-l face pe Luker să se simtă ca un magnat american. Lily, dornică să dea o mînă de ajutor, continuă :

— Nu a venit el cu o gașcă, prin vară, Sid ?

Sid luă o expresie lugubră de gînditor și zise :

— Nu era în vară, Lily. Mai degrabă la sfîrșitul primăverii. Nu venise cu Mavis Manning și gașca ei ? După ce i s-a terminat ei seria de spectacole, în mai ?

— Ăla era Ricki, Sid. La Ricki te gîndești. Digby Seton nu a fost niciodată cu Mavis.

Dalgiesh se gîndea că păreau să-și știe foarte bine rolurile, cu toții, ca la un număr de dans și cîntece. Luker îi zîmbi blînd :

— De ce vă legați de Digby ? Nu a fost crimă și, chiar dacă ar fi fost, Digby este la adăpost de bănuieli. Gîndiți-vă la fapte. Digby avea un frate bogat. Foarte bine pentru amîndoi. Frate-său avea o inimă slabă, care putea să-i facă, în orice clipă, figura. Ghinionul lui, dar, încă o dată, foarte bine pentru Digby. Și într-o bună zi, îi face figura. Asta înseamnă cauze naturale, dacă expresia mai are vreo semnificație. Să admitem că cineva a cărat cadavrul pînă în Suffolk și i-a dat brînci pe mare. Și, mai întîi, am înțeles că i-a făcut tot felul de chestii neplăcute. Mie mi se pare că bietul domn Seton nu era tocmai agreat printre literați și vecini. Sînt surprins, domnule comisar, că mătușa dumneavoastră poate trăi printre oamenii aceia, darmite să le mai lase și toporul la îndemînă, ca să fie ciopîrțiți morții cu el.

— Pari să fii destul de bine informat, spuse Dalgliesh.

Într-adevăr, fusese informat cu o remarcabilă repeziciune. Dalgliesh se întrebă cine îl ținea atît de prompt la curent cu evenimentele.

Luker ridică din umeri :

— Nu e nimic ilegal în asta. Prietenii mei îmi spun tot felul de lucruri. Știu că mă interesează problemele lor.

— Mai ales dacă e vorba să moștenească două sute de mii de lire.

— Uite ce e, domnule comisar. Dacă am nevoie de bani, pot să-i fac și singur. Și în mod legal. Orice prost poate face avere în afara legii. Dar astăzi trebuie să fii inteligent ca să-i poți face pe căi legale. Digby Seton poate să-mi dea înapoi cele o mie cinci sute de lire pe care i le-am împrumutat cînd încerca să salveze barul lui, Golden Pheasant, dacă vrea. Eu unul nu-l zoresc.

Sid își întoarse privirea de lemur către șeful lui. Devoțiunea ce se putea citi în ochii lui era aproape indecentă.

Dalgliesh spuse :

— Maurice Seton a luat masa aici în seara în care a murit. Digby Seton are legături cu acest local. Și tot el urmează să moștenească două sute de mii de lire. Nu poți condamna pe nimeni dacă vine aici să pună întrebări, mai ales că domnișoara Coombs a fost ultima persoană care l-a văzut pe Maurice în viață.

Luker se întoarse spre Lily :

— Ar fi mai bine să-ți ții gura, Lily. Sau, și mai bine, să-ți iei un avocat. Am să-l sun pe Bernie.

— Ce dracu' să fac cu Bernie ? I-am spus deja totul atunci cînd a venit tipul ăla de la departamentul de criminalistică. Și spun adevărul. Michael și băieții l-au văzut cînd m-a chemat la masa lui și am rămas acolo pînă la nouă și jumătate, cînd am plecat împreună. Eu m-am întors aici pe la zece și jumătate. Sid, tu m-ai văzut, ca și toți cei din rahatul ăsta de bar.

— Așa este, domnule comisar. Lily s-a întors pe la zece și jumătate.

— Lily n-ar fi trebuit să părăsească barul, spuse Luker blînd. Dar asta este treaba mea, nu a dumneavoastră.

Domnișoara Coombs părea regal de nepăsătoare la gîndul nemulțumirii lui Luker. La fel cu toți angajații acestuia, știa foarte bine cît poate întinde coarda. Regulile erau puține și simple și bine înțelese de către toată lumea. Părăsirea barului timp de o oră într-o seară nu prea aglomerată nu era ceva de neiertat. Crima, în anumite circumstanțe bine determinate, era și ea, probabil, pardonabilă. Dar dacă cineva din Monksmere spera că va putea pune această crimă în seama lui Luker, avea să fie dezamăgit. Luker nu era omul care să ucidă în folosul altuia și nici nu s-ar fi obosit să-i folosească de paravan. Cînd ucidea, Luker nu avea nimic împotrivă să-și lase amprenta pe acea crimă.

Dalgliesh o întrebă pe Lily cum s-a întîmplat. Nu se mai pomeni nimic despre avocați și nu mai întîmpină nici o împotrivire în a afla istoria serii aceleia. Lui Dalgliesh nu-i scăpă privirea furișă pe care Lily i-o aruncă șefului ei,

înainte de a începe. Dintr-un motiv pe care el îl cunoștea cel mai bine, Luker era gata să o lase să vorbească.

— Păi, a sosit pe la ora opt și a ales masa cea mai apropiată de ușă. L-am observat imediat, era un omuleț scund, foarte elegant și cu aerul foarte nervos. Mi-am închipuit că e vreun funcționar de stat ieșit să facă o escapadă. Obișnuiții casei vin de obicei în grup, dar mai avem și tipi solitari și ciudați. De fapt, sînt în căutarea unei fete. Ei bine, cum noi nu servim astfel de produse, este sarcina mea să le comunic asta.

Domnișoara Coombs își luă o expresie de pioasă severitate, care nu păcălea pe nimeni și care nici nu intenționa să o facă. Dalgliesh întrebă ce se întîmplase după aceea.

— Michael i-a luat comanda. A comandat creveți prăjiți, salată verde, pîine cu unt și o sticlă de Ruffino. Părea să știe exact ce vrea. Fără ezitări, cînd Michael i-a adus ce comandase, a întrebat dacă poate să-mi vorbească. M-am dus la masa lui și el m-a întrebat ce vreau să beau. Am cerut un gin cu lămîie și l-am băut în timp ce el ciugulea din creveți. Fie că nu-i era prea foame, fie că dorea să aibă ceva pe care să-l plimbe prin farfurie în timp ce vorbea. Pînă la urmă a mîncat ceva din porția de carne, dar nu părea să-i placă. Vinul însă l-a băut. Aproape toată sticla.

Dalgliesh a întrebat despre ce au vorbit.

— Droguri, spuse domnișoara Coombs cu franchețe. Asta îl interesa, drogurile. Dar nu pentru el. Era destul de clar că nu e unul din ăia și nu ar fi venit la mine dacă era. Tipii de soiul ăsta știu unde să-și găsească marfa. Nu-i vezi în barul Cortez. Tipul mi-a spus că este scriitor, unul foarte cunoscut, celebru, și că scria o carte despre traficul de droguri. Nu mi-a spus cum îl cheamă și nici eu nu l-am întrebat. În fine, cineva îi zisese că eu puteam să-i dau niște informații utile, dacă știa cum să mă răsplătească. Se pare că prietenul acela îi spusese că, dacă voia să afle cîte ceva despre Soho, să meargă la barul Cortez și să întrebe de Lily. Foarte drăguț din partea ăluia, trebuie să recunosc. Niciodată nu m-am

considerat o autoritate în domeniul comerțului cu droguri. Oricum, se pare că cineva voia să-mi facă un serviciu. Se puteau cîștiga ceva bani și tipul nu părea să-și dea seama dacă informația care i se oferea era corectă sau nu. Nu voia decît un pic de culoare locală pentru cartea lui și asta am considerat că pot să-i ofer. În Londra poți să cumperi tot ce dorești, dacă ai bani și știi unde să te adresezi. Tu știi asta, puiule, la fel de bine ca și mine. Îndrăznesc să spun că aș fi putut să-i dau numele a vreo două sau trei cîrciumi unde se spune că este vehiculată marfa. Dar la ce i-ar fi folosit ? El voia un pic de farmec și agitație, care nu au nici o legătură cu traficul de droguri și nici cu nefericiții de drogați. Așa că i-am spus că aș putea să-i dau niște informații și l-am întrebat cît putea plăti. A zis că zece lire și eu am fost de acord. Să nu aud vorbe că mă dădeam mare. Nu îi plătea degeaba.

Dalgliesh spuse că era sigur că domnișoara Coombs întotdeauna oferea lucruri de valoare și domnișoara Coombs, după o scurtă luptă, se hotărî, prudentă, să lase remarca neobservată. Dalgliesh întrebă :

— Ai crezut povestea pe care ți-a spus-o, că e scriitor ?

— Nu, drăguță. Oricum, nu la început. O auzisem de prea multe ori pînă atunci. Te-ai mira dacă ai afla numărul tipilor care vor să cunoască o fată „doar ca să descopăr fundalul autentic pentru noul meu roman". Și dacă nu e asta, atunci fac cercetări sociologice. Fac pe dracu' ! El părea exact genul ăsta. Știi ce vreau să spun, stresat, nervos și în același timp nerăbdător. Dar cînd mi-a propus să luăm un taxi și că eu puteam să-i dictez, iar el să bată direct la mașină, am început să-mi pun întrebări. I-am zis că nu pot să lipsesc din bar mai mult de o oră și că aș prefera să mergem la mine. Întotdeauna am spus că atunci cînd nu știi cu cine ai de-a face, să te ții pe lîngă casă. Așa că i-am propus să luăm un taxi pînă la mine. A zis că e în ordine și am plecat pe la nouă jumătate. Corect, Sid ?

— Corect, Lily. Era nouă jumătate.

Sid își ridică ochii triști de la ulcica cu lapte. Contemplă, fără entuziasm, pojghița încrețită care se forma încet pe suprafața lichidului. Mirosul de lapte cald, grețos și fecund, părea să îmbibe întreaga încăpere, apăsător.

— Pentru Dummnezeu, spuse Luker, bea chestia aia sau arunc-o, Sid. Mă scoți din sărite.

— Bea-l dragă, îl încurajă domnișoara Coombs. Gîndește-te la ulcerul tău. Doar nu vrei să o iei pe urmele bietei Solly Goldstein.

— Solly a murit din cauza unui accident coronarian și laptele nu a fost niciodată de folos la așa ceva. Dimpotrivă, aș zice. Oricum, chestia e de fapt radioactivă. Plin de stronțiu 90. E periculos, Sid.

Sid se duse repede la chiuvetă și vărsă laptele. Rezistînd pornirii de a se duce la fereastră și de a o deschide, Dalgliesh întrebă :

— Cum ți s-a părut domnul Seton, cît ați stat împreună ?

— Nervos, dragule. Bucuros, dar în același timp agitat. Michael a vrut să-l mute la o altă masă, e cam curent lîngă ușă, dar nici nu a vrut să audă. Cît am stat de vorbă, se uita mereu spre ușă.

— Ca și cum ar fi așteptat pe cineva ?

— Nu, dragă. Mai degrabă ca și cum voia să se asigure că este tot acolo. Aproape că mă așteptam să ne tragă o țeapă. Era un tip ciudat și cu asta basta.

Dalgliesh întrebă ce s-a întîmplat după ce au plecat de la bar.

— Ce i-am spus și tipului din Suffolk. Am luat un taxi de la colțul străzii și cînd tocmai mă pregăteam să-i dau șoferului adresa mea, domnul Seton a spus că ar prefera să ne învîrtim o vreme cu mașina și m-a întrebat dacă mă deranja. Dacă vrei să știi, eu cred că i s-a făcut brusc frică. Teamă de ce i s-ar fi putut întîmpla, bietul creștin. Oricum, mie îmi convenea, așa că ne-am învîrtit prin West End și apoi ne-am dus în Hyde Park. I-am brodat niște minciuni despre afacerile cu droguri și el a notat tot ce i-am zis, într-un carnețel. Părerea

mea e că era nițel cam beat. Deodată, m-a apucat în brațe și a vrut să mă sărute. Dar începusem să mă satur de el și nu prea aveam chef să mă las pipăită de caraghiosul ăla. Mi-a lăsat impresia că îmi făcea avansuri numai pentru că așa își închipuia că ar trebui să facă. Așa că i-am spus că trebuie să mă întorc la bar. El a cerut să-l lăsăm la stația de metrou de la Paddington și a zis că o să ia metroul. Fără supărare. Mi-a dat două bancnote de cinci lire și încă o liră pentru taxi.

— A spus unde se ducea ?

— Nu. Noi veneam dinspre Sussex Gardens — știi că e sens unic pe Praed Street acum — și l-am lăsat în dreptul liniei externe de metrou. Dar ar fi putut să traverseze la stația Waterloo, bănuiesc. Nu m-am uitat după el să văd ce face. Ne-am luat la revedere pe la zece și un sfert în dreptul stației Paddington și de atunci nu l-am mai văzut. Și ăsta este adevărul.

Chiar dacă nu era, se gîndi Dalgliesh, era greu de imaginat cum ar fi putut să infirme povestea ei. Existau prea multe dovezi convergente și Lily era ultima dintre femeile din Londra care să intre într-atît în panică, încît să schimbe o declarație bună. Venirea lui la Cortez fusese o pierdere de timp. Luker fusese de-a dreptul nefiresc, aproape suspect de cooperant, dar Dalgliesh nu aflase decît lucruri pe care Reckless ar fi putut să i le spună mult mai repede.

Avu, deodată, ceva din incertitudinile și nepotrivirile pe care tînărul polițist detectiv Dalgliesh le trăise cu douăzeci de ani în urmă. Cînd scoase fotografia făcută de Bryce la petrecerea de pe plajă și le-o dădu să o privească, nu mai avea nici o speranță de reușită. Se simțea ca un comis voiajor, care merge din ușă în ușă, lăudîndu-și nimicurile pe care nimeni nu le dorește.

Ceilalți priviră fotografia cu un aer politicos. Poate că, aidoma unor casnice amabile, le era milă de el. Perseverent, îi întrebă, șiret, dacă vreunul din cei aflați în fotografie fusese văzut la barul Cortez. Lily își miji ochii, într-un efort agonizant, ținînd fotografia la o lungime de braț distanță, estompîndu-și

astfel complet vederea. Dalgliesh își aminti că Lily, ca mai toate femeile de altfel, mințea cel mai convingător atunci cînd se putea convinge pe sine că, în esență, spune adevărul.

— Nu, dragule, nu pot spune că recunosc pe cineva. Cu excepția lui Maurice Seton și a lui Digby, bineînțeles. Asta nu înseamnă că n-or fi fost pe aici. Mai bine i-ai întreba chiar pe ei.

Luker și cu Sid, mai puțin inhibați, abia dacă aruncară o privire la fotografie și mărturisiră că nu văzuseră persoanele în viața lor.

Dalgliesh îi privi pe toți trei. Sid avea aerul nerăbdător, aproape în suferință, al unui băiețel subnutrit, aflat fără speranță în derivă prin lumea rea a adulților. Se gîndi că Luker rîdea probabil în sinea lui, dacă ar fi fost posibil ca el să rîdă. Lily îl privea cu un aer mămos, încurajant, aproape cu milă, o privire care — își zise cu amărăciune — era de obicei rezervată clienților ei. Nu mai avea ce să scoată de la ei. Le mulțumi pentru ajutor — bănuia că tonul de ironie rece nu-i scăpase lui Luker — și plecă.

3

Cînd Dalgliesh îi părăsi, Luker făcu un gest cu capul către Sid. Omul plecă fără o vorbă și fără să privească în urmă. Luker așteptă pînă ce pașii acestuia se auziră coborînd scările. Lily, singură acum cu șeful ei, nu dădea semne de neliniște, ba se așeză și mai confortabil în fotoliul cam dărăpănat din stînga căminului, urmărindu-l cu privirea calmă și lipsită de curiozitate a unei pisici. Luker se îndreptă către un seif aflat în perete. Ea îi privea spatele lat, așa cum stătea acolo, nemișcat, răsucind combinația cifrului. Cînd se întoarse, văzu că ținea în mîini un pachețel cît o cutie de pantofi, învelit în hîrtie de ambalaj și legat nu prea strîns cu o sfoară. Îl puse pe biroul său.

— Ai mai văzut pachetul ăsta ? întrebă el.

Lily nu catadicsi să arate vreun interes.

— A sosit cu poșta de azi, pentru tine, nu ? Sid l-a luat. Care-i problema cu el ?

— Nu e nici o problemă. Dimpotrivă, este un pachet admirabil. După cum vezi, l-am desfăcut, dar cînd a sosit era foarte îngrijit ambalat. Vezi adresa ? L. J. Luker, Esq., Barul Cortez, W.1. Scris cu majuscule foarte frumoase, fără personalitate. Nu este ușor să identifici mîna care le-a scris. Îmi place chestia cu esquire. Familia mea nu are blazon, așa că expeditorul a fost puțin cam pompos, dar cum face aceeași greșeală ca și inspectorul de la fisc și jumătate din comercianții din Soho, nu putem considera acest lucru drept un indiciu. Apoi, ambalajul. O hîrtie de împachetat cum nu se poate

mai banală ; se cumpără la coală, de la orice papetărie. Și sfoara. Ai remarcat ceva la sfoară, Lily ?

Lily, atentă, spuse că nu vede nimic deosebit la sfoara aceea. Luker continuă :

— Totuși, este destul de ciudată suma pe care el, sau ea, a plătit-o pentru poștă. Cel puțin un șiling, după o estimare generoasă. Așa că putem considera că timbrul a fost pus înainte și apoi, la poștă, a fost expediat la o oră de mare aglomerație. N-a mai așteptat să fie cîntărit. În felul acesta sînt șanse mai puține pentru client de a fi descoperit.

— Unde a fost pus la poștă ?

— La Ipswich, duminică. Îți spune ceva asta ?

— Numai că a fost expediat departe de aici. Ipswich nu este în apropierea locului unde l-au găsit pe Maurice Seton ?

— Este orașul cel mai apropiat de Monksmere. Locul cel mai apropiat unde cineva poate fi sigur că nu este recunoscut. Nu putea să-l trimită de la Walberswick sau Southwold fără să se teamă că cineva își va aminti de el.

— Pentru Dumnezeu, L. J. ! Ce este înăuntru ?

— Deschide-l și uită-te singură.

Lily înaintă cu grijă, dar cu o ușoară urmă de nepăsare. Pachetul avea mai multe straturi de hîrtie decît se așteptase. Cutia se dovedi a fi o banală cutie de pantofi, dar etichetele erau rupte. Părea destul de veche, genul de cutie pe care o găsești, de obicei, înghesuită într-un șifonier sau într-un sertar, aproape în orice casă. Mîinile lui Lily șovăiră pe capac.

— Dacă înăuntru e vreun blestemat de animal care sare pe mine, te omor, L. J. Pe crucea mea că te omor. Urăsc glumele nesărate. A, ce dracu' pute în halul ăsta ?

— Formol. Haide, deschide-l.

O privea atent, cu ochii reci plini de interes, aproape amuzați. Reușise să o neliniștească, în sfîrșit. Ochii li se întîlniră pentru o clipă. Apoi ea făcu un pas îndărăt și întinzînd mîna aruncă la o parte capacul, cu o smucitură.

Mirosul acru-dulceag se răspîndi ca un anestezic. Cele două mîini, retezate de la încheieturi, erau așezate pe un strat de vată îmbibată, adunate ca pentru o parodie de rugăciune, cu palmele abia atingîndu-se și degetele lipite strîns. Pielea umflată, cît mai rămăsese din ea, era albă ca varul și atît de boțită încît falangele păreau cuprinse într-o pereche de mănuși vechi și largi, care s-ar fi decojit, pur și simplu, la prima atingere. La încheieturile măcelărite carnea începuse deja să se retragă de pe oase, iar unghia degetului arătător de la mîna dreaptă se deplasase de la locul ei.

Femeia se uită fix la mîini, fermecată și oripilată. Apoi, apucă deodată capacul și acoperi cutia. Cartonul se îndoi sub presiunea mîinilor ei.

— Nu a fost crimă, L. J. Îți jur ! Digby nu are nici o legătură cu toate astea. Nu ar fi avut curajul.

— Așa m-aș fi gîndit și eu. Mi-ai spus adevărul, Lily ?

— Desigur. Absolut totul, L. J. Ia ascultă, nu putea să o facă el, doar a fost la închisoare toată noaptea de marți.

— Asta știu. Dar dacă nu a trimis el chestiile astea, atunci cine ? Promisese că va face rost de două sute de mii de lire, îți amintești ?

— A spus că frate-său avea să moară, zise Lily brusc. Așa mi-a spus odată.

Se uita la cutie, fascinată și îngrozită.

— Bineînțeles că avea să moară, spuse Luker. Odată și odată. Era bolnav de inimă, nu ? Asta nu înseamnă că Digby l-a omorît. Au fost cauze naturale.

Probabil că Lily detectase o urmă de nesiguranță în vocea lui. Îl privi și spuse repede :

— L. J., știi că întotdeauna a dorit să-ți devină asociat. Și are cele două sute de mii.

— Nu încă. Și s-ar putea să nu pună niciodată mîna pe ele. Nu am nevoie de proști pe lîngă mine, cu sau fără capital.

— Dacă l-a terminat pe Maurice și a reușit să o facă să arate ca o moarte naturală, atunci nu e chiar atît de prost, L. J.

— Poate că nu. Să așteptăm să vedem dacă reușește să scape.

— Și ce facem cu... alea ? întrebă Lily, arătînd cu capul spre cutie.

— Le punem înapoi în seif. Mîine am să-l pun pe Sid să le împacheteze și să i le trimită lui Digby. Asta ar trebui să ne spună ceva. Ar fi chiar o chestie drăguță dacă i-aș pune și una din cărțile mele de vizită. A venit momentul ca eu și Digby Seton să stăm puțin de vorbă.

4

Dalgliesh închise ușa barului în urma sa și trase în piept aerul cartierului Soho, ca și cum ar fi fost aerul de mare de pe promontoriul Monksmere. Luker lăsase întotdeauna această impresie, că polua atmosfera. Era fericit că părăsise biroul mic și sufocant și că nu mai trebuia să se uite în ochii aceia stinși. Probabil că trăsese o ploaie cît stătuse el în bar, pentru că roțile mașinilor fîșîiau pe un carosabil umed, iar asfaltul îl simțea lipicios sub tălpi. Soho se trezea la viață și strada îngustă își legăna scursurile țipătoare de la o curbă la alta. Bătea un vînt ascuțit, care usca asfaltul văzînd cu ochii. Se întrebă dacă bătea la fel și la Monksmere. Poate chiar în clipa aceea mătușa lui închidea obloanele în fața nopții.

Mergînd încet spre Shaftesbury Avenue, Dalgliesh își cîntărea următoarea mișcare. Pînă în momentul acela, plecarea sa grăbită la Londra, sub imboldul unui furios impuls, nu-i dăduse nici o informație pe care nu ar fi putut-o afla, cu mai puțin efort, rămînînd în Suffolk. Chiar și Max Gurney ar fi putut să-i spună noutățile prin telefon, deși era de notorietate publică faptul că Max era un tip foarte precaut. Dalgliesh nu regreta complet călătoria pe care o făcuse, dar fusese o zi lungă și nu era dispus să o lungească și mai mult. De aceea era și mai enervant să se simtă hărțuit de convingerea că mai avea ceva de făcut.

Îi era greu să se decidă care ar fi fost acel ceva. Nici una din posibilități nu era atrăgătoare. Ar fi putut face o vizită la

apartamentul modern şi scump pe care îl ocupa Latham, în încercarea de a scoate ceva de la portar, dar în situaţia dată, venit cu titlu particular, nu avea şanse de reuşită. În plus, Reckless, sau unul din oamenii săi, fusese probabil acolo înaintea lui şi dacă alibiul lui Latham putea fi infirmat, ar fi făcut-o. Ar fi putut să-şi încerce norocul la respectabilul hotel Bloomsbury, unde Eliza Marley susţinea că îşi petrecuse noaptea de marţi. Nici acolo nu putea conta pe o primire prea cordială şi Reckless trecuse, şi pe acolo, înaintea lui. Începuse să cam obosească, tot ţinîndu-se pe urmele lui Reckless, ca un cîine dresat.

Ar fi putut să arunce o privire în apartamentul lui Justin Bryce din City ; dar părea destul de lipsit de sens. De vreme ce Bryce era încă în Suffolk, nu avea nici o şansă să poată intra şi nu-şi imagina ce putea să afle examinînd clădirea pe dinafară. O cunoştea destul de bine, căci era una dintre cele mai plăcute din City. Bryce locuia pe Fleet Street, deasupra birourilor de la „Monthly Critical Review", într-o curte minusculă datînd din secolul al XVIII-lea, păstrată cu atîta grijă încît părea complet artificială. Singura ieşire spre stradă era prin pasajul Pie Crust, prea strîmt aproape chiar şi pentru o singură persoană. Dalgliesh nu ştia unde îşi ţinea Bryce maşina, dar cu siguranţă nu în Pie Crust Court. Avu deodată o viziune fantastică în care Bryce, mic de statură, se clătina de-a lungul pasajului, cu cadavrul lui Seton azvîrlit pe un umăr, înghesuindu-l apoi în portbagajul maşinii sub privirile interesate ale poliţiştilor de la circulaţie şi ale unei jumătăţi din efectivul poliţienesc din City. Îşi dorea să fi putut crede asta.

Mai exista un fel în care şi-ar fi putut petrece seara. Ar fi putut să-i telefoneze lui Deborah Riscoe la birou — era aproape ora ei de plecare — şi să o roage să vină la el acasă. Ar fi venit, desigur. Zilele acelea, atît de dulci amintirii sale — în ciuda cîtorva certuri întîmplătoare — în care nu era niciodată sigur dacă ea avea să vină sau nu, erau acum de domeniul trecutului. Indiferent ce planuri ar fi avut pentru

seara aceea, ea ar fi venit. Atunci toată plictiseala, iritarea și toate incertitudinile și-ar găsi, în sfîrșit, o descărcare fizică. Dar mîine problema ar rămîne intactă, aruncîndu-și umbra între el și prima geană de lumină.

Brusc, se hotărî. Se întoarse scurt spre Greek Street, făcu semn primului taxi pe care îl zări și îi ceru șoferului să-l lase la stația de metrou Paddington. Se decise să meargă pe jos de la stația Paddington pînă la adresa la care stătea Digby Seton. Dacă Maurice Seton parcursese acest traseu, atunci putea să fi luat un autobuz sau un alt taxi (Dalgliesh se întreba dacă Reckless verificase aspectul acesta), dar erau șanse să fi mers pe jos. Se cronometră. Îi trebuiră exact șaisprezece minute de mers rapid pentru a ajunge la arcada din cărămidă și stuc ce ducea la Carrington Mews. Lui Maurice Seton putea să-i fi luat chiar mai mult.

Intrarea pietruită era neprimitoare, prost luminată și mirosea puternic a urină. Dalgliesh trecu neobservat pe sub arcadă, căci locul era pustiu, și ajunse într-o curte largă, luminată doar de un singur bec aflat deasupra unuia din cele două șiruri de garaje. Clădirile aparținuseră odinioară unei școli de șoferi și pe ușile garajelor mai atîrnau cîteva anunțuri zdrențuite. Dar acum acestea erau dedicate unor scopuri mai nobile și anume îmbunătățirea lipsei cronice de locuințe din Londra. Și mai exact, fuseseră convertite în niște căsuțe întunecoase, subdimensionate și supraevaluate, cărora recent li se făcuse reclamă ca fiind „reședințe de oraș, ca o bijuterie". Erau destinate unor proprietari și chiriași gata să suporte orice cheltuieli sau inconveniente de dragul statutului oferit de o adresă în Londra și gustului pentru mondenitatea contemporană. Garajele duble fuseseră tăiate în două, pentru a oferi o cameră de parter, păstrînd, totuși, spațiu pentru o mașină nu prea mare, iar mansardele fuseseră lărgite, formînd perechi de celule pentru dormitor și baie.

Casa lui Digby Seton era singura terminată, iar decorațiunile erau deprimant de clasice. Ușa era portocalie, cu mîner de alamă în formă de sirenă, avea jardiniere la cele

două gemulețe pătrate și o lampă montată într-un suport de metal, deasupra intrării. Lampa nu era aprinsă, lucru care nu surprindea de vreme ce, pe cît putea Dalgliesh să vadă, nu era legată la curent. Îl izbea aspectul ei izolat, lipsit de atractivitate, și vulgaritatea ei nefuncțională. Faptul era caracteristic pentru întreaga casă. Jardinierele aproape se prăbușeau sub greutatea pămîntului uscat din ele. Fuseseră plantate crizanteme în ele și, pe vremea cînd erau proaspete, veselia lor justificase probabil un supliment la chirie. Dar florile, aurii odinioară, acum păliseră și se uscaseră, iar frunzele moarte miroseau a putred.

Se plimbă în jurul curții, luminînd cu ajutorul lanternei prin ochii negri ai ferestrelor. Cele două garaje alăturate, cu camerele lor de la etaj, erau în curs de modernizare. Interioarele fuseseră complet golite, iar ușile duble de garaj erau scoase, așa că putu să pășească înăuntru. Văzu cu interes că urma să existe o ușă de legătură între garaj și salon. Peste tot era un miros de cherestea proaspăt tăiată, vopsea și praf de cărămidă. Cartierul mai avea, desigur, mult pînă să ajungă măcar acceptabil din punct de vedere social, darmite la modă, dar se afla pe drumul cel bun. Digby fusese, practic, primul care mirosise valul favorabil.

Și așa ajunse, bineînțeles, la interesanta întrebare legată de motivul venirii lui aici. Nu era o casă nepotrivită pentru el. În multe sensuri, acest simbol minuscul și sărăcăcios i se potrivea cum nu se poate mai bine lui Digby. Dar, una peste alta, faptul că își alesese o casă atît de potrivită pentru înfăptuirea unei crime nu era o coincidență prea mare ? Se afla la douăzeci de minute de mers de locul unde Maurice Seton coborîse din taxi ; era într-o curte întunecată și discretă în care, o dată ce plecau lucrătorii, nu se afla mai nimeni în afară de Digby ; avea un garaj direct legat, printr-o ușă, cu casa. Și mai era ceva, poate faptul cel mai semnificativ dintre toate : Digby Seton se mutase de curînd și nu-și dăduse adresa nimănui de la Monksmere. Cînd Sylvia Kedge dorise să-l contacteze, după moartea lui Maurice, nu știuse de unde

să-l ia. Și asta însemna că Maurice, dacă într-adevăr fusese trimis de Lily Coombs la Carrington Mews, nu avea de unde să știe că acela care îl aștepta acolo era Digby. În mod cert, de la barul Cortez Maurice se îndreptase spre propria moarte. Iar Digby era singurul dintre suspecți care avea legături cu barul.

Dar toate acestea nu erau decît simple bănuieli. Nu exista nicăieri nici o dovadă. Nu exista dovada că Lily îl îndrumase pe Maurice încoace ; și chiar dacă o făcuse, Lily era capabilă să se țină de o poveste cu o încăpățînare demnă de o cauză mai bună. Ar fi fost nevoie de metode mai tari decît cele pe care orice forță de poliție engleză le-ar tolera, pentru a o convinge pe Lily să vorbească. Nu exista nici o dovadă că Maurice fusese la Mews. Dalgliesh nu putea să intre în casa încuiată, dar Reckless sau oamenii săi fuseseră pe acolo ; dacă era ceva de găsit, ei ar fi găsit. Nu exista nici măcar dovada că Maurice fusese omorît. Reckless nu credea asta, nici șeful poliției nu credea, probabil nimeni nu credea în afara lui Adam Dalgliesh, stupid de insistent, urmîndu-și orbește presimțirile pînă în colții adevărului. Și dacă Maurice fusese omorît, problema cea mai importantă rămînea tot nerezolvată. Murise la miezul nopții, cînd Digby Seton — ca și majoritatea suspecților — avea un alibi perfect. Pînă cînd nu se răspundea la întrebarea „cum“, era lipsit de sens să se concentreze asupra lui „cine“.

Dalgliesh plimbă, pentru ultima dată, fascicolul lanternei peste curtea pustie, peste grămada de cherestea acoperită cu o prelată, peste maldărele de cărămizi noi și peste ușile garajelor cu anunțurile lor jupuite. Apoi trecu pe sub arcadă, la fel de tăcut cum intrase, și se îndreptă spre Lexington Street, unde își lăsase mașina.

Abia în dreptul orașului Ipswich îl ajunse oboseala. Știa că este periculos să mai continue drumul. Avea nevoie de hrană. Trecuse destulă vreme de la prînzul, substanțial, pe care îl luase în compania lui Max și de atunci nu mai mîncase nimic. Era foarte mulțumit să-și petreacă noaptea

într-o parcare, dar nu și să se trezească dimineață cu o foame chinuitoare și fără șansa de a putea lua micul dejun. Problema, însă, era că se făcuse prea tîrziu ca să mai găsească o cîrciumă deschisă. Nu avea de gînd să se oprească la vreun bar sau hotel de provincie, doar ca să se lupte cu hotărîrea încăpățînată a vreunui proprietar de a servi mesele la ore fixe și la un preț și o calitate care ar opri pe oricine cu excepția, poate, a înfometaților. Totuși, după cîteva mile, ajunse la o cafenea de noapte, anunțată de un lung șir de camioane parcate în jurul vitrinelor și de strălucirea luminii ce ieșea prin ferestrele joase. Localul era plin, aerul îngroșat de fum zumzăia de vorbe, iar tonomatul urla. Fără să ia în seamă toate astea, se așeză într-un colț, la o masă fără față de masă dar curată și comandă ouă, cîrnați și cartofi pai și un ceainic de ceai fierbinte și dulce.

După aceea se duse să caute telefonul, care era amplasat cum nu se poate mai incomod, într-un coridor îngust ce lega bucătăria de parcare. Ceru o comandă cu Pentlands. Nu ar fi fost nevoie să telefoneze. Mătușa lui nu-l aștepta la o oră anume, dar se simțea deodată neliniștit în privința ei și se hotărîse că, dacă nu răspundea nimeni, să-și continue drumul. Își spuse că neliniștea era complet irațională. Se putea foarte bine ca ea să ia masa la Priory House, sau să facă o plimbare solitară pe plajă. Nu descoperise nimic ce ar fi putut sugera că ea se afla în pericol. Și totuși, avea sentimentul că ceva nu e în ordine. Era probabil doar rezultatul oboselii și al insatisfacțiilor, dar trebuia să verifice.

I se păru că durează neobișnuit de mult pînă cînd răspunse și îi auzi vocea calmă și familiară. Chiar dacă era surprinsă de telefonul lui, nu spuse nimic în acest sens. Vorbiră puțin, pe fundalul zdrăngănitului de veselă spălată și al zgomotului camioanelor care demarau. Cînd puse receptorul în furcă se simțea mai bine, dar era în continuare neliniștit. Ea îi promisese că va încuia ușa casei în noaptea aceea — slavă Domnului nu era femeia care să comenteze, să rîdă sau să pună întrebări la o cerere atît de simplă — și el

nu putea face mai mult pe moment. Era pe jumătate iritat de îngrijorarea pe care o simțea și care știa că este complet irațională ; altfel, cu toată oboseala, ar fi trebuit să-și continue drumul.

Înainte de a părăsi cabina telefonică, îl izbi un gînd și se căută în buzunare după alte monede de telefon. De data asta dură și mai mult pînă obținu legătura, iar linia era ocupată. Dar, pînă la urmă, reuși. În telefon se auzi vocea lui Plant și el îi puse întrebarea. Da, domnul Dalgliesh avea perfectă dreptate. Plant telefonase la Seton House miercuri noaptea. Regreta că nu se gîndise să-i spună domnului acest lucru. De fapt, telefonase din trei în trei ore în seara aceea, în speranța că va da de domnul Seton. Pe la ce ore ? Păi, din cîte își amintea, pe la șase, la nouă și la ora douăsprezece. Nici o problemă. Plant era mai mult decît bucuros că putuse să fie de ajutor.

Îi fusese oare de vreun ajutor ? Dalgliesh nu era prea sigur. Faptul nu demonstra mai nimic, decît că apelul fără răspuns al lui Plant putea să fi fost telefonul pe care îl auzise Elizabeth Marley, cînd îl lăsase pe Digby la Seton House. Ora se potrivea și Reckless tot nu reușise să depisteze celălalt apel. Dar asta nu însemna că nu telefonase nimeni. Ar fi avut nevoie de dovezi mai puternice pentru a demonstra că Digby Seton este un mincinos.

Zece minute mai tîrziu, Dalgliesh oprea la adăpostul gardului viu al următoarei parcări și se cuibărea în mașină, cît mai confortabil posibil pentru cineva cu înălțimea lui. În ciuda cinei tîrzii și indigeste, somnul îl cuprinse aproape instantaneu și preț de cîteva ore dormi adînc și fără vise. Se trezi din pricina zornăitului de pietriș pe geamurile mașinii și a șuieratului vîntului. Ceasul arăta trei și un sfert. Bătea un vînt puternic și, deși la adăpost, mașina se legăna ușor. Norii alergau pe cer, acoperind din cînd în cînd luna, ca niște furii negre, iar crengile lungi ale tufișurilor din gard, ale căror umbre negre se profilau pe cer, gemeau și se aplecau ca un șir de vrăjitoare demente. Ieși din mașină și făcu o

scurtă plimbare în josul drumului pustiu. Se sprijini de o poartă și privi peste cîmpurile netede și întunecate, primind vîntul în plină față, aproape tăindu-i respirația. Se simțea la fel ca atunci cînd, băiat fiind, în excursiile sale solitare cu bicicleta, obișnuia să plece noaptea de la cortul lui micuț pentru a se plimba. Fusese una dintre cele mai mari plăceri ale sale această senzație de singurătate absolută, de a fi nu doar lipsit de un tovarăș, ci avînd conștiința că nimeni pe lume nu știe exact unde se află. Era o solitudine a minții, ca și a trupului. Închise ochii și trase în piept mirosul bogat și umed al ierbii și al pămîntului și reuși să se închipuie din nou copil. Aromele erau aceleași, noaptea îi era familiară, plăcerea era la fel de ascuțită.

O jumătate de oră mai tîrziu se așeză din nou la somn. Dar, chiar înainte de a aluneca în prima fază de inconștiență, ceva se întîmplă. Somnoros, se gîndise fără efort la uciderea lui Seton. Nu fusese decît o înceată recapitulare mentală a zilei trecute. Și, deodată, inexplicabil, știu cum ar fi putut să fie comisă crima.

Cartea a treia

SUFFOLK

1

Dalgliesh ajunse la Pentlands abia după ora nouă. Casa era goală şi, pentru o clipă, avu din nou presentimentele din noaptea trecută. Apoi văzu biletul de pe masa din bucătărie. Mătuşa lui luase micul dejun foarte devreme şi plecase să se plimbe pe plajă, spre Sizewell. Îi lăsase o cafetieră plină, pe care trebuia doar să o încălzească şi îi pusese masa. Dalgliesh zîmbi. Era tipic pentru mătuşa lui. Dimineţa avea obiceiul să facă o plimbare pe plajă şi nu-i trecea prin minte să schimbe această rutină doar pentru că nepotul ei, care se fîţîia între Londra şi Monksmere în căutarea unui asasin, ar fi dorit, poate, ca ea să-i stea la dispoziţie pentru a-i spune ce mai e nou. Nici nu-şi putea imagina că un bărbat sănătos este incapabil să-şi pregătească singur micul dejun. Dar, ca întotdeauna la Pentlands, lucrurile esenţiale erau la îndemînă, bucătăria era încălzită şi primitoare, cafeaua era tare şi mai era şi un castron albastru plin cu ouă proaspete şi cîteva chifle făcute în casă, care încă mai păstrau căldura cuptorului. Era limpede că mătuşa lui se trezise devreme. Dalgliesh mîncă repede, apoi se hotărî să-şi întindă picioarele înţepenite de drumul lung, plimbîndu-se de-a lungul ţărmului, în întîmpinarea ei.

Coborî în salturi poteca accidentată care ducea la plajă. Marea era albă la orizont, o masă gri-maronie de apă în mişcare, fără nici o pînză, fără nici o siluetă de vapor pe linia orizontului. Fluxul creştea vertiginos. Plimbîndu-se pe pietrele mai înalte ale plajei, găsi fîşia de pietriş fin care se

întindea între marginea mării și platoul de iarbă ce mărginea mlaștinile. Aici, mersul era mai ușor, deși din cînd în cînd era silit să se întoarcă cu spatele la vînt, ca să-și recapete suflul. Lovit de vînt și ud din pricina spumei de mare, avansa cu greu pe cărarea de pietriș. Din cînd în cînd, găsea cu bucurie cîte un petec de nisip întărit și se oprea pentru a privi pîntecele verzui și neted al valurilor, ridicîndu-se într-un ultim efort înainte de a se zdrobi la picioarele sale, într-un amestec tumultuos de pietricele și stropi de apă.

Țărmul era gol și pustiu ca un ultim hotar al lumii. Nu-i trezea amintiri, nici nostalgii plăcute ale vacanțelor din copilărie petrecute la țărmul mării. Nu avea nici ochiuri de apă în stîncă, pe care să le explorezi, nici scoici exotice, nici diguri bordate cu alge marine, nici fîșii lungi de nisip auriu răscolit de nenumarate lopățele. Aici nu exista nimic în afara mării, a cerului și a mlaștinilor, o plajă pustie fără alte semne care să marcheze kilometri întregi de pietriș adus de valuri, în afara cîtorva grămezi răzlețe de lemn de corabie, mînjit cu smoală și a unor fiare ruginite, rămășițele unor vechi fortificații. Dalgliesh iubea această pustietate, contopirea cerului cu marea.

Astăzi însă, locul nu-i aducea liniștea. Îl văzu cu alți ochi, un țărm străin, sinistru și profund dezolant. Neliniștea nopții trecute puse din nou stăpînire pe el și se bucură cînd văzu în depărtare, înălțîndu-se dintre dunele de nisip, silueta familiară a mătușii sale, dreaptă ca un catarg de steag în vînt, cu marginile eșarfei sale roșii fluturînd.

Ea îl zări aproape imediat și se îndreptă către el. Cînd se întîlniră, rămaseră amîndoi pe loc, încercînd să-și recapete respirația, retezată de o bruscă pală de vînt. Un croncănit puternic marcă zborul a doi bîtlani, ridicați deodată, ce trecură foarte puțin pe deasupra capatelor lor, bătînd aerul cu aripile lor grele. Dalgliesh le urmări zborul. Gîturile lungi erau lipite de trup și picioroangele li se întindeau spre înapoi.

— Bîtlani, spuse el, satisfăcut.

Jane Dalgliesh rîse şi îi întinse binoclul ei.

— Dar de astea ce spui ?

Un stol mic de păsări, de culoare negru-maronie, ţopăia pe marginea falezei. Înainte ca Dalgliesh să aibă timp să observe şi altceva în afara codiţelor albe şi a ciocurilor încovoiate şi negricioase, păsările se ridicară dintr-o mişcare şi dispărură în vînt, ca un fir alb de fum.

— Nagîţi ? se hazardă el.

— Ştiam că ai să spui că sînt nagîţi. Seamănă foarte tare. Nu, ăştia sînt fluierari.

— Dar ultima dată cînd mi-ai arătat un fluierar avea penajul roz, protestă Dalgliesh.

— Asta era vara trecută. Toamna îşi schimbă penele. De aceea seamănă aşa de tare cu nagîţii... Ai rezolvat ceva la Londra ?

— Mai toată ziua, spuse Dalgliesh, mi-am petrecut-o fără rost pe urmele lui Reckless. Dar am aflat şi ceva nou, în timpul unei mese de prînz, mult prea abundente, pe care am luat-o cu Max Gurney la Cadaver Club. Seton îşi propusese să folosească practic întreaga avere drept capital pentru înfiinţarea unui premiu literar. Renunţînd la speranţa unei faime personale, se hotărîse să-şi cumpere nemurirea prin intermediari. Şi nu se zgîrcea la bani. Întîmplător, am reuşit să-mi fac o idee despre cum a fost ucis Seton dar, cum va fi practic imposibil de dovedit, nu cred că Reckless îmi va mulţumi pentru asta. Presupun că ar fi bine să-l sun cînd ajungem acasă.

Vorbea fără entuziasm. Jane Dalgliesh îi aruncă o privire, dar nu întrebă nimic şi îşi feri repede faţa, ca el să nu vadă evidenta ei îngrijorare şi să se enerveze.

— Digby ştia că era cît pe ce să rămînă fără moştenire ? întrebă ea.

— Se pare că nu ştia nimeni în afară de Max. Partea ciudată este că Seton i-a scris în legătură cu proiectul şi, după cît se pare, a dactilografiat el însuşi scrisoarea. Cu toate astea, Reckless nu a găsit copia ei la Seton House. Cu

siguranță ar fi pomenit despre asta, dacă o găsea. Și în mod sigur i-ar fi chestionat pe Sylvia Kedge și pe Digby, ca să vadă dacă știu ceva.

— Dacă Maurice dorea să țină secretă intenția sa, nu a dactilografiat scrisoarea fără copie ? sugeră domnișoara Dalgliesh.

— Ba a făcut copie. Marginea de jos a indigoului s-a răsucit cînd a băgat hîrtia în mașină, așa că ultimele cuvinte s-au imprimat pe dosul scrisorii. Și există niște urme ușoare de indigo și la capătul superior. Poate că a hotărît ulterior să distrugă copia, dar știi că era meticulos cu lucrurile sale și pare puțin probabil să o fi făcut. Întîmplător, acesta nu este singurul mister în legătură cu copiile. Se presupune că Seton a dactilografiat pasajul acela despre vizita eroului său la barul Cortez, în timpul șederii sale la Londra. Dar servitorul de la Cadaver Club spune că nu s-au găsit indigouri în camera lui. Așa că mă întreb ce s-a întîmplat cu ele ?

Mătușa sa rămase o vreme pe gînduri. Era prima dată că discuta cu ea un caz și se simțea intrigată și ușor flatată. Pînă cînd își aduse aminte, bineînțeles, că nu era cazul lui. Reckless răspundea de el. Reckless trebuia să decidă asupra semnificației — dacă exista vreuna — lipsei indigourilor de la Cadaver. Dar ea era surprinsă și de propriul interes în chestiune.

— Sînt mai multe posibilități, zise. Așa bănuiesc. Poate că Seton nu a făcut copii. Dar dacă am în vedere obiceiurile lui, atît de meticuloase, mi se pare improbabil. Sau poate că el, sau altcineva care avea acces în camera lui, le-a distrus. Sau poate că manuscrisul pe care l-a arătat Sylvia nu era cel pe care Seton i l-a trimis de fapt. Cred că Reckless l-a întrebat pe poștaș dacă i-a adus vreun plic format mare, dar nu avem decît declarația ei că plicul conținea manuscrisul. Și, dacă îl conținea, cineva care știa că Seton stă la club ar fi putut substitui un set de foi cu altul, la un moment dat, în intervalul dintre lipirea plicului și depunerea lui la poștă. Sau n-ar fi putut ? Știm dacă Seton a pus plicul pentru poștă într-un loc

unde puteau să-l vadă și ceilalți ? Sau l-a dus imediat la poștă el însuși ?

— Asta a fost una din întrebările pe care le-am pus lui Plant. Nimeni de la Cadaver nu a pus nimic la poștă din partea lui Seton. Dar plicul ar fi putut să rămînă la el în cameră destul timp pentru a oferi cuiva șansa să umble la el. Sau ar fi putut să-l dea altcuiva să-l pună la poștă și nu personalului de la club. Dar cu siguranță nimeni nu se putea bizui pe așa ceva ! Și știm că nu a fost o crimă premeditată. Cel puțin eu știu asta. Mai trebuie să-l conving și pe Reckless că a fost o crimă.

— Nu există nici o altă posibilitate ? întrebă mătușa lui. Știm că Seton nu ar fi putut pune la poștă al doilea manuscris, cel care descrie cadavrul plutind pe mare. Era mort deja. Și nu avem nici un motiv, de fapt, să credem că l-a scris măcar. Nu avem decît declarația Sylviei Kedge că el este autorul.

— Eu cred că el l-a scris, spuse Dalgliesh. Cînd Max Gurney mi-a arătat scrisoarea lui Seton, am recunoscut dactilografierea. Aceeași persoană a dactilografiat și cel de-al doilea manuscris.

În vreme ce vorbeau se fereau instinctiv din calea vîntului mușcător, întorcîndu-se spre adăpostul potecii joase care lega dunele de nisip de rezervația de păsări. La vreo douăzeci de iarzi mai departe se afla unul din cele cîteva puncte de observație ascunse, care dădeau spre rezervație. Acest adăpost era ținta tradițională a plimbărilor pe plajă și nu fu nevoie, deci, să o mai întrebe pe mătușa lui dacă nu voia să intre. Petrecerea a zece minute privind cuiburile din trestie prin binoclul mătușii sale, la adăpost de vînturile ascuțite ale coastei de est, devenise unul din acele ritualuri care făceau parte din vizitele sale autumnale la Monksmere. Observatorul era tipic. Un adăpost din lemn negeluit, cu acoperiș din trestie, cu o bancă, suficient de înaltă pentru a-ți putea odihni picioarele, obosite, care se întindea pe toată lățimea peretelui din spate și o fantă la nivelul ochiului, deschizîndu-se unei largi perspective asupra mlaștinilor. Vara mirosea

puternic a lemn încins, a pămînt umed și ierburi verzi. Chiar și pe timpul lunilor reci, căldura aceea se păstra, ca și cum toate mirosurile și zăpușeala verii rămîneau prizonierele pereților de lemn.

Ajunseseră la observator și domnișoara Dalgliesh se pregătea să treacă prima prin intrarea îngustă cînd Dalgliesh spuse brusc :

— Nu, așteaptă !

Cu un minut mai devreme pășea ca în vis. Acum, brusc, creierul lui se trezise, percepînd semnificația semnelor pe care simțurile lui antrenate le înregistraseră în subconștient : șirul solitar de urme ale pașilor unui bărbat, care duceau de la poteca acoperită de nisip pînă la intrarea în adăpost, o urmă ușoară, adusă de vînt, a unei duhori grețoase care nu avea nici o legătură cu mirosul de iarbă și pămînt. În timp ce mătușa lui se oprise, Dalgliesh se postă în fața ei și rămase în intrarea observatorului.

Statura sa înaltă bloca mai toată lumina care pătrundea prin intrarea strîmtă, așa că simți mirosul morții înainte de a o vedea. Duhoarea de vomă acră, sînge și diaree îi înțepa nările, ca și cum aerul din micuța colibă era saturat de putreziciune și rău. Mirosul nu îi era necunoscut, dar — ca întotdeauna — trebui să se lupte, pentru o clipă, cu o senzație momentană, dar intolerabilă de a voma. Apoi se aplecă, lumina din spatele lui se năpusti înăuntru și el putu să vadă, pentru prima oară limpede, cadavrul.

Digby Seton se tîrîse ca un cîine pînă într-unul din colțurile cabanei, pentru a muri. Și nu murise ușor. Trupul patetic, rece și rigid, era ghemuit lîngă peretele cel mai îndepărtat, cu genunchii aduși pînă aproape de gură, capul răsucit cu fața în sus, de parcă ochii sticloși făcuseră un ultim și disperat efort de a prinde lumina. În agonia lui, își mușcase buza inferioară aproape despicînd-o în două și un fir de sînge, acum negru, se amestecase cu voma care făcuse crustă pe bărbie și pe reverele trenciului, odinioară elegant. Își încleștase mîinile sfîșiate și sîngerînde în pămîntul cabanei

pe care apoi şi-l întinsese pe faţă şi păr, ba chiar şi-l îndesase în gură, ca într-o ultimă căutare delirantă după răcoare şi apă. La cîţiva centrimetri de trupul său se afla sticla lui de buzunar, cu capacul desfăcut.

Auzi vocea calmă a mătuşii :

— Cine e, Adam ?

— Digby Seton. Nu, nu intra. Nu mai putem face nimic. E mort de cel puţin douăsprezece ore ; de o otravă extrem de puternică, din cîte se pare. Bietul nenorocit !

O auzi oftînd şi mormăind ceva ce nu putu înţelege. Apoi spuse :

— Să mă duc după inspectorul Reckless, sau ai prefera să rămîn aici ?

— Du-te tu, dacă vrei. Eu rămîn să păzesc locul.

Era posibil să fi economisit zece-cincisprezece minute dacă s-ar fi dus el, dar nu mai era nimic de făcut în ajutorul lui Seton şi nu avea chef să o lase singură în locul acela intoxicat de moarte. Şi ea ştia să meargă repede. Nu se pierdea prea mult timp.

Ea porni imediat şi o urmări pînă ce un cot al potecii i-o ascunse privirii. Apoi urcă pînă în vîrful dunelor de nisip şi găsi o scobitură ferită în care să se aşeze, cu spatele sprijinit de o tufă de iarbă. Din acest punct favorabil putea ţine sub observaţie ascunzătoarea, avînd în dreapta lui întreaga fîşie de plajă, iar în stînga poteca joasă. Din cînd în cînd zărea silueta în mers a mătuşii sale. Se părea că merge foarte repede, dar aveau să treacă mai mult de trei sferturi de oră înainte ca Reckless şi oamenii săi, încărcaţi cu o targă şi alte instrumente, să apară în raza sa vizuală. Nu exista alt punct mai apropiat de plajă decît Pentlands, pentru a aduce o ambulanţă şi nici drum mai scurt către colibă decît cel prin landă. Încărcaţi de echipamente, nu le va fi uşor să o străbată în contra vîntului.

Dalgliesh nu stătuse decît cîteva minute în colibă, dar fiecare detaliu îi rămăsese în minte, clar şi acut. Nu avea nici o îndoială că Digby Seton fusese ucis. Deşi nu controlase

cadavrul — asta era treaba lui Reckless — și nici măcar nu-l atinsese, decît în treacăt, pentru a vedea dacă este rece și dacă rigor mortis se instalase definitiv, se îndoia că vor găsi vreo scrisoare de sinucigaș. Digby Seton era un tînăr superficial, lipsit de complicații, prostănac, bucuros de moștenirea lui ca un copil de o jucărie nouă și plin de planuri fericite despre baruri de noapte mai mari și mai strălucitoare. Nu putea reprezenta un risc de sinucidere. Și chiar și el avea atîta minte încît să știe că existau moduri mai ușoare de a muri decît să-ți arzi stomacul și măruntaiele cu otravă.

Lîngă cadavru nu se afla altă sticlă în afara celei de buzunar. Aproape sigur în ea fusese otrava. Probabil că doza a fost foarte mare. Mintea lui Dalgliesh trecea în revistă posibilitățile. Arsenic ? Antimoniu ? Mercur ? Plumb ? Toate puteau produce astfel de rezultate. Dar astea nu erau decît speculații. Medicii legiști vor da toate răspunsurile, la vremea lor : numele otravei, doza, cît a durat pînă ce Seton și-a dat duhul. Iar restul îl privea pe Reckless.

Dar dacă presupunea că substanța fusese pusă în sticla de buzunar, cine ar fi putut fi suspectul ? Cineva care avea acces și la sticlă și la otravă. Asta era de la sine înțeles. Cineva care cunoștea bine victima, care știa că Digby, singur și plictisit, n-ar fi rezistat să nu tragă o dușcă, înainte de a face față vîntului și drumului lung pînă acasă. Și asta implică pe cineva care să-l fi putut convinge să vină la o întîlnire la colibă. Ce alt motiv ar fi avut să vină pînă aici ? Nimeni în Monksmere nu știa ca Digby să fi fost interesat de păsări și nici de plimbări lungi. Și nu era îmbrăcat pentru vreuna din aceste activități. Nici nu avea binoclu asupra sa. Nici chiar Reckless nu putea sugera că Digby Seton a murit de moarte bună, sau că cineva cu un simț pervertit al umorului i-a pus cadavrul în observator, cu scopul de a-i stînjeni pe Adam Dalgliesh și pe mătușa acestuia.

Dalgliesh nu avea nici o îndoială că omorurile aveau o legătură, dar îl surprindea lipsa de asemănare dintre ele. Se părea că este vorba de două minți care pun la cale totul.

Uciderea lui Maurice Seton fusese aproape inutil de complicată. Deşi putea fi încă dificil de dovedit că moartea lui fusese într-adevăr o crimă, în faţa raportului de autopsie, care declara moarte din cauze naturale, altceva natural nu mai exista în legătură cu ea. Dificultatea nu venea din lipsa indiciilor. Din astea aveau chiar prea multe, de parcă asasinul simţise tot atîta nevoie să-şi demonstreze inteligenţa, cîtă avusese să-l ucidă pe Seton. Dar această nouă crimă era mai simplă, mai directă. În cazul acesta nu putea exista nici o posibilitate de verdict de moarte naturală. Moartea aceasta nu încerca să tragă o dublă păcăleală. Nici măcar nu se făcuse o încercare de a o face să pară o sinucidere, să sugereze că Digby se omorîse într-o criză de remuşcări în legătură cu moartea fratelui său.

Este drept că nu ar fi fost uşor de simulat o sinucidere, dar lui Dalgliesh i se păru semnificativ că nu se făcuse nici o tentativă. Şi încercă să înţeleagă de ce. Putea să-şi închipuie existenţa unui motiv absolut vital pentru care ucigaşul ar fi dorit să evite orice bănuială că Digby ar fi putut să se sinucidă din pricina remuşcărilor, sau că fusese în vreun fel preocupat de moartea fratelui său. Lui Dalgliesh îi era surprinzător de cald şi de bine la adăpostul tufelor de iarbă. Putea auzi vîntul şuierînd peste dune şi bubuitul insistent al valurilor. Dar ierburile înalte îl fereau atît de temeinic, încît îi dădea un sentiment ciudat de izolare, de parcă răcnetul vîntului şi valurilor venea de foarte departe. Prin perdeaua subţire de iarbă putea zări marea învolburată, o colibă banală şi familiară, primitivă chiar şi cu nimic deosebită — la exterior — de alte vreo şase care mărgineau rezervaţia de păsări. Aproape că se putea autoconvinge că nu era diferită. Atins de sentimentul de izolare şi ireal, trebui să reziste impulsului absurd de a verifica dacă trupul lui Seton era într-adevăr acolo.

Jane Dalgliesh ajunsese probabil într-un timp record. În mai puţin de patruzeci de minute zări primele siluete care înaintau prin landă. Grupul apăru, pentru scurt timp, şi apoi

fu din nou ascuns în spatele dunelor. A doua oară cînd îi zări nu păreau să fie mai aproape. Apoi, pe neașteptate, dădură ultima curbă a potecii și fură lîngă el. Văzu un grup eterogen, bătut de vînt, încărcat de echipamente și cu aerul unei expediții prost organizate și ușor demoralizate. Bineînțeles, Reckless era și el acolo, încruntat și țeapăn de furie, cu trenciul închis pînă sub bărbie. Îl însoțeau sergentul, medicul criminalist, un fotograf și doi polițiști detectivi care duceau o targă și o bucată de prelată împăturită. Nu schimbară decît cîteva cuvinte. Dalgliesh își strigă raportul la urechea inspectorului și apoi se reîntoarse la adăpostul său dintre dune și îi lăsă în pace. Nu era treaba lui. Nu avea rost să mai existe încă o pereche de picioare care să învălmășească nisipul umed din jurul colibei.

Oamenii se apucară de treabă. Se striga și se gesticula mult. Vîntul, parcă în ciudă, se întețise o dată cu venirea lor și chiar la adăpostul — comparativ ferit — al potecii, era greu să te faci auzit. Reckless și medicul dispărură în ascunzătoare. Acolo, se gîndi Dalgliesh, erau la adăpost, cel puțin. Adăpost, lipsă de aer și duhoarea morții. Erau invitații lui. După vreo cinci minute reapărură, și fotograful, cel mai înalt dintre toți, se aplecă și își înghesui echipamentul prin deschizătura colibei.

Între timp, cei doi polițiști făceau eforturi inutile să desfășoare un paravan în jurul ascunzătorii. Prelata se zbătea și se răsucea în mîinile lor, biciuindu-le încheieturile la fiecare nouă pală de vînt. Se întreba de ce-și mai bat capul. Nu păreau să fie prea mulți turiști pe țărmul acesta pustiu și nici nu se mai puteau scoate cine știe ce indicii din nisipul ce înconjura coliba. Erau doar trei grupe de urme care duceau la ușa : ale lui, ale mătușii sale și al treilea set, care era de bănuit a fi aparținut lui Digby Seton. Ele fuseseră deja măsurate și fotografiate și curînd, fără îndoială, nisipul avea să le șteargă definitiv.

Abia după o jumătate de oră cadavrul fu scos din observator și întins pe targă. În timp ce polițiștii se chinuiau să

ţină acoperitoarele de pînză pînă se fixau curelele, Reckless se apropie de Dalgliesh. Spuse :

— Un prieten al dumitale mi-a telefonat ieri după-amiază. Un domn Max Gurney. Se pare că a ţinut pentru sine nişte informaţii interesante despre testamentul lui Maurice Seton.

Era o introducere neaşteptată.

— Am luat prînzul cu el şi m-a întrebat dacă nu ar trebui să ia legătura cu dumneata, spuse Dalgliesh.

— Aşa a spus şi el. Ţi-ai fi imaginat că putea şi singur să se gîndească la asta. Seton a fost găsit mort şi cu urme de violenţă pe corp. E la mintea cocoşului că sîntem interesaţi de latura financiară a afacerii.

— Poate că îţi împărtăşeşte opinia că a fost vorba de o moarte naturală, sugeră Dalgliesh.

— Poate. Dar asta nu e treaba lui. Oricum, acum ne-a spus şi lucrul era nou pentru mine. Nu există nici o copie la Seton House.

— Seton a făcut o copie la indigo a lucrării. Gurney o să-ţi trimită originalul prin poştă şi ai să vezi urmele de indigou pe spate. Probabil cineva a distrus copia.

Reckless spuse sumbru :

— Cineva. Poate Seton însuşi. Încă nu m-am răzgîndit în legătură cu omuciderea, domnule Dalgliesh. Dar s-ar putea să ai dreptate. Mai ales din perspectiva aceasta.

Făcu semn cu capul spre targa pe care tocmai o ridicau cei doi poliţişti.

— De data aceasta nu încape îndoială, continuă. Asta este crimă în toată regula. Aşa că avem de ales. Un criminal şi un amator de farse nesărate. Sau un criminal şi două crime. Sau doi criminali.

Dalgliesh sugeră că ultima variantă era improbabilă într-o comunitate atît de mică.

— Dar posibilă, domnule Dalgliesh. La urma urmelor, cele două morţi nu au mare lucru în comun. La această a doua crimă nu e nimic deosebit de ingenios sau subtil. Doar o uriaşă doză de otravă în sticla de buzunar a lui Seton şi

siguranța că mai devreme sau mai tîrziu va bea din ea. Singurul lucru pe care îl avea de făcut criminalul era să se asigure că Digby nu se va afla prea aproape de un eventual ajutor medical, atunci cînd avea să tragă o dușcă. Nu pentru că aceasta ar fi putut să schimbe mare lucru, după cît se pare.

Dalgliesh se întreba cum reușise asasinul să-l ademenească pe Seton la observator. O făcuse cu amenințări, sau prin convingere ? Se aștepta Seton să întîlnească un dușman sau un prieten ? Dacă era vorba de un dușman, era el genul care să se ducă singur și fără mijloace de a se apăra ? Dar dacă era vorba de un alt fel de îndatorire ? Pentru cîți oameni din Monksmere era Digby Seton în stare să străbată două mile printr-un teren accidentat, într-o zi rece de toamnă și în pragul unei furtuni ?

Targa era dusă acum. Unul dintre polițiști primise instrucțiuni să rămînă de pază la colibă. Restul grupului se aliniase în urma cadavrului, ca un cortegiu cam prăpădit și nepotrivit. Dalgliesh și Reckless pășeau împreună în tăcere. În fruntea convoiului, pachetul înfășurat de pe targă se legăna încet dintr-o parte în alta în vreme ce cărăușii lui își căutau cu grijă drumul peste hîrtoapele landei. Marginile prelatei fîlfîiau ritmic, ca o pînză de corabie în vînt și peste capetele lor o pasăre de mare pluti deasupra cadavrului, țipînd ca un suflet îndurerat, înainte de a se ridica într-o curbă largă și de a dispărea deasupra mlaștinilor.

2

Dalgliesh nu-l mai întîlni pe inspectorul Reckless singur decît spre seară. Inspectorul își petrecuse toată după-amiaza interogînd suspecții și verificînd mișcările lui Digby Seton din ultimele zile. Ajunse la Pentlands abia după ora șase, sub pretextul că dorea să o întrebe din nou pe domnișoara Dalgliesh dacă, cu o zi în urmă, nu văzuse pe nimeni plimbîndu-se pe țărm înspre Sizewell și dacă nu avea vreo idee despre ce l-ar fi putut determina pe Digby Seton să facă o vizită la observator. Ambele întrebări își primiseră răspunsurile mai devreme, cînd Dalgliesh și mătușa lui se întîlniseră cu Reckless la hanul „Green Man", pentru a face declarațiile oficiale în legătură cu descoperirea cadavrului. Jane Dalgliesh declarase că își petrecuse întreaga seară de luni la Pentlands și că nu văzuse pe nimeni. Pe de altă parte, așa cum subliniase, era posibil ca Digby — ca oricine altcineva, de fapt — să se fi dus la observator fie pe poteca afundată din landă, care trecea prin spatele dunelor de nisip, fie pe plajă, iar această din urmă potecă, pe aproape toată lungimea ei, nu era vizibilă de la Pentlands.

— Oricum, spuse Reckless cu încăpățînare, tot trebuie să fi trecut pe lîngă casa dumneavoastră, pentru a ajunge în landă. Chiar putea să o facă, fără ca dumneavoastră să-l fi văzut ?

— Perfect posibil, cu condiția să se fi ținut foarte aproape de stînci. Există o porțiune de aproape douăzeci de metri între locul meu de acces spre plajă și porțiunea de

landă de unde puteam să-l fi zărit. Dar nu l-am văzut. Probabil că dorea să evite acest lucru și și-a ales momentul ca să se strecoare.

Reckless bombăni ceva, ca și cum ar fi gîndit cu glas tare.

— Și acest fapt sugerează că avea un scop secret. Cel puțin, așa bănuim. Seton nu era omul care să se ducă acolo, de unul singur, ca să privească păsările. Oricum, trebuie să fi fost aproape seară cînd a pornit. Domnișoara Kedge spune că ieri și-a pregătit singur ceaiul la Seton House. Azi dimineață a găsit vesela de ceai murdară.

— Dar masa de seară ? întrebă domnișoara Dalgliesh.

— Nici o masă de seară, domnișoară. Se pare că a murit înainte de a lua cina. Dar raportul autopsiei ne va spune mai multe, cu siguranță.

Jane Dalgliesh se scuză și trecu în bucătarie, pentru a pregăti masa de seară. Dalgliesh bănui că ea considerase potrivit să îl lase singur cu Reckless. Îndată ce ușa se închise în urma ei, întrebă :

— Cine l-a văzut ultima oară ?

— Latham și Bryce. Dar aproape toată lumea recunoaște că ieri a petrecut ceva timp cu el. Domnișoara Kedge s-a văzut cu el, după micul dejun, cînd s-a dus să facă menajul. Seton o păstrase ca pe un fel de secretară-menajeră. Se folosea de ea cam la fel ca și fratele său vitreg, bănuiesc. Apoi el a luat prînzul cu domnișoara Calthrop și cu nepoata acesteia, la Rosemary Cottage, de unde a plecat după ora trei. În drum spre casă a trecut pe la Bryce ca să bîrfească puțin despre returnarea toporului mătușii dumitale și ca să încerce să afle de ce te-ai dus la Londra. Scurta dumitale călătorie pare să fi stîrnit interesul general. Latham era și el acolo și au rămas împreună, toți trei, pînă la plecarea lui Seton, puțin după ora patru.

— Cu ce era îmbrăcat ?

— Așa cum a fost găsit. Sticla de buzunar putea să o poarte în haină, în pantaloni sau în trenci. Desigur, la Rosemary Cottage și-a scos trenciul, pe care domnișoara

Calthrop l-a agățat în dulapul din hol. La Bryce l-a aruncat pe spătarul unui scaun. Nimeni nu recunoaște să fi văzut sticla. După părerea mea, oricare dintre ei ar fi putut să toarne otravă înăuntru, Kedge, Calthrop, Marley, Bryce sau Latham. Oricare dintre ei. Și nu era nevoie să o fi făcut ieri.

Dalgliesh observă că numele mătușii sale nu fusese rostit. Dar aceasta nu însemna că nu era pe listă.

— Bineînțeles, continuă Reckless, nu pot avansa cine știe ce pînă ce nu primesc raportul criminalistic și nu aflu ce fel de otravă era. Pe urmă ne vom putea mișca. Nu poate fi prea greu să dovedim a cui a fost. Nu este genul de substanță pe care să o treci pe o rețetă sau să o cumperi de la orice tejghea de farmacist.

Dalgliesh se gîndi că el putea să ghicească ce fel de otravă era și de unde venea. Dar nu spuse nimic. Și așa se făcuse prea multă teorie înaintea faptelor și considera că este mai înțelept să aștepte raportul autopsiei. Dar dacă se dovedea că avea dreptate, Reckless va descoperi că nu e chiar atît de ușor să dovedească cui aparținuse otrava. Aproape toți cei de la Monksmere aveau acces la acea sursă. Chiar începu să-i pară rău pentru inspector.

O vreme stătură în tăcere. Nu era o liniște prea calmă. Dalgliesh simțea tensiunea dintre ei. Nu putea ghici care sînt sentimentele lui Reckless, putea numai recunoaște, cu un fel de deznădăjduită iritare, propria sa stînjeneală și antipatie. Privi fața inspectorului cu un interes detașat, construindu-i în minte trăsăturile, așa cum proceda cu un portret robot. Observă lipsa de relief a pomeților largi, petecul de piele albă și netedă de la colțurile gurii, ridurile descendente de la coada ochilor, zvîcnirea ritmică și aproape insesizabilă a pleoapelor, singurul semn că omul nu era complet imobil. Fața era intransigentă în simplitatea și anonimatul ei. Și totuși, așa cum stătea acolo, în ponosita lui haină de ploaie, cu fața cenușie de oboseală, avea încă forță și personalitate. Putea să nu fie genul de personalitate pe care ceilalți să o găsească atrăgătoare, dar exista totuși.

Deodată, ca și cum s-ar fi hotărît să facă ceva, Reckless zise aspru :

— Șeful poliției vrea să telefoneze la Scotland Yard. A spus că se mai gîndește pînă mîine dimineață. Dar eu cred că s-a hotărît deja. Și sînt unii care vor spune că era și timpul.

Dalgliesh nu găsi nimic potrivit să spună. Reckless, privindu-l încă țintă, adăugă :

— Pare să fie de aceeași părere cu dumneata, că ambele crime au o legătură.

Dalgliesh se întreba dacă era acuzat de a fi încercat să-l influențeze pe șeful poliției. Nu-și amintea să fi exprimat acest punct de vedere în prezența lui Reckless, dar i se părea evident. Spuse acest lucru și adăugă :

— Ieri, la Londra, mi-a venit în minte cum s-ar putea să fi fost ucis Maurice Seton. Deocamdată nu e mai mult decît o înșiruire de conjuncturi și numai Dumnezeu știe cum ai să poți să le dovedești. Dar cred că știu cum s-a întîmplat.

Își prezentă pe scurt teoria, sensibil pînă la scrupul la fiecare inflexiune a vocii lui, pe care inspectorul ar fi putut să o interpreteze drept o critică sau o autofelicitare. Povestea i-a fost primită în tăcere. Apoi Reckless spuse :

— Cum v-ați dat seama, domnule Dalgliesh ?

— Nu sînt foarte sigur. O serie de nimicuri, bănuiesc. Prevederile testamentare ale lui Seton ; felul în care s-a purtat la masa din subsolul barului Cortez, insistența lui de a avea o anumită cameră, ori de cîte ori stătea la Cadaver Club. Chiar și arhitectura casei lui.

— Cred că este posibil, spuse Reckless. Dar fără o mărturisire nu voi putea, niciodată, să o dovedesc, decît dacă intră cineva în panică.

— Ai putea căuta arma.

— Ciudată armă, domnule Dalgliesh.

— Dar o armă, totuși. Și încă una mortală.

Reckless scoase o hartă din buzunar și o întinse pe masă. Amîndoi se aplecară deasupra ei, creionul inspectorului

făcînd un cerc larg, cu o rază de aproape treizeci de kilometri, în jurul așezării Monksmere.

— Aici ? întrebă el.

— Sau aici. Dacă eu aş fi ucigaşul, aş căuta ape mai adînci.

— Totuşi, nu în mare, răspunse Reckless. Ar putea fi adusă la mal cît încă mai poate fi identificată. Nu că aş crede că poate cineva să o lege de crimă.

— Dar dumneata ai fi putut să o faci. Iar asasinul nu-şi permitea să rişte acest lucru. Era mai bine să scape de ea, într-un loc unde există toate şansele să nu fie găsită, sau să fie descoperită prea tîrziu. Cum ne lipsesc puţurile de mină abandonate, aş fi căutat un stăvilar sau un rîu.

Creionul coborî pe hartă şi Reckless făcu trei cruciuliţe.

— O să încercăm întîi aici, domnule Dalgliesh. Şi sper din tot sufletul să aveţi dreptate. Altfel, cu această a doua crimă pe cap, va fi o pierdere de timp.

Fără să mai scoată o vorbă, îşi împături harta şi dispăru.

3

După cină primiră alte vizite. Celia Calthrop, nepoata ei, Latham şi Bryce sosiră, la intervale scurte unii după alţii, fie cu maşina, fie luptîndu-se cu furtuna care se înteţea, pentru a căuta o falsă siguranţă în faţa căminului din casa lui Jane Dalgliesh. Dalgliesh se gîndi că probabil nici nu-şi puteau suporta propria singurătate şi nici nu se simţeau în largul lor unii cu ceilalţi. Aici, cel puţin, se aflau pe un teren neutru, care le oferea iluzia reconfortantă a normalităţii, protecţia ancestrală a luminii şi un foc primitor, care să-i ferească de întunericul şi duşmănia nopţii. Cu siguranţă nu era momentul ca aceia care se simţeau nervoşi sau cu prea multă imaginaţie să rămînă singuri. Vîntul ba urla, ba gemea peste landă şi valurile dese bubuiau pe plajă, împingînd înainte pietrişul, în stavile. Chiar şi din salonul de la Pentlands le puteau auzi oftatul prelung. Din cînd în cînd, o lună capricioasă îşi arunca lumina palidă peste Monksmere, aşa încît furtuna devenea vizibilă şi, de la ferestrele cabanei, puteau zări copacii piperniciţi chircindu-se şi zbătîndu-se în agonie, întreaga sălbăticie a mării întinzîndu-se agitată şi înspumată sub cer.

Oaspeţii nechemaţi, cu capetele plecate, îşi croiau drum pe potecă spre uşa domnişoarei Dalgliesh, cu disperarea unei bande aflate pe fugă.

Pînă la opt şi jumătate sosiseră toţi. Nimeni nu se obosise să o aducă şi pe Sylvia Kedge, dar în afara ei întreaga formaţie de acum cinci seri se întîlnise din nou. Pe Dalgliesh îl izbi cît

de mult se schimbaseră. Analizîndu-i, își dădu seama că arătau cu zece ani mai bătrîni. Cu cinci seri în urmă nu erau decît ușor îngrijorați și puțin intrigați de dispariția lui Seton. Acum erau neliniștiți și zguduiți, posedați de imagini sîngeroase și morbide de care aveau puține speranțe să se poată elibera. În spatele aparențelor de curaj și de nepăsare și a încercărilor disperate de a se comporta normal, se simțea mirosul fricii.

Maurice Seton murise la Londra și, teoretic, era încă posibil ca ei să creadă că fusese o moarte naturală sau că cineva din Londra era răspunzător de această crimă, dacă nu și de mutilarea cadavrului. Dar moartea lui Digby avusese loc în preajma lor și nimeni nu putea pretinde că fusese ceva natural. Aparent însă, Celia Calthrop era încă dispusă să încerce. Se ghemuise în scaunul de lîngă cămin, cu genunchii dizgrațios desfăcuți și mîinile în poală.

— Ce îngrozitoare tragedie. Bietul băiat ! Nu cred că vom afla vreodată ce l-a împins la acest gest. Avea toate motivele ca să vrea să trăiască : tinerețe, bani, talent, frumusețe, farmec.

Această descriere a lui Digby Seton, complet nerealistă, fu primită în tăcere. Apoi Bryce spuse :

— Cu banii sînt de acord, Celia. Sau, cel puțin cu perspectiva de a-i avea. În rest, tendința generală era de a-l considera pe bietul Digby drept un caraghios vulgar, îngîmfat, o acritură anostă. Ceea ce nu înseamna că vreunul dintre noi avea ceva împotriva lui. Și nici, fiindcă veni vorba, dintre noi nu crede nici unul că și-a luat singur viața.

— Sigur că nu ! izbucni Latham nerăbdător. Și nici Celia nu crede asta ! Așa că, de ce nu ești cinstită, Celia ? De ce nu recunoști că ești la fel de speriată ca noi toți.

— Nu sînt cîtuși de puțin speriată ! replică Celia demnă.

— Dar ar trebui să fii !

Fața de spiriduș a lui Bryce se încrețise de răutate, iar ochii îi aruncau scîntei. Dintr-o dată arăta mai puțin hărțuit, chipul pierduse din aerul de bătrînel obosit.

— La urma urmelor, tu ești cea care are de cîștigat de pe urma morții lui. Cred că-ți rămîne o sumă bunicică, chiar și după ce plătești taxele duble de deces. Și, în ultima vreme, Digby îți devenise un vizitator frecvent, nu-i așa ? Nu la tine a luat ieri prînzul ? Ai avut probabil o mulțime de ocazii să-i torni oarece în sticlă. Tu ești cea care ne-a spus că o purta întotdeauna cu sine. Chiar în camera asta, îți amintești ?

— Și de unde mi-am făcut rost de arsenic ?

— Ah, dar nu știm încă dacă de arsenic este vorba, Celia ! Asta este exact genul de remarcă pe care n-ar fi trebuit să o faci ! Eu și Oliver nu contăm, dar inspectorul ar putea să-și facă idei greșite. Sper că nu i-ai vorbit despre arsenic !

— Nu i-am vorbit despre nimic. Pur și simplu i-am răspuns la întrebări pe cît am putut de complet și de cinstit și vă sfătuiesc, pe tine și pe Oliver, să faceți la fel. Nu înțeleg de ce sînteți atît de dornici să demonstrați că Digby a fost ucis. Este vorba de pasiunea aceasta morbidă, pe care o aveți amîndoi, de a privi partea rea a lucrurilor.

— Pasiunea morbidă de a privi lucrurile în față, rosti Latham sec.

Dar Celia era de neclintit :

— Ei bine, dacă a fost crimă, nu pot spune decît că Jane Dalgliesh a avut mare noroc să fie cu Adam cînd a descoperit cadavrul. Altfel, lumea ar începe să-și pună întrebări. Dar un comisar al Departamentului de Investigații Criminalistice — în sfîrșit, sigur că el știe cît este de important să nu deranjezi nimic și să nu ascunzi probele materiale.

Dalgliesh prea fascinat de enormitatea observației și de capacitatea Celiei de autoamăgire pentru a protesta, se întreba dacă ea uitase că se afla și el acolo. Și ceilalți păreau să fi uitat.

— Ce ar putea să întrebe oamenii ? întrebă calm Latham.

— Celia, nu poți fi serioasă cînd spui că o bănuiești pe domnișoara Dalgliesh ! rîse Bryce. Dacă așa gîndești, va trebui în curînd să faci față delicatei probleme a etichetei.

Gazda ta tocmai îți pregătește o cafea, cu propriile mîini. Ce vei face ? O vei bea grațios, sau o s-o torni pe furiș în glastra de flori ?

Eliza Marley se repezi la ei :

— Țineți-vă gura, amîndoi, pentru numele lui Dumnezeu ! Digby Seton este mort și a avut parte de o moarte oribilă. Poate că nu-l plăceați, dar era un om. Și, în plus, știa cum să se bucure de viață, în felul său. Poate că felul acesta nu era pe gustul vostru, dar cui îi păsa ? El era fericit să-și poată plănui barurile oribile și felul în care avea să-și cheltuiască banii. Puteți să disprețuiți toate acestea, dar nu vă făcea nici un rău. Și acum e mort. Unul dintre noi l-a ucis. Mie nu mi se pare deloc amuzant.

— Draga mea, nu-ți face singură rău.

Vocea Celiei luase tonul vibrant și emoționant pe care și-l lua, inconștient, aproape de fiecare dată cînd dicta pasajele mai încărcate de tensiune din romanele sale.

— Ne-am obișnuit cu toții cu stilul lui Justin, continuă ea. Nici lui și nici lui Oliver nu le-a păsat de Maurice sau de Digby, nici cît negru sub unghie, așa că nu are rost să ne așteptăm de la ei să se comporte măcar decent, dacă nu cu respect. Mă tem că nu le pasă de nimeni, în afară de ei înșiși. Este, desigur, un egoism pur. Egoism și invidie. Nici unul dintre ei nu i-a putut ierta lui Maurice faptul că era un scriitor plin de creativitate, pe cînd ei nu sînt buni decît să critice munca celorlalți și să se îngrașe din talentul altora. Se întîmplă în fiecare zi : invidia parazitului literar pentru artistul de talent. Amintește-ți ce s-a întîmplat cu piesa lui Maurice. Oliver a desființat-o pentru că nu suporta să vadă că va avea succes.

— Aia ! rîse Latham. Dragă Celia, dacă Maurice dorea să se scalde într-un catharsis emoțional, nu avea decît să consulte un psihiatru și nu să-l arunce asupra publicului, deghizat în piesă de teatru. Există trei elemente esențiale pentru a scrie o piesă de teatru și lui Maurice Seton îi lipseau toate trei. Trebuie să fii în stare să scrii un dialog, să

poţi înţelege ce înseamnă un conflict dramatic şi să cunoşti cîte ceva despre măiestria actoricească.

Latham nu făcea decît să-şi fredoneze leit-motivul şi Celia nu fu impresionată.

— Te rog să nu-mi vorbeşti mie de măiestrie, Oliver. Cînd ai să produci şi tu ceva care să dovedească fie şi cea mai slabă urmă de talent creator original, o să capete sens o discuţie despre măiestrie. Şi asta este valabil şi pentru tine, Justin.

— Dar romanul meu ? întrebă Bryce jignit.

Celia îi aruncă o privire îndurerată şi oftă adînc. În mod evident nu era pregătită să comenteze pe marginea romanului lui Bryce. Dalgliesh îşi aminti despre ce era vorba : un scurt exerciţiu de sensibilitate care fusese bine primit, dar pe care se părea că Bryce nu găsise energia de a-l repeta. Auzi rîsul Elizei Marley.

— Nu e vorba de cartea despre care comentatorii au spus că are intensitatea şi sensibilitatea unei nuvele ? Nu e de mirare, avînd în vedere că asta şi era. Pînă şi eu aş putea să păstrez sensibilitatea cale de o sută cincizeci de pagini.

Dalgliesh nu aşteptă să audă mai mult decît cîteva văicăreli de protest din partea lui Bryce. În mod previzibil, cearta degeneră într-un schimb de insulte literare. Nu era surprins, pentru că observase această tendinţă şi mai înainte la amicii săi scriitori ; dar nu avea intenţia să se amestece. Dintr-o clipă în altă aveau să-i ceară părerea, iar propriile sale versuri vor fi, fără îndoială, subiectul devastatoarei candori a tinereţii. Era adevărat că discuţia părea să le îndepărteze minţile de la subiectul crimei, dar existau şi modalităţi mai agreabile de a petrece seara.

Deschizînd uşa, pentru ca mătuşa lui să poată trece cu tava cu cafele, profită de ocazie pentru a se strecura afară. Era, poate, puţin lipsit de atenţie faţă de ea, să o abandoneze exact în acest moment vehemenţei oaspeţilor ei, dar nu se îndoia de capacitatea sa de a supravieţui. Era mai puţin sigur de sine.

Camera lui era calmă și foarte liniștită, ferită — prin construcție și datorită tăbliilor de stejar care o placau — de pălăvrăgeala vocilor certărețe de jos. Deschise fereastra dinspre mare, împingînd-o cu putere împotriva rafalelor furtunii. Vîntul se năpusti în încăpere, învîrtejind cuvertura de pe pat, măturîndu-i hîrtiile de pe birou și răsfoind paginile romanului de la capul patului, semnat de Jane Austin, ca o mînă uriașă. Îi luase respirația, așa că se aplecă peste pervaz, trăgînd aer în piept și întîmpinînd cu bucurie înțepăturile stropilor de apă pe față, simțind gustul sării ce i se usca pe buze. Cînd închise fereastra, liniștea părea absolută. Bubuitul valurilor se retrăsese și pălise ca tînguirea îndepărtată a unui alt țărm.

În cameră era rece. Își aruncă halatul peste umeri și aprinse una din rezistențele radiatorului. Apoi adună foile risipite și le puse la loc pe măsuța de scris cu o grijă obsesivă, foaie cu foaie. Paginile dreptunghiulare și albe păreau să-i reproșeze ceva și își aminti că nu îi scrisese lui Deborah. Nu din pricină că fusese prea indolent, prea leneș, sau prea preocupat de problema uciderii lui Seton. Știa foarte bine de unde veneau reținerile. Era o împotrivire de a se angaja, și cu un cuvînt mai mult, pînă cînd nu avea să se hotărască în legătură cu viitorul.

Și în noaptea aceea nu se afla mai aproape de respectiva hotărîre decît fusese în prima zi de vacanță. Știuse, atunci cînd și-au luat la revedere în ultima seară, că ea înțelesese și acceptase că acea ruptură era crucială pentru amîndoi, că el nu se ducea singur la Monksmere doar pentru a scăpa din Londra, sau pentru a se reface după efortul ultimului caz. Altminteri, nu ar fi avut nici un motiv să nu-l însoțească. Nu era chiar atît de prinsă la birou. Dar el nu-i propusese și ea nu spusese nimic altceva decît acel ultim „Să-ți amintești de mine cînd ajungi la Blythburgh". Deborah făcuse școala undeva în apropiere de Southwold, așa că știa și iubea comitatul Suffolk. Ei bine, el își amintise. Și nu doar la Blythburgh.

I se făcu deodată dor de ea. Dorința era atît de intensă, încît nu-i mai păsa dacă era sau nu înțelept să-i scrie. În fața acelei disperate dorințe de a o revedea, de a-i auzi din nou vocea, toate incertitudinile lui, toată lipsa de încredere în sine păreau la fel de neimportante și ridicol de ireale ca și amintirea unui coșmar, care pălește la lumina zilei. Îi era dor să-i vorbească, dar cum salonul era plin de lume, nu existau șanse să-i poată telefona în seara aceea. Aprinse lampa de birou și, așezîndu-se la masă, își deschise stiloul. Așa cum i se întîmpla uneori, cuvintele îi veniră simplu și fără efort. Le puse pe hîrtie fără să se oprească prea mult pentru a se gîndi sau a se întreba dacă era sincer :

„Să-mi amintesc de tine la Blythburgh,tu ai spus
De parcă ai fi din mintea-mi vreo clipă alungată
Și-ar exista pe lume o artă, mai sigur de supus
O inimă ce ție în veci îți e dedicată.
La tine doar visează a mea minte, de tine fermecată
Mai clar, iar, imaginea-i să-i fie înfiată
Și-n locul acesta sfînt, despovărat,
Să cheme, iar, o grație ce n-a uitat.
Ființa mea de tine posedată mereu și-o aminti
La Blythburgh, draga mea, sau unde vei voi.

Această metafizică îngîmfare, aidoma majorității versurilor minore, a ajuns la tine dintr-o pricină ulterioară. Nu e nevoie să-ți spun care. Nu voi spune că aș dori să fii aici. Dar mi-aș dori să fiu cu tine. Locurile pe aici sînt pline de moarte și lucruri dezagreabile și nici măcar nu știu ce este mai rău. Dar cu voința lui Dumnezeu și a Departamentului de Investigații Criminalistice din Suffolk, mă voi întoarce la Londra vineri seară. Ar fi plăcut dacă aș știi că mă vei aștepta, poate, la Quenhithe."

Scrierea biletului îi luase probabil mai mult decît se așteptase și ciocănitul mătușii lui în ușă îl surprinse.

— Pleacă musafirii, Adam. Poate simți nevoia să le spui noapte bună.

Coborîră împreună. Într-adevăr, plecau şi fu surprins să vadă că ceasul arăta unsprezece şi douăzeci. Nimeni nu-i vorbi, păreau cu toţii la fel de dezinteresaţi de reapariţia lui pe cît fuseseră de dispariţie. Focul fusese lăsat să se stingă şi nu mai era decît o grămăjoară de cenuşă albă. Bryce o ajută pe Celia Calthrop să-şi pună haina şi Dalgliesh o auzi spunînd :

— Nu a fost cuminte din partea noastră să rămînem pînă atît de tîrziu. Şi trebuie să mă scol foarte devreme. Sylvia mi-a telefonat de la Seton House astăzi după-amiază şi m-a rugat să o duc cu maşina la „Green Man", mîine la prima oră. Are să-i spună ceva urgent lui Reckless.

Latham, care era deja la uşă, se răsuci spre ea :

— Ce vrea să spună — ceva urgent ?

— Dragul meu Oliver, ridică ea din umeri, de unde să ştiu ? A lăsat mai mult sau mai puţin să se înţeleagă că ştia ceva despre Digby, dar îmi închipui că încearcă doar să-şi dea importanţă. Ştii cum e Sylvia. Dar cum ai putea refuza să o duci unde are nevoie ?

— Dar nu ţi-a spus chiar deloc despre ce este vorba ?

Latham era foarte insistent.

— Nu, nu mi-a spus. Şi, în mod cert, nu aveam de gînd să-i dau satisfacţia de a întreba. Şi nici nu am de gînd să mă grăbesc. Dacă mai continuă vîntul ăsta, sînt norocoasă dacă închid ochii la noapte.

Latham părea că ar fi dorit să o mai chestioneze pe Celia, dar aceasta trecuse deja pe lîngă el, deschizînd uşa. Murmurînd un noapte bună distrat către gazdele sale, îi urmă şi el pe ceilalţi, în furtună. Cîteva minute mai tîrziu, încordîndu-şi urechile în ciuda urletelor vîntului, Dalgliesh auzi trîntindu-se portierele maşinilor şi murmurul slab al motoarelor care porneau.

♠

4

Vîntul îl trezi pe Dalgliesh puţin înainte de ora trei. În timp ce se deştepta, auzi cele trei bătăi ale pendulei din salon şi primul lui gînd conştient fu un fel de mirare adormită că un sunet atît de dulce şi de lipsit de materialitate putea străbate atît de limpede nebunia nopţii. Rămase întins şi ascultă. Amorţeala somului lăsă locul plăcerii, apoi unei uşoare agitaţii. Întotdeauna îi plăcuseră furtunile la Monksmere. Plăcerea era obişnuită şi previzibilă : frisonul pe care i-l dădea pericolul, iluzia că stătea în echilibru pe chiar marginea haosului, contrastul dintre confortul familiar al propriului pat şi violenţa nopţii.

Nu era îngrijorat. Pentlands ţinuse timp de patru sute de ani piept apelor. Va ţine şi în noaptea aceasta. Sunetele pe care le auzea acum nu se schimbaseră de-a lungul veacurilor. De peste patru sute de ani în camera aceasta oamenii au stat treji în pat, ascultînd marea. Furtunile semănau atît de mult între ele, imposibil de descris altfel decît în clişee. Stătea liniştit şi asculta zgomotele familiare : vîntul izbindu-se de pereţi ca un animal înnebunit, zgomotul perpetuu, de fundal, al valurilor mării, şuieratul ploii pe care îl auzea la fiecare rafală de vînt şi, în calmul de un moment, zornăitul pietricelelor care cădeau de pe acoperiş şi pervazuri. Pe la patru fără douăzeci părea că furtuna se stinge. Fu un moment de pace absolută în care Dalgliesh îşi auzi propria respiraţie. Probabil că imediat după aceea adormi din nou.

Brusc se trezi iar din pricina unui vînt atît de violent, încît cabana părea că se zguduie, iar marea urla de parcă stătea gata să se prăbușească peste acoperișul casei. Nu mai văzuse așa ceva pînă acum, nici măcar la Monksmere. Era imposibil să mai doarmă în mijlocul unei astfel de furii. Simțea un imbold stînjenitor să se scoale și să se îmbrace.

Aprinse lampa de pe noptieră și, exact în acel moment, mătușa lui apăru în prag, cu halatul ei vechi, croșetat, închis pînă la gît și cu părul împletit într-o coadă grea.

— A venit Justin, spuse ea. Crede că ar trebui să mergem să vedem dacă totul este în ordine cu Sylvia Kedge. S-ar putea să trebuiască să o scoatem din casă. Zice că marea bate cu putere în faleză.

Dalgliesh se întinse după haine.

— Cum a ajuns aici ? Nu l-am auzit.

— Păi, ți se pare de mirare ? Probabil că dormeai. A venit pe jos. Spune că nu putem ieși cu mașina în șosea din pricina inundațiilor. Așa că, se pare că va trebui să traversăm prin landă. A încercat să telefoneze la paza de coastă, dar linia nu funcționează.

Dispăru și Dalgliesh își trase în grabă hainele pe el, cu o ușoară înjurătură.

Una era să zaci în siguranță la căldură și să analizezi zgomotele furtunii și alta să te lupți ca să-ți croiești drum peste vîrful cel mai înalt al promontoriului, într-o aventură care putea părea ispititoare doar tinerilor, celor energici sau romanticilor incurabili.

Se simțea nejustificat de supărat pe Sylvia Kedge, de parcă ea ar fi fost în vreun fel răspunzătoare de pericolul în care se afla. Pentru Dumnezeu, fata știa în mod cert dacă se afla în siguranță în timpul unei furtuni sau nu ! Se putea întîmpla, desigur, ca Bryce să se agite de pomană. Dacă Tanner's Cottage rezistase dezastrului inundațiilor din 1953, va rezista și în noaptea asta. Fata însă era infirmă. Era bine să se asigure. Dar, oricum, nu era genul de acțiune pe care să o primești cu zîmbetul pe buze. În cel mai fericit caz, va fi

incomodă, extenuantă și stînjenitoare. În cel mai rău caz, mai ales avîndu-l pe Bryce la remorcă, avea toate elementele unei farse.

Mătușa lui era deja în salon cînd coborî. Împacheta un termos și cești într-un rucsac și era complet echipată. Cînd venise la el, probabil că era deja îmbrăcată pe jumătate, sub halatul de casă. Își dădu seama că vizita lui Bryce nu era cu totul surprinzătoare și că pericolul în care se afla Sylvia Kedge era probabil mai real decît își închipuise. Bryce, care purta o manta grea, impermeabilă, ce îi ajungea pînă la glezne și o imensă pălărie de ploaie, stătea în mijlocul camerei cu apa șiroind pe el, aidoma unei reclame animate pentru sardine. Ținea strîns în mînă un colac de sfoară groasă și avea înfățișarea cuiva care știe ce să facă cu ea și aerul unui bărbat înclinat spre acțiune.

— Dacă o să fie nevoie de înot, spuse acesta, se va lăsa pe seama ta, dragul meu Adam. Unii au astm, vai !

Îi aruncă lui Dalgliesh o privire piezișă și scurtă și adăugă ironic :

— Și nici nu știu să înoate.

— Bineînțeles, răspunse Dalgliesh slab.

Oare Bryce credea sincer că cineva ar fi putut înota pe o noapte ca asta ? Dar nu avea rost să îl contrazică. Dalgliesh se simțea ca un om pornit într-o aventură despre care știa că este nebunească, dar în fața căreia nu-și putea aduna energiile pentru a-i rezista.

— Nu le-am chemat pe Celia și pe Liz, continuă Bryce. Nu are rost să fim prea mulți. De altfel poteca este sub apă, așa că n-ar fi putut să treacă. Dar am încercat să-l iau pe Latham. Nu era acasă. Așa că trebuie să ne descurcăm singuri.

Nu părea neliniștit de absența lui Latham. Dalgliesh își înghiți întrebările. Aveau destule pe cap ca să mai fie nevoie să-și facă noi probleme. Dar ce dracu' putea să facă Latham pe o noapte ca asta ? Înnebunise oare întregul Monksmere ?

O dată ce au ieșit de la adăpostul potecii și au urcat pînă în vîrful landei, nu le mai rămăsese putere decît pentru a

încerca să înainteze, așa că Dalgliesh își scoase din minte problema lui Latham. Le era imposibil să meargă drept și avansau aidoma unor fiare încovoiate, pînă cînd mușchii coapselor și ai abdomenului îi siliră să îngenuncheze, cu palmele pe pămînt, pentru a-și recăpăta suflul și puterea. Noaptea era mai caldă decît se așteptase Dalgliesh iar ploaia, mai măruntă acum, li se usca ușor pe chipuri. Din cînd în cînd ajungeau la adăpostul unor tufișuri și atunci, ușurați de lipsa vîntului, tropăiau ca niște spirite fără trup, prin întunericul cald și mirosind a iarbă.

Ieșind dintr-unul din aceste adăposturi, văzură, spre mare, Priory House, cu ferestrele scînteind de lumină, care făceau casa să arate ca o uriașă navă călare pe furtună. Bryce îl trase înapoi la adăpostul tufișurilor și strigă :

— Propun ca domnișoara Dalgliesh să se ducă la Sinclair și la menajera acestuia după ajutor. După cum se vede, s-au sculat și s-au pus în mișcare. Vom avea nevoie de o scară lungă și solidă. Cel mai bun plan este ca tu, Adam, să încerci să traversezi Tanner's Lane, dacă apa nu este prea mare, și să ajungi la casa Sylviei cît mai repede cu putință. Noi, ceilalți, o să mergem prin landă pînă cînd vom putea traversa poteca, ca să ne apropiem de casă dinspre malul de nord. Ar trebui să ajungem la tine, cu scara, de pe latura aceea.

Înainte ca Bryce să termine expunerea acestui plan neașteptat de lucid și pozitiv, domnișoara Dalgliesh porni către Priory House, fără o vorbă. Dalgliesh, distribuit fără asentimentul său în rolul de erou, era intrigat de cît se schimbase Bryce. Omul avea evident pasiunea ascunsă pentru acțiune. Pînă și afectările sale dispăruseră. Dalgliesh avea sentimentul nou, dar nu dezagreabil că se afla sub comandă. Nu era încă pe deplin convins că pericolul exista cu adevărat. Dar dacă exista, planul lui Bryce era foarte bun.

Cînd ajunseră la Tanner's Lane și se opriră la adăpostul pantei malului de sud, privind către Tanner's Cottage, pericolul deveni evident. Sub lumina fugitivă a lunii, poteca strălucea

albă, iar o fîșie învolburată de spumă acoperise deja grădina și se furișa către ușa casei. Luminile de la parter erau aprinse. Din locul unde se aflau, casa scundă și urîtă, ca pentru păpuși, părea ciudat de singură și de amenințată. Bryce însă, părea să considere că situația nu era atît de disperată pe cît se așteptase.

Șuieră în urechea lui Dalgliesh :

— Apa nu a ajuns foarte sus. Cred că ai putea să treci cu frînghia. Ciudat, aș fi crezut că e mult mai sus. Poate că nici nu o să mai urce nivelul. Pericolul nu este chiar atît de mare. Totuși, cred că ar trebui să te duci.

Părea aproape dezamăgit.

Apa era incredibil de rece. Dalgliesh se aștepta la asta, dar, oricum, șocul îi tăie respirația. Se dezbrcă de manta și de haină și rămase doar în pulover și pantalon. Un capăt al frînghiei îi era legat în jurul pieptului. Celălalt, petrecut în jurul trunchiului unui copăcel, era desfășurat centimetru cu centrimetru în mîinile atente ale lui Bryce. Curentul rapid îi ajungea deja la subțiori și Dalgliesh trebuia să se lupte zdravăn pentru a rămîne în picioare. Din cînd în cînd, se împiedica de cîte un dîmb al potecii și își pierdea echilibrul. Atunci, preț de un moment, se lupta disperat să-și mențină capul deasupra apei, zbătîndu-se la capătul frînghiei precum un pește în cîrlig. Era inutil să încerce să înoate împotriva curentului acela.

Cînd ajunse la ușă și se lipi cu spatele de ea, luminile erau încă aprinse în casă. Apa mării îi bolborosea la picioare, fiecare val ridicînd-o mai sus. Gîfîind pentru a-și recăpăta suflul, îi făcu semn lui Bryce să dea drumul frînghiei. Drept răspuns, figura scundă și solidă de pe celălalt mal își flutură cu entuziasm brațele, dar nu eliberă funia de pe copac. Gesticulația lui exuberantă nu făcea decît să admită cu recunoștință că Dalgliesh își atinsese ținta. Blestemă nebunia de care dăduse dovadă, învoindu-se ca Bryce să păstreze frînghia, înainte de a porni la treabă cu spectaculară fervoare. Orice încercare de comunicare între ei, chiar prin strigăte,

era imposibilă. Dacă nu voia să rămînă legat de copac pentru o perioadă cu totul nedefinită — iar situația în care se afla era deja supărător de apropiată de burlesc — trebuia să lase frînghia în mîinile lui Bryce. Îi dădu drumul și aceasta i se îndepărtă de piept cu un plesnet. Bryce începu pe dată să o adune în colac.

Vîntul mai scăzuse în intensitate, dar nu putea auzi nici un sunet înăuntrul casei și nu primi nici un răspuns la strigăte. Împinse ușa, dar era înțepenită. Era ceva așezat în dreptul ei, ceva care o ținea. Împinse mai tare și simți că piedica s-a deplasat, de parcă ar fi fost un sac greu care aluneca pe podea. Făcu o deschizătură destul de mare pentru a se putea strecura înăuntru și văzu că sacul era de fapt trupul lui Oliver Latham.

Acesta căzuse de-a curmezișul holului îngust, trupul său blocînd pragul salonului, cu capul așezat pe prima treaptă și cu fața în sus. Părea că se lovise de balustradă. În dosul urechii stîngi avea o rană, din care sîngele mai curgea încă și o alta deasupra ochiului drept. Dalgliesh se aplecă asupra lui. Trăia și începea deja să-și recapete cunoștința. Cînd simți mîna lui Dalgliesh, scoase un geamăt, își răsuci capul într-o parte și începu să vomite. Deschise ochii săi cenușii, încercă să focalizeze și apoi îi închise la loc.

Dalgliesh privi peste salonul luminat puternic la silueta nemișcată care stătea țeapănă pe divan. Fața ovală avea o paloare cadaverică, ce contrasta puternic cu părul des. Ochii negri erau imenși. Se uitau țintă la el, atenți, contemplativi. Părea complet inconștientă de faptul că apa învolburată începuse deja să se răspîndească în valuri prin salon.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Dalgliesh.

— A venit să mă omoare, răspunse ea calmă. M-am folosit de singura armă pe care o aveam. Am aruncat în el cu press-papier-ul. Probabil că s-a lovit în cădere. Cred că l-am ucis.

— Va supraviețui, răspunse Dalgliesh scurt. Nu are mare lucru. Dar trebuie să-l car sus. Stai acolo, nu încerca să te miști din loc. Mă întorc să te iau și pe tine.

Ea ridică din umeri.

— De ce nu putem să traversăm poteca ? Tu pe acolo ai venit.

Dalgliesh îi răspunse cu brutalitate :

— Pentru că apa e deja pînă la gît și curge în torent. Nu pot traversa curentul înot cu o infirmă și cu un bărbat pe jumătate inconștient. O să urcăm la etaj. Dacă va fi nevoie, ne vom sui pe acoperiș. Își vîrî un umăr sub trupul lui Latham și îl săltă în cîrcă. Scara era abruptă, prost luminată și îngustă, dar tocmai acest ultim defect era un avantaj. O dată ce îl urcă pe Latham pe umerii lui, putea să se tragă în sus cu ambele brațe pe balustrade. Din fericire, scara nu avea cotituri.

Cînd ajunse sus, pipăi după întrerupător și etajul fu inundat de lumină. Se opri o clipă pentru a-și aminti unde este luminatorul. Apoi împinse ușa din stînga și căută din nou un întrerupător. Îi luă cîteva secunde să-l găsească. În timp ce stătea în prag, ținîndu-l pe Latham cu stînga și bîjbîind cu dreapta pe perete, îl ajunse mirosul din încăpere, muced, închis și grețos de dulce, aidoma unei ușoare duhori de putregai. Degetele găsiră întrerupătorul și încăperea deveni vizibilă, luminată de un singur bec, fără abajur, care spînzura din mijlocul tavanului. Fusese dormitorul doamnei Kedge și Dalgliesh se gîndi că arăta întocmai la fel ca ultima oară cînd aceasta dormise în el. Mobila era urîtă și masivă. Patul larg, încă pregătit, ocupa aproape în întregime peretele din fund al camerei. Mirosea a umed și a putred. Dalgliesh îl lăsă ușor pe Latham pe pat și privi la înclinația tavanului mansardat. Avusese dreptate cu lucarna. Camera avea o singură fereastră, îngustă, care dădea spre potecă. Dacă trebuiau să părăsească această casă, vor trebui să o facă de pe acoperiș.

Se întoarse în salon ca s-o ia pe fată. Apa ajunsese pînă la brîu și ea stătea în picioare pe divan, sprijinindu-se de

policioara căminului aflat alături. Dalgliesh observă că la gît avea un săculeț de plastic. Probabil conținea puținele ei lucruri de valoare. Cînd el intră, fata privi în jur de parcă voia să se asigure că nu mai avea nimic de luat. Își croi drum pînă la ea, simțind puterea fluxului chiar și în acel spațiu strîmt și închis și se întrebă cît vor mai rezista fundațiile casei. Era ușor să se autoliniștească gîndindu-se că mai rezistase și altor inundații. Însă vîntul și mareea erau imprevizibile. Se putea ca în anii precedenți apa să se fi ridicat chiar mai sus, dar sigur nu venise cu atîta putere. În timp ce avansa către fata care îl aștepta, i se păru că aude pereții zguduindu-se.

Ajunse lîngă ea și, fără o vorbă, o ridică în brațe. Era surprinzător de ușoară. E drept că simțea cum îl trag în jos picioarele ei prinse în fiare, dar partea superioară a trupului plutea aproape, părea că e fără oase, ba chiar fără sex. Fu aproape surprins să-i simtă sub palme cutia toracică și tăria sînilor. Ea se lăsase în brațele lui, pasivă, în vreme ce o purta în sus pe scara îngustă și în camera mamei sale. Abia atunci Dalgliesh își aminti de cîrje. Se simți deodată stînjenit, nedorind să vorbească despre ele. Ca și cum i-ar fi citit gîndurile, ea spuse :

— Îmi pare rău. Eu trebuia să mă fi gîndit. Sînt agățate de marginea căminului.

Asta însemna încă un drum la parter, dar nu avea încotro. Nu ar fi putut să o care și pe fată și cîrjele ei într-un singur drum pe scara atît de strîmtă. Era pe punctul de a o duce pe pat cînd ea se uită la trupul chircit al lui Latham și strigă vehement :

— Nu ! Nu acolo ! Lasă-mă mai bine aici.

O lăsă ușor să alunece din brațele sale și ea se sprijini de perete. Preț de un moment ochii li se întîlniră și ei se priviră unul pe altul, fără un cuvînt. Lui Dalgliesh i se păru că în clipa aceea ea dorise să-i transmită ceva, dar, ulterior, nu se putu decide dacă ochii aceia negri îi transmiseseră un avertisment sau o chemare.

Nu îi fu greu să recupereze cîrjele. Apa din salon trecuse de polița căminului și cînd Dalgliesh ajunse în josul scării, cîrjele pluteau spre el prin ușa salonului. Le apucă de mînerele din cauciuc și le trase peste balustradă. În timp ce se retrăgea către etaj, un val uriaș rupse ușa de la intrare. Piedestalul balustradei se desprinse și răsucindu-se ca într-un vîrtej se fărîmă în așchii, de perete. De data aceasta nu mai încăpea nici o îndoială. Simți cum se clatină casa.

Lucarna se afla la o înălțime de trei metri de la podea, imposibil de ajuns dacă nu te suiai pe ceva. Era inutil să încerce să mute din loc patul masiv, dar lîngă el se afla o comodă ce părea destul de solidă. Pe aceasta o tîrî pînă sub lucarnă.

— Dacă mă poți împinge sus întîi pe mine, aș putea să te ajut să-l scoți... pe el, spuse fata.

Îl privi pe Latham care se sculase cu greu și stătea acum pe marginea patului, cu capul în mîini, gemînd.

— Am brațele și umerii foarte puternici, adăugă ea.

Și își întinse mîinile urîte către el, ca o cerșetoare. Acesta era de fapt și planul lui Dalgliesh. Scoaterea lui Latham prin acoperiș era partea cea mai păcătoasă a afacerii. Fără ajutorul ei, se îndoia că ar fi reușit.

Lucarna, înțepenită de murdărie și tivită de pînze cenușii de păianjen, părea greu de desțepenit. Dar cînd Dalgliesh dădu un pumn ramei, auzi scrîșnetul lemnului putred care se despică. Lucarna se deschise spre cer și fu imediat smulsă de furtună. Noaptea se năpusti în încăperea micuță, măturînd-o cu binevenite pale de aer rece și proaspăt. În clipa aceea, luminile se stinseră și văzură, ca din fundul unui puț, pătratul mic și cenușiu de cer zbuciumat și luna amețitoare.

Latham veni clătinîndu-se către ei :

— Ce mama dracului... ? Cineva a stins nenorocita asta de lumină.

Dalgliesh îl conduse înapoi la pat.

— Stai aici și adună-ți forțele. O să ai nevoie de ele. Trebuie să ieșim pe acoperiș.

— N-ai decît ! Eu nu mă mişc de aici. Adu-mi un doctor. Vreau un doctor. Dumnezeule, cum mă doare capul !

Dalgliesh îl lăsă să se legene pe marginea patului, într-o lacrimogenă autocompătimire, şi se duse la fată.

Se sui pe scaun, apucă rama exterioară a lucarnei şi se trase în sus. Aşa cum îşi amintea, creasta acoperişului de ardezie era doar la cîţiva zeci de centimetri de lucarnă. Dar panta era mai abruptă decît se aşteptase, iar hornul casei, care le-ar fi oferit un adăpost şi un sprijin, era la cel puţin un metru şi jumătate în stînga. Se lăsă să cadă din nou pe podea şi îi spuse fetei :

— Vezi dacă poţi încăleca pe acoperiş, ca să te deplasezi pînă la horn. Dacă ai probleme, stai absolut nemişcată şi aşteaptă-mă. Eu mă descurc cu Latham, o dată ce vom fi ieşit amîndoi afară, dar am nevoie de ajutorul tău ca să-l tragi în sus. N-am să-l împing prin lucarnă pînă ce nu ai să-ţi fixezi tu echilibrul. Strigă-mă cînd eşti gata. Vrei să-ţi dau cîrjele ?

— Da, răspunse ea, calmă. Vreau cîrjele. Pot să le agăţ de muchia acoperişului şi pot să-mi fie de folos.

O ridică prin lucarnă, apucînd-o de fiarele care îi ţineau ambele picioare, de la şold şi pînă la glezne. Rigiditatea lor îl ajută să o împingă în sus pînă la creasta acoperişului. Ea se prinse cu mîinile de acesta şi îşi azvîrli un picior de cealaltă parte, apoi se aplecă înainte, ferindu-se de furia furtunii, cu părul fluturîndu-i în vînt. O văzu făcîndu-i semn cu capul că era gata. Apoi se aplecă spre el şi îşi întinse mîinile amîndouă.

În clipa aceea simţi avertismentul, instinctul neîndoielnic al pericolului. Făcea tot atît de bine parte din pregătirea lui de detectiv ca şi cunoaşterea armelor de foc sau flerul său de a depista o moarte nefirească. Îi salvase viaţa în nenumărate rînduri şi se bizuia pe el în mod instinctiv. Acum, însă, nu avea vreme de analize şi discuţii. Dacă voiau să supravieţuiască, trebuiau să ajungă toţi trei pe acoperiş. Dar acum ştia că Latham şi fata nu trebuiau lăsaţi singuri acolo.

Nu era ușor să-l scoată pe Latham prin lucarnă. Abia își recăpătase cunoștința și nici chiar valurile de apă care se învolburau deja pe podeaua dormitorului nu puteau să-l facă să-și dea seama de pericol.

Nu-și dorea decît să fie lăsat să se afunde în pernele patului, încercînd să-și potolească amețeala. Dar cel puțin putea fi de oarecare ajutor, nu mai era o povară de cărat în spate. Dalgliesh scoase pantofii lui Lartham, ca și pe ai săi, apoi îl împinse pe acesta pe scaun și îl înghesui prin lucarnă. Nici chiar atunci cînd mîinile fetei îl apucară pe Latham de subțiori el nu îi dădu drumul, ci se aruncă și el prin deschizătură, sprijinindu-se cum putea, pentru a nu fi luat de vînt, cu spatele către poteca inundată și picioarele bălăbănindu-i-se în încăpere. Împreună cu fata îl împinseră și-l traseră pe Latham, pe jumătate inconștient, pînă ce mîinile acestuia apucară creasta acoperișului și el se trase singur în sus, rămînînd călare pe ea, nemișcat. Fata îi dădu drumul și, apucîndu-și cîrjele, se împinse înapoi pînă ajunse să se sprijine cu spatele de horn. Dalgliesh se trase și el în sus, pentru a se alătura lui Latham.

Exact în clipa aceea, se întîmplă. În secunda în care Dalgliesh slăbi strînsoarea în care îl ținea pe Latham, fata îl lovi. Totul se petrecu atît de rapid, încît abia dacă zărise cum îl împinsese cu picioarele. Fiarele în care acestea erau băgate îl loviră pe Latham, peste mîini și el dădu drumul muchiei de care se ținea, corpul alunecîndu-i la vale. Dalgliesh se repezi și îl prinse de încheieturi. Urmă o smucitură îngrozitoare și el prelua întreaga greutate a corpului lui Latham, atîrnat de-a lungul pantei acoperișului. Fata lovi din nou ; apoi încă o dată. De data asta îi dădea lui Dalgliesh peste mîini, oricum prea amorțite ca el să mai simtă durerea. Ceea ce simți fu sîngele, țîșnind brusc și înțelese că nu va mai dura mult pînă ce încheieturile se vor fractura și Latham va aluneca din mîinile lui neputincioase. Pe urmă va veni rîndul lui. Ea se fixase bine de coșul casei și era înarmată cu cîrjele și cu protezele acelea ucigașe.

Nimeni dintre cei de pe mal nu-i putea zări. Erau pe cealaltă latură a acoperișului și noaptea era întunecoasă. Pentru privirile curioșilor, dacă aceștia ar fi existat, nu reprezentau decît niște siluete profilate pe cer. Și cînd vor descoperi trupul lui Latham și al său, acestea nu vor avea nici o rană care să nu poata fi explicată prin furia stîncilor și a mării. Pentru el nu putea exista decît o singură șansă, aceea de a-i da drumul lui Latham să cadă. Dacă era liber, ar fi putut, probabil, să-i smulgă cîrjele din mîini. Șansele ar fi fost aproape egale atunci. Dar ea știa că el nu-l va lăsa pe Latham. Știuse întotdeauna cum va reacționa adversarul ei. Dalgliesh se ținea încă, legănîndu-se ; și loviturile continuau să cadă.

Amîndoi îl uitaseră pe Latham. Poate că fata îl credea inconștient. Deodată însă, o placă de gresie, dislocată de alunecarea lui, căzu și el avu un loc unde să-și sprijine picioarele. Un instinct disperat de supraviețuire se trezi în el. Se împinse în sus, clătinîndu-se, își trase o mînă din strînsoarea, din ce în ce mai slabă, a lui Dalgliesh și se apucă de picioarele ei cu o forță bruscă. Surprinsă, ea își pierdu echilibrul și, în același moment, o pală de vînt se năpusti peste acoperiș. Latham o trase din nou de picioare și ea căzu. Dalgliesh întinse o mînă și apucă de sforicică săculețul pe care ea îl avea în jurul gîtului. Sfoara se rupse și trupul se rostogoli pe lîngă el. Ghetele ortopedice, butucănoase, nu se putură prinde în nimic, iar picioarele ei, rigide și lipsite de forță în fiarele grele, o făcură să se rostogolească în mod inexorabil către marginea acoperișului. Apoi atinse jgheabul și căzu în gol, răsucindu-se aidoma unei păpuși mecanice, cu picioarele desfăcute spre cer. Mai auziră doar un țipăt sălbatic și apoi nimic. Dalgliesh își îndesă săculețul în buzunar și rămase nemișcat, cu capul odihnindu-se pe mîinile însîngerate. În momentul acela simți scara lovindu-l în spate.

Dacă nu ar fi fost rănit, coborîrea pînă jos, pe mal ar fi fost relativ ușoară. Dar Dalgliesh aproape că nu se mai putea folosi de mîini. Începuseră să-l doară și abia dacă

suporta să-și îndoaie degetele. Și nu mai putea apuca cu ele. Cît despre Latham, ultimul efort făcut părea să-l fi extenuat. Era pe punctul de a-și pierde din nou cunoștința. Mai dură cîteva minute pînă ce Dalgliesh, strigîndu-i în ureche, putu să-l mîne pe scară.

Dalgliesh coborî primul, sprijinindu-l pe Latham, cum putea, cu brațele îndoite. Fața lui Latham, lac de sudoare, era la cîțiva centrimetri de a sa. Dalgliesh îi simțea respirația, urma dulce-acrișoară a excesului de băutură, a excesului de viață agitată. Se întreba cu amărăciune dacă ultima sa descoperire conștientă, înainte de a fi luați de vîrtej, avea să fie faptul că lui Latham îi mirosea ușor gura. Dar făcuse și descoperiri mult mai interesante și existau moduri mai plăcute de a muri. Latham trebuia să mai facă un efort ! De ce dracu' nu se putea menține într-o condiție fizică decentă ? Cu ultimele puteri, Dalgliesh ba înjura, ba îl încuraja, iar Latham, parcă prinzîndu-le, se mai sforță o dată, cu noi puteri, prinse ultima treaptă a scării cu amîndouă mîinile, și se înălță cîțiva centimetri. Bara se îndoi și într-o clipă se frînse, se răsuci din mîna lui Latham și căzu în valuri. Pentru un moment, capetele le atîrnară în gol, deasupra apei clocotitoare care se învîrtoșea la doar cîțiva centimetri de ei. Apoi Latham își ridică capul ca să-l sprijine de următoarea bară și îi spuse lui Dalgliesh :

— Ai face bine să te întorci. Scara asta nu ne ține pe amîndoi. Nu are rost să ne înmuiem împreună.

— Nu face eforturi inutile și ține-ți gura, răspunse Dalgliesh, și nu te opri.

Își îndesă umerii sub brațul lui Latham și îl mai săltă cîteva trepte înainte. Scara scîrțîi, îndoindu-se sub greutatea lor. Rămaseră o clipă nemișcați, apoi încercară din nou. De data aceasta Latham reuși să prindă o treaptă cu picioarele și se repezi înainte cu o asemenea forță, încît Dalgliesh își pierdu aproape echilibrul. Scara, surprinsă de o bruscă pală de vînt, se legănă într-o parte. O simțiră deplasîndu-se de acoperiș. Nici unul din ei nu îndrăzni să se miște pînă ce nu

se potoli din legănat. Se apropiau de mal. Vedeau dedesubt umbrele negre ale copacilor cu crengile lor încîlcite. Dalgliesh se gîndi că erau foarte aproape de landă, dar nu se auzea nici un sunet, cu excepția urletului furtunii. Bănui că micul grup aștepta în tăcere, temîndu-se să nu distrugă concentrarea înspăimîntată fie chiar și cu strigăte de îmbărbătare. Brusc, totul luă sfîrșit. Simți că este prins de mîini. Cineva îl trăgea spre siguranța oferită de terenul ferm.

Nu-și dădea seama cît de ușurat era, ci numai cît era de obosit și de dezgustat de sine. Nu-i mai rămăsese pic de putere în corp, dar mintea îi era destul de limpede, iar gîndurile amare. Subestimase dificultățile, se lăsase tîrît de Bryce într-o farsă de amatori, desconsiderînd pericolul, se purtase ca un nebun impulsiv. Porniseră amîndoi ca niște băieți cercetași să salveze o fată de la înec. Și rezultatul a fost că fata s-a înecat. Cînd, de fapt, nu trebuia decît să aștepte liniștiți în dormitorul de la etaj pînă cînd apa ar fi început să scadă. Furtuna se mai potolise puțin. Dimineața ar fi putut fi salvați cu calm, înghețați de frig, poate, dar întregi.

Drept răspuns la gîndurile sale, auzi zgomotul asurzitor al prăbușirii. Acesta crescu pînă la vacarm și micul grup de pe mal privi hipnotizat casa care se scufundă în mare cu o ultimă și stranie grație. Zgomotul se răspîndi peste landă, în timp ce valurile bubuiau, izbindu-se de barajele de cărămidă. Spuma lor se ridica dansînd spre cerul nopții, intrîndu-le în ochi. Zgomotul scăzu. Ultima din șirul de cabane Tanner ajunsese pe fundul mării.

Landa era plină de umbre negre. Se înghesuiau în jurul lui, ferindu-l de furtună. Le vedea gurile mișcîndu-se, dar nu auzea nimic din ceea ce spuneau. În lumina lunii văzu clar părul alb, fluturat de vînt, al lui R.B. Sinclair și apoi îl auzi pe Latham strigînd după un doctor, cu insistența unui copil plîngăreț. Dalgliesh tînjea să se poată întinde pe iarba moale și să stea așa pînă cînd durerea îngrozitoare din mîini și din trup avea să dispară. Cineva îl ținea însă în capul oaselor.

Bănui că era Reckless. Brațele îl susțineau pe după umeri și simțea mirosul ascuțit al gabardinei ude și asprimea țesăturii pe obraz.

Pe urmă, gurile care se deschideau și se închideau, precum maxilarele unor păpuși, începură să scoată și sunete. Întrebau dacă se simte bine și cineva, Alice Kerrison se gîndi el, propuse să meargă cu toții la Priory House. Altcineva pomeni de Landrover. Probabil că mașina ar fi putut să treacă prin torent pînă la Pentlands, dacă domnișoara Dalgliesh prefera să-l ducă pe Adam acasă. Dalgliesh observă pentru prima dată Landroverul, o formă neagră la marginea grupului care îl înconjura. Probabil că era al lui Bill Coles, iar figura aceea masivă în manta galbenă de ploaie era Coles însuși. Cum dracu' ajunsese aici ? Fețele albe, neclare, păreau să aștepte ca el să se hotărască. Spuse :

— Vreau să merg acasă.

Se smulse din mîinile celor care voiau să-l ajute și se urcă singur în Landrover. Pe podeaua mașinii era o grămadă de lanterne ce aruncau o lumina gălbuie pe șirul de siluete care ședeau. O văzu întîi pe mătușa sa. Îl ținea pe Latham pe după umeri, iar acesta se sprijinea de ea. Dalgliesh gîndi că arăta ca un june prim dintr-o melodramă victoriană, cu fața lungă și palidă, ochii închiși și o batistă albă pe care cineva i-o legase peste frunte și care era deja pătată de sînge. Reckless se sui ultimul și se așeză lîngă Dalgliesh. Landroverul o porni peste landă și Dalgliesh își întinse mînile ca un chirurg care așteapta să i se pună mănușile. Spuse către Reckless :

— Dacă poți să-ți vîri mîna în buzunarul meu, este acolo un săculeț de plastic ce te va interesa. L-am smuls de la gîtul Sylviei Kedge. Eu unul nu pot să ating nimic.

Își schimbă poziția astfel ca Reckless, care se legăna într-o parte și în alta din cauza drumului, să-și poată strecura mîna în buzunar. Scoase săculețul și îl desfăcu cu ajutorul degetului mare pe care îl vîrî prin deschizătură. Apoi răsturnă conținutul în poală. Era o fotografie mică și decolorată a unei femei, într-o ramă ovală de argint, o bandă de magnetofon, un certificat de căsătorie, împăturit și o verighetă simplă de aur.

5

O rază de lumină apăsa dureros ochii lui Dalgliesh. Își recăpătă cunoștința străbătînd un caleidoscop de pete roșii și albastre, care se roteau ca într-un vîrtej, încercînd să-și deschidă ochii lipiți de somn. Cînd îi deschise, era ziuă. Probabil că trecuse de mult ora lui obișnuită de sculare. Razele de soare se odihneau deja, calde, pe fața lui. Rămase o clipă în pat, întinzîndu-și cu grijă picioarele, și sesiză, aproape cu plăcere, cum durerea îi revine în mușchi. Își simțea mîinile grele. Și le scoase de sub așternut și le ridică în dreptul ochilor — doi coconi albi, de fluture — concentrîndu-se asupra lor cu intensitate. Probabil că bandajele, puse cu pricepere, îi fuseseră aplicate de către mătușa sa, dar nu își amintea prea limpede cînd o făcuse. Probabil că folosise și un unguent. Le simțea dezagreabil de unsuroase sub pansamente. Începea să-și dea seama că îl mai dureau încă, dar își putea mișca încheieturile degetelor, iar vîrfurile celor trei degete de mijloc, singurele vizibile, arătau destul de normal. Aparent nu avea nici o fractură.

Își strecură brațele în halatul de casă și se îndreptă spre fereastră. Dimineața calmă și senină îi aduse imediat în minte amintirea primei zile a vacanței. Preț de o clipă, furia nopții trecute păru la fel de îndepărtată și legendară ca atîtea furtuni din trecut. Dar dovezile existenței ei erau în fața lui. Creasta promontoriului, pe care o putea zări de la fereastra dinspre est, era răvășită de parcă o armată tropăise peste ea, lăsînd în urmă tufe și arbuști dezrădăcinați. Și, deși

vîntul se potolise, scăzînd pînă la o briză atît de ușoară încît nimic nu se mișca în landă, marea era încă agitată, săltînd spre orizont în valuri mîloase, parcă încărcate de nisip. Aveau culoarea noroiului, prea opacă pentru a reflecta albastrul trasparent al cerului. Natura nu se mai înțelegea cu sine însăși, marea dădea ultimele lovituri ale unui război personal, pămîntul zăcea extenuat sub un cer nevinovat.

Se îndepărtă de la fereastră și privi prin cameră, de parcă o vedea pentru prima oară. Pe spatele balansoarului din dreptul ferestrei se afla un pled împăturit și o pernă era așezată pe unul din brațe. Matușa lui își petrecuse probabil noaptea acolo, dormind în el. Nu putea fi din pricina lui, totuși. Acum își amintea. Îl aduseseră pe Latham cu ei la Pentlands ; mătușa sa îi dăduse, probabil, camera ei. Ideea îl irita și se întrebă dacă nu cumva era atît de meschin încît să-l deranjeze grija pe care mătușa lui o purta unui bărbat pe care el nu-l plăcuse niciodată. Și ce-i cu asta ? Antipatia era reciprocă, dacă aceasta putea fi o justificare, iar ziua urma să fie suficient de traumatizantă și fără să mai fie nevoie să o înceapă cu o autocritică morbidă. Dar s-ar fi simțit mai bine fără Latham. Evenimentele nopții erau prea proaspete în mintea lui pentru a se bucura de perspectiva de a face conversații de doi bani cu partenerul său de nebunie.

În timp ce cobora scările, auzi un murmur de voci din bucătărie. Se simțea mirosul familiar de cafea și de șuncă, dar camera de zi era goală. Mătușa sa și Latham luau, probabil, micul dejun în bucătărie. Auzea vocea înaltă și arogantă a lui Latham mai limpede acum, dar nu și răspunsurile rostite mai blînd de mătușa lui. Păși încet, astfel încît ei să nu-l audă, traversînd camera de zi în vîrful picioarelor, ca un intrus. Curînd avea, inevitabil, să facă față scuzelor și explicațiilor lui Latham, ba chiar — groaznic gînd — gratitudinii acestuia.

În scurtă vreme întregul Monksmere va sosi aici, să întrebe, să discute pro și contra, să exclame. Puține dintre știri vor fi pentru el noutăți și depășise faza cînd s-ar fi simțit

mulțumit dacă se dovedea că a avut dreptate. Știa de multă vreme cine era autorul, iar de luni știa și cum o făcuse. Dar pentru ceilalți suspecți, ziua avea să aducă o binecuvîntată dezvinovățire și era de așteptat să profite din plin. Fuseseră speriați, prejudiciați și umiliți.

Ar fi fost nedrept să li se reproșeze că se bucurau. Dar, pînă una alta, se plimba îngrijorat, parcă nedorind încă să trezească ziua.

În salon ardea un foc slab, sclipind palid în strălucirea soarelui. Văzu că era mai tîrziu de ora unsprezece și că sosise deja poșta. Era o scrisoare pentru el așezată pe policioara căminului. Chiar din celălalt capăt al camerei putea recunoaște scrisul mare și înclinat al lui Deborah. Căută în buzunarul halatului plicul adresat ei, pe care nu mai ajunsese să-l pună la poștă și, cu greutate, îl așeză lîngă celălalt. Scrisul lui, mărunt și drept, părea obsesiv de ordonat pe lîngă mîzgăliturile ei generoase. Plicul ei era subțire. Însemna că scrisoarea nu are mai mult de o pagină. Brusc își dădu seama ce putea scrie Deborah pe o singură pagină și scrisoarea deveni și ea infestată de amenințările pe care le simțise plutind în începutul acela de zi.

Putea amîna corvoada de a-l deschide. În vreme ce stătea acolo, furios din pricina propriei nehotărîri de a se forța să facă gestul acela atît de simplu, auzi zgomotul mașinii. Așadar, deja începeau să sosească, fără îndoială avizi de noutăți și cuprinși de o plăcută anticipare. Dar cînd mașina se opri la intrare, recunoscu Fordul pe care îl folosea Reckless și, ducîndu-se la fereastră, văzu că inspectorul era singur. Un minut mai tîrziu, trînti portiera mașinii și se opri ca și cum și-ar fi adunat puterile pentru a se apropia de cabană. Purta sub braț magnetofonul Celiei Calthrop. Ziua începuse.

Cinci minute mai tîrziu ascultau toți patru confesiunea asasinului. Reckless stătea lîngă magnetofon, încruntîndu-se încontinuu spre el, cu privirea neliniștită și ușor țîfnoasă a cuiva care se aștepta să cedeze nervos dintr-un moment în altul. Jane Dalgliesh ședea în scaunul ei obișnuit, la dreapta

șemineului, nemișcată, cu mîinile adunate în poală, ascultînd atentă, ca și cînd s-ar fi aflat la o audiție muzicală. Latham se așezase lîngă perete, cu o mînă sprijinită neglijent de polița căminului și cu capul bandajat lipit de pietrele cenușii. Arăta ca un actor în declin, pozînd pentru o fotografie de publicitate. Dalgliesh stătea vizavi de mătușa sa, ținînd în echilibru pe genunchi o tavă, străpungînd cu furculița cubulețele de pîine prăjită unse cu unt pe care ea i le pregătise, sau ținînd mîinile făcute căuș, bine protejate de bandaje, în jurul unui ceainic aburind cu cafea.

Vocea fetei moarte le vorbea, nu cu supușenia aceea iritantă cu care se obișnuiseră, ci clar, stăpînă pe sine și controlată. Numai din cînd în cînd, apărea o urmă de entuziasm, repede reprimat. Era imnul ei de triumf și totuși își spunea îngrozitoarea poveste cu siguranța și detașarea unei crainice profesioniste, care citește o carte, seara la culcare.

„Aceasta este a patra oară cînd îmi dictez confesiunea și nu va fi ultima. Banda poate fi folosită iar și iar. Poți să îmbunătățești totul. Nimic nu trebuie să fie definitiv. Maurice Seton avea obiceiul să spună asta cînd lucra la cărțile lui patetice, de parcă ele chiar ar fi meritat să fie scrise, de parcă îi păsa cuiva ce cuvinte folosea. Și cel mai adesea folosea, pînă la urmă, tot cuvintele mele, tot varianta propusă de mine, pe care i-o sugeram aproape în șoaptă, ca să nu realizeze că era o ființă umană aceea care îi vorbea. Nici măcar atît nu reprezentam pentru el. Eram doar o mașină care știa să stenografieze, să bată la mașină, să-i coasă hainele rupte, să spele vasele, ba chiar să și gătească din cînd în cînd.

Nu o mașină foarte eficientă, desigur. Nu-mi puteam folosi picioarele. Dar asta îl făcea să-i fie și mai ușor, într-un anume fel. Înseamnă că nu trebuia să se gîndească la mine ca la o femeie. Nu m-a văzut niciodată astfel. De altfel, era de așteptat. Dar după un timp, nu mai contam nici cît un obiect

de sex feminin. Mi se putea cere să lucrez pînă noaptea tîrziu, să rămîn la el peste noapte, să împart cu el aceeași sală de baie. Nimeni nu avea de ce să comenteze. Nimănui nu-i păsa. Niciodată nu avea să iasă vreun scandal. De ce să fi ieșit ? Cine ar fi putut dori să mă atingă ? Cu mine în casă era în deplină siguranță. Și, Dumnezeu e martor, și eu eram în siguranță alături de el.

Dacă i-aș fi spus că puteam să-i fiu o soție potrivită, ar fi rîs. Nu, mai bine zis ar fi fost dezgustat. I-ar fi părut că se împerechează cu o oligofrenă, sau cu un animal. De ce trebuie să fie dezgustătoare o diformitate ? Dar, vai, nu era singurul care gîndea așa. Am văzut aceeași privire și pe fețele altora. De exemplu, Adam Dalgliesh. De ce l-am ales tocmai pe el ? Pentru că aproape nu suportă să se uite la mine. De parcă ar spune «Îmi place ca femeile să fie drăguțe. Îmi place ca femeile să fie grațioase. Îmi pare rău pentru tine, dar înfățișarea ta mă ofensează». Îmi aduc mie însămi o ofensă, domnule comisar. Pe mine mă ofensează. Dar să nu mai consum banda cu introducerea. Primele mele mărturisiri erau prea lungi, nu erau destul de echilibrate. Pînă la sfîrșit, ajungeau chiar să mă plictisească. Dar este vreme destulă pentru a aranja povestea cum trebuie, pentru a o spune perfect, așa încît să pot asculta banda iar și iar, pînă la capătul zilelor mele și să simt aceeași plăcere profundă de la început. Atunci poate că, într-o bună zi, am s-o șterg. Dar, deocamdată nu. Poate că n-am să o fac niciodată. Ar fi amuzant să o las posterității. Singurul neajuns în elaborarea și înfăptuirea unei crime perfecte este faptul că nimeni în afara ta nu o poate aprecia. Aș putea să-mi ofer satisfacția, oricît de copilărească ar fi, de a ști că după moarte voi face senzație.

Planul a fost foarte complicat, desigur, dar tocmai de aceea cu atît mai plin de satisfacții. La urma urmelor, nu este deloc dificil să omori un om. Sute de oameni o fac în fiecare an și se bucură de scurtul moment de notorietate, înainte de a fi dați uitării, la fel ca și știrile zilelor trecute. Puteam să-l

omor pe Maurice Seton oricînd aş fi dorit, mai ales după ce am pus mîna pe cele trei sute de miligrame de arsenic. Le luase de la muzeul clubului Cadaver, înlocuindu-le cu o cutie de praf de copt, pe cînd scria *Flaconul cu moarte*. Bietul Maurice, era obsedat de dorinţa veridicităţii. Nici măcar nu putea să scrie despre otrăvirea cu arsenic fără să aibă materialul în mînă, să-l miroasă, să vadă cît de repede se dizolvă, bucurîndu-se de fiorul jocului cu moartea. Această absorbire în detaliu, pofta lui pentru experienţa nemijlocită au jucat rolul central în planul meu. Asta l-a condus, biată victimă predestinată, pînă la Lily Coombs şi la barul Cortez. L-a condus la propria moarte.

Era expert în moartea prin substituţie. Mi-ar fi plăcut să fiu acolo, să văd cîtă plăcere îi făcea faptul autentic. Bineînţeles că intenţiona să pună arsenicul la loc ; îl împrumutase numai. Dar înainte de a o face, am făcut şi eu o substituire. Praful de copt din vitrina de la club a fost înlocuit de Maurice — din nou — tot cu praf de copt. M-am gîndit că arsenicul putea să-mi fie de folos. Şi îmi va fi. Îmi va fi, într-adevăr, de mare folos peste puţină vreme. Nu voi avea nici o problemă să îl torn în sticla aceea de buzunar pe care o poartă Digby întotdeauna cu el. Şi pe urmă ? Am să aştept momentul inevitabil în care se va afla singur şi nu va rezista nici o secundă în plus, fără să ducă sticla la gură. Sau să-i spun că Eliza Marley a descoperit ceva în legătură cu moartea lui Maurice şi că vrea să-l întîlnească, fără să ştie nimeni, undeva departe, pe plajă ? Orice metoda va fi bună. Sfîrşitul va fi acelaşi.

Şi, o dată ce el va fi mort, ce dovadă mai există ? După o vreme am să cer să vorbesc cu inspectorul Reckless şi am să-i spun că Digby se plîngea în ultima vreme de indigestie şi că l-am văzut umblînd la dulapul de medicamente al lui Maurice. Am să-i explic cum a împrumutat Maurice nişte arsenic, odată, de la Clubul Cadaver, dar am să-i spun că îmi dăduse toate asigurările că îl dusese înapoi. Dar dacă nu l-a dus ? Dacă nu s-a putut despărţi de otravă ? Ar fi fost tipic pentru

Maurice. Toată lumea va fi de acord. Toată lumea știe de romanul *Flaconul cu moarte*. Praful din vitrina de la club va fi examinat și se va vedea că este inofensiv. Iar Digby Seton va fi murit dintr-un tragic accident, dar din vina fratelui său vitreg. Mi se pare întru totul satisfăcător. Mare păcat că Digby, care în ciuda prostiei sale îmi aprecia foarte mult ideile, a trebuit să fie ținut în ignoranță în ceea ce privește această ultimă parte a planului.

La fel de ușor aș fi putut să folosesc arsenicul pentru Maurice și să-l văd murind în agonie. Oricînd puteam să o fac. Dar ar fi fost prea ușor. Ușor și lipsit de inteligență. O moarte prin otrăvire nu ar fi satisfăcut nici una din condițiile necesare pentru uciderea lui Maurice. Tocmai aceste condiții au făcut din crimă un fapt atît de interesant de plănuit și din realizarea ei un lucru aducător de atîtea satisfacții. Mai întîi că trebuia să aibă o moarte naturală. Ca moștenitor al lui, Digby urma să fie suspectul numărul unu și, pentru mine, era important ca nimic să nu pericliteze moștenirea lui Digby. Apoi, trebuia să moară departe de Monksmere ; nu trebuia să existe pericolul de a fi suspectată de nimeni. Pe de altă parte, voiam să fac astfel încît crima să fie pusă în legătură cu comunitatea din Monksmere ; cu cît ar fi fost membrii ei mai hărțuiți, suspectați și înspăimîntați, cu atît mai bine. Aveam multe de plătit. În plus, doream să pot participa la investigații. Nu mi-ar fi convenit să fie tratată ca o crimă înfăptuită în Londra. În afara distracției de a privi reacțiile suspecților, am considerat important ca poliția să lucreze sub ochii mei. Trebuia să pot supraveghea și, la nevoie, controla. Lucrurile nu s-au petrecut întocmai cum am plănuit, dar una peste alta, nu s-au întîmplat prea multe lucruri de care să nu am cunoștință. Culmea ironiei, uneori nu am fost prea îndemînatică în a-mi controla propriile reacții, dar toți ceilalți s-au comportat conform planului meu.

Și mai era și dorința lui Digby care trebuia satisfăcută. Voia ca L. J. Luker și barul Cortez să aibă legătură cu crima.

Motivul lui era, bineînţeles, diferit. Nu voia în mod deosebit ca Luker să devină suspect. Dorea să-i arate doar că existau mai multe feluri de a comite o crimă fără a fi prins. Digby dorea o moarte pe care poliţia să fie obligată să o accepte ca naturală — pentru că avea să fie naturală — dar despre care Luker să ştie că fusese o crimă. De aceea a insistat ca mîinile retezate ale lui Maurice să-i fie trimise lui Luker. Mai întîi, aproape că le-am jupuit de carne, cu acid — era un avantaj faptul că aveam în casă o cameră obscură şi acidul la îndemînă — dar mie tot nu-mi surîdea ideea. Era un risc stupid şi inutil. Dar am cedat toanelor lui Digby. Tradiţia spune să te porţi frumos cu un condamnat la moarte. Trebuie să încerci să-i satisfaci dorinţele mai inofensive.

Dar, înainte de a descrie cum a murit Maurice Seton, trebuie să lămuresc două chestiuni. Nici una dintre ele nu este importantă, dar le pomenesc pentru că ambele au o contribuţie indirectă la moartea lui Maurice şi amîndouă au fost utile în a arunca bănuiala pe Latham şi Bryce. Nu mă pot lăuda cu moartea lui Dorothy Seton. Sigur, eu am fost cauza, dar nu am intenţionat să o omor. Ar fi fost un consum inutil de energie să încerci să omori o femeie inclinată atît de evident spre autodistrugere. Oricum n-ar mai fi rezistat mult. Nu era decît o chestiune de timp pînă ce ar fi luat o supradoză din drogurile pe care le folosea, sau ar fi căzut de pe stînci într-una din plimbările ei nocturne, pe jumătate drogată, sau ar fi murit împreună cu iubitul ei într-una din călătoriile de viteză pe care le făceau prin ţinut. Sau pur şi simplu ar fi băut pînă murea. Nici nu era deosebit de interesant. Dar atunci, curînd după ce ea şi Alice Kerrison au plecat în acea ultimă vacanţă la Le Toucquet, am descoperit manuscrisul.

Era un fragment de proză absolut remarcabilă. E mare păcat că aceia care spun că Maurice Seton nu ştia să scrie nu vor avea niciodată şansa să-l citească. Cînd voia, putea scrie fraze care ardeau pur şi simplu hîrtia. Şi în cazul acela voia. Totul era spus acolo : durerea, frustrarea sexuală, gelozia,

ura, dorința de a pedepsi. Cine ar putea, mai bine ca mine, să înțeleagă ce simțea ? Faptul că a pus totul pe hîrtie i-a dat, probabil, cea mai mare satisfacție. Nu putea fi vorba să bată la mașină textul. Nu se putea interpune un dispozitiv mecanic între durerea pe care o resimțea și expresia acesteia. Avea nevoie să poată vedea cum cuvintele se formau singure sub mîna lui.

Nu avea intenția să folosească ceea ce scrisese, bineînțeles. Eu am făcut-o. Pur și simplu am desfăcut la abur una din scrisorile pe care el i le trimitea în fiecare săptămînă și am pus înăuntru și foaia aceea. Acum, cînd privesc în urmă, nici măcar nu sînt sigură ce mă așteptam să se întîmple. Probabil că ispita a fost prea mare pentru a-i rezista. Chiar dacă ea nu ar fi distrus scrisoarea, ci i-ar fi arătat-o lui Maurice, el nu putea fi absolut sigur că nu fusese chiar el acela care i-o trimisese, din greșeală. Vedeți, îl cunoșteam așa de bine. I-a fost întotdeauna teamă de propriul subconștient, era convins că acesta îl va trăda pînă la urmă. A doua zi m-am distrat urmărindu-l cum intră în panică, cum caută cu disperare, privindu-mă neliniștit să vadă dacă știam ceva. Cînd m-a întrebat dacă aruncasem vreo hîrtie, i-am răspuns că arsesem doar niște ciorne. Am văzut cum i se luminează fața. A preferat să creadă că aruncasem hîrtia fără să o citesc. Orice alt gînd ar fi fost de nesuportat, așa că a preferat să creadă astfel, pînă în ziua morții sale. Scrisoarea nu s-a găsit niciodată. Eu am propria mea părere despre ce s-a întîmplat cu ea. Dar întregul Monksmere crede că Maurice Seton a fost, în mare măsură, responsabil pentru sinuciderea soției lui. Și cine ar fi avut, în ochii poliției, un motiv mai bun de a se răzbuna decît fostul ei iubit, Oliver Latham ?

Probabil că nu este nevoie să explic că eu am omorît pisica lui Bryce. Bryce putea să-și fi dat seama de asta. Dacă nu ar fi fost atît de disperat să coboare animalul din cui, ar fi observat lațul din jurul gîtului. Dacă ar fi examinat frînghia, și-ar fi dat seama că și eu aș fi putut să o spînzur pe Arabella,

fără să trebuiască să mă ridic din scaun. Dar, așa cum am anticipat, el nu a reacționat rațional și nici nu a judecat la rece. Nu i-a trecut nici o secundă prin cap că s-ar fi putut ca vinovatul să nu fie Maurice Seton. Poate părea ciudat că pierd timpul ca să discut despre uciderea unei pisici, dar moartea Arabellei își are locul ei în planul meu. A făcut ca ușoara animozitate dintre Maurice și Bryce să devină o dușmănie activă, astfel încît și Bryce, ca și Latham, să aibă un motiv de răzbunare. Moartea unei pisici poate fi un motiv slab pentru a ucide un om și mi-am închipuit că poliția nu va pierde prea mult timp cu Bryce.

Dar cu mutilarea unui cadavru lucrurile stăteau altfel. O dată ce autopsia avea să demonstreze că moartea fusese naturală, poliția se va concentra asupra motivelor care făcuseră să-i fie retezate mîinile. Desigur, era vital ca ei să nu bănuiască de ce fusese necesară acea mutilare și era cît se poate de convenabil că existau în Monksmere cel puțin două persoane la fel de pline de ură, de lezate și cu un motiv la fel de puternic pentru o astfel de faptă. Dar mai erau două motive pentru care am omorît-o pe Arabella. Mai întîi, pentru că așa am vrut. Apoi, pentru că era o creatură inutilă. Asemeni lui Dorothy Seton, era ținută și alintată de către un bărbat care considera că frumusețea, oricît ar fi de stupidă, de lipsită de valoare, are dreptul la existență numai pentru că este frumusețe. Nu mi-a trebuit decît să răsucesc preț de două secunde un capăt de frînghie de rufe pentru a termina cu toate prostiile astea. Și apoi, moartea ei a fost un fel de repetiție generală. Voiam să-mi încerc abilitatea de a mă preface, să-mi probez reacțiile în condiții de tensiune.

Nu voi pierde timpul acum ca să descriu ce am descoperit despre mine însămi. Nu voi uita niciodată sentimentul puterii, furia, amestecul acela amețitor de teamă și exaltare. Am simțit de multe ori, de atunci încoace, acest sentiment. Chiar și acum îl simt. Bryce a făcut o descriere superficială despre cît eram de mîhnită, de obositor de necontrolată, atunci,

după ce a coborît cadavrul din cui, dar nu era totul doar prefăcătorie.

Dar, să ne întoarcem la Maurice. A fost o pură întîmplare, norocoasă însă, că am descoperit despre el un fapt ce avea să devină crucial pentru scopurile mele — și anume că suferea rău de claustrofobie. Probabil că și Dorothy a știut asta. Erau nopți în care îl lăsa totuși să doarmă cu ea. Probabil că erau nopți în care o trezea și pe ea, cu coșmarul lui — întotdeauna același — așa cum făcea și cu mine. Adesea m-am întrebat cît de multe știa ea și dacă-i spusese și lui Latham înainte de a muri. Era un risc pe care trebuia să mi-l asum. Dar, și dacă îi spusese, ce ? Nimeni nu poate dovedi că eu știam. Nimic nu poate schimba faptul că Maurice Seton a murit de moarte naturală.

Îmi amintesc foarte bine noaptea aceea, de-acum doi ani. Fusese o zi umedă și furtunoasă, de mijloc de septembrie și seara vremea se înrăutățise și mai tare, pe măsură ce se făcea noapte. Lucram împreună de la ora zece dimineața și nu mergea bine. Maurice încerca să termine o serie de nuvele pentru un ziar de seară. Nu era specialitatea lui și el știa asta. Lucra contra cronometru și ura acest fapt. Nu mă oprisem decît de două ori, toată ziua : o dată pentru a pregăti prînzul pentru amîndoi, pe la unu și jumătate, și a doua oară la ora opt, cînd am pregătit niște sandvișuri și o supă. Pe la ora nouă, cînd terminasem cina, vîntul urla în jurul casei și auzeam valurile înalte cum se izbeau de țărm.

Nici chiar Maurice nu se putea aștepta să mă pot întoarce la mine în scaunul cu rotile, după căderea nopții și el nu s-a oferit să mă ducă acasă cu mașina. Asta însemna să facă efortul de a mă aduce înapoi a doua zi. Așa că a propus să rămîn acolo peste noapte. Nu m-a întrebat dacă voiam. Nici nu i-a trecut prin minte că aș putea să am ceva împotrivă sau că poate aș fi preferat să folosesc propria mea periuță de dinți sau lucrurile mele de toaletă, sau chiar propriul meu pat. Politețurile obișnuite ale vieții nu erau valabile și pentru mine. Dar mi-a spus să-mi fac patul în

fostul dormitor al soției sale și a venit chiar el ca să-mi caute o cămașă de noapte. Nu știu de ce. Cred că a fost prima dată de la moartea ei cînd și-a făcut curaj să-i deschidă sertarele și șifonierele, iar prezența mea era în același timp un sprijin și un prilej de a rupe un vechi tabu.

Acum, cînd pot purta oricare din piesele ei de lenjerie sau le pot rupe în fîșii, după cum am chef, pot să rîd la amintirea nopții aceleia. Bietul Maurice ! Nu-și mai amintea că valurile acelea de volane, acele luminoase transparențe de nailon și mătase, puteau fi atît de frumoase, de delicate, atît de puțin potrivite pentru trupul meu schilod. I-am văzut expresia feței și mîinile care fremătau, mîngîindu-le. Nu suporta gîndul că hainele ei aveau să-mi atingă carnea. Pînă la urmă, a găsit ce căuta. Era acolo, pe fundul unui sertar, o cămașă veche de noapte din lînă, care fusese a Alicei Kerrison. Dorothy o purtase o singură dată, la insistența lui Alice, cînd fusese bolnavă de gripă. Cămașa aceea mi-a dat-o Maurice. Mă întreb dacă soarta lui ar fi fost diferită în cazul în care s-ar fi purtat altfel în noaptea aceea ? Probabil că nu. Dar îmi place să cred că mîinile lui, ezitînd printre rîndurile acelea de nimicuri străvezii, au ales între viață și moarte.

Nu mult după ora trei noaptea am fost trezită de țipătul lui. La început am crezut că este o pasăre de mare. Dar s-a repetat iar, și iar. Am bîjbîit după cîrje și m-am dus la el. Stătea pe jumătate încremenit, aplecat peste marginea ferestrei, cu privirea dezorientată a unui somnambul. Am reușit să-l conving să se reîntoarcă în pat. Nu a fost prea greu. M-a luat de mînă ca un copil. În timp ce îl înveleam, m-a prins de braț și mi-a spus «Nu mă lăsa singur ! Mai stai ! Am avut un coșmar. Îl am mereu, întotdeauna același. Visez că sînt îngropat de viu. Stai cu mine pînă ce adorm.» Am rămas. Am stat acolo lîngă el, cu mîna lui într-a mea, pînă ce mi-am simțit degetele amorțite, iar trupul mă durea tot. Multe au fost lucrurile pe care mi le-a spus, așa cum stăteam amîndoi în întuneric — despre sine, despre teama care îl măcina — mai înainte ca degetele să i se destindă, să înceteze să mai

vorbească fără șir și să adoarmă liniștit. Falca inferioară îi căzuse și arăta stupid și urît și vulnerabil. Nu-l mai văzusem niciodată dormind. Îmi făcea plăcere să-i văd urîțenia, lipsa de apărare și am avut un sentiment de putere atît de plăcut, încît aproape m-a speriat. Stînd în întuneric lîngă el și ascultîndu-i respirația liniștită m-am gîndit cum aș putea folosi în avantajul meu cele aflate. Am început să plănuiesc cum să-l omor.

A doua zi dimineața nu a pomenit nimic despre ce se întîmplase noaptea. Nu am fost niciodată sigură dacă uitase complet de coșmar și de vizita mea în dormitorul lui. Dar nu cred. Cred că își amintea destul de bine, dar că își scosese acele lucruri din minte. De fapt, nu trebuia să-și ceară scuze sau să-mi explice. Nu e nevoie să-ți justifici slăbiciunile în fața unei slugi sau a unui animal. De aceea este așa de convenabil să ai unul, deja dresat, în casă.

Nu aveam de ce să mă grăbesc în alcătuirea planului, nu exista o limită de timp pînă la care trebuia să moară și acest lucru, în sine, îi dădea un plus de atractivitate și îmi permitea să dezvolt un plan pentru o crimă mai sofisticată decît ar fi fost posibil dacă aș fi lucrat contra cronometru. Aici sînt de aceeași părere cu Maurice. Nu se poate face treabă bună pe fugă. Sigur că spre sfîrșit a trebuit să mă grăbesc puțin, cînd am găsit și distrus copia scrisorii către Max Gurney, în care Maurice anunța că se gîndește să-și schimbe testamentul. Dar planurile mele finale erau gata de mai bine de o lună.

Am știut de la început că voi avea nevoie de un complice și am știut și cine va fi acela. Hotărîrea de a-l folosi pe Digby Seton, pentru a-l distruge mai întîi pe fratele său vitreg și apoi chiar pe el, era atît de magnifică în îndrăzneala de care dădea dovadă încît uneori eram eu însămi speriată de tupeul meu. Dar nu era chiar atît de nesăbuită pe cît părea. Îl cunoșteam pe Digby, știam exact care îi sînt slăbiciunile și care forțele. Este mult mai puțin prost și mult mai lacom decît crede lumea, mai practic dar mai lipsit de imaginație, nu e foarte curajos, dar e încăpățînat și insistent. Și, mai presus

de toate, este în esență slab și vanitos. Planul meu s-a folosit de capacitățile dar și de defectele lui. Am făcut foarte puține greșeli în felul în care l-am manipulat și dacă l-am subestimat în cîteva privințe, nu lipsite de importanță, aceasta s-a dovedit mai puțin catastrofal decît mă temusem. Acum a devenit o responsabilitate și o pacoste, desigur, dar nu mă va mai deranja multă vreme. Dacă nu m-ar fi enervat în așa hal și dacă aș fi putut avea mai multă încredere în el, poate că l-aș fi lăsat să mai trăiască un an, sau chiar mai mult. Aș fi preferat să evit taxele de deces pe averea lui Maurice. Dar nu am de gînd să mă las atrasă în cursă de lăcomie.

La început, nu am vrut să fiu atît de grosolană încît să-i prezint lui Digby un plan de a-l ucide pe Maurice. I-am propus doar o farsă ceva mai complicată. Sigur că nu a crezut-o prea multă vreme, dar nici nu i se ceruse altceva. În vremea pregătirilor preliminare, nici unul din noi nu a rostit cuvîntul crimă. Știam și unul și celălalt, dar nici unul nu a spus nimic. Am păstrat în mod conștient convenția că eram pe cale de a face un experiment, poate nu lipsit de pericole, dar complet nevinovat, menit să îi demonstreze lui Maurice că este posibil să transporți un om de la Londra la Monksmere, în secret și fără ca el să o știe sau să colaboreze la asta. Acesta urma să fie alibiul nostru. Dacă planul dădea greș și eram descoperiți cu cadavrul asupra noastră, povestea era gata și nimeni n-ar fi putut să ne contrazică. Domnul Seton pusese pariu cu noi că nu vom fi în stare să-l răpim și să-l aducem înapoi la Monksmere fără să fim descoperiți. Voia să introducă o astfel de temă în noua sa carte.

S-ar fi găsit o mulțime de martori care să certifice că Maurice iubea experimentele, că era meticulos cu detaliile. Și dacă s-ar fi întîmplat să moară din cauza unui atac de cord în timpul acestei călătorii de la Londra, cum putea fi aceasta vina noastră ? Omor prin imprudență ? Poate. Dar crimă, niciodată.

Cred că Digby aproape a crezut povestea o vreme. Eu am făcut tot ce puteam pentru ca el să o creadă. Sînt puțini

oamenii care să aibă curajul sau tăria minții de a plănui o crimă cu sînge rece, iar Digby nu se număra printre aceia. Îi place ca faptele sale neplăcute să aibă ambalajul unui cadou. Prefera să închidă ochii în fața realității. Întotdeauna a preferat să țină ochii închiși și în ceea ce privește adevărul despre mine.

O dată ce a reușit să se convingă că nu era vorba decît de o farsă drăguță, cu reguli foarte ușoare, fără nici un risc personal și cu un premiu de două sute de mii de lire, i-a făcut chiar plăcere să plănuiască detaliile. Nu i-am dat să facă nimic din ceea ce ar fi ieșit din sfera capacităților sale, oarecum speciale, și nu a trebuit să se grăbească. Mai întîi a trebuit să găsească o motocicletă, la mîna a doua, și un ataș în formă de torpilă. Trebuia să le cumpere separat și cu bani gheață, dintr-un cartier al Londrei unde nu era cunoscut. Trebuia să închirieze sau să cumpere un apartament, care să fie suficient de izolat și să aibă acces direct la garaj și trebuia să nu divulge noua sa adresă lui Maurice. Toate acestea erau relativ simple și, în mare, am fost mulțumită de felul eficient în care colaboram.

Aceea a fost perioada cea mai grea pentru mine. Puteam face atît de puțin, eu însămi, pentru a controla desfășurarea evenimentelor. O dată ce cadavrul avea să fie adus la Monksmere, eram aici pentru a organiza și a conduce totul. Dar pînă atunci trebuia să mă bizui pe Digby să-mi ducă la înfăptuire indicațiile. Digby singur trebuia să ducă la capăt treaba la barul Cortez și nu am fost niciodată prea fericită de planul lui de a-l ademeni pe Maurice la Mews Cottages. Mi s-a părut inutil de complicat și de periculos. Puteam imagina moduri mai sigure și mai simple. Dar Digby a insistat să implice barul Cortez în complot. Simțea nevoia să-l amestece și să-l impresioneze pe Luker. Așa că i-am făcut pe voie — la urma urmelor complotul nu mă putea incrimina în nici un fel — și recunosc că a funcționat admirabil. Digby i-a mărturisit lui Lily Coombs povestea cu experimentul de a-l răpi pe fratele său vitreg și i-a spus că Maurice pariase pe cîteva mii

de lire că nu se poate. Lily a primit o sută de lire pentru ajutorul pe care ni l-a dat. Nu trebuia decît să-l aştepte pe Maurice, să-i încropească o istorie despre traficul de droguri şi să-l îndrume către Carrington Mews, dacă dorea informaţii suplimentare. Dacă nu ar fi muşcat din momeală, nu era nimic pierdut. Mai aveam şi alte planuri pentru a-l ademeni la Carrington Mews şi puteam folosi unul din ele.

Dar, bineînţeles, nada s-a prins. Era în slujba artei sale şi trebuia să meargă pînă la capăt. Digby a avut grijă să facă aluzii la Lily Coombs şi la barul Cortez la fiecare din vizitele sale şi Maurice îşi dactilografiase inevitabila sa fişă de referinţă, pentru a fi folosită mai tîrziu. De îndată ce Maurice a ajuns în Londra pentru obişnuita sa vizită autumnală, a devenit la fel de sigur că, mai devreme sau mai tîrziu, avea să se arate într-o seară la Cortez, pe cît era că va trage la Cadaver Club şi că va sta în camera sa dintotdeauna, aceea la care putea ajunge fără să fie obligat să folosească liftul acela mic şi claustrofobic. Digby îi prezisese lui Lily Coombs chiar şi seara în care Maurice avea să apară. Ei bine, da. Maurice a muşcat din plin momeala ! Ar fi mers pe jos pînă în iad, dacă era în folosul scrisului său. Şi, exact asta a şi făcut.

Cînd Maurice a apărut la uşa căsuţei de la Carrington Mews, rolul lui Digby era relativ simplu. L-a lovit imediat, destul de uşor ca să nu lase urme, dar suficient de tare pentru a-şi face efectul. Lovitura, rapidă, nu putea fi prea greu de dat pentru cineva care a fost odinioară campion de box. Şi adaptările ce trebuiseră aduse ataşului, pentru a-l transforma într-un coşciug pe roate, fuseseră un lucru simplu pentru acela care construise „Sheldrake" de unul singur. Ataşul era gata şi în aşteptare şi se putea ajunge în garaj direct din casă. Corpul uşor, în nesimţire şi respirînd greu — pentru că Lily se achitase bine de partea ei şi Maurice băuse mai mult decît era indicat pentru el — a fost pus în ataş, iar capacul a fost bătut în cuie deasupra. Desigur, existau nişte orificii laterale pentru aer. Nu trebuia ca el să se sufoce, nu făcea parte din planurile mele. După aceasta, Digby a

băut o jumătate de sticlă de whisky şi a plecat să-şi aranjeze alibiul. Bineînţeles că nu ştiam exact pentru ce interval va fi nevoie de el, şi aceasta a constituit o problemă. Ar fi fost păcat dacă Maurice murea prea repede. Că avea să moară — şi încă în chinuri groaznice — nu încăpea nici o îndoială. Singura problemă era cînd aveau să înceapă chinurile şi cît aveau să dureze. Dar îi dădusem lui Digby instrucţiuni precise să se lase arestat de îndată ce ajungea la o distanţă destul de mare de casă.

A doua zi dimineaţă, îndată ce a fost eliberat, Digby a pornit cu motocicleta spre Monksmere. Nu s-a uitat la cadavru. Îl instruisem să nu deschidă portbagajul, deşi mă îndoiesc de faptul că ar fi avut chef să o facă. Se mai amăgea cu iluzia comfortabilă a farsei, pe care eu i-o creasem. Nu puteam să prevăd cît de remarcabil de bine va reacţiona atunci cînd avea să nu mai poată pretinde că o crede. Dar cînd a plecat, pe ascuns, de la Carrington Mews, în dimineaţa aceea, nu am nici o îndoială că se simţea tot atît de nevinovat, de nerăbdător, ca un şcolar a cărui glumă se desfăşoară cu bine. Nu a avut probleme pe drum. Costumul lui negru din scai, casca şi ochelarii de motociclist erau o deghizare absolut perfectă, aşa cum bănuisem. Avea un bilet de tren pentru Saxmundham, cumpărat de la Liverpool Street, şi înainte de a pleca din West End a trimis prin poştă, pentru Seton House, descrierea pe care o făcusem barului Cortez. Cred că nu mai este nevoie să spun că un stil de a dactilografia poate fi uşor imitat, dar nu şi maşina folosită. Dactilografiasem pasajul cu cîteva săptămîni în urmă, la maşina de scris a lui Maurice, purtînd o mănuşă pe mîna stîngă şi cu degetele bandajate.

Pasajul despre cadavrul mutilat care plutea pe mare a fost dactilografiat chiar de Maurice şi fusese sustras de mine dintre hîrtiile lui. Faptul că m-am folosit de el este unul dintre rafinamentele mici dar agreabile pe care le-am inclus în planul meu, cînd am aflat despre ideea avută de domnişoara Calthrop în legătură cu deschiderea de roman. A fost,

din toate punctele de vedere, un dar și pentru Maurice, dar și pentru mine. A hotărît, în mare măsură, forma întreagă a planului crimei și l-am exploatat în mod strălucit.

Dar a existat o parte vitală a planului meu, pe care nu am pomenit-o încă. În mod destul de bizar, deși mă așteptam să fie partea cea mai dificilă, a fost cea mai ușoară dintre toate. Trebuia să-l conving pe Digby Seton să se căsătorească cu mine. Îmi închipuisem că îmi vor trebui săptămîni de îndemînatică luptă de convingere pînă să-l aduc la acest punct și eu nu dispuneam de aceste săptămîni. Toate planurile pe care le aveam de făcut împreună trebuiau făcute în rarele weekend-uri pe care le petrecea la Monksmere. L-am lăsat să-mi scrie, pentru că puteam fi sigură că scrisorile vor fi arse, dar eu nu i-am scris niciodată și nici nu ne-am telefonat. Dar nu puteam să fac prin poștă efortul de a-l convinge să îndeplinească această parte a planului, dezagreabilă și totuși necesară. M-am întrebat, chiar, dacă nu cumva aceasta va fi stînca de care se va sfărîma întregul plan.

Dar l-am judecat greșit. Nu era pe de-a-ntregul tîmpit. Dacă ar fi fost, nu aș fi riscat niciodată să mi-l fac partener la propria lui distrugere. Digby putea să recunoască inevitabilul. Și, de fapt, era în interesul lui să o facă. Trebuia să se căsătorească, dacă voia să pună mîna pe bani. Nu exista o femeie pe care el să dorească să o ia de nevastă. Cu siguranță nu se bucura prea tare să ia o femeie care ar fi avut pretenții asupra lui, sau s-ar fi amestecat în viața lui, o soție care ar fi putut chiar să-i ceară să se culce cu el. Și știa că trebuia să se căsătorească cu mine dintr-un motiv mai puternic decît toate celelalte. Nimeni nu ar fi putut să demonstreze că noi l-am ucis pe Maurice, decît dacă unul din noi vorbea. Și o soție nu are dreptul să depună mărturie împotriva propriului soț. Aranjasem, bineînțeles, să divorțăm după o oarecare vreme și eu am fost cît se poate de generoasă în ce privește aranjamentul căsătoriei. Nu suspect de generoasă. Pur și simplu foarte rezonabilă. Îmi puteam permite. El era obligat să se însoare cu mine, pentru a mă face să-mi țin gura și a pune

mîna pe bani. Eu trebuia să mă căsătoresc cu el pentru că voiam toată averea lui. Ca văduvă a sa.

Ne-am căsătorit numai la ofițerul stării civile, în 15 martie, la un oficiu din Londra. El închiriase o mașină și a venit să mă ia foarte devreme. Nimeni nu ne-a văzut cînd am plecat. Nici nu aveau cum. Celia Calthrop era plecată, așa că nu exista pericolul de a mă căuta. Oliver Latham și Justin Bryce erau la Londra. Nu știu și nici nu m-a interesat dacă Jane Dalgliesh era acasă. L-am sunat pe Maurice ca să-i spun că nu mă simțeam bine și nu aveam să vin la lucru. S-a enervat, dar nu s-a îngrijorat. Nu aveam de ce să mă tem că ar fi putut să treacă pe la mine, ca să vadă cum îmi merge. Maurice ura boala. Îi păsa mai mult cînd i se îmbolnăvea cîinele. Dar pe cîine îl iubea. Mă încînta gîndul că el ar fi fost în viață în clipa aceasta, dacă atunci i-ar fi păsat atît cît să treacă pe la Tanner's Cottage, să se întrebe unde dispărusem și de ce îl mințisem.

Dar nu mai am prea mult timp și nici bandă. Mi-am încheiat socotelile cu Maurice Seton. Mărturia de față reprezintă triumful meu și nu o justificare și mai am încă multe de spus.

Digby a ajuns la Tanner's Cottage cu motocicleta imediat după ora șase, miercuri. Se întunecase deja și nu mai era nimeni prin preajmă. Niciodată nu mai este nimeni, după ce cade înserarea prin locurile astea. Maurice murise, bineînțeles. Fața lui Digby era foarte albă, sub casca de motociclist, cînd a deschis capacul atașului. Cred că se așteptase să vadă fața victimei sale contorsionată într-o grimasă de oroare, cu ochii lucind acuzator. Spre deosebire de mine, el nu citise cărțile lui Maurice de medicină legală. Nu știa că mușchii se relaxează după moarte. Fața calmă, atît de comună, de goală de expresie, atît de complet lipsită de puterea de a fi înspăimîntătoare sau patetică, părea să-l liniștească. Dar am uitat să vorbesc despre rigor mortis. Digby nu se așteptase să trebuiască să lupte împotriva înțepenelii din genunchi, în așa fel încît să-l putem pune în scaunul meu cu rotile ca să-l

transportăm pe țărm. Nu l-a prea distrat partea asta. Îi mai aud încă rîsul ascuțit și nervos cînd a văzut picioarele subțiri ale lui Maurice, îmbrăcate în pantalonii aceia ridicoli, și drepte ca niște cozi de mătură. Pe urmă Digby le-a dat o lovitură și rigiditatea a dispărut, ele atîrnînd din scaun ca picioarele unui copil. Dar acel mic act de violență a produs un fenomen ciudat asupra lui Digby. Eu eram dispusă să-i retez mîinile. Tocmai eram gata să las toporul să cadă cînd Digby mi l-a smuls și a așteptat liniștit în timp ce eu am pregătit mîinile lui Maurice. Poate că eu făceam o treabă mai bună. Dar mă îndoiesc dacă mi-ar fi făcut tot atîta plăcere cît i-a făcut lui. După aceea am luat mîinile și le-am pus în sacul meu de toaletă. Digby avea să le folosească ; era hotărît să i le trimită lui Luker. Mai întîi însă aveam de lucrat asupra lor, în camera mea obscură. Pînă una alta, mi-am agățat sacul în jurul gîtului și mi-a făcut plăcere să simt mîinile acelea moarte care păreau să mi se strecoare pe piele.

În sfîrșit, Digby a împins barca, la sosirea fluxului, intrînd adînc în mare. Nu-mi făceam probleme în privința petelor de sînge. Morții nu prea sîngerează și dacă existau urme pe costumul de motociclist, marea avea să le spele. Digby a revenit la mal, strălucitor în bezna nopții, cu mîinile prinse deasupra capului, aidomă cuiva care a fost supus unei purificări rituale. Nu a scos o vorbă cît timp mi-a împins scaunul pînă la vilă. Așa cum am mai spus, în unele privințe l-am subestimat și abia în drumul acela făcut în tăcere, pe poteca îngustă, mi-am dat seama că ar putea fi periculos.

Restul treburilor pe care le aveam de făcut trebuia să fie partea cea mai simplă. Digby urma să ajungă cît putea mai repede la Ipswich. Pe drum trebuia să se oprească într-un loc izolat, pe malul ecluzei Sizewell, să detașeze atașul și să-l scufunde în partea cea mai adîncă. Odată ajuns în Ipswich, avea să scoată numerele de înregistrare de la motocicletă și să o abandoneze pe o stradă laterală. Motocicleta era veche și era puțin probabil să fie căutat proprietarul. Și chiar dacă

ajungeau la Digby și se găsea și atașul, aveam o a doua linie de apărare : povestea cu răpirea lui Maurice, pariul inocent, care luase o întorsătură tragică. Și o aveam pe Lily Coombs care să coroboreze povestea noastră.

Instrucțiunile mele pentru Digby erau clare. După abandonarea motocicletei, trebuia mai întîi să pună la poștă manuscrisul. Apoi trebuia să se ducă la gară, îmbrăcat tot cu salopeta de motociclist și să cumpere un bilet de peron. Nu voiam să fie observat de către controlorul de bilete pasagerul care se urca în trenul lui la Ipswich, dar avea un bilet cumpărat la Londra. Digby trebuia să treacă prin control la un moment potrivit, de înghesuială, să urce în trenul de Saxmundham, să-și schimbe salopeta la toaletă, să o pună într-o mică geantă de voiaj și să sosească la Saxmundham la opt și treizeci de minute. Apoi, trebuia să ia un taxi pînă la Seton House unde eu aveam să-l aștept pe întuneric, pentru a verifica dacă totul s-a desfășurat conform planului și pentru a-i da instrucțiuni în continuare.

Cum spuneam, era partea cea mai ușoară din toată afacerea și nu mă așteptam la complicații. Dar Digby începea să se simtă puternic. A făcut două lucruri la fel de prostești. Nu s-a putut abține să nu facă vreo două ture prin sat, fără ataș, în mare viteză, lăsîndu-se reperat de Bryce. Și a invitat-o pe Liz Marley să se întîlnească cu el la Saxmundham. Primul a fost un exhibiționism copilăresc, dar cel de al doilea putea fi fatal. Eram deja foarte obosită fizic și nepregătită din punct de vedere emoțional să fac față acestei lipse de supunere. Cînd am auzit mașina domnișoarei Marley apropiindu-se și i-am văzut împreună de după perdele, a sunat și telefonul. Acum știu că era Plant, care întreba de domnul Seton. Dar în momentul acela m-a șocat. Se întîmplau două lucruri neprevăzute în același timp și eu nu eram pregătită pentru nici unul dintre ele.

Dacă aș fi avut timp să mă controlez, poate că făceam mai bine față situației. Dar așa, m-am certat violent cu Digby. Nu are rost să pierd timpul cu ce ne-am spus atunci,

dar finalul a fost că Digby a plecat furios cu intenția, declarată, de a se întoarce la Londra. Nu l-am crezut. Pusese prea multe în joc pentru a mai renunța. Nu era decît încă un gest copilăresc de independență, provocat de cearta noastră și care nu intenționa decît să mă sperie. Dar l-am așteptat pînă spre dimineață să se întoarcă, stînd pe întuneric, pentru că nu aveam curajul să aprind lumina, întrebîndu-mă dacă un moment de enervare avea să ruineze toate planurile mele și încercînd să-mi imaginez cum mai putea fi salvată situația. Am plecat acasă abia pe la ora două dimineața.

A doua zi dimineață m-am întors devreme la Seton House. Nu se vedea nici urmă de mașină. Abia joi seară, cînd a sunat telefonul la Pentlands, am aflat ce se întîmplase. Deja nu mai aveam nevoie să simulez șocul. Îmi face plăcere cînd mă gîndesc că Digby va plăti în curînd pentru ce mi-a făcut în acele douăzeci și patru de ore. Dar s-a dovedit plin de resurse. Povestea lui despre telefonul fals a fost foarte inspirată. Putea explica orice aluzii la moartea lui Maurice pe care le putuse, eventual, scăpa în timpul delirului inconștient. Îi întărea alibiul. Făcea ca lucrurile să fie și mai stînjenitoare pentru cei din Monksmere. A trebuit să-i admir ingeniozitatea. Și mă întrebam cît mai avea să dureze pînă cînd ar fi început să se gîndească cum să scape de mine.

Nu mai sînt multe de spus. Returnarea toporului lui Jane Dalgliesh nu a fost mai dificilă decît furtul lui. Costumul de motociclist a fost tăiat în fîșii și aruncat în mare, la flux. Eu am turnat acid pe încheieturile degetelor de la mîinile lui Maurice și Digby a pus pachetul la poștă. Totul a fost foarte simplu. Totul conform planului. Și acum a mai rămas doar capitolul final. Peste cîteva zile voi putea să dictez din nou, totul. Nu simt pentru Digby o ură deosebită. Voi fi bucuroasă să-l știu mort, dar sînt mulțumită să-mi imaginez agonia lui fără să simt nevoia să îl și văd. Aș fi vrut însă să fiu de față cînd a murit Maurice Seton.

Asta îmi amintește de ultima explicație pe care trebuie să o dau. De ce nu m-am mulțumit să las cadavrul la Londra, un pachet de carne și haine aruncat într-un canal din Pad-

dington ? Motivul este simplu. Trebuia să-i retezăm mîinile. Ele ar fi povestit multe, așa cum erau, cu nodurile degetelor sfîșiate pînă la os de cît lovise în capacul coșciugului."

Vocea tăcuse. Banda continuă să se mai învîrtă preț de cîteva secunde. Apoi Reckless o opri. Fără să spună o vorbă, scoase aparatul din priză. Jane Dalgliesh se ridică din scaunul său și, murmurînd ceva către Latham, se duse la bucătărie. Aproape instantaneu, Dalgliesh auzi apa curgînd și zgomotul unui capac de ceainic. Se întreba ce făcea acolo. Continua să pregătească prînzul ? Făcea cafea pentru musafiri ? La ce se gîndea ? Acum că se terminase totul, era oare interesată de tumultul acela de ură, care lăsase un hiatus în atîtea vieți, inclusiv a sa ? Un lucru era sigur. Dacă avea mai tîrziu să o pomenească pe Sylvia Kedge, nu se va lăsa pradă regretelor sentimentale de genul „Dacă am fi știut ! Dacă am fi putut să o ajutăm cumva !" Pentru Jane Dalgliesh oamenii erau așa cum i-a lăsat Dumnezeu. Era lipsit de sens și un semn de îngîmfare să încerci să-i schimbi, după cum ar fi fost un semn de impertinență să-ți fie milă de ei. Niciodată pînă acum nu-l izbise cu atîta forță lipsa de implicare a mătușii lui ; niciodată pînă acum nu i se păruse așa de înspăimîntătoare.

Latham se rupse din poza de persoană cu conștiință de sine și se prăbuși în scaunul gol din fața focului. Rîse, cam nesigur de el.

— Bietul nenorocit ! A murit pentru că nu a știut să aleagă o cămașă de noapte. Sau pentru că alesese acel dormitor ?

Reckless nu răspunse. Strînse cu grijă banda și luă aparatul la subraț. Întorcîndu-se către ușă, i se adresă lui Dalgliesh :

— Am scos la suprafață atașul. Era la vreo zece metri de locul indicat de dumneata. Încă o intuiție norocoasă, domnule Dalgliesh.

Dalgliesh își imagina scena. Era probabil plăcut pe malul canalului de ecluză sub soarele de dimineață, o pace verde întreruptă doar de zgomotul îndepărtat al traficului, susurul

apei și vocile joase ale oamenilor care se aplecau peste scripeți, clipocitul noroiului cînd scormoneau fundul canalului. Și la un moment dat, lucrul pe care îl căutau se ridică în sfîrșit la suprafață, ca un dovleac dungat, cu partea de jos bordată cu alge și lucioasă sub mîlul care se prelingea de pe el. Nu se îndoia că li se păruse tare mic grupului de polițiști care se muncise să o găsească și care se chinuiau să îl aducă la mal. Dar și Maurice Seton fusese un tip mic de înălțime.

După ce Reckless plecă, Latham rosti țîfnos :

— Trebuie să-ți mulțumesc pentru că mi-ai salvat viața.

— Chiar trebuie ? Eu credeam că e invers și eu trebuie să-ți mulțumesc ție. Tu ai împins-o de pe acoperiș.

Răspunsul veni repede, parcă defensiv :

— A fost un accident. N-am vrut să o fac să cadă.

Sigur că nu, se gîndi Dalgliesh. Trebuia să fie un accident. Latham era ultimul om care să poată trăi cu ideea că a ucis o femeie, chiar dacă era în legitimă apărare. În sfîrșit, dacă așa prefera el să păstreze în amintire incidentul, era treaba lui. De fapt, ce importanță mai avea ? Ar fi vrut ca Latham să plece. Ideea gratitudinii între ei era complet ridicolă și stînjenitoare, iar el era prea rănit, la minte și la trup, pentru a-i surîde perspectiva unei dimineți petrecute în conversații. Dar trebuia să afle ceva.

— M-am tot întrebat, spuse el, de ce te-ai dus la Tanner's Cottage aseară ? Îi văzuseși, presupun — pe Digby și Kedge ?

Cele două plicuri așezate unul lîngă altul străluceau alb pe fondul pietrelor cenușii. Curînd va trebui să deschidă scrisoarea de la Deborah. Dorința aceea imperioasă de a o arunca în foc nedeschisă era total ridicolă și umilitoare, de parcă se putea arde trecutul întreg cu un singur gest hotărît. Auzi vocea lui Latham :

— Bineînțeles. În prima seară cînd am sosit aici. Apropo, am mințit în legătură cu ora. Ajunsesem pe la șase. Curînd după aceea, m-am dus să mă plimb spre stînci și i-am văzut pe cei doi și barca. Am recunoscut-o pe Sylvia și mi-am

închipuit că bărbatul era Seton, deși nu puteam fi sigur. Era prea întuneric să văd ce făceau, dar era limpede că împingeau barca pe mare. N-am văzut ce este pachetul de pe fundul ei, dar mai tîrziu nu mi-a fost greu să ghicesc. Nu m-a neliniștit. Maurice a căutat-o cu lumînarea, după părerea mea. Dorothy Seton mi-a trimis mie acea ultimă scrisoare pe care el i-a scris-o. Presupun că se aștepta ca eu să o răzbun. Mi-e teamă că s-a înșelat asupra mea. Am văzut prea mulți actori de mîna a doua făcîndu-se de rîs într-un astfel de rol, ca să-mi mai surîdă să-l joc și eu. Nu aveam însă nimic împotrivă să las pe altul să facă treaba asta, dar cînd Digby a murit, m-am gîndit că a venit vremea să aflu ce avea de gînd Kedge. Celia ne spusese că Sylvia intenționa să se întîlnească cu Reckless în această dimineață ; mi s-a părut prudent să intervin primul.

Era inutil să-i fi arătat că dacă ar fi vorbit mai devreme, i-ar fi salvat viața lui Digby. Dar oare era adevărat ? Ucigașii aveau deja aranjată povestea lor : pariul cu Seton, experimentul care s-a terminat îngrozitor de rău, panica în care au intrat cînd au descoperit că Maurice era mort, hotărîrea de a-i tăia mîinile într-o încercare de a acoperi urmele. Ar fi fost, oare, posibil să dovedească, fără o mărturisire, că Maurice Seton nu murise de moarte naturală ?

Apucă scrisoarea lui Deborah cu mîna bandajată și încercă să-și strecoare vîrfurile degetelor sub capacul plicului. Dar hîrtia groasă i se opunea. Latham îi spuse nerăbdător :

— Hai, lasă-mă pe mine !

Plicul se sfîșie în mîinile sale acoperite de nicotină. I-l dădu lui Dalgliesh :

— Nu te jena de mine.

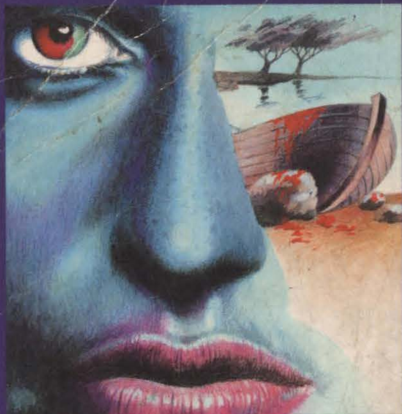
— E în ordine, răspunse Dalgliesh, știu ce e înăuntru. Poate să aștepte.

Dar în timp ce vorbea, despăturea foaia de hîrtie. Nu conținea decît opt rînduri. Deborah nu fusese niciodată vorbăreață, nici chiar în scrisorile de dragoste, dar în acele propoziții sacadate exista o economie brutală. Și de ce nu ?

Dilema lor era una fundamental umană. Puteai petrece o viață împreună, explorînd-o, sau puteai scăpa de ea în opt rînduri. Se descoperi numărîndu-le iar și iar, calculînd numărul cuvintelor, observînd cu un interes nefiresc distanța dintre rînduri și detaliile de grafie. Ea se hotărîse să accepte slujba oferită de firmă la sucursala ei din America. Cînd el avea să primească scrisoarea, ea va fi deja la New York. Nu mai putea suporta să bîntuie la periferia vieții lui, așteptînd ca el să se hotărască. Credea că nu se vor mai vedea niciodată. Era mai bine pentru amîndoi astfel. Frazele erau convenționale, aproape banale. Era o scrisoare de adio, fără pompă și fără originalitate, chiar fără demnitate. Și dacă fusese scrisă cu durere, scrisul decis nu lăsa să se vadă asta.

Vocea înaltă și arogantă a lui Latham se auzea în fundal, spunînd ceva despre o oră fixată la spitalul din Ipswich, pentru a-și face o radiografie la cap, sugerînd ca Dalgliesh să meargă cu el ca să se uite cineva la mîna lui, speculînd cu dușmănie despre cît avea să plătească Celia avocaților, înainte de a putea să se bucure de averea lui Seton și încercînd încă o dată, cu stîngăcia unui școlar, să se scuze pentru moartea Sylviei Kedge.

Dalgliesh îi întoarse spatele și, luînd propria scrisoare de pe șemineu, puse cele două scrisori una peste alta și le rupse nervos. Dar erau prea groase pentru puterile lui și, pînă la urmă trebui să le arunce în foc. Le luă mult timp pînă să ardă, fiecare foaie de hîrtie scorojindu-se și răsucindu-se, în timp ce cerneala dispărea, așa încît la sfîrșit i s-au înfățișat propriile versuri, argintii pe fond negru, refuzînd cu încăpățînare să moară. Și nici măcar nu putea să apuce vătraiul ca să le facă pulbere.

În urma rezolvării cu succes a unui caz foarte dificil, Adam Dalgliesh, unul dintre cei mai buni inspectori ai Scotland Yard-ului, hotărăşte să-şi petreacă o scurtă vacanţă în Monksmere, la mătuşa sa. Copleşit nu numai de oboseală, ci şi de probleme sentimentale, el speră să afle în compania mătuşii sale liniştea de care are nevoie. Dar în locul tihnei visate, Adam Dalgliesh găseşte în Monksmere o atmosferă tensionată, dominată de ură şi răzbunare, ce va fi marcată de două crime îngrozitoare, în a căror rezolvare va fi implicat fără voie.

RAO International Publishing Company

ISBN 973-9164-41-2